

CONV 618/03

NOT

---

från:	Sekretariatet
till:	Konventet
Ärende:	Andra delen av konstitutionen – Rapport från arbetsgruppen med experter utsedda av Europaparlamentets, rådets och kommissionens juridiska avdelningar

---

1. För konventets ledamöter bifogas en rapport från arbetsgruppen med experter utsedda av Europaparlamentets, rådets och kommissionens juridiska avdelningar med syftet att tekniskt anpassa de bestämmelser i EG- och EU-fördragen som skall infogas i andra delen av det konstitutionella fördraget.

Det rör sig om en helt och hållet teknisk genomarbetning i syfte att underlätta den politiska diskussionen, som varken föregriper eller ställer upp några villkor för konventets beslut.

2. I enlighet med det mandat som expertgruppen fick den 29 januari 2003 (CONV 529/03) har gruppen bl.a.
  - i bestämmelserna i andra delen fört in de ändringar som huvudsakligen härrör från slutsatserna från arbetsgruppen för förenkling av lagstiftningsinstrument och förfaranden,
  - bestämt hur man skall hantera olika bestämmelser i EG-fördraget och EU-fördraget i förhållande till det preliminära utkastet till konstitutionellt fördrag i enlighet med den översikt som lades fram i oktober 2002 (CONV 369/02), och på så sätt påbörjat en sammanslagning av de två fördragen och en omDispositionering av bestämmelserna,

- harmoniserat språket, i tekniskt hänseende, i de olika rättsliga grunderna,
- strukit vissa artiklar, som en följd av konventets överläggningar eller därför att de blivit föråldrade.

Arbetsgruppen har också lämnat presidiet förslag till ytterligare redaktionell förenkling och omgruppering i den andra delen som gruppen anser lämpliga, i enlighet med uppmaningen i mandatet. Enligt detta skall arbetsgruppen begränsa sig till rent tekniska ändringar utan att ändra något annat, bl.a. när det gäller beslutsförfaranden, om vilka åsikterna går i sär i konventet, eller som ännu inte har avgjorts av presidiet eller konventet.

3. Det utkast till andra delen som upprättats av expertgruppen på grundval av det preliminära utkastet till konstitutionellt fördrag av den 28 oktober 2003 återges nedan som Volym I. Denna volym innehåller i bilaga I "Terminologi och typografi" och i bilaga II ett antal förslag och kommentarer från expertgruppen, som kan vara till nytta i det fortsatta arbetet med andra delen.

Detta dokument innehåller även en Volym II, även den utarbetad av expertgruppen, som i exemplifierande syfte innehåller de ändringar som gjorts i nuvarande bestämmelser i EG- och EU-fördragen före sammanslagningen och omstruktureringen av dessa i andra delen. På så sätt blir det lättare för konventsledamöterna att hitta ändringarna.

I de båda volymerna ingår inte det avsnitt som ägnas åt den ekonomiska och monetära politiken (avdelning VII i EG-fördraget). Ämnet är så tekniskt att expertgruppen har ansett det nödvändigt att göra en noggrannare genomgång. Denna avdelning kommer att bli föremål för ett addendum, som snarast kommer att distribueras till konventets ledamöter.

4. Målet för detta tekniska arbete som utförts av expertgruppen är att tillhandahålla ett basdokument som underlättar diskussionen i presidiet och konventet om de aspekter av andra delen som kräver ett beslut i sakfrågor. Dessa frågor gäller bl.a.

- a) tillämpningsområdet för lagstiftningsförfarandet och eventuella undantag från detta förfarande,
- b) tillämpningsområdet för regeln om omröstning med kvalificerad majoritet och undantag från detta förfarande,
- c) ändringar som blivit nödvändiga efter konventets överläggningar och dettas behandling av artiklarna som gäller ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, yttre åtgärder och försvarsfrågor samt budgetfrågor,
- d) om disponering av bestämmelserna om institutionerna mellan första och andra delen, vilken inte kan ske förrän efter konventsdebatten om institutionerna,
- e) förslag från expertgruppen som går utöver den tekniska anpassningen, i enlighet med dess uppdrag. Särskild uppmärksamhet bör ägnas frågan om var man bör placera de övergripande och allmänna klausuler som identifierats av expertgruppen.

5. Presidiet kommer att förelägga konventet förslag i samtliga dessa frågor.

Text framlagd för presidiet

den 13 mars 2003

av arbetsgruppen med experter utsedda av de juridiska avdelningarna

För Europaparlamentet

- Christian PENNERA
- Kieran BRADLEY

För rådet

- Thérèse BLANCHET
- Emer FINNEGAN

För kommissionen

- Alain VAN SOLINGE
- Paolo STANCANELLI

VOLYM I

PRELIMINÄRT UTKAST TILL KONSTITUTIONELLT FÖRDRAG

Andra delen

Unionens politik och genomförandet av unionens åtgärder

* * *

*Bestämmelserna i EG-fördraget och EU-fördraget som följer strukturen
i det preliminära utkastet till konstitutionellt fördrag av den 28 oktober 2002
(CONV 369/02)*

De bestämmelser som inte finns med i andra delen av utkastet till konstitution och som efter granskning av konventet skall ingå i antingen första delen eller tredje delen (allmänna bestämmelser och slutbestämmelser) har för information placerats i ett bifogat addendum.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

ANDRA DELEN:

UNIONENS POLITIK OCH GENOMFÖRANDE AV DESS ÅTGÄRDER

	sida
[<u>ALLMÄNNA BESTÄMMELSER</u>] (<i>ny rubrik</i>)	9
[<u>ICKE-DISKRIMINERING OCH MEDBORGARSKAP</u>] (<i>ny rubrik</i>)	11
A. INRE POLITIK OCH ÅTGÄRDER	14
A1. INRE MARKNADEN	14
I. Fri rörlighet för personer och tjänster	16
1. Arbetstagare	16
2. Etableringsfrihet	18
3. Frihet att tillhandahålla tjänster	21
4. ~~Visering, asyl, invandring samt annan politik som rör fri rörlighet för personer~~ (<i>flyttad till A4 "Ett område med frihet, säkerhet och rättvisa"</i>)	
II. Fri rörlighet för varor	23
1. Tullunion	23
[1A. Tullsamarbete] (<i>ny rubrik</i>)	25
2. Förbud mot kvantitativa restriktioner	24
III. Kapital och betalningar	26
[IIIA. Bestämmelser om skatter] (<i>ny rubrik</i>)	28
IV. Tillnärmning av lagstiftning	29

A2. EKONOMISK OCH MONETÄR POLITIK	32
A.3 POLITIKEN PÅ ANDRA SÄRSKILDA OMRÅDEN	33
I. Konkurrensregler	33
II. Socialpolitik	38
III. Ekonomisk och social sammanhållning	45
IV. Jordbruk och fiske	47
V. Miljö	51
VI. Konsumentskydd	53
VII. Transporter	54
VII. Transeuropeiska nät	58
IX. Forskning och teknisk utveckling	59
A4. ~~INRE SÄKERHET~~ ETT OMRÅDE MED FRIHET, SÄKERHET OCH RÄTTVISA	63
Visering, asyl, invandring och annan politik som rör fri rörlighet för personer (<i>från punkt A1.I.4 ovan</i>)	63
Bestämmelser om polissamarbete och straffrättsligt samarbete	68
A5. OMRÅDEN INOM VILKA UNIONEN KAN BESLUTA OM ATT GENOMFÖRA STÖDJANDE ÅTGÄRDER	76
I. Sysselsättning	76
II. Folkhälsa	78
III. Industri	80
IV. Kultur	81
V. Utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor	82

B. YTTRE ÅTGÄRDER	84
I. Handelspolitik	84
II. Utvecklingssamarbete	87
[IIA. Ekonomiskt, finansiellt och tekniskt samarbete med tredje land] <i>(ny rubrik)</i>	88
III. Yttre aspekter av den politik som tas upp i kapitel A1–A4	89
IV. Gemensam utrikes- och säkerhetspolitik	89
1. Utrikespolitik	89
2. Krishantering	89
V. Ingående av internationella avtal	98
[Va. Övriga bestämmelser] <i>(ny rubrik)</i>	101
C. FÖRSVAR	103
D. UNIONENS FUNKTION	103
Institutionella bestämmelser och procedurregler, samt budgetbestämmelser	103
[Övriga bestämmelser] <i>(ny rubrik)</i>	154
* * *	
BESTÄMMELSER I EG- OCH EU-FÖRDRAGEN SOM INTE ÅTERFINNS I ANDRA DELEN I UTKASTET TILL KONSTITUTION	150
Bestämmelser från EG-fördraget	151
Bestämmelser från EU-fördraget	162
BILAGA I: TERMINOLOGI OCH TYPOGRAFI	170
BILAGA II: KOMMENTARER OCH FÖRSLAG	174
* *	
* *	

ANDRA DELEN:

UNIONENS POLITIK OCH GENOMFÖRANDE AV DESS ÅTGÄRDER

[ALLMÄNNA BESTÄMMELSER]¹

Klausul 1 (f.d. artikel 3)

1. [...] ²

2.—I all verksamhet som avses i denna ~~artikel~~ **del** skall ~~gemenskapen~~ **unionen** syfta till att undanröja bristande jämställdhet mellan kvinnor och män och att främja jämställdhet mellan dem.³

Klausul 2 (f.d. artikel 6)⁴

Miljöskyddskraven skall integreras i utformningen och genomförandet av ~~gemenskapens~~ **unionens** politik och verksamhet enligt ~~artikel 3~~ **denna del**, särskilt i syfte att främja en hållbar utveckling.

---

¹ Eftersom det i det preliminära utkastet till konstitutionellt fördrag av den 28 oktober 2002 (CONV 369/02) inte anges var vissa bestämmelser skall stå har dessa förts in på olika ställen i texten under en preliminär rubrik i väntan på tydligare anvisningar från konventet. Dessutom anges rubrikerna på avdelningar och mellanliggande (befintliga eller föreslagna) avsnitt allmänt inom hakparentes i väntan på en mer bearbetad struktur.

² Denna punkt återfinns i addendumet till detta dokument.

³ Denna punkt, som skall tillämpas på ett övergripande sätt för alla politikområden, skulle kunna slås samman med artikel 6 (miljö) till en enda artikel, och t.o.m. med de andra bestämmelser av detta slag som återfinns på skilda ställen i de olika kapitlen, t.ex. under en rubrik kallad "allmänna bestämmelser". Dessutom bör det noteras att hänvisningen till "denna del" utvidgar tillämpningsområdet för denna (eller dessa) "övergripande" punkt(er), såvitt den omfattar ämnen som för närvarande ligger inom de andra och tredje pelarna.

⁴ Denna artikel, som skall tillämpas på ett övergripande sätt för alla politikområden, skulle kunna slås samman med andra artiklar av samma slag till en enda artikel (jfr fotnot till artikel 3.2). Samma kommentar som i den fotnoten angående användningen av uttrycket "denna del".

Klausul 3 (f.d. artikel 16)

Utan att det påverkar tillämpningen av [artiklarna 73, 86 och 87] och med beaktande av den betydelse som tjänster av allmänt ekonomiskt intresse har för unionens [gemensamma värderingar]¹ och den roll som dessa tjänster spelar när det gäller att främja social och territoriell sammanhållning, skall ~~gemenskapen~~ **unionen** och medlemsstaterna, var och en inom ramen för sina respektive befogenheter och inom ~~detta fördrags~~ **denna konstitutions** tillämpningsområde, sörja för att sådana tjänster utförs på grundval av principer och villkor som gör det möjligt för dem att fullgöra sina uppgifter.

Klausul 4 (f.d. artikel 295)

Detta fördrag Konstitutionen skall inte i något hänseende ingripa i medlemsstaternas egendomsordning.

Klausul 5 (f.d. artikel 296)²

~~1. Bestämmelserna i detta fördrag~~ **Konstitutionen** skall inte hindra tillämpningen av följande regler:

- a) Ingen medlemsstat skall vara förpliktad att lämna sådan information vars avslöjande den anser strida mot sina väsentliga säkerhetsintressen.
  - b) Varje medlemsstat får vidta åtgärder, som den anser nödvändiga för att skydda sina väsentliga säkerhetsintressen i fråga om tillverkning av eller handel med vapen, ammunition och krigsmateriel; sådana åtgärder får inte försämra konkurrensvillkoren på den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden vad gäller varor som inte är avsedda speciellt för militärändamål.
2. Rådet får på förslag från kommissionen ~~genom enhälligt beslut~~ **enhälligt** ändra den lista som rådet den 15 april 1958 fastställde över varor på vilka bestämmelserna i punkt 1b skall tillämpas.

---

¹ Man ifrågasätta detta begrepp "gemensamma värderingar", då begreppet "värden" definieras i utkastet till artikel om "unionens värden" i del I (artikel 2, CONV 528/03) och avser värden såsom mänskliga rättigheter. Det föreslås att man försöker finna en annan term.

² Denna artikel kan behandlas av konventet i samband med frågor som rör ett gemensamt försvar.

[ICKE-DISKRIMINERING OCH MEDBORGARSKAP]¹

Klausul 6 (f.d. artikel 12)

~~Inom detta fördrags tillämpningsområde och utan att det påverkar tillämpningen av någon särskild bestämmelse i fördraget, skall all diskriminering på grund av nationalitet vara förbjuden.~~

Europaparlamentet och rådet kan enligt lagstiftningsförfarandet i artikel 251 anta alla bestämmelser i syfte att förbjuda sådan diskriminering på grund av nationalitet såsom avses i [artikel (...)].²

Klausul 7 (f.d. artikel 13)

1. Utan att det påverkar tillämpningen av de övriga bestämmelserna i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** och inom ramen för de befogenheter som ~~fördraget~~ **konstitutionen** ger ~~gemenskapen unionen~~, kan rådet genom enhälligt beslut på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet vidta **med enhällighet anta** lämpliga åtgärder för att bekämpa diskriminering på grund av kön, ras, etniskt ursprung, religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning. **Rådet skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet.**

2. Med avvikelse från punkt 1 skall **Europaparlamentet och rådet fatta beslut i enlighet med förfarandet i artikel 251 när rådet, i enlighet med lagstiftningsförfarandet och som stöd för i syfte att stödja de åtgärder som medlemsstaterna vidtar för att bidra till att förverkliga målen i punkt 1, beslutar om anta** stimulansåtgärder på **unionsnivå**, som dock inte får omfatta någon harmonisering av medlemsstaternas lagar eller andra författningar.

Klausul 8 (f.d. artikel 18)

1. ~~Varje unionsmedborgare skall ha rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier, om inte annat följer av de begränsningar och villkor som föreskrivs i detta fördrag och i bestämmelserna om genomförande av fördraget.³~~

---

¹ Förslag till ny rubrik som inte fanns med i strukturen av den 28 oktober 2002 till preliminärt utkast till konstitutionellt fördrag (CONV 369/02).

² Inför en hänvisning till utkastet till artikel om "icke-diskriminering på grund av nationalitet" i del I (artikel 6, CONV 528/03).

³ Artikel 18.1 utgår och ersätts med utkastet till artikel om "medborgarskap" i del I (artikel 7.2, första strecksatsen, CONV 528/03).

2. Om en åtgärd från ~~gemenskapens~~ **unionens** sida är nödvändig för att uppnå ~~detta~~ **det** mål **som avses i [artikel (...)]¹ för rätten till fri rörlighet och fri vistelse för alla unionsmedborgare** och om inte befogenheter för detta föreskrivs i ~~detta fördrag~~ **denna konstitution** kan **Europaparlamentet och rådet i enlighet med lagstiftningsförfarandet** anta bestämmelser i syfte att underlätta utövandet av ~~de rättigheter som avses i punkt 1~~ **denna rättighet**. Rådet skall besluta ~~enligt förfarandet i artikel 251~~.
3. [Punkt 2] skall inte tillämpas på bestämmelser om pass, identitetskort, uppehållstillstånd eller andra jämförbara dokument och inte heller på bestämmelser om social trygghet eller socialt skydd.²

Klausul 9 (f.d. artikel 19)³

~~1. Varje unionsmedborgare som är bosatt i en medlemsstat där han inte är medborgare skall ha rösträtt och vara valbar vid kommunala val i den medlemsstat där han är bosatt, på samma villkor som medborgarna i den staten. Denna rätt⁴ får utövas om inte annat följer av de närmare bestämmelser som rådet antar genom enhälligt beslut på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet; Rådet skall på förslag av kommissionen enhälligt anta bestämmelser där regler fastställs för utövandet av varje unionsmedborgares rätt enligt [artikel (...)]⁵ att rösta och vara valbar vid kommunala val i den medlemsstat där han är bosatt. Rådet skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet. Dessa bestämmelser kan föreskriva undantag om det är motiverat med hänsyn till särskilda problem i en medlemsstat.~~

¹ Inför en hänvisning till utkastet till artikeln om "medborgarskap" i del I (artikel 7.2, första strecksatsen, CONV 528/03).

² Det föreslås att det klargörs om denna punkt syftar till att undanta alla befogenheter enligt denna artikel på de områden som räknas upp eller om det handlar om att undanta medbeslutande eller kvalificerad majoritet i rådet. Om det senare är fallet, bör konventet undersöka om det är lämpligt att införa en särskild rättslig grund för de bestämmelser som avses i punkt 3.

³ Under förutsättning att man finner en lösning på problemet med hänvisningen till artikel 190.4 (se fotnot till artikel 19.2 nedan) föreslås att dessa två punkter slås ihop, eftersom de är praktiskt taget identiska.

⁴ Den första meningen i punkterna 1 och 2 i artikel 19 utgår och ersätts av utkastet till artikel om "medborgarskap" i del I (artikel 7.2, andra strecksatsen, CONV 528/03).

⁵ Inför en hänvisning till utkastet till artikeln om "medborgarskap" i del I (artikel 7.2, andra strecksatsen, CONV 528/03).

2. Utan att det påverkar tillämpningen av [artikel 190.4]¹ och de bestämmelser som har antagits för att genomföra denna, skall ~~varje unionsmedborgare som är bosatt i en medlemsstat där han inte är medborgare ha rösträtt och vara valbar vid val till Europaparlamentet i den medlemsstat där han är bosatt, på samma villkor som medborgarna i den staten. Denna rätt får utövas om inte annat följer av de närmare bestämmelser som rådet antar genom enhälligt beslut på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet; rådet på förslag av kommissionen enhälligt anta bestämmelser där regler fastställs för utövandet av varje unionsmedborgares rätt enligt [artikel (...)]² att rösta och vara valbar vid val till Europaparlamentet i den medlemsstat där han är bosatt. Rådet skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet. Dessa bestämmelser kan föreskriva undantag om det är motiverat med hänsyn till särskilda problem i en medlemsstat.~~

Klausul 10 (f.d. artikel 20)³

~~Varje unionsmedborgare skall inom ett tredje lands territorium, där den medlemsstat i vilken han är medborgare inte är representerad, ha rätt till skydd av varje medlemsstats diplomatiska eller konsulära myndigheter på samma villkor som medborgarna i den staten. Medlemsstaterna skall komma överens om de inbördes regler som behövs och inleda de internationella förhandlingar som krävs för att säkerställa detta diplomatiskt eller konsulärt skydd för unionsmedborgare i tredje land, såsom avses i [artikel (...)]⁴~~

Klausul 11 (f.d. artikel 21)⁵

~~Varje unionsmedborgare skall ha rätt att göra framställningar till Europaparlamentet enligt artikel 194.~~

~~Varje unionsmedborgare kan vända sig till den enligt artikel 195 tillsatta ombudsmannen.~~

¹ Hänvisningen till artikel 190 (enhetligt förfarande för val av ledamöter i Europaparlamentet, vilket kommer att behandlas i del I) avser rätten (att rösta/vara valbar i europeiska val) och inte förfarandet för antagande av bestämmelser om utövandet av denna rätt (föreskrivs här). Utkastet till artikel om "medborgarskap" i del I (artikel 7.2, andra strecksatsen, CONV 528/03) som omfattar denna rättighet hänvisar emellertid inte längre till artikel 190. Om en hänvisning till artikel 190, som endast gäller förfarandet, bibehålls här ändras alltså räckvidden hos denna hänvisning, om man inte gör en separat mening där det anges att den endast gäller rätten att rösta och vara valbar.

² Inför en hänvisning till utkastet till artikel om "medborgarskap" i del I (artikel 7.2, andra strecksatsen, CONV 528/03).

³ Den första meningen i artikel 20 utgår och ersätts av utkastet till artikel om "medborgarskap" i del I (artikel 7.2, tredje strecksatsen, CONV 528/03). För att följa denna bestämmelse har medlemsstaterna i rådet förhandlat om och ingått ett internationellt avtal med varandra. Konventet skulle kunna diskutera om det vore lämpligt att ändra förfarandet för fastställande av de regler som föreskrivs i denna artikel och särskilt möjligheten att inte längre använda ett konventionsinstrument (jfr rapport från arbetsgrupp IX för förenkling, s. 5).

⁴ Inför en hänvisning till utkastet till artikel om "medborgarskap" i del I (artikel 7.2, tredje strecksatsen, CONV 528/03).

⁵ De två första styckena, som inte är operativa och endast hänvisar till artiklarna 194 och 195, bör utgå, eftersom de rättigheter som de föreskriver anges i utkastet till artikel om "medborgarskap" i del I (artikel 7.2, sista strecksatsen, CONV 528/03).

I enlighet med [artikel (...)]¹ kan varje unionsmedborgare kan skriftligen vända sig till institutionerna eller organen som avses i denna artikel eller i artikel 7 på något av de språk som anges i artikel 314 och få svar på samma språk. De institutioner och organ som avses i denna artikel är de som förtecknas i [artikel (...)] samt ombudsmannen.²

Klausul 12 (f.d. artikel 22)

Kommissionen skall vart tredje år rapportera till Europaparlamentet, rådet och Ekonomiska och sociala kommittén om tillämpningen av bestämmelserna i [artikel (...)]³ i [denna del]. I denna rapport skall hänsyn tas till unionens utveckling.

På denna grund och om inte annat följer av andra bestämmelser i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** får rådet ~~genom enhälligt beslut~~ på förslag av kommissionen ~~och efter att ha hört Europaparlamentet~~ **med enhällighet** anta bestämmelser för att stärka eller komplettera de rättigheter som föreskrivs i ~~denna del~~ [artikel (...)]⁴; dessa bestämmelser skall rådet rekommendera medlemsstaterna att anta i enlighet med deras konstitutionella bestämmelser. **Rådet skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet.**

A. INRE POLITIK OCH ÅTGÄRDER⁵

A1. INRE MARKNADEN

*Klausul 13 (f.d. artikel 14)*⁶

1. ~~Gemenskapen Unionen~~ **Unionen** skall ~~besluta om åtgärder~~ **anta bestämmelser** i syfte att ~~gradvis~~ upprätta den inre marknaden ~~under tiden fram till och med den 31 december 1992~~⁷ i enlighet med ~~bestämmelserna i denna artikel och i artiklarna [15, 26, 47.2, 49, 80, 93 och 95]~~ och utan att det påverkar tillämpningen av övriga bestämmelser i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**.

¹ Inför en hänvisning till utkastet till artikel "medborgarskap" i del I (artikel 7.2, sista strecksatsen, CONV 528/03).

² Inför en hänvisning till utkastet till den artikel i del I som kommer att innehålla förteckningen över institutionerna och det två rådgivande organen (Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén).

³ Inför en hänvisning till utkastet till artikel om "medborgarskap" i del I (artikel 7.2, 528/03).

⁴ Inför en hänvisning till utkastet till artikel om "medborgarskap" i del I (artikel 7.2, 528/03).

⁵ Det bör noteras att det i strukturen i det preliminära utkastet till konstitutionellt fördrag (CONV 369/02) inte anges någon särskild plats för bestämmelser om vissa områden som energi, rymden, humanitärt bistånd, skydd mot katastrofer samt idrott, vilka senare har behandlats i utkastet till artiklar om unionens befogenheter (CONV 528/03). Konventet bör därför ange om och var det önskar föra in dessa bestämmelser.

⁶ Det föreslås att artiklarna 14 och 15 återges i kapitlet om "inre marknaden".

⁷ Hänvisningen till denna tidsfrist gäller inte längre. Det föreslås att den stryks.

2. Den inre marknaden skall omfatta ett område utan inre gränser, där fri rörlighet för varor, personer, tjänster och kapital säkerställs i enlighet med bestämmelserna i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**.

3. Rådet skall ~~genom beslut med kvalificerad majoritet~~ på förslag av kommissionen **med kvalificerad majoritet anta bestämmelser där fastställa** de riktlinjer och villkor **fastställs** som är nödvändiga för att säkerställa väl avvägda framsteg inom alla berörda sektorer.¹

Klausul 14 (f.d. artikel 15)²

Kommissionen skall, när den utformar sina förslag i syfte att nå de mål som uppställts i artikel 14, ta hänsyn till de påfrestningar som vissa ekonomier på olika utvecklingsnivåer kommer att utsättas för ~~under den tid då~~ på grund av upprättandet av den inre marknaden ~~upprättas~~, och den får föreslå lämpliga bestämmelser.

Om dessa bestämmelser får formen av undantag, måste de vara av tillfällig natur och medföra minsta möjliga störning av den ~~gemensamma~~ **inre** marknadens funktion.

Klausul 15 (f.d. artikel 297)

Medlemsstaterna skall samråda med varandra för att genom gemensamma åtgärder hindra att den ~~gemensamma~~ **inre** marknadens funktion påverkas av ~~åtgärder~~ **åtgärder** som en medlemsstat kan se sig tvungen att vidta vid allvarliga interna störningar som påverkar upprätthållandet av lag och ordning, i händelse av krig eller vid en allvarlig internationell spänning som innebär krigsfara eller för att fullgöra de skyldigheter den har tagit på sig i syfte att bevara fred och internationell säkerhet.

Klausul 16 (f.d. artikel 298)

Om åtgärder som vidtagits i de fall som avses i [artiklarna 296 och 297] leder till att konkurrensvillkoren inom den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden snedvrids, skall kommissionen tillsammans med den berörda medlemsstaten undersöka hur åtgärderna kan anpassas till bestämmelserna i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**.

---

¹ Det förefaller som om denna punkt aldrig har använts. Bör den utgå?

² Det föreslås att hänvisningen till den tid då den inre marknaden upprättas utgår (jfr fotnot till artikel 14). Strykningen av denna hänvisning skulle emellertid kunna medföra en förlängning av möjligheterna till undantag enligt artikel 15, vilka endast kunde tillämpas under perioden i fråga.

Med avvikelse från det förfarande som anges i [artiklarna 226 och 227] får kommissionen eller en medlemsstat vända sig direkt till domstolen, om kommissionen eller medlemsstaten anser att en annan medlemsstat missbrukar sina befogenheter enligt [artiklarna 296 och 297]. Domstolen skall meddela sitt avgörande inom stängda dörrar.

I. FRI RÖRLIGHET FÖR PERSONER OCH TJÄNSTER

1. ARBETSTAGARE

Klausul 17 (f.d. artikel 39)

1. ~~Fri rörlighet för arbetstagare skall säkerställas inom gemenskapen unionen.~~ **Arbetstagare skall ha rätt att röra sig fritt**¹
2. ~~Denna fria rörlighet skall innebära att~~ All diskriminering av arbetstagare från medlemsstaterna på grund av nationalitet ~~skall avskaffas~~ vad gäller anställning, lön och övriga arbets- och anställningsvillkor **skall vara förbjuden.**²
3. ~~Den skall,~~ Med förbehåll för de begränsningar som grundas på hänsyn till allmän ordning, säkerhet och hälsa, ~~innefatta~~ **skall arbetstagare ha**³ rätt att
  - a) anta faktiska erbjudanden om anställning,
  - b) förflytta sig fritt inom medlemsstaternas territorium för detta ändamål,
  - c) uppehålla sig i en medlemsstat i syfte att inneha anställning där i överensstämmelse med de lagar och andra författningar som gäller för anställning av medborgare i den staten,
  - d) stanna kvar inom en medlemsstats territorium efter att ha varit anställd där, på villkor som ~~skall fastställas i europeiska förordningar som av kommissionen antagit i tillämpningsföreskrifter.~~ **i europeiska förordningar som av kommissionen antagit i tillämpningsföreskrifter.**
4. ~~Bestämmelserna i~~ Denna artikel skall inte tillämpas på anställning i offentlig tjänst.

---

¹ Denna formulering är rakare och tydligare men ändrar ingenting i sak.

² Denna formulering är rakare och tydligare men ändrar ingenting i sak.

³ Denna formulering är rakare och tydligare men ändrar ingenting i sak.

Klausul 18 (f.d. artikel 40)

~~Rådet skall enligt förfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén utfärda direktiv eller förordningar i vilka de åtgärder anges~~ **Europaparlamentet och rådet skall i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta de europeiska lagar eller europeiska ramlagar** som är nödvändiga för att genomföra den fria rörlighet för arbetstagare som definieras i [artikel 39]. **De skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén. Syftet med dessa europeiska lagar och europeiska ramlagar är särskilt att**

- a) säkerställa ett nära samarbete mellan nationella arbetsmarknadsmyndigheter,
- b) avveckla sådana administrativa förfaranden och sådan administrativ praxis samt sådana kvalifikationstider för tillträde till lediga anställningar som har sin grund antingen i inhemsk lagstiftning eller i avtal som tidigare har ingåtts mellan medlemsstaterna, och som skulle kunna hindra den fria rörligheten för arbetstagare om de behövs,
- c) avveckla alla sådana kvalifikationstider och andra restriktioner, som föreskrivs antingen i inhemsk lagstiftning eller i avtal som tidigare har ingåtts mellan medlemsstaterna, och som för arbetstagare från övriga medlemsstater uppställer andra villkor i fråga om fritt val av anställning än för inhemska arbetstagare,
- d) inrätta system för arbetsförmedling som kan skapa balans mellan tillgång och efterfrågan på arbetsmarknaden på ett sätt som undanröjer allvarliga risker för levnadsstandarden och sysselsättningsnivån inom olika regioner och industrier.

Klausul 19 (f.d. artikel 41)

Medlemsstaterna skall inom ramen för ett gemensamt program främja utbytet av unga arbetstagare.¹

Klausul 20 (f.d. artikel 42)

~~Rådet skall enligt förfarandet i artikel 251 besluta~~ **Europaparlamentet och rådet skall i enlighet med lagstiftningsförfarandet besluta** om sådana åtgärder inom den sociala trygghetens område som är nödvändiga för att genomföra fri rörlighet för arbetstagare² och därvid särskilt införa ett system som tillförsäkrar migrerande arbetstagare och deras familjemedlemmar att

¹ Det föreslås att man undersöker om det vore lämpligt att "modernisera" denna bestämmelse genom att ge unionen en behörighet vars omfattning måste fastställas.

² Denna rättsliga grund medger endast beslut om åtgärder för "arbetstagare", dvs. för löntagare. En utvidgning av förordningen om social trygghet för egenföretagare har gjorts på grundval av artikel 308 i EG-fördraget. Om konventet önskar begränsa användningen av artikel 308, kunde man undersöka om det vore lämpligt att i kapitlet "Etablering", som gäller för egenföretagare, föreskriva en särskild rättslig grund för denna fråga.

- a) alla perioder som beaktas enligt lagstiftningen i de olika länderna läggs samman för förvärvande och bibehållande av rätten till förmåner och för beräkning av förmånernas storlek,
- b) förmånerna betalas ut till personer bosatta inom medlemsstaternas territorier.

~~Rådet skall besluta enhälligt under hela förfarandet enligt artikel 251.~~¹

2. ETABLERINGSFRIHET

Klausul 21 (f.d. artikel 43)

Inom ramen för ~~nedanstående bestämmelser~~ **[detta kapitel]** skall inskränkningar för medborgare i en medlemsstat att fritt etablera sig på en annan medlemsstats territorium förbjudas. Detta förbud skall även omfatta inskränkningar för medborgare i en medlemsstat som är etablerad i någon medlemsstat att upprätta kontor, filialer eller dotterbolag.

~~Etableringsrätten skall innefatta rätt att~~ **Medborgarna i en medlemsstat skall ha rätt att på en annan medlemsstats territorium starta och utöva** verksamhet som egenföretagare samt rätt att bilda och driva företag, särskilt bolag som de definieras i [artikel 48 andra stycket,] på de villkor som ~~etableringslandets lagstiftning~~ **lagstiftningen** föreskriver för egna medborgare **i den medlemsstat där etableringen sker**, om inte annat följer av bestämmelserna i [kapitlet] om kapital.²

Klausul 22 (f.d. artikel 44)

1. ~~Rådet skall enligt förfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén utfärda direktiv~~ **Europaparlamentet och rådet skall i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta europeiska ramlagar** för att förverkliga etableringsfriheten på ett visst verksamhetsområde. **De skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén.**

2. **Europaparlamentet, rådet och kommissionen** skall fullgöra de uppgifter som tillkommer dem enligt ~~ovanstående bestämmelser~~ **punkt 1**, särskilt genom att

- a) i allmänhet med förtur behandla sådan verksamhet där etableringsfrihet innebär ett särskilt värdefullt bidrag till utvecklingen av produktion och handel,

¹ Stryk att rådet skall besluta enhälligt (jfr rapporten från arbetsgrupp IX för "förenkling", s. 14).

² Denna formulering är rakare, tydligare och ändrar inget i sak (jfr även artikel 39 om arbetstagare).

- b) säkerställa ett nära samarbete mellan behöriga myndigheter i medlemsstaterna för att få kännedom om de särskilda förhållanden som råder på olika verksamhetsområden inom ~~gemenskapen~~ **unionen**,
- c) avskaffa sådana administrativa förfaranden och sådan administrativ praxis som har sin grund antingen i inhemsk lagstiftning eller i avtal som tidigare har ingåtts mellan medlemsstaterna och som skulle kunna hindra etableringsfrihet om de behövs,
- d) säkerställa att sådana arbetstagare från en medlemsstat som är sysselsatta inom en annan medlemsstats territorium får stanna kvar där för att starta förvärvsverksamhet som egenföretagare, förutsatt att de uppfyller de villkor som skulle ha ställts om de hade kommit till denna stat först vid den tidpunkt då de önskade starta verksamheten,
- e) göra det möjligt för medborgare i en medlemsstat att förvärva och bruka fast egendom inom en annan medlemsstats territorium i den utsträckning detta inte strider mot principerna i [artikel 33.2],
- f) genomföra en gradvis avveckling av inskränkningar i etableringsfriheten inom varje aktuell verksamhetsgren i fråga om villkoren såväl för att upprätta kontor, filialer och dotterbolag inom en medlemsstats territorium som för att placera huvudföretagets personal på ledande och övervakande befattningar i dessa kontor, filialer och dotterbolag,
- g) i den utsträckning som det är nödvändigt samordna de skyddsåtgärder som krävs i medlemsstaterna av de i [artikel 48 andra stycket] avsedda bolagen i bolagsmännens och tredje mans intressen, i syfte att göra skyddsåtgärderna likvärdiga inom gemenskapen, och
- h) förvissa sig om att etableringsvillkoren inte snedvrids genom stödåtgärder av medlemsstaterna.

Klausul 23 (f.d. artikel 45)

~~Bestämmelserna i~~ Detta kapitel ~~skall~~ **skall** för den medlemsstat som är berörd ~~inte omfatta inte~~ **tillämpas på** verksamhet som hos medlemsstaten, om än endast tillfälligt, är förenad med utövandet av offentlig makt.¹

Rådet får på förslag från kommissionen med kvalificerad majoritet ~~besluta att anta bestämmelser~~ **genom vilka** viss verksamhet **undantas** från tillämpningen av ~~bestämmelserna i~~ detta kapitel.

¹ Denna formulering är rakare, klarare och ändrar ingenting i sak.

Klausul 24 (f.d. artikel 46)

1. ~~Bestämmelserna i~~ [Detta kapitel] och ~~de~~ åtgärder som **antagits** med stöd av **detta** skall inte hindra tillämpning av de bestämmelser i lagar och andra författningar **i medlemsstaterna** som föreskriver särskild behandling av utländska medborgare och som grundas på hänsyn till allmän ordning, säkerhet eller hälsa.
2. ~~Rådet skall enligt förfarandet i artikel 251 utfärda direktiv~~ **Europaparlamentet och rådet skall i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta europeiska ramlagar** för samordning av ~~de ovan nämnda bestämmelserna~~ **de nationella bestämmelser som avses i punkt 1.**

Klausul 25 (f.d. artikel 47)¹

1. För att underlätta för personer att starta och utöva förvärvsverksamhet som egenföretagare skall ~~rådet enligt förfarandet i artikel 251 utfärda direktiv~~ **Europaparlamentet och rådet i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta europeiska ramlagar** som syftar till
  - a) ömsesidigt erkännande av examens-, utbildnings- och andra behörighetsbevis,
  - b) samordna medlemsstaternas bestämmelser i lagar och andra författningar om upptagande och utövande av förvärvsverksamhet som egenföretagare.
2. ~~I samma syfte skall rådet enligt förfarandet i artikel 251 utfärda direktiv om samordning av medlemsstaternas bestämmelser i lagar och andra författningar om upptagande och utövande av förvärvsverksamhet som egen företagare. Rådet skall genom enhälligt beslut under hela förfarandet enligt artikel 251 besluta om direktiv villkas genomförande i åtminstone någon medlemsstat medför ändring av gällande principer inom yrkeslagstiftningen såvitt avser utbildning och tillträdesvillkor för fysiska personer. I andra fall skall rådet besluta med kvalificerad majoritet.²~~
3. I fråga om läkaryrket, liknande yrken och farmaceutiska yrken förutsätter den gradvisa avvecklingen av inskränkningarna en samordning av villkoren för att få utöva dessa yrken i de olika medlemsstaterna.

---

¹ Det föreslås att punkterna 1 och 2, där samma förfarande följs, slås samman (till följd av att enhälligheten i rådet utgår, som angetts i rapporten från arbetsgrupp IX för "förenkling", s. 14).

² Stryk rådets enhälliga beslut (jfr rapporten från arbetsgrupp IX för "förenkling", s. 14).

Klausul 26 (f.d. artikel 48)

Bolag som bildats i överensstämmelse med en medlemsstats lagstiftning och som har sitt säte, sitt huvudkontor eller sin huvudsakliga verksamhet inom ~~gemenskapen~~ **unionen** skall vid tillämpningen av ~~bestämmelserna i [detta kapitel]~~ likställas med fysiska personer som är medborgare i medlemsstaterna.

Med ”bolag” förstås bolag enligt civil- eller handelslagstiftning, inbegripet kooperativa sammanslutningar samt andra offentligrättsliga eller privaträttsliga juridiska personer, med undantag av sådana som inte drivs i vinstsyfte.

Klausul 27 (f.d. artikel 294)¹

Medlemsstaterna skall, utan att det påverkar tillämpningen av övriga bestämmelser i ~~fördraget~~ **konstitutionen** ge medborgare i andra medlemsstater samma behandling som sina egna medborgare med avseende på kapitalplacering i bolag som avses i [artikel 48].

3. FRIHET ATT TILLHANDAHÅLLA TJÄNSTER

Klausul 28 (f.d. artikel 49)

Inom ramen för ~~nedanstående bestämmelser [detta kapitel]~~ skall inskränkningar i friheten att tillhandahålla tjänster inom ~~gemenskapen~~ **unionen** förbjudas beträffande medborgare i medlemsstater som har etablerat sig i en annan stat inom ~~gemenskapen~~ **medlemsstat** än mottagaren av tjänsten.

Rådet får ~~med kvalificerad majoritet~~ på förslag från kommissionen ~~besluta att~~ **med kvalificerad majoritet anta bestämmelser för att bestämmelserna i detta kapitel skall tillämpas även på** medborgare i tredje land som tillhandahåller tjänster och som har etablerat sig inom ~~gemenskapen~~ **unionen**.

Klausul 29 (f.d. artikel 50)

Som ”tjänster” i ~~detta fördrags~~ **denna konstitutionens** mening skall anses prestationer som normalt utförs mot ersättning, i den utsträckning de inte faller under bestämmelserna om fri rörlighet för varor, kapital och personer.

Med tjänster skall särskilt avses verksamhet

- a) av industriell natur,

---

¹ Denna bestämmelse rör etableringsfrihet och fri rörlighet för kapital. Det föreslås att den flyttas till avdelningen eller kapitlet om dessa friheter på den inre marknaden.

- b) av kommersiell natur,
- c) inom hantverk,
- d) inom fria yrken.

Utan att det påverkar tillämpningen av ~~bestämmelserna i~~ [kapitlet] om etableringsrätt får den som tillhandahåller en tjänst tillfälligt utöva sin verksamhet i ~~det land~~ **den medlemsstat** där tjänsten tillhandahålls på samma villkor som ~~landet denna stat~~ uppställer för sina egna medborgare.

Klausul 30 (f.d. artikel 51)

1. Fri rörlighet för tjänster på transportområdet regleras av ~~bestämmelserna i~~ [avdelningen] om transporter.
2. Liberaliseringen av de bank- och försäkringstjänster som är förbundna med kapitalrörelser skall genomföras parallellt med liberaliseringen av rörligheten för kapital.

Klausul 31 (f.d. artikel 52)

1. För att genomföra liberaliseringen av en särskild tjänst skall rådet på förslag från kommissionen ~~och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Europaparlamentet med kvalificerad majoritet utfärda direktiv~~ **med kvalificerad majoritet anta europeiska ramlagar. Det skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet samt Ekonomiska och sociala kommittén.**
2. De ~~direktiv~~ **europeiska ramlagar** som nämns i punkt 1 skall i allmänhet i första hand avse sådana tjänster som direkt inverkar på produktionskostnaderna eller vilkas liberalisering bidrar till att underlätta varuutbytet.

Klausul 32 (f.d. artikel 53)¹

Medlemsstaterna förklarar sig beredda att gå utöver den liberalisering av tjänster som de ~~direktiv~~ **europeiska ramlagar** kräver som ~~utfärdas antas~~ enligt [artikel 52.1,] om deras allmänna ekonomiska läge och situationen inom den berörda ekonomiska sektorn tillåter det.

Kommissionen skall i detta syfte lämna rekommendationer till de medlemsstater som saken gäller.

---

¹ Man kan fråga sig om det är relevant att behålla en sådan bestämmelse.

Klausul 33 (f.d. artikel 54)¹

Så länge inskränkningarna i friheten att tillhandahålla tjänster inte har avvecklats, skall varje medlemsstat tillämpa dessa inskränkningar på alla i [artikel 49 första stycket] avsedda personer som tillhandahåller tjänster, utan att göra åtskillnad i fråga om nationalitet eller hemvist.

Klausul 34 (f.d. artikel 54)

~~Bestämmelserna~~ i [Artiklarna 45–48] skall tillämpas på de sakområden som regleras i [detta kapitel].

~~**[4. VISERING, ASYL, INVANDRING SAMT ANNAN POLITIK SOM RÖR FRI RÖRLIGHET FÖR PERSONER]²**~~

II. FRI RÖRLIGHET FÖR VAROR

1. TULLUNION

Klausul 35 (f.d. artikel 23)

1. ~~Gemenskapen~~ **Unionen** skall ~~grunda sig på~~ **innefatta** en tullunion, som skall omfatta all handel med varor och som skall innebära att tullar på import och export samt alla avgifter med motsvarande verkan skall vara förbjudna mellan medlemsstaterna och att en gemensam tulltaxa gentemot tredje land skall införas.
2. ~~Bestämmelserna~~ [Artikel 25] och [kapitel 2] i [denna avdelning] skall tillämpas på varor med ursprung i medlemsstaterna samt på varor som kommer från tredje land och som är i fri omsättning i medlemsstaterna.

Klausul 36 (f.d. artikel 24)

Varor som kommer från tredje land skall anses vara i fri omsättning i en medlemsstat, om importformalitetserna har uppfyllts och tillämpliga tullar och avgifter med motsvarande verkan har tagits ut i denna medlemsstat och hel eller partiell restitution av sådana tullar och avgifter inte har lämnats.

---

¹ Man kan fråga sig om det för konsekvensens skull inte vore lämpligt att en sådan bestämmelse föreskrevs övergripande för de fyra friheterna.

² Denna avdelning har införlivats i kapitel A4 nedan för att ta hänsyn till det senaste utkastet om området med frihet, säkerhet och rättvisa som presidiet för närvarande studerar.

Klausul 37 (f.d. artikel 25)

Tullar på import och export samt avgifter med motsvarande verkan skall vara förbjudna mellan medlemsstaterna. Detta förbud skall tillämpas även på tullar av fiskal karaktär.

Klausul 38 (f.d. artikel 26)

~~Tullsatser i den gemensamma tulltaxan skall fastställas av rådet med kvalificerad majoritet på förslag från kommissionen.~~ **Rådet skall på förslag av kommissionen med kvalificerad majoritet anta bestämmelser om fastställande av tullsatserna i den gemensamma tulltaxan.**

Klausul 39 (f.d. artikel 27)

När kommissionen skall fullgöra sina uppgifter enligt detta kapitel skall den vägledas av

- a) nödvändigheten av att främja handelsutbytet mellan medlemsstaterna och tredje land,
- b) utvecklingen av konkurrensförhållandena inom ~~gemenskapen~~ **unionen**, i den mån denna utveckling medför en ökning av företagens konkurrensförmåga,
- c) ~~gemenskapens~~ **unionens** försörjningsbehov i fråga om råvaror och halvfabrikat, varvid kommissionen skall beakta att konkurrensvillkoren mellan medlemsstaterna med avseende på bearbetade varor inte snedvrids,
- d) nödvändigheten av att undvika allvarliga störningar i medlemsstaternas ekonomier och av att trygga en rationell utveckling av produktionen och en ökning av konsumtionen inom ~~gemenskapen~~ **unionen**.

[1A. TULLSAMARBETE]¹

Klausul 40 (f.d. artikel 135)

Inom detta fördrags **konstitutionens** tillämpningsområde skall **Europaparlamentet och rådet i enlighet med förfarandet i artikel 251 vidta i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta** åtgärder för att förstärka tullsamarbetet mellan medlemsstaterna och mellan de senare och kommissionen. Dessa åtgärder skall inte gälla tillämpningen av nationell straffrätt eller den nationella rättsskipningen.

2. FÖRBUD MOT KVANTITATIVA RESTRIKTIONER

Klausul 41 (f.d. artikel 28)²

Kvantitativa import- **och export**restriktioner samt åtgärder med motsvarande verkan skall vara förbjudna mellan medlemsstaterna.

Artikel 29

~~Kvantitativa exportrestriktioner samt åtgärder med motsvarande verkan skall vara förbjudna mellan medlemsstaterna.~~

Klausul 42 (f.d. artikel 30)

~~Bestämmelserna i [Artiklarna 28] och 29~~ skall inte hindra sådana förbud mot eller restriktioner för import, export eller transitering som grundas på hänsyn till allmän moral, allmän ordning eller allmän säkerhet eller intresset att skydda människors och djurs hälsa och liv, att bevara växter, att skydda nationella skatter av konstnärligt, historiskt eller arkeologiskt värde eller att skydda industriell och kommersiell äganderätt. Sådana förbud eller restriktioner får dock inte utgöra ett medel för godtycklig diskriminering eller innefatta en förtäckt begränsning av handeln mellan medlemsstaterna.

---

¹ Förslag till rubrik som inte fanns med i strukturen av den 28 oktober 2002.

² Det föreslås att denna artikel och artikel 29 slås ihop.

Klausul 43 (f.d. artikel 31)

1. Medlemsstaterna skall säkerställa att statliga handelsmonopol anpassas på sådant sätt att ingen diskriminering med avseende på anskaffnings- och saluföringsvillkor föreligger mellan medlemsstaternas medborgare.

~~Bestämmelserna i~~ Denna artikel skall tillämpas på varje organ genom vilket en medlemsstat, rättsligt eller i praktiken, direkt eller indirekt kontrollerar, styr eller märkbart påverkar import eller export mellan medlemsstaterna. ~~Bestämmelserna~~ **Den** skall även tillämpas på monopol som staten överlåtit på andra.

2. Medlemsstaterna skall inte vidta några nya åtgärder som strider mot de principer som anges i [punkt 1] eller som begränsar räckvidden av de artiklar som avser förbud mot tullar och kvantitativa restriktioner mellan medlemsstaterna.

3. Om ett statligt handelsmonopol har en reglering som är utformad för att underlätta avsättningen eller det ekonomiska utbytet av jordbruksprodukter skall vid tillämpningen av ~~reglerna~~ i denna artikel likvärdiga garantier för sysselsättning och levnadsstandard tillförsäkras berörda producenter.

III. KAPITAL OCH BETALNINGAR

Klausul 44 (f.d. artikel 56)¹

1. Inom ramen för ~~bestämmelserna i~~ detta kapitel skall ~~alla~~ restriktioner för **såväl kapitalrörelser som betalningar** mellan medlemsstater samt mellan medlemsstater och tredje land vara förbjudna.

2. ~~Inom ramen för bestämmelserna i detta kapitel skall alla restriktioner för betalningar mellan medlemsstater samt mellan medlemsstater och tredje land vara förbjudna.~~

Klausul 45 (f.d. artikel 57)

1. ~~Bestämmelserna i~~ [Artikel 56] skall inte påverka tillämpningen gentemot tredje land av restriktioner som är i kraft den 31 december 1993 enligt nationell lagstiftning eller ~~gemenskapsrätt~~ **unionsrätt** för sådana kapitalrörelser till eller från tredje land som gäller direktinvesteringar, inbegripet investeringar i fast egendom, etablering, tillhandahållande av finansiella tjänster eller emission och introduktion av värdepapper på kapitalmarknader.

---

¹ Det föreslås att punkterna 1 och 2 slås samman.

2. Utan att göra avkall på sin strävan att i största möjliga utsträckning förverkliga målet om fria kapitalrörelser mellan medlemsstater och tredje land och utan att det påverkar tillämpningen av andra [kapitel] i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**, får rådet ~~med kvalificerad majoritet~~ på förslag av kommissionen **med kvalificerad majoritet** besluta om åtgärder beträffande kapitalrörelser till eller från tredje land som gäller direktinvesteringar, inbegripet investeringar i fast egendom, etablering, tillhandahållande av finansiella tjänster eller emission och introduktion av värdepapper på kapitalmarknader. ~~Enhällighet krävs~~ **Rådet skall besluta med enhällighet när det antar** åtgärder enligt denna punkt som utgör ett steg tillbaka inom ~~gemenskapsrätten~~ **unionsrätten** när det gäller liberaliseringen av kapitalrörelser till eller från tredje land.

Klausul 46 (f.d. artikel 58)

1. ~~Bestämmelserna i~~ [Artikel 56] skall inte påverka medlemsstaternas rätt att
  - a) tillämpa sådana bestämmelser i sin skattelagstiftning som skiljer mellan skattebetalare som har olika bostadsort eller som har investerat sitt kapital på olika ort,
  - b) vidta alla nödvändiga åtgärder för att förhindra överträdelser av nationella lagar och andra författningar, särskilt i fråga om beskattning och tillsyn över finansinstitut, eller att i administrativt eller statistiskt informationssyfte fastställa förfaranden för deklaration av kapitalrörelser eller att vidta åtgärder som är motiverade med hänsyn till allmän ordning eller allmän säkerhet.
2. ~~Bestämmelserna i~~ Detta [kapitel] skall inte påverka tillämpligheten av sådana restriktioner för etableringsrätten som är förenliga med ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**.
3. De åtgärder och förfaranden som avses i punkterna 1 och 2 får inte utgöra ett medel för godtycklig diskriminering eller en förtäckt begränsning av den fria rörligheten för kapital och betalningar enligt [artikel 56].

Klausul 47 (f.d. artikel 59)

Om kapitalrörelser till eller från tredje land under exceptionella förhållanden orsakar eller hotar att orsaka allvarliga svårigheter för den ekonomiska och monetära unionens funktion, får rådet ~~genom beslut med kvalificerad majoritet~~ på förslag av kommissionen ~~och efter att ha hört ECB~~ **med kvalificerad majoritet anta** skyddsåtgärder gentemot tredje land för en tid som inte får överstiga sex månader, om sådana åtgärder är absolut nödvändiga. **Rådet skall besluta efter att ha hört ECB¹.**

---

¹ Fråga om användningen av förkortningar i konstitutionen (se fotnot till artikel 8 ovan).

[IIIA. BESTÄMMELSER OM SKATTER]¹

Klausul 48 (f.d. artikel 90)

Ingen medlemsstat skall, direkt eller indirekt, på varor från andra medlemsstater lägga interna skatter eller avgifter, av vilket slag de än är, som är högre än de skatter eller avgifter som direkt eller indirekt läggs på liknande inhemska varor.

Vidare skall ingen medlemsstat på varor från andra medlemsstater lägga sådana interna skatter eller avgifter som är av sådan art att de indirekt skyddar andra varor.

Klausul 49 (f.d. artikel 91)

För varor som exporteras² **från en medlemsstat** till någon annan medlemsstats territorium får återbetalning av interna skatter eller avgifter inte ske med belopp som överstiger de interna skatter eller avgifter som direkt eller indirekt lagts på varorna.

Klausul 50 (f.d. artikel 92)

Vad beträffar andra skatter eller avgifter än omsättningsskatter, punktskatter och andra indirekta skatter eller avgifter får befrielse och återbetalning vid export till andra medlemsstater medges och utjämningskatter eller utjämningsavgifter vid import från medlemsstaterna tas ut, endast om rådet i förväg **genom ett europeiskt beslut som antagits** med kvalificerad majoritet på förslag från kommissionen för en begränsad tid har godkänt de planerade åtgärderna.

Klausul 51 (f.d. artikel 93)

Rådet skall ~~enhälligt~~ på förslag av kommissionen ~~och efter att ha hört Europaparlamentet och Ekonomiska och sociala kommittén anta bestämmelser~~ **enhälligt anta bestämmelser** om harmonisering av lagstiftningen om omsättningsskatter, punktskatter och andra indirekta skatter eller avgifter, i den mån en sådan harmonisering är nödvändig för att säkerställa att den inre marknaden upprättas och fungerar ~~inom den tid som anges i artikel 14.~~³ **Rådet skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet samt Ekonomiska och sociala kommittén.**

¹ Förslag till rubrik som inte fanns med i strukturen av den 28 oktober 2002.

² Användningen av ordet "exporteras" bör behandlas på nytt, eftersom det handlar om handeln mellan medlemsstaterna.

³ Det har föreslagits att denna tidsfrist (31.12.1992) stryks (se fotnot till artikel 14).

IV. TILLNÄRMNING AV LAGSTIFTNING

Klausul 52 (f.d. artikel 94)¹

Rådet skall ~~enhälligt~~ på förslag av kommissionen ~~och efter att ha hört Europaparlamentet och Ekonomiska och sociala kommittén~~ utfärda direktiv **enhälligt anta europeiska ramlagar** om tillnärmning av sådana lagar och andra författningar i medlemsstaterna som direkt inverkar på den ~~gemensamma~~ **inre** marknadens upprättande eller funktion. **Rådet skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet samt Ekonomiska och sociala kommittén.**

Klausul 53 (f.d. artikel 95)²

1. Med avvikelse från [artikel 94] och om inte annat föreskrivs i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** skall ~~följande bestämmelser~~ **denna artikel** tillämpas för att nå de mål som anges i [artikel 14]. ~~Rådet skall enligt förfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén,~~ **besluta Europaparlamentet och rådet skall i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta** åtgärder för tillnärmning av sådana bestämmelser i lagar och andra författningar i medlemsstaterna som syftar till att upprätta den inre marknaden och få den att fungera. **De skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén.**

2. Punkt 1 gäller inte bestämmelser om skatter och avgifter, bestämmelser om fri rörlighet för personer eller bestämmelser om anställdas rättigheter och intressen.

3. Kommissionen skall i sina förslag enligt punkt 1 om hälsa, säkerhet samt miljö- och konsumentskydd utgå från en hög skyddsnivå och särskilt beakta ny utveckling som grundas på vetenskapliga fakta. Europaparlamentet och rådet skall också, inom ramen för sina respektive befogenheter, sträva efter att nå detta mål.

---

¹ För närvarande medger inte artiklarna 94 och 95 att man antar andra åtgärder än sådana som innebär "tillnärmning av den nationella lagstiftningen". Detta får till följd att artikel 308 används i ett antal fall som rör den inre marknaden utan att en harmonisering av den nationella lagstiftningen därför förutsätts. Detta förhållande gäller bland annat när det handlar om att inrätta ett gemenskapspatent avseende immaterialrätt som går längre än nationella bestämmelser. Om konventet önskar begränsa användningen av artikel 308, kan det diskutera om det vore lämpligt att antingen upprätta särskilda rättsliga grunder eller ändra hänvisningen till "tillnärmning av lagstiftning" i artiklarna 94 och 95 för att möjliggöra sådana åtgärder. Konventet kan dessutom se över frågan om förhållandet mellan artiklarna 94 och 95 (se förklaringen i bilaga II till denna rapport).

² Se förslaget i föregående fotnot.

4. Om en medlemsstat efter det att **Europaparlamentet och** rådet eller kommissionen¹ har beslutat om en harmoniseringsåtgärd anser det nödvändigt att behålla nationella bestämmelser som grundar sig på väsentliga behov enligt [artikel 30] eller som avser miljö- eller arbetsmiljöskydd, skall den till kommissionen anmäla dessa bestämmelser samt skälen för att behålla dem.
5. Dessutom gäller, utan att detta påverkar tillämpningen av punkt 4, att om en medlemsstat efter det att **Europaparlamentet och** rådet eller kommissionen² har beslutat om en harmoniseringsåtgärd anser det nödvändigt att införa nationella bestämmelser grundade på nya vetenskapliga belägg med anknytning till miljöskydd eller arbetsmiljöskydd för att lösa ett problem som är specifikt för den medlemsstaten och som har uppkommit efter beslutet om harmoniseringsåtgärden, skall medlemsstaten underrätta kommissionen om de planerade bestämmelserna samt ~~om skälen för att införa dem~~ **motiveringen för dem**.
6. Kommissionen skall inom sex månader efter en sådan anmälan som avses i punkterna 4 och 5 ~~godkänna eller förkasta~~ **anta ett europeiskt beslut om att godkänna eller förkasta** de ifrågavarande nationella bestämmelserna sedan den konstaterat huruvida dessa utgör ett medel för godtycklig diskriminering eller innebär förtäckta handelshinder mellan medlemsstaterna samt huruvida de kommer att utgöra ett hinder för den inre marknadens funktion.
- Om kommissionen inte fattar ett **europeiskt** beslut inom denna period skall de nationella bestämmelser som avses i punkterna 4 och 5 anses godkända.
- Om det är berättigat på grund av frågans komplexitet och om det inte finns någon fara för människors hälsa, får kommissionen meddela den berörda medlemsstaten att den period som avses i denna punkt kan förlängas med ytterligare högst sex månader.
7. Om en medlemsstat i enlighet med [punkt 6] bemyndigas att behålla eller införa nationella bestämmelser som avviker från en harmoniseringsåtgärd, skall kommissionen omedelbart undersöka om den skall föreslå en anpassning av den åtgärden.
8. Om en medlemsstat tar upp ett särskilt problem som rör folkhälsan på ett område som tidigare har varit föremål för harmoniseringsåtgärder, skall medlemsstaten göra kommissionen uppmärksam på detta och kommissionen skall omedelbart undersöka om den skall föreslå **Europaparlamentet och** rådet lämpliga åtgärder.
9. Med avvikelse från det förfarande som anges i [artiklarna 226 och 227] kan kommissionen eller någon av medlemsstaterna hänskjuta ärendet direkt till domstolen, om kommissionen eller medlemsstaten anser att en annan medlemsstat missbrukar befogenheterna enligt denna artikel.

---

¹ Det erinras om att kommissionen inte antar harmoniseringsåtgärder annat än enligt de genomförandebefogenheter som den tilldelas i artikel 202.

² Samma anmärkning som i fotnoten till artikel 95.4 ovan.

10. ~~De ovannämnda~~ Harmoniseringsåtgärderna **i denna artikel** skall vid behov omfatta en skyddsklausul som tillåter medlemsstaterna att på en eller flera av de icke-ekonomiska grunder som anges i [artikel 30] vidta provisoriska ~~åtgärder~~ **bestämmelser**, som skall vara underkastade ett kontrollförfarande från ~~gemenskapens~~ **unionens** sida.

Klausul 54 (f.d. artikel 96)

Om kommissionen finner att en skillnad mellan bestämmelserna i medlemsstaternas lagar eller andra författningar framkallar en snedvridning av konkurrensvillkoren på den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden som behöver elimineras, skall den samråda med de medlemsstater som saken gäller.

Om samrådet inte leder till ~~ett avtal som eliminerar~~ att snedvridningen **elimineras** skall rådet ~~med kvalificerad majoritet~~ på förslag från kommissionen **med kvalificerad majoritet anta utfärda de europeiska direktiv ramlagar som är** nödvändiga. Kommissionen och rådet får ~~vidta~~ **besluta om** alla övriga lämpliga åtgärder enligt detta fördrag.

Klausul 55 (f.d. artikel 97)

1. När det finns anledning att befara att ~~införandet~~ **antagandet** eller ändringen av en **nationell** bestämmelse i lag eller annan författning skall framkalla en snedvridning enligt [~~den tidigare~~ artikel **96**], skall den medlemsstat som vill vidta åtgärden samråda med kommissionen. Efter samråd med medlemsstaterna skall kommissionen ~~rekommendera~~ **utfärda en rekommendation till** de berörda medlemsstaterna **om** lämpliga åtgärder för att undvika snedvridningen.

2. Om en **medlemsstat** som vill införa eller ändra nationella bestämmelser inte följer den rekommendation som kommissionen riktat till den, skall det vid tillämpningen av [artikel 96] inte krävas av de övriga medlemsstaterna att de ändrar sina nationella bestämmelser för att eliminera snedvridningen. ~~Bestämmelserna i~~ [Artikel 96] skall inte tillämpas, om en medlemsstat som har underlåtit att ta hänsyn till kommissionens rekommendation framkallar en snedvridning som är skadlig endast för den medlemsstaten.

A2. EKONOMISK OCH MONETÄR POLITIK

Klausul 56 (f.d. artikel 4)¹

1. För att de mål som anges i [artikel 2]² skall uppnås skall medlemsstaternas och ~~gemenskapens~~ **unionens** verksamhet, på de villkor [och enligt den tidsplan]³ som anges i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**, innefatta förändring av en ekonomisk politik som baseras på en nära samordning av medlemsstaternas ekonomiska politik, på den inre marknaden och på fastställda gemensamma mål och som bedrivs enligt principen om en öppen marknadsekonomi med fri konkurrens.
2. Parallellt härmed och i enlighet med detta fördrag samt [den tidsplan och]⁴ de förfaranden som anges i ~~fördraget~~ **konstitutionen** skall denna verksamhet omfatta ~~en oåterkallelig låsning av växelkurserna som skall leda till att en gemensam valuta, euron, införs och till att samt~~ **fastställande och bedrivande av** en gemensam penning- och valutapolitik ~~fastställs och bedrivs~~; denna politik skall ha som huvudmål att upprätthålla prisstabilitet och att, utan att detta mål åsidosätts, understödja den allmänna ekonomiska politik som bedrivs inom ~~gemenskapen~~ **unionen**, i överensstämmelse med principen om en öppen marknadsekonomi med fri konkurrens.
3. Denna verksamhet från medlemsstaternas och ~~gemenskapens~~ **unionens** sida förutsätter att följande vägledande principer iakttas: Stabila priser, sunda offentliga finanser och monetära förhållanden samt en stabil betalningsbalans.

Återstoden av denna avdelning kommer att bli föremål för ett addendum till rapporten
---

---

¹ Det föreslås att denna artikel skall stå i början av kapitlet om "Ekonomisk och monetär politik".

² Artikel 2 utgår och ersätts med utkastet till artikel "Unionens mål" i del I (artikel 3.2, CONV 528/03).

³ Man kan ifrågasätta om det är lämpligt att bibehålla denna hänvisning (den tidsplan...).

⁴ Man kan ifrågasätta om det är lämpligt att bibehålla denna hänvisning (den tidsplan...).

A.3 POLITIKEN PÅ ANDRA SÄRSKILDA OMRÅDEN

I. KONKURRENSREGLER

[AVSNITT 1

BESTÄMMELSER FÖR FÖRETAG]

Klausul 57 (f.d. artikel 81)

1. Följande är oförenligt med den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden och förbjudet: alla avtal mellan företag, beslut av företagssammanslutningar och samordnade förfaranden som kan påverka handeln mellan medlemsstater och som har till syfte eller resultat att hindra, begränsa eller snedvrider konkurrensen inom den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden, särskilt sådana som innebär att
  - a) inköps- eller försäljningspriser eller andra affärsvillkor direkt eller indirekt fastställs,
  - b) produktion, marknader, teknisk utveckling eller investeringar begränsas eller kontrolleras,
  - c) marknader eller inköpskällor delas upp,
  - d) olika villkor tillämpas för likvärdiga transaktioner med vissa handelspartner, varigenom dessa får en konkurrensnackdel,
  - e) det ställs som villkor för att ingå avtal att den andra parten åtar sig ytterligare förpliktelser, som varken till sin natur eller enligt handelsbruk har något samband med föremålet för avtalet.
2. Avtal eller beslut som är förbjudna enligt denna artikel är ogiltiga.
3. ~~Bestämmelserna i~~ Punkt 1 får dock förklaras icke tillämpliga
  - a) på avtal eller grupper av avtal mellan företag,
  - b) beslut eller grupper av beslut av företagssammanslutningar,
  - c) samordnade förfaranden eller grupper av samordnade förfaranden,

som bidrar till att förbättra produktionen eller distributionen av varor eller till att främja tekniskt eller ekonomiskt framåtskridande, samtidigt som konsumenterna tillförsäkras en skälig andel av den vinst som därigenom uppnås och som inte

- d) ålägger de berörda företagen begränsningar som inte är nödvändiga för att uppnå dessa mål,
- e) ger dessa företag möjlighet att sätta konkurrensen ur spel för en väsentlig del av varorna i fråga.

Klausul 58 (f.d. artikel 82)

Ett eller flera företags missbruk av en dominerande ställning på den ~~gemensamma~~**inre** marknaden eller inom en väsentlig del av denna är, i den mån det kan påverka handeln mellan medlemsstater, oförenligt med den ~~gemensamma~~**inre** marknaden och förbjudet.

Sådant missbruk kan särskilt bestå i att

- a) direkt eller indirekt påtvinga någon oskäligen inköps- eller försäljningspriser eller andra oskäligen affärsvillkor,
- b) begränsa produktion, marknader eller teknisk utveckling till nackdel för konsumenterna,
- c) tillämpa olika villkor för likvärdiga transaktioner med vissa handelspartner, varigenom dessa får en konkurrensnackdel,
- d) ställa som villkor för att ingå avtal att den andra parten åtar sig ytterligare förpliktelser som varken till sin natur eller enligt handelsbruk har något samband med föremålet för avtalet.

Klausul 59 (f.d. artikel 83)

1. **Rådet skall på förslag från kommissionen med kvalificerad majoritet anta de europeiska lagar/europeiska förordningar¹ eller europeiska ramlagar.** ~~De förordningar och direktiv som behövs för att tillämpa de principer som anges i [artiklarna 81 och 82] skall rådet fastställa med kvalificerad majoritet på förslag från kommissionen och. Det skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet.~~

---

¹ Eftersom rådet enligt utkast till artiklar i avdelning V "Utövande av unionens befogenheter" i del I (artiklarna 25 och 26, CONV 571/03) får anta antingen lagar eller förordningar, skulle konventet behöva fastställa i vilka fall rådet inom det området som omfattas av denna artikel får anta det ena eller andra slaget av rättsakt eller båda slagen av rättsakter (se förklaring i bilaga II till denna rapport).

2. De ~~bestämmelser~~ **européiska lagar/européiska förordningar eller européiska ramlagar** som avses i punkt 1 skall särskilt syfta till att

- a) genom införande av böter och viten säkerställa att de förbud som anges i [artiklarna 81.1] och [82] iakttas,
- b) fastställa närmare regler för hur [artikel 81.3] skall tillämpas med hänsyn till behovet av att å ena sidan säkerställa en effektiv övervakning och att å andra sidan så långt som möjligt förenkla den administrativa kontrollen,
- c) vid behov närmare ange räckvidden för bestämmelserna i [artiklarna 81 och 82] inom olika näringsgrenar,
- d) fastställa kommissionens och domstolens uppgifter vid tillämpningen av de bestämmelser som avses i denna punkt,
- e) fastställa förhållandet mellan å ena sidan den nationella lagstiftningen och å andra sidan ~~bestämmelserna i detta avsnitt~~ samt bestämmelser som har antagits enligt denna artikel.

Klausul 60 (f.d. artikel 84)

Till dess att de ~~bestämmelser som antagits~~ **européiska lagar/européiska förordningar eller européiska ramlagar som antagits** enligt [artikel 83] har trätt i kraft skall myndigheterna i varje medlemsstat i överensstämmelse med ~~landets rättsordning~~ **sin nationella lagstiftning** och ~~bestämmelserna i~~ [artikel 81, särskilt punkt 3, och artikel 82], avgöra om avtal, beslut och samordnade förfaranden är tillåtna samt om missbruk av en dominerande ställning på den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden föreligger.

Klausul 61 (f.d. artikel 85)

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 84 skall kommissionen säkerställa tillämpningen av de principer som anges i [artiklarna 81 och 82]. Den skall på begäran av en medlemsstat eller på eget initiativ och i samarbete med medlemsstaternas behöriga myndigheter, som skall ge kommissionen sitt bistånd, undersöka fall av förmodade överträdelser av dessa principer. Om kommissionen finner att en överträdelse ägt rum, skall den föreslå lämpliga åtgärder för att få denna att upphöra.

2. Om överträdelserna inte upphör, skall kommissionen ~~genom ett motiverat beslut fastslå att en överträdelse av principerna föreligger~~ **anta ett europeiskt motiverat beslut i vilket den fastslår att en överträdelse mot principerna föreligger**. Kommissionen får offentliggöra sitt **europeiska** beslut och bemyndiga medlemsstaterna att, på de villkor och enligt de regler som den fastställer, vidta de åtgärder som krävs för att avhjälpa situationen.

Klausul 62 (f.d. artikel 86)

1. Medlemsstaterna skall beträffande offentliga företag och företag som de beviljar särskilda eller exklusiva rättigheter inte vidta och inte heller bibehålla någon åtgärd som strider mot ~~reglerna i detta fördrag~~ **bestämmelserna i konstitutionen** i synnerhet reglerna i [artiklarna 12 samt 81–89].
2. Företag som anförtrots att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse eller som har karaktären av fiskala monopol skall vara underkastade ~~reglerna i detta fördrag~~ **bestämmelserna i konstitutionen**, särskilt konkurrensreglerna, i den mån tillämpningen av dessa regler inte rättsligt eller i praktiken hindrar att de särskilda uppgifter som tilldelats dem fullgörs. Utvecklingen av handeln får inte påverkas i en omfattning som strider mot ~~gemenskapens~~ **unionens** intresse.
3. Kommissionen skall säkerställa att ~~bestämmelserna i denna artikel~~ tillämpas och, när det är nödvändigt, ~~utfärda anta~~ lämpliga ~~direktiv eller~~ **[europeiska förordningar¹ eller] europeiska beslut** ~~vad avser medlemsstaterna.~~

[AVSNITT 2

STATLIGT STÖD SOM BEVILJATS AV MEDLEMSSTATERNA

Klausul 63 (f.d. artikel 87)

1. Om inte annat föreskrivs i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.
2. Förenligt med den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden är
  - a) stöd av social karaktär som ges till enskilda konsumenter, under förutsättning att stödet ges utan diskriminering med avseende på varornas ursprung,
  - b) stöd för att avhjälpa skador som orsakats av naturkatastrofer eller andra exceptionella händelser,

---

¹ Direktivet som instrument föreskrivs inte längre bland de instrument som kommissionen får anta (jfr utkastet till avdelning V "Utövandet av unionens befogenheter" i del I i CONV 571/03) och då återstår endast instrumenten beslut (se artikel 26 i nämnda utkast) och förordning. Förordningen är emellertid ett instrument som i motsats till direktivet i princip inte tillåter medlemsstaterna något manöverutrymme. Att föreskriva en förordning här innebär således en ändring i förhållande till den nuvarande situationen.

- [c) stöd som ges till näringslivet i vissa av de områden i Förbundsrepubliken Tyskland som påverkats genom Tysklands delning i den utsträckning stödet är nödvändigt för att uppväga de ekonomiska nackdelar som uppkommit genom denna delning.]¹
3. Som förenligt med den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden kan anses
- a) stöd för att främja den ekonomiska utvecklingen i regioner där levnadsstandarden är onormalt låg eller där det råder allvarlig brist på sysselsättning,
  - b) stöd för att främja genomförandet av viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse eller för att avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi,
  - c) stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner, när det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset,
  - d) stöd för att främja kultur och bevara kulturarvet, om sådant stöd inte påverkar handelsvillkoren och konkurrensen inom ~~gemenskapen~~ **unionen** i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset,
  - e) stöd av annat slag i enlighet med vad rådet på förslag från kommissionen kan komma att bestämma genom ~~beslut~~ **bestämmelser som antagits** med kvalificerad majoritet.

Klausul 64 (f.d. artikel 88)

1. Kommissionen skall i samarbete med medlemsstaterna fortlöpande granska alla stödprogram som förekommer i dessa stater. Den skall till medlemsstaterna lämna förslag till lämpliga åtgärder som krävs med hänsyn till den pågående utvecklingen eller den ~~gemensamma~~ **inre** marknadens funktion.
2. Om kommissionen, efter att ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig, finner att stöd som lämnas av en **medlemsstat** eller med statliga medel inte är förenligt med den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden enligt [artikel 87], eller att sådant stöd missbrukas, skall den **anta ett europeiskt beslut** för att staten i fråga skall upphäva eller ändra dessa stödåtgärder inom den tidsfrist som kommissionen fastställer.

Om staten i fråga inte rättar sig efter detta **europeiska** beslut inom föreskriven tid får kommissionen eller andra berörda **medlemsstater**, med avvikelse från [artiklarna 226 och 227], hänskjuta ärendet direkt till domstolen.

---

¹ Konventet kommer kanske anse det lämpligt att undersöka om detta stycke fortfarande är aktuellt (se även artikel 78).

På begäran av en medlemsstat kan rådet **anta ett enhälligt europeiskt beslut enligt vilket beslut** att stöd som denna stat lämnar eller avser att lämna skall anses vara förenligt med den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden, med avvikelse från ~~bestämmelserna i~~ [artikel 87] eller de ~~förordningar som avses~~ **europeiska lagar /europeiska** förordningar **som avses** i [artikel 89], om ett sådant **europeiskt** beslut är motiverat på grund av exceptionella omständigheter. Om kommissionen beträffande ett sådant stöd redan har inlett det förfarande som avses i första stycket av denna punkt, skall kommissionen – i sådana fall där staten har lämnat i en begäran till rådet – skjuta upp förfarandet till dess rådet har tagit ställning till statens begäran.

Om rådet inte har tagit ställning till nämnda begäran inom tre månader efter det att den inlämnats, skall kommissionen fatta beslut i ärendet.

3. Kommissionen skall **av medlemsstaterna** underrättas i så god tid att den kan yttra sig om alla planer på att vidta eller ändra stödåtgärder. Om den anser att någon sådan plan inte är förenlig med den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden enligt [artikel 87], skall den utan dröjsmål inleda det förfarande som anges i punkt 2. Medlemsstaten i fråga får inte genomföra åtgärden förrän detta förfarande lett till ett slutgiltigt **europeiskt** beslut.

Klausul 65 (f.d. artikel 89)

Rådet får ~~med kvalificerad majoritet~~ på förslag av kommissionen ~~och efter att ha hört Europaparlamentet anta de förordningar som behövs~~ **med kvalificerad majoritet anta europeiska lagar/europeiska** förordningar¹ för tillämpningen av [artiklarna 87 och 88] och får särskilt fastställa villkoren för tillämpningen av [artikel 88.3] och vilka slag av stödåtgärder som skall vara undantagna från detta förfarande. **Rådet skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet.**

II. SOCIALPOLITIK

Klausul 66 (f.d. artikel 136)

~~Gemenskapens~~ **Unionens** och medlemsstaternas mål skall under beaktande av sådana grundläggande sociala rättigheter som anges i den europeiska sociala stadgan, som undertecknades i Turin den 18 oktober 1961, och i 1989 års gemenskapsstadga om arbetstagares grundläggande sociala rättigheter, vara att främja sysselsättningen, att förbättra levnads- och arbetsvillkor och därigenom möjliggöra en harmonisering samtidigt som förbättringarna bibehålls, att åstadkomma ett fullgott socialt skydd, en dialog mellan arbetsmarknadens parter och en utveckling av de mänskliga resurserna för att möjliggöra en varaktigt hög sysselsättning samt att bekämpa social utslagning.

---

¹ Eftersom rådet enligt utkast till artiklar i avdelning V "Utövande av unionens befogenheter" i del I (artiklarna 25 och 26, CONV 571/03) får anta antingen lagar eller förordningar, skulle konventet behöva fastställa i vilka fall rådet inom det området som omfattas av denna artikel får anta det ena eller andra slaget av rättsakt eller båda slagen av rättsakter (se förklaring i bilaga II till denna rapport).

I detta syfte skall ~~gemenskapen~~ **unionen** och medlemsstaterna ~~genomföra åtgärder som tar i sina åtgärder ta~~ hänsyn till skillnaderna i nationell praxis, särskilt när det gäller avtalsförhållanden, och till behovet av att bevara ~~gemenskapsekonomins~~ konkurrenskraften **hos unionens ekonomi**.

De anser att en sådan utveckling kommer att följa såväl av den ~~gemensamma~~ **inre** marknadens funktion, vilken kommer att främja en harmonisering av de sociala systemen, som av de förfaranden som föreskrivs i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** och av tillnärmningen av bestämmelser i lagar och andra författningar.¹

Klausul 67 (f.d. artikel 137)

1. För att uppnå målen i [artikel 136] skall ~~gemenskapen~~ **unionen** understödja och komplettera medlemsstaternas verksamhet inom följande områden:
  - a) Förbättringar, särskilt av arbetsmiljön, för att skydda arbetstagarnas hälsa och säkerhet.
  - b) Arbetsvillkor.
  - c) Social trygghet och socialt skydd för arbetstagarna.
  - d) Skydd för arbetstagarna då deras anställningsavtal slutar gälla.
  - e) Information till och samråd med arbetstagarna.
  - f) Företrädande och kollektivt tillvaratagande av arbetstagarnas och arbetsgivarnas intressen, inbegripet medbestämmande, om inte annat följer av punkt 5.
  - g) Anställningsvillkor för medborgare i tredje land som lagligt vistas inom ~~gemenskapens~~ **unionens** territorium.
  - h) Integrering av personer som står utanför arbetsmarknaden, utan att det påverkar tillämpningen av [artikel 150].
  - i) Jämställdhet mellan kvinnor och män på arbetsmarknaden och lika behandling av kvinnor och män på arbetsplatsen.
  - j) Kampen mot social utslagning.
  - k) Modernisering av systemen för socialt skydd, utan att det påverkar tillämpningen av punkt c.
2. I detta syfte får ~~rådet~~

---

¹ Denna punkt tycks ha enbart förklarande syfte.

- a) ~~besluta om åtgärder vidtas~~ som är avsedda att främja samarbetet mellan medlemsstaterna genom initiativ som syftar till att öka kunskapen, utveckla utbytet av information och beprövade erfarenheter, främja nyskapande tillvägagångssätt och utvärdera erfarenheter, med undantag av åtgärder som omfattar harmonisering av medlemsstaternas lagar eller andra författningar,
- b) på de områden som avses i punkt 1 a – i ~~genom direktiv anta~~ **européiska ramlagar antas om fastställande** av minimikrav, som skall genomföras gradvis, varvid hänsyn skall tas till rådande förhållanden och tekniska bestämmelser i var och en av medlemsstaterna. I dessa ~~direktiv~~ **européiska ramlagar** skall sådana administrativa, finansiella och rättsliga ålägganden undvikas som motverkar tillkomsten och utvecklingen av små och medelstora företag.

På de områden som avses i punkt 1 a, b, e, i, j och k skall Europaparlamentet och rådet besluta i enlighet med lagstiftningsförfarandet efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén.¹

På de områden som avses i punkt 1 c, d, f och g skall rådet besluta enhälligt på förslag av kommissionen efter att ha hört Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén.

2a. Rådet kan på förslag av kommissionen enhälligt besluta att göra förfarandet i artikel 251 tillämpligt på punkt 1 d, f och g. Det skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet.

~~Rådet skall besluta i enlighet med förfarandet i artikel 251 efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, utom på de områden som avses i punkt 1 c, d, f och g i den här artikeln, där rådet skall besluta enhälligt på förslag av kommissionen efter att ha hört Europaparlamentet och nämnda kommittéer. Rådet kan genom enhälligt beslut på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet besluta att göra förfarandet i artikel 251 tillämpligt på punkt 1 d, f och g i den här artikeln.²~~

3. En medlemsstat kan på gemensam begäran av arbetsmarknadens parter överlåta åt dessa att genomföra ~~direktiv~~ **européiska ramlagar** som har antagits enligt punkt 2.

I så fall skall medlemsstaten se till att arbetsmarknadens parter, senast då ~~ett direktiv~~ **en europeisk ramlag** skall vara genomfört – ~~d enligt artikel 249~~, i samförstånd har vidtagit de åtgärder som behövs; den berörda medlemsstaten skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att kontinuerligt kunna säkerställa de resultat som föreskrivs i ~~direktivet~~ **ramlagen**.

---

¹ Av tydlighetsskäl återges i de följande tre styckena bestämmelserna i det nuvarande andra stycket i artikel 137.2 i EG-fördraget.

² Detta stycke återges i sin helhet ovan.

4. De ~~bestämmelser~~ **åtgärder** som antagits enligt denna artikel
- a) skall inte påverka medlemsstaternas erkända rätt att fastställa de grundläggande principerna för sina system för social trygghet och skall inte i väsentlig grad påverka den finansiella jämvikten i dessa,
- b) skall inte hindra någon medlemsstat från att bibehålla eller införa sådana mera långtgående skyddsåtgärder som är förenliga med ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**.
5. ~~Bestämmelserna i~~ Denna artikel skall inte tillämpas på löneförhållanden, föreningsrätt, strejkrätt eller rätt till lockout.

Klausul 68 (f.d. artikel 138)

1. Kommissionen skall ha till uppgift att främja samråd mellan arbetsmarknadens parter på ~~gemenskapsnivå~~ **unionsnivå** och skall ~~vidta~~ **anta** alla åtgärder som behövs för att underlätta dialogen mellan dem genom att säkerställa ett väl avvägt stöd till båda parter.
2. I detta syfte skall kommissionen innan den lägger fram socialpolitiska förslag samråda med arbetsmarknadens parter om den möjliga inriktningen av en ~~gemenskapsåtgärd~~ **unionsåtgärd**.
3. Om kommissionen efter sådant samråd finner att en ~~gemenskapsåtgärd~~ **unionsåtgärd** är önskvärd, skall den samråda med arbetsmarknadens parter om det planerade förslagets innehåll. Arbetsmarknadens parter skall avge ett yttrande eller, i förekommande fall, en rekommendation till kommissionen.
4. Samtidigt som sådant samråd sker kan arbetsmarknadens parter meddela kommissionen att de önskar inleda det förfarande som anges i [artikel 139]. Förfarandets längd skall begränsas till nio månader, om inte de berörda parterna och kommissionen gemensamt beslutar om en förlängning.

Klausul 69 (f.d. artikel 139)

1. Om arbetsmarknadens parter önskar det kan dialogen mellan dem på ~~gemenskapsnivå~~ **unionsnivå** leda till avtalsbundna relationer, inklusive ingående av avtal.
2. Avtal som ingås på ~~gemenskapsnivå~~ **unionsnivå** skall genomföras antingen i enlighet med de förfaranden och den praxis som arbetsmarknadens parter och medlemsstaterna särskilt tillämpar eller, i frågor som omfattas av [artikel 137], på gemensam begäran av de undertecknande parterna genom ~~ett beslut~~ **en åtgärd**¹ av rådet **som antas med kvalificerad majoritet** på förslag av kommissionen.

---

¹ Det förefaller som om termen "beslut" i detta fall använd i sin generiska betydelse, vilket inte motsvarar definitionen av "beslut" i artikel 249 fjärde stycket i EG-fördraget. Konventet bör ange om det önskar precisera vilket slag av rättsakt som skall användas. Hittills har direktiv använts och det bör därför bli ramlag (se bilaga II till denna rapport).

~~Rådet skall besluta med kvalificerad majoritet utom~~ När avtalet i fråga innehåller en eller flera bestämmelser som hänför sig till något av de områden för vilka enhällighet krävs enligt [artikel 137.2]. ~~I så fall skall~~ Rådet **skall besluta** med enhällighet.

Klausul 70 (f.d. artikel 140)

För att nå de mål som anges i artikel 136 och utan att det påverkar tillämpningen av övriga bestämmelser i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**, skall kommissionen främja samarbetet mellan medlemsstaterna och underlätta för dem att samordna sina åtgärder på alla de socialpolitiska områden som omfattas av [detta kapitel], särskilt i frågor om

- a) sysselsättning,
- b) arbetsrätt och arbetsvillkor,
- c) grundläggande och kvalificerad yrkesutbildning,
- d) social trygghet,
- e) arbetarskydd,
- f) arbetshygien,
- g) förenings- och förhandlingsrätt.

I detta syfte skall kommissionen i nära kontakt med medlemsstaterna företa utredningar, avge yttranden och organisera samråd både i fråga om problem som uppstår på det nationella planet och i fråga om problem som berör internationella organisationer.

Kommissionen skall höra Ekonomiska och sociala kommittén innan den avger de yttranden som avses i denna artikel.

Klausul 71 (f.d. artikel 141)

1. Varje medlemsstat skall säkerställa att principen om lika lön för kvinnor och män för lika arbete eller likvärdigt arbete tillämpas.
2. I denna artikel skall med "lön" förstås den gängse grund- eller minimilönen samt alla övriga förmåner i form av kontanter eller naturaförmåner som arbetstagaren, direkt eller indirekt, får av arbetsgivaren på grund av anställningen.

Lika lön utan könsdiskriminering innebär att

- a) ackordslön för lika arbete skall fastställas enligt samma beräkningsgrunder,
- b) tidlön skall vara lika för lika arbete.

3. **Europaparlamentet och rådet skall enligt förfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén i enlighet med lagstiftningsförfarandet** besluta om åtgärder för att säkerställa tillämpningen av principen om lika möjligheter och lika behandling av kvinnor och män i frågor som rör anställning och yrke, inklusive principen om lika lön för lika eller likvärdigt arbete. **Europaparlamentet och rådet skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén.**

4. I syfte att i praktiken säkerställa full jämställdhet i arbetslivet mellan kvinnor och män får principen om likabehandling inte hindra en medlemsstat från att behålla eller besluta om åtgärder som rör särskilda förmåner för att göra det lättare för det underrepresenterade könet att bedriva en yrkesverksamhet eller för att förebygga eller kompensera nackdelar i yrkeskarriären.

Klausul 72 (f.d. artikel 142)

Medlemsstaterna skall sträva efter att bibehålla den likvärdighet som finns mellan deras system för betald ledighet¹.

Klausul 73 (f.d. artikel 143)

Kommissionen skall årligen utarbeta en rapport om förverkligandet av de mål som anges i [artikel 136], inbegripet den demografiska situationen inom ~~gemenskapen~~ **unionen**. Den skall överlämna rapporten till Europaparlamentet, rådet och Ekonomiska och sociala kommittén.

~~Europaparlamentet får anmoda kommissionen att utarbeta rapporter om särskilda problem som gäller det sociala området.²~~

Klausul 74 (f.d. artikel 144)

Rådet skall, ~~efter att ha hört Europaparlamentet~~, inrätta en rådgivande kommitté för socialt skydd för att främja samarbetet mellan medlemsstaterna och med kommissionen i fråga om socialt skydd. **Rådet skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet.** Kommittén skall ha följande uppgifter:

---

¹ Man frågar sig om denna bestämmelse är praktiskt genomförbar.

² Detta stycke är identiskt med andra stycket i artikel 145 och skulle därför kunna utgå.

- a) Övervaka den sociala situationen och utvecklingen av politiken för socialt skydd i medlemsstaterna och ~~gemenskapen~~ **unionen**.
- b) Underlätta utbytet av information, erfarenheter och goda rutiner mellan medlemsstaterna och med kommissionen.
- c) Utan att det påverkar tillämpningen av [artikel 207] sammanställa rapporter och yttranden eller bedriva annan verksamhet inom sitt behörighetsområde på begäran av rådet eller kommissionen eller på eget initiativ.

Kommittén skall, när den utför sitt uppdrag, upprätta lämpliga kontakter med arbetsmarknadens parter.

Varje medlemsstat och kommissionen skall utse två ledamöter i kommittén.

Klausul 75 (f.d. artikel 145)

Kommissionen skall i sin årsrapport till Europaparlamentet ägna ett särskilt kapitel åt den sociala utvecklingen inom ~~gemenskapen~~ **unionen**.

Europaparlamentet får anmoda kommissionen att avge rapporter om särskilda problem som gäller sociala förhållanden.

[KAPITEL 2

EUROPEISKA SOCIALFONDEN]

Klausul 76 (f.d. artikel 146)

För att förbättra arbetstagarnas sysselsättningsmöjligheter på den inre marknaden och på så sätt bidra till en höjning av levnadsstandarden skall en europeisk socialfond upprättas enligt ~~nedan nämnda bestämmelser~~ **detta [kapitel]**; den skall ha till uppgift att inom ~~gemenskapen~~ **unionen** främja möjligheterna till sysselsättning och arbetstagarnas geografiska och yrkesmässiga rörlighet samt att underlätta deras anpassning till förändringar inom industrin och i produktionssystemen, särskilt genom yrkesutbildning och omskolning.

Klausul 77 (f.d. artikel 147)

~~Fonden skall förvaltas av Kommissionen~~ **skall förvalta fonden.**

Den skall i denna uppgift biträdas av en kommitté som har en av kommissionens ledamöter som ordförande och som är sammansatt av företrädare för ~~regeringarna~~ **medlemsstaterna** samt arbetstagar- och arbetsgivarorganisationer.

Klausul 78 (f.d. artikel 148)

Europaparlamentet och rådet skall enligt förfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén i enlighet med lagstiftningsförfarandet besluta om genomförandebestämmelser **genomförandebestämmelser**¹ för Europeiska socialfonden. **De skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén.**

III. EKONOMISK OCH SOCIAL SAMMANHÅLLNING

Klausul 79 (f.d. artikel 158)

För att främja en harmonisk utveckling inom hela ~~gemenskapen~~ **unionen** skall denna utveckla och fullfölja sin verksamhet för att stärka sin ekonomiska och sociala sammanhållning.

~~Gemenskapen~~ **Unionen** skall särskilt sträva efter att minska skillnaderna mellan de olika regionernas utvecklingsnivåer och eftersläpningen i de minst gynnade regionerna eller öarna, inbegripet landsbygdsområdena.

Klausul 80 (f.d. artikel 159)

Medlemsstaterna skall bedriva och samordna sin ekonomiska politik i syfte även att uppnå de mål som anges i artikel 158. Vid utformningen och genomförandet av ~~gemenskapens~~ **unionens** politik och åtgärder och vid genomförandet av den inre marknaden skall de beakta målen i artikel 158 och bidra till att dessa uppnås.² ~~Gemenskapen~~ **Unionen** skall även understödja strävandena att uppnå mål genom de åtgärder som den vidtar genom strukturfonderna (utvecklingssektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket, Europeiska socialfonden, Europeiska regionala utvecklingsfonden), Europeiska investeringsbanken och andra befintliga finansieringsorgan.

Kommissionen skall vart tredje år lägga fram en rapport för Europaparlamentet, rådet, Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om de framsteg som har gjorts för att uppnå ekonomisk och social sammanhållning och om hur de olika medel som anges i denna artikel har bidragit till detta. Denna rapport skall vid behov åtföljas av lämpliga förslag.

---

¹ Det förefaller som om termen "beslut" i detta fall används i sin generiska betydelse, vilket inte motsvarar definitionen av "beslut" i artikel 249 fjärde stycket i EG-fördraget. Konventet bör ange om det önskar precisera vilket slag av rättsakt som skall användas.

² Denna bestämmelse, som skall tillämpas övergripande på all politik, kan skrivas om i form av en enda artikel med andra av samma typ (jfr fotnot till artikel 3.2).

Europaparlamentet och rådet får i enlighet med lagstiftningsförfarandet besluta om alla Om särskilda åtgärder **som** behöver vidtas utanför fonderna, ~~och utan att det påverkar tillämpningen av~~ de åtgärder som ~~beslutas antas~~ inom ramen för ~~gemenskapens unionens~~ övriga politik, ~~får rådet besluta om sådana särskilda åtgärder i enlighet med förfarandet i artikel 251 och. De skall besluta~~ efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén.

Klausul 81 (f.d. artikel 160)

Europeiska regionala utvecklingsfondens syfte är att bistå med att avhjälpa de viktigaste regionala obalanserna i ~~gemenskapen unionen~~ genom att delta i utvecklingen och den strukturella anpassningen av regioner som utvecklas långsammare samt i omstruktureringen av industriregioner på tillbakagång.

Klausul 82 (f.d. artikel 161)

Utan att det påverkar tillämpningen av [artikel 162] skall ~~rådet genom enhälligt beslut på förslag av kommissionen, med Europaparlamentets samtycke och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén,~~ **Europaparlamentet och rådet i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta bestämmelser¹ för:**

- a) ~~fastställa~~ strukturfondernas uppgifter, huvudmål och organisation, vilket kan omfatta en omgruppering av fonderna, **och**
- b) ~~Rådet skall enligt samma förfarande också fastställa~~ de allmänna regler som skall tillämpas på fonderna och de bestämmelser som behövs för att säkerställa deras effektivitet och samordningen av fonderna med varandra och med andra befintliga finansieringsorgan.

Europaparlamentet och rådet skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén.

~~En av rådet enligt samma förfarande upprättad~~ **De skall enligt samma förfarande anta bestämmelser för inrättandet av en** sammanhållningsfond **som** skall lämna ekonomiska bidrag till projekt på miljöområdet och till transeuropeiska nät inom infrastrukturen på transportområdet.

~~Från och med den 1 januari 2007 skall rådet besluta med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen, efter Europaparlamentets samtycke och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, under förutsättning att den fleråriga budgetplan som skall tillämpas från och med den 1 januari 2007 och det därmed sammanhörande interinstitutionella avtalet har antagits vid den tidpunkten. I annat fall skall det förfarande som föreskrivs i detta stycke tillämpas från och med den tidpunkt då de antas.~~

---

¹ Ändring av beslutsförfarandet, samtycke vid medbeslutande ("lagstiftningsförfarandet"), i enlighet med rapporten från arbetsgrupp IX för förenkling (CONV 424/02, s. 17).

Europaparlamentet och rådet skall i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta Rådet skall besluta om genomförandebestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden enligt förfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén. De skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén.

I fråga om utvecklingssektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket samt Europeiska socialfonden skall artiklarna 37 och 148 ~~fortfarande~~ tillämpas.

IV. JORDBRUK OCH FISKE

Klausul 84 (f.d. artikel 32)¹

1. Den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden skall även omfatta jordbruk och handel med jordbruksprodukter. Med jordbruksprodukter skall förstås jordens, husdjursskötselns och fiskets produkter samt produkter i första bearbetningsledet som har direkt samband med dessa produkter.
2. Om inte annat föreskrivs i [artiklarna 33–38] skall reglerna för upprättandet av den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden tillämpas på jordbruksprodukter.
3. **För de varor som förtecknas i [bilaga I] gäller för vilka bestämmelserna i artiklarna 33–38 gäller är upptagna i den lista som har fogats som bilaga I till detta fördrag.²**
4. Den ~~gemensamma~~ **inre** marknadens funktion och utveckling i fråga om jordbruksprodukter skall åtföljas av upprättandet av en gemensam jordbrukspolitik.

Klausul 85 (f.d. artikel 33)

1. Den gemensamma jordbrukspolitiken skall ha som mål att
  - a) höja produktiviteten inom jordbruket genom att främja tekniska framsteg och genom att trygga en rationell utveckling av jordbruksproduktionen och ett optimalt utnyttjande av produktionsfaktorerna, särskilt arbetskraften,

---

¹ Formuleringen i artikel 32 måste anpassas till att fiske har lagts till i kapitelrubriken.

² Det föreslås att dessa överflödiga formuleringar stryks, eftersom hänvisningen till bilagan endast kan syfta på konstitutionen.

- b) på så sätt tillförsäkra jordbruksbefolkningen en skälig levnadsstandard, särskilt genom en höjning av den individuella inkomsten för dem som arbetar i jordbruket,
- c) stabilisera marknaderna,
- d) trygga försörjningen,
- e) tillförsäkra konsumenterna tillgång till varor till skäliga priser.

2. Vid utformningen av den gemensamma jordbrukspolitiken och de särskilda åtgärder som krävs för att tillämpa den skall hänsyn tas till

- a) jordbruksnäringens särskilda karaktär som är en följd av jordbrukets sociala struktur och av strukturella och naturbetingade olikheter mellan olika jordbruksregioner,
- b) nödvändigheten av att gradvis genomföra lämpliga anpassningsåtgärder,
- c) det faktum att jordbruket i medlemsstaterna utgör en sektor som är nära förbunden med ekonomin i dess helhet.

Klausul 86 (f.d. artikel 34)

1. För att uppnå de mål som anges i [artikel 33] upprättas en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna.

Beroende på produkt skall denna organisation utformas på något av följande sätt:

- a) Gemensamma konkurrensregler.
- b) Obligatorisk samordning av de olika nationella marknadsorganisationerna.
- c) En europeisk marknadsorganisation.

2. Den gemensamma organisation som upprättats enligt punkt 1 får omfatta alla de åtgärder som behövs för att uppnå de mål som anges i [artikel 33], särskilt reglering av priser, stöd för produktion och saluföring av olika produkter, system för lagring och överföring samt gemensamma anordningar för stabilisering av import och export.

Den gemensamma organisationen skall begränsas till att sträva efter de mål som anges i artikel 33 och skall utesluta varje form av diskriminering mellan producenter eller konsumenter inom ~~gemenskapen~~ **unionen**.

En eventuell gemensam prispolitik skall grundas på gemensamma kriterier och på enhetliga beräkningsmetoder.

3. För att målen för den gemensamma organisation som anges i punkt 1 skall uppnås får en eller flera utvecklings- och garantifonder för jordbruket bildas.

Klausul 87 (f.d. artikel 35)

För att de mål som anges i [artikel 33] skall kunna uppnås kan det inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken särskilt bli aktuellt med bestämmelser om

- a) en effektiv samordning av insatser i fråga om yrkesutbildning, forskning och kunskapsöverföring på jordbruksområdet, vilket kan innebära att projekt eller institutioner skall finansieras gemensamt,
- b) gemensamma åtgärder för att främja konsumtionen av vissa varor.

Klausul 88 (f.d. artikel 36)

~~Bestämmelserna i [Kapitlet]~~ om konkurrensregler skall tillämpas på produktion av och handel med jordbruksprodukter endast i den mån rådet, med hänsyn till målsättningen i [artikel 33], beslutar detta inom ramen för bestämmelserna i [artikel 37.2 och 37.3] och enligt det förfarande som anges där.

Rådet får särskilt **anta bestämmelser** som tillåter stöd

- a) för att skydda företag som är missgynnade genom strukturella eller naturbetingade förhållanden,
- b) inom ramen för ekonomiska utvecklingsprogram.

Klausul 89 (f.d. artikel 37)

~~1. För att utforma huvudlinjerna för en gemensam jordbrukspolitik skall kommissionen när detta fördrag träder i kraft sammankalla medlemsstaterna till en konferens för att jämföra deras jordbrukspolitik, särskilt genom att göra en sammanställning över deras resurser och behov.¹~~

2. ~~Med beaktande av arbetet under den konferens som nämns i punkt 1 och~~ Efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén skall kommissionen ~~inom två år efter det att detta fördrag har trätt i kraft~~ lägga fram förslag om utformningen och genomförandet av den gemensamma jordbrukspolitiken, vilka förslag även skall innefatta att de nationella marknadsorganisationerna ersätts med någon av de former för gemensam organisation som anges i [artikel 34.1] samt att de åtgärder som ~~särskilt~~ nämnts i [denna avdelning] genomförs.

Dessa förslag skall ta hänsyn till att de jordbruksfrågor som nämns i denna avdelning kan vara ömsesidigt beroende av varandra.

---

¹ Detta stycke är föråldrat. Konferensen ägde rum i Stresa 1958. Resultaten av den ingår således redan i regelverket.

~~På förslag från kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet skall rådet med kvalificerad majoritet utfärda förordningar eller direktiv eller fatta Rådet skall på förslag av kommissionen med kvalificerad majoritet anta europeiska lagar/europeiska förordningar¹, europeiska ramlagar, europeiska beslut utan att detta begränsar rådets rätt att också utfärda och rekommendationer. Det skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet.~~

3. ~~Rådet får med kvalificerad majoritet och~~ Under de förutsättningar som anges i punkt 2 ~~besluta om att ersätta~~ får de nationella marknadsorganisationerna **ersättas** med den gemensamma organisation som föreskrivs i [artikel 34.1]²

- a) om den gemensamma organisationen erbjuder de medlemsstater som motsätter sig denna åtgärd och som har en egen nationell organisation för ifrågavarande produktion, likvärdiga garantier för berörda producenters sysselsättning och levnadsstandard: därvid skall hänsyn tas till den takt i vilken möjliga anpassningsåtgärder och nödvändig specialisering kan genomföras, samt
- b) om den gemensamma organisationen tillförsäkrar handeln inom ~~gemenskapen~~ **unionen** villkor som motsvarar dem som gäller på en nationell marknad.

4. Upprättas en gemensam organisation för vissa råvaror innan det ännu finns en sådan organisation för motsvarande bearbetade produkter, får dessa råvaror importeras från länder utanför ~~gemenskapen~~ **unionen** om de används för framställning av bearbetade produkter som är avsedda för export till tredje land.

Klausul 90 (f.d. artikel 38)

När en vara är underkastad en nationell marknadsorganisation eller någon annan form av intern reglering med motsvarande verkan i en medlemsstat och detta påverkar konkurrensläget för en liknande produktion i en annan medlemsstat, skall medlemsstaterna lägga på en utjämningsavgift vid import av denna vara från den medlemsstat där en sådan marknadsorganisation eller reglering finns, om inte sistnämnda stat tillämpar en utjämningsavgift vid export.

Kommissionen skall fastställa storleken av dessa avgifter till den nivå som krävs för att återställa jämvikten; den får också tillåta andra åtgärder, för vilka den skall fastställa villkoren och den närmare utformningen.

---

¹ Eftersom rådet enligt utkastet till artiklar i avdelning V "Utövande av unionens befogenheter" i del I (artiklarna 25 och 26, CONV 571/03) får anta antingen lagar eller förordningar, skulle konventet behöva fastställa i vilka fall rådet inom det området som omfattas av denna artikel får anta det ena eller andra slaget av rättsakt eller båda slagen av rättsakter (se förklaring i bilaga II till denna rapport).

² Detta omnämnande är överflödigt, eftersom det tillämpliga förfarandet redan har angivits genom hänvisningen till artikel 37.2.

V. MILJÖ

Klausul 91 (f.d. artikel 174)

1. ~~Gemenskapens~~ **Unionens** miljöpolitik skall bidra till att följande mål uppnås:
  - a) Att bevara, skydda och förbättra miljön.
  - b) Att skydda människors hälsa.
  - c) Att utnyttja naturresurserna varsamt och rationellt.
  - d) Att främja åtgärder på internationell nivå för att lösa regionala eller globala miljöproblem.
2. ~~Gemenskapens~~ **Unionens** miljöpolitik skall syfta till en hög skyddsnivå med beaktande av de olikartade förhållandena inom ~~gemenskapens~~ **unionens** olika regioner. Den skall bygga på försiktighetsprincipen och på principerna att förebyggande åtgärder bör vidtas, att miljöförstöring företrädesvis bör hejdas vid källan och att förorenaren skall betala.

I detta sammanhang skall de harmoniseringsåtgärder som motsvarar miljöskyddskraven i förekommande fall innehålla en skyddsklausul som tillåter medlemsstaterna att av icke-ekonomiska miljömässiga skäl vidta provisoriska ~~åtgärder~~ **bestämmelser**, som skall vara föremål för ett kontrollförfarande på ~~gemenskaps~~**unions** nivå.
3. När ~~gemenskapen~~ **unionen** utarbetar sin miljöpolitik skall den beakta
  - a) tillgängliga vetenskapliga och tekniska data,
  - b) miljöförhållanden i ~~gemenskapens~~ **unionens** olika regioner,
  - c) de potentiella fördelar och kostnader som är förenade med att åtgärder vidtas eller inte vidtas,
  - d) den ekonomiska och sociala utvecklingen i ~~gemenskapen~~ **unionen** som helhet och den balanserade utvecklingen i dess regioner.
4. Inom sina respektive kompetensområden skall ~~gemenskapen~~ **unionen** och medlemsstaterna samarbeta med tredje land och med behöriga internationella organisationer. De närmare villkoren för samarbete från ~~gemenskapens~~ **unionens** sida kan bli föremål för avtal mellan gemenskapen och berörda tredje parter; avtalen skall förhandlas fram och ingås enligt artikel 300.

Föregående stycke skall inte inverka på medlemsstaternas behörighet att förhandla i internationella organ och att ingå internationella avtal.

Klausul 92 (f.d. artikel 175)

1. **Europaparlamentet och rådet skall enligt förfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén besluta om vilka åtgärder som skall vidtas av gemenskapen i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta bestämmelser** för att uppnå de mål som anges i [artikel 174]. **De skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén.**

2. Med avvikelse från ~~den beslutsordning som anges i punkt 1 och utan att det påverkar tillämpningen av [artikel 95] skall rådet enhälligt, på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, besluta om enhälligt~~

- a) **anta** bestämmelser av främst skattekaraktär,
- b) **besluta om** åtgärder som påverkar
  - i) fysisk planering,
  - ii) kvantitativ förvaltning av vattenresurser eller sådana åtgärder som direkt eller indirekt berör tillgången till dessa resurser,
  - iii) markanvändning, med undantag av avfallshantering,
- c) **besluta om** åtgärder som väsentligt påverkar en medlemsstats val mellan olika energikällor och den allmänna strukturen hos dess energiförsörjning.

Rådet skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén.

Enligt samma förfarande får rådet ~~får enligt de villkor som anges i första stycket definiera de i denna punkt avsedda frågorna i vilka beslut skall fattas~~ **rådet skall besluta** med kvalificerad majoritet.

3. På andra områden¹ skall **Europaparlamentet och rådet enligt förfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén anta i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta bestämmelser om** allmänna handlingsprogram som anger de mål som skall prioriteras. **De skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén.**

---

¹ Detta meningsled kan utgå, eftersom Europaparlamentet och rådet i praktiken antar allmänna ramprogram.

Rådet skall ~~De bestämmelser som behövs för att genomföra dessa program skall antas enligt villkoren i förordningen i punkt 1 respektive punkt 2 besluta om de åtgärder som behövs för att genomföra dessa program.~~

4. Utan att det påverkar vissa åtgärder av gemenskapskaraktär som antas av unionen skall medlemsstaterna finansiera och genomföra miljöpolitiken.

5. Om en på bestämmelserna i punkt 1 grundad åtgärd innebär kostnader som anses oproportionerligt stora för en medlemsstats myndigheter, skall rådet, utan att det påverkar tillämpningen av principen att förorenaren skall betala, i den rättsakt där åtgärden beslutas fastställa lämpliga bestämmelser om denna åtgärd i lämplig form ange

a) tillfälliga undantag och/eller

b) ekonomiskt stöd ur den enligt artikel 161 upprättade sammanhållningsfonden¹.

Klausul 93 (f.d. artikel 176)

De skyddsåtgärderbestämmelser som antas enligt [artikel 175] skall inte hindra någon medlemsstat från att behålla eller införa strängare skyddsåtgärderbestämmelser. Sådana åtgärderbestämmelser måste vara förenliga med detta fördrag konstitutionen. De skall anmälas till kommissionen.

VI. KONSUMENTSKYDD

Klausul 94 (f.d. artikel 153)

1. För att främja konsumenternas intressen och säkerställa en hög konsumentskyddsnivå skall gemenskapen unionen bidra till att skydda konsumenternas hälsa, säkerhet och ekonomiska intressen samt till att främja deras rätt till information och utbildning och deras rätt att organisera sig för att tillvarata sina intressen.

2. Konsumentskyddskraven skall beaktas när gemenskapens unionens övriga politik och verksamhet utformas och genomförs.²

---

¹ Denna precisering är överflödigt, eftersom det endast finns en sammanhållningsfond.

² Denna bestämmelse med övergripande tillämpning på all politik skulle kunna placeras i en enda artikel tillsammans med andra av samma slag (jfr fotnoten till artikel 3.2).

3. ~~Gemenskapen~~ **Unionen** skall bidra till att uppnå de mål som avses i punkt 1 genom
- a) åtgärder som beslutas enligt [artikel 95] inom ramen för förverkligandet av den inre marknaden,
  - b) åtgärder som understöder, kompletterar och övervakar medlemsstaternas politik.
4. **Europaparlamentet och rådet skall i enlighet med lagstiftningsförfarandet enligt förfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén anta de åtgärder som avses i punkt 3 b. De skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén.**
5. Åtgärder som ~~beslutas~~ **antas** enligt punkt 4 skall inte hindra någon medlemsstat från att upprätthålla eller införa strängare ~~skyddsåtgärder~~ **skyddsbestämmelser**. Sådana ~~åtgärder~~ **bestämmelser** måste vara förenliga med ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**. Kommissionen skall underrättas om åtgärderna.

VII. TRANSPORTER

Klausul 95 (f.d. artikel 70)

~~Medlemsstaterna~~¹ **Konstitutionens** mål skall på det område som behandlas i denna avdelning ~~uppnå fördragets~~ **uppnås** inom ramen för en gemensam transportpolitik.

Klausul 96 (f.d. artikel 71)

1. För att genomföra [artikel 70] och med beaktande av transportfrågornas särskilda karaktär skall **Europaparlamentet och rådet enligt lagstiftningsförfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén anta bestämmelser. De skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén. Dessa bestämmelser skall omfatta**
- a) gemensamma regler för internationella transporter till eller från en medlemsstats territorium eller genom en eller flera medlemsstaters territorier,
  - b) de villkor under vilka utomlands hemmahörande transportföretag får utföra transporter i en medlemsstat,

---

¹ Eftersom det handlar om en delad befogenhet föreslås strykning av detta omnämnande som inte återges i inledningen till de övriga politikområdena. Se även förslaget till sammanslagning med artikel 80 (nedan).

- c) åtgärder för att förbättra transportsäkerheten,
- d) alla andra lämpliga bestämmelser.

2. Med avvikelse från det förfarande som anges i [punkt 1] skall rådet enhälligt, på förslag av kommissionen, **anta** sådana bestämmelser som avser principerna för regleringen av transportväsendet och vilkas tillämpning skulle kunna få allvarliga återverkningar på levnadsstandarden och sysselsättningen i vissa regioner samt på utnyttjandet av transportutrustningen. Rådet skall därvid beakta det behov av anpassning till den ekonomiska utvecklingen som upprättandet av den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden kommer att ge upphov till. **Det skall besluta** efter att ha hört Europaparlamentet och Ekonomiska och sociala kommittén.

Klausul 97 (f.d. artikel 72)

Till dess att de bestämmelser som avses i [artikel 71.1] har ~~fastställts~~ **antagits**, får ingen medlemsstat utan att rådet enhälligt **har antagit bestämmelser genom vilka undantag beviljas** vidta någon åtgärd som direkt eller indirekt ger de olika bestämmelser, som gällde på transportområdet den 1 januari 1958 eller som, för stater som senare ansluter sig gäller på detta område, vid tidpunkten för dess anslutning, mindre gynnsamma effekter för andra medlemsstaters transportföretag än för inhemska transportföretag.

Klausul 98 (f.d. artikel 73)

Stöd är förenligt med ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**, om det tillgodoser behovet av samordning av transporter eller om det innebär ersättning för allmän trafikplikt.

Klausul 99 (f.d. artikel 74)

Varje åtgärd som vidtas inom ramen för ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** med avseende på fraktsatser och beföringsvillkor skall avvägas med hänsyn till den ekonomiska situationen för transportföretagen.

Klausul 100 (f.d. artikel 75)

1. Vid transporter inom ~~gemenskapen~~ **unionen** skall all sådan diskriminering ~~avskaffas~~ **vara förbjuden**, som består i att transportföretag tillämpar olika fraktsatser och beföringsvillkor för att frakta samma slag av gods samma väg på grund av godsets ursprungs- eller ~~bestämmelseland~~ **bestämmelsemedlemsstat**.

2. Punkt 1 skall inte hindra **Europaparlamentet och** rådet att vidta andra åtgärder enligt [artikel 71.1].

3. Rådet skall ~~med kvalificerad majoritet~~ på förslag från kommissionen ~~och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén~~ utfärda föreskrifter **med kvalificerad majoritet anta bestämmelser** för att genomföra ~~bestämmelserna i punkt 1.~~ **Det skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén.**

Rådet får särskilt ~~meddela~~ **anta** de bestämmelser som behövs för att göra det möjligt för ~~gemenskapens~~ institutionerna att övervaka efterlevnaden av ordningen i punkt 1 och för att säkerställa att fördelarna med denna fullt ut kommer brukarna till godo.

4. Kommissionen skall på eget initiativ eller på begäran av en medlemsstat undersöka de fall av diskriminering som avses i punkt 1 och efter samråd med alla berörda medlemsstater ~~fatta nödvändiga beslut inom ramen för de regler som har fastställts enligt bestämmelserna i inom ramen för bestämmelserna i punkt 3~~ **anta de europeiska beslut som behövs.**

Klausul 101 (f.d. artikel 76)

1. Det är förbjudet för medlemsstaterna att på transporter inom ~~gemenskapen~~ **unionen** tillämpa fraktsatser och villkor som i något avseende innefattar stöd eller skydd till förmån för ett eller flera särskilda företag eller näringsgrenar om inte tillstånd har getts **genom ett europeiskt beslut** av kommissionen.

2. Kommissionen skall på eget initiativ eller på begäran av en medlemsstat granska de fraktsatser och villkor som avses i punkt 1 och särskilt beakta, å ena sidan, krav på en ändamålsenlig regionalekonomisk politik, de underutvecklade regionernas behov och problemen i regioner som allvarligt påverkas av politiska förhållanden samt å andra sidan, sådana fraktsatsers och villkors inverkan på konkurrensen mellan olika transportgrenar.

Kommissionen skall efter samråd med alla medlemsstater som saken gäller ~~fatta~~ **anta** nödvändiga **europeiska** beslut.

3. De förbud som anges i punkt 1 gäller inte tariffer som fastställts för att bemöta konkurrens.

Klausul 102 (f.d. artikel 77)

Pålagor eller avgifter [vid gränspassage] som transportföretag tar ut¹ utöver fraktsatserna får inte överstiga vad som är skäligt, sedan de kostnader som gränspassagen faktiskt föranlett beaktats.

Medlemsstaterna skall sträva efter att ~~gradvis~~ sänka dessa kostnader.

---

¹ Man kan fråga sig vilka slags pålagor det är som på detta sätt tas ut av transportföretaget. Dessutom verkar omnämmandet "vid gränspassage" föråldrat på en inre marknad utan inre gränser.

Kommissionen får ge medlemsstaterna rekommendationer om tillämpningen av denna artikel.

Klausul 103 (f.d. artikel 78)¹

Bestämmelserna i denna avdelning skall inte hindra åtgärder som vidtagits i Förbundsrepubliken Tyskland i den utsträckning sådana åtgärder är nödvändiga för att uppväga de ekonomiska nackdelar som uppkommit genom Tysklands delning för näringslivet i vissa av de områden i Förbundsrepubliken som påverkats av delningen.]

Klausul 104 (f.d. artikel 79)

Vid kommissionens sida skall finnas en rådgivande kommitté som skall bestå av experter vilka utses av medlemsstaternas regeringar. När kommissionen finner det lämpligt skall den höra kommittén i transportfrågor: [detta skall dock inte inskränka de befogenheter som tillkommer Ekonomiska och sociala kommittén]².

Klausul 105 (f.d. artikel 80)

1. ~~Bestämmelserna i~~ Denna avdelning skall gälla transporter på järnväg, landsväg och inre vattenvägar.
2. **Europaparlamentet och rådet får i enlighet med lagstiftningsförfarandet med kvalificerad majoritet anta bestämmelser huruvida, i vilken omfattning och på vilket sätt³ som är lämpliga bestämmelser kunna skall meddelas för sjöfart och luftfart.⁴ De skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén.**

~~Procedurreglerna i artikel 71 skall tillämpas.~~

---

¹ Konventet kommer kanske anse det lämpligt att undersöka om denna artikel fortfarande är aktuell (se även artikel 87.2 c).

² Det föreslås att denna överflödiga mening stryks, eftersom det är uppenbart att hörandet av denna kommitté inte skulle kunna inskränka Ekonomiska och sociala kommitténs befogenheter.

³ Hänvisningen till lämpligt sätt är meningslös, eftersom detta förfarande, medbeslutandeförfarandet, redan är fastställt i det andra stycket.

⁴ Efter de på varandra följande ändringarna av EG-fördraget visar sig de befogenheter som rådet tilldelas genom artikel 80.2 första stycket vara svåra att förena med det andra stycket i denna bestämmelse. För övrigt verkar det inte som om artikel 80.2 första stycket i praktiken har använts. Sedan Europeiska enhetsakten antogs har man direkt antagit bestämmelser för sjöfart och luftfart.

En annan, mer koncis och lättbegriplig, möjlighet vore att omformulera punkt 2 på följande sätt: "Lämpliga bestämmelser för sjöfart och luftfart får antas i enlighet med förfarandet i artikel 71".

VII. TRANSEUROPEISKA NÄT

Klausul 106 (f.d. artikel 154)

1. För att medverka till att de mål som anges i [artiklarna 14 och 158] uppnås och för att göra det möjligt för unionsmedborgare, ekonomiska aktörer samt regionala och lokala samhällen att i full utsträckning utnyttja fördelarna med att skapa ett område utan inre gränser, skall ~~gemenskapen~~ **unionen** bidra till att upprätta och utveckla transeuropeiska nät för infrastrukturerna inom transport-, telekommunikations- och energisektorerna.
2. Inom ramen för ett system med öppna och konkurrensutsatta marknader skall ~~gemenskapens~~ **unionens** insatser inriktas på att främja de nationella nätens samtrafikförmåga och driftskompatibilitet samt tillträdet till sådana nät. Därvid skall särskild hänsyn tas till behovet av att förbinda öar, inlandsområden och randområden med ~~gemenskapens~~ **unionens** centrala områden.

Klausul 107 (f.d. artikel 155)

1. För att förverkliga de mål som anges i artikel 154
  - a) skall ~~gemenskapen~~ **unionen** ställa upp en serie riktlinjer som omfattar mål, prioriteringar och huvudlinjer för de åtgärder som förutses när det gäller de transeuropeiska näten: i dessa riktlinjer skall projekt av gemensamt intresse preciseras,
  - b) skall ~~gemenskapen~~ **unionen** genomföra de åtgärder som kan visa sig nödvändiga för att säkerställa nätens driftskompatibilitet, särskilt när det gäller teknisk standardisering,
  - c) kan ~~gemenskapen~~ **unionen** stödja projekt av gemensamt intresse som stöds av medlemsstaterna och som preciseras i de riktlinjer som avses i ~~första strecksatsen punkt a~~, särskilt genom genomförbarhetsstudier, lånegarantier eller räntesubventioner; ~~gemenskapen~~ **unionen** kan också genom den ~~enligt [artikel 161] upprättade sammanhållningsfonden som avses i [artikel 161]~~ bidra till finansieringen av särskilda infrastrukturprojekt på transportområdet inom medlemsstaterna.

Vid ~~gemenskapens~~ **unionens** insatser skall hänsyn tas till projektens potentiella ekonomiska livskraft.

2. **Europaparlamentet och rådet skall i enlighet med lagstiftningsförfarandet besluta om de riktlinjer och övriga åtgärder som avses i artikel 155 punkt 1 skall antas av rådet som skall besluta enligt förfarandet i artikel 251. De skall besluta** efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén.

Riktlinjer och projekt av gemensamt intresse som angår en medlemsstats territorium kräver den berörda medlemsstatens godkännande.¹

~~2 3.~~ I samverkan med kommissionen skall medlemsstaterna inbördes samordna den politik på nationell nivå som kan få väsentlig betydelse för att förverkliga de mål som anges i [artikel 154]. Kommissionen får i nära samarbete med medlemsstaterna ta lämpliga initiativ för att främja en sådan samordning.

~~3. 4. Gemenskapen Unionen~~ kan besluta om att samarbeta med tredje land för att främja projekt av gemensamt intresse och för att säkerställa nätens driftskompatibilitet.

Artikel 156

~~De riktlinjer och övriga åtgärder som avses i artikel 155.1 skall antas av rådet som skall besluta enligt förfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén.~~

~~Riktlinjer och projekt av gemensamt intresse som angår en medlemsstats territorium kräver den berörda medlemsstatens godkännande.²~~

IX. FORSKNING OCH TEKNISK UTVECKLING

Klausul 108 (f.d. artikel 163)

1. ~~Gemenskapen Unionen~~ skall ha som mål att stärka den vetenskapliga och teknologiska grunden för ~~gemenskaps~~**unions**industrin, att främja utvecklingen av dennas internationella konkurrensförmåga och att underlätta alla forskningsinsatser som anses nödvändiga enligt andra kapitel i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**.

2. För att uppnå detta skall ~~gemenskapen unionen~~ inom hela sitt område stimulera företag, inklusive små och medelstora företag, forskningscentra och universitet i deras insatser för forskning och teknisk utveckling av hög kvalitet; gemenskapen skall stödja deras ansträngningar att samarbeta med varandra, främst i syfte att möjliggöra för företagen att fullt ut utnyttja den inre marknadens möjligheter, och detta särskilt genom att skapa tillträde till de nationella offentliga upphandlingsmarknaderna, genom att fastställa gemensamma standarder samt genom att avlägsna rättsliga och fiskala hinder för samarbetet.

---

¹ I förenklingssyfte återges i den nya punkt 2, som utgör den rättsliga grunden för unionens åtgärder avseende transeuropeiska nät, texten till artikel 156 i dess helhet; de angivna ändringar är de som föreslagits för den nuvarande texten till denna artikel.

² Denna artikel skulle kunna utgå; se föregående fotnot.

3. Alla ~~gemenskapens~~ **unionens** åtgärder enligt ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** inom forskning och teknisk utveckling, inklusive demonstrationsprojekt skall beslutas och genomföras enligt ~~bestämmelserna i~~ [denna avdelning].

Klausul 109 (f.d. artikel 164)

För att nå dessa mål skall ~~gemenskapen~~ **unionen** som komplement till de verksamheter som bedrivs i medlemsstaterna

- a) genomföra program för forskning, teknisk utveckling och demonstration, varvid samarbete med och mellan företag, forskningscentra och universitet skall gynnas,
- b) främja samarbete på ~~gemenskaps~~**unions** nivå med tredje land och internationella organisationer inom området för forskning, teknisk utveckling och demonstration,
- c) sprida och fullt ut utnyttja resultaten av verksamheter rörande forskning, teknisk utveckling och demonstration på ~~gemenskaps~~**unions** nivå,
- d) stimulera utbildning och rörlighet för forskare inom ~~gemenskapen~~ **unionen**.

Klausul 110 (f.d. artikel 165)

1. ~~Gemenskapen~~ **Unionen** och medlemsstaterna skall samordna sin verksamhet inom forskning och teknisk utveckling för att säkerställa det inbördes sammanhanget mellan medlemsstaternas politik och ~~gemenskapens~~ **unionens** politik.
2. I nära samarbete med medlemsstaterna får kommissionen ta alla lämpliga initiativ för att främja den samordning som avses i punkt 1.

Klausul 111 (f.d. artikel 166)

1. ~~Et~~ **Europaparlamentet och rådet skall i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta en europeisk lag som inrättar ett** flerårigt ramprogram som anger alla ~~gemenskapens~~ **unionens** verksamheter ~~skall antas av rådet som skall besluta enligt förfarandet i artikel 251 och. De skall besluta~~ efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén.

Ramprogrammet skall

- a) fastställa de vetenskapliga och teknologiska mål som skall uppnås genom den verksamhet som anges i artikel 164 samt de prioriteringar som skall gälla i detta sammanhang,

- b) ange huvudlinjerna för denna verksamhet,
  - c) fastställa det högsta totalbeloppet och de närmare villkoren för ~~gemenskapens~~ **unionens** finansiella deltagande i ramprogrammet samt de planerade verksamheternas andelar.
2. Ramprogrammet skall anpassas eller utökas efterhand som förhållandena ändras.
  3. Ramprogrammet skall genomföras genom särskilda program som utvecklas inom varje verksamhet. I varje särskilt program skall fastställas de närmare villkoren för genomförandet, programmets längd och de medel som bedöms nödvändiga. Summan av de belopp som bedöms nödvändiga och som fastställs i de särskilda programmen får inte överstiga det högsta totalbelopp som har fastställts för ramprogrammet och för varje verksamhet.
  4. Rådet skall **på förslag av kommissionen med kvalificerad majoritet anta bestämmelser om inrättande av** de särskilda programmen ~~med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet och Ekonomiska och sociala kommittén. Det skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet samt Ekonomiska och sociala kommittén.~~

Klausul 112 (f.d. artikel 167)¹

För att genomföra det fleråriga ramprogrammet skall **Europaparlamentet och rådet i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta bestämmelser om**

- a) regler för deltagande av företag, forskningscentra och universitet,
- b) regler för spridning av forskningsresultaten.

De skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén.

Klausul 113 (f.d. artikel 168)

Vid genomförandet av det fleråriga ramprogrammet kan tilläggsprogram ~~fastställas~~ **antas** som endast vissa medlemsstater deltar i och som, om inte annat följer av ett eventuellt deltagande från ~~gemenskapens~~ **unionens** sida skall finansieras av dessa stater.

Europaparlamentet och rådet skall anta i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta bestämmelser om de regler som skall tillämpas på tilläggsprogrammen särskilt vad avser spridning av kunskap samt tillträde för andra medlemsstater. **De skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén.**

---

¹ För tydlighetens skull har de beslutsförfaranden som för närvarande anges i artikel 172 i EG-fördraget knutits till respektive rättsliga grunder (artiklarna 167, 168, 169 och 171).

Antagandet av tilläggsprogrammen kräver de berörda medlemsstaternas godkännande.¹

Klausul 114 (f.d. artikel 169)

Vid genomförandet av det fleråriga ramprogrammet får ~~gemenskapen~~ **unionen** med de berörda medlemsstaternas samtycke vidta åtgärder för ett deltagande i sådana program för forskning och utveckling som har inletts av flera medlemsstater, inklusive ett deltagande i de organisationer som har skapats för att genomföra programmen.

Europaparlamentet och rådet skall i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta de bestämmelser som behövs. De skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén.

Klausul 115 (f.d. artikel 170)

Vid genomförandet av det fleråriga ramprogrammet får ~~gemenskapen~~ **unionen** vidta åtgärder för samarbete på ~~gemenskaps~~**unions** nivå med tredje land eller internationella organisationer inom forskning, teknisk utveckling och demonstration.

De närmare villkoren för detta samarbete kan bli föremål för sådana avtal mellan ~~gemenskapen~~ **unionen** och berörda tredje parter som skall förhandlas fram och ingås enligt [artikel 300].

Klausul 116 (f.d. artikel 171)

~~Gemenskapen~~ **Unionen** kan bilda gemensamma företag eller andra organisationer som krävs för att effektivt genomföra ~~gemenskapens~~ **unionens** program för forskning, teknisk utveckling och demonstration. **Rådet skall på förslag av kommissionen med kvalificerad majoritet anta de bestämmelser som behövs. Det skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet samt Ekonomiska och sociala kommittén.**

Klausul 117 (f.d. artikel 172)²

~~Rådet skall med kvalificerad majoritet, på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet och Ekonomiska och sociala kommittén, anta de bestämmelser som avses i artikel 171.~~

---

¹ Stycke som hämtats från nuvarande artikel 172 sista meningen i EG-fördraget.

² För tydlighetens skull har samtliga bestämmelser i denna artikel återgetts i artiklarna 167, 168, 169 och 171 ovan.

Rådet skall enligt förfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén anta de bestämmelser som avses i artiklarna 167, 168 och 169. Antagandet av tilläggsprogrammen kräver de berörda medlemsstaternas samtycke.

Klausul 118 (f.d. artikel 173)

I början av varje år skall kommissionen överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet. Rapporten skall särskilt avse dels verksamheterna inom området för forskning och teknisk utveckling och spridningen av resultaten av dessa verksamheter under det föregående året, dels arbetsprogrammet för det innevarande året.

A4. ~~INRE SÄKERHET~~
ETT OMRÅDE MED FRIHET, SÄKERHET OCH RÄTTVISA¹

[AVDELNING IV²

*VISERING, ASYL, INVANDRING OCH ANNAN POLITIK
SOM RÖR FRI RÖRLIGHET FÖR PERSONER]*

Klausul 119 (f.d. artikel 61)

För att gradvis upprätta ett område med frihet, säkerhet och rättvisa skall rådet

- a) inom fem år efter Amsterdamfördragets ikraftträdande besluta om åtgärder som syftar till att säkerställa den fria rörligheten för personer i enlighet med artikel 14, och i samband därmed besluta om direkt relaterade stödåtgärder avseende kontroller vid yttre gränser, asyl och invandring i enlighet med bestämmelserna i artikel 62.2 och 62.3 och artikel 63.1 a och 63.2 a samt om åtgärder för att förebygga och bekämpa brottslighet i enlighet med bestämmelserna i artikel 31 e i Fördraget om Europeiska unionen,*
- b) besluta om andra åtgärder som rör asyl, invandring och skydd av rättigheter för medborgare i tredje land, i enlighet med bestämmelserna i artikel 63,*

---

¹ Titeln har ändrats för att beakta det senaste utkastet som är under behandling av presidiet om ett område med frihet, säkerhet och rättvisa (i vilket samlas dels bestämmelserna om visering, asyl, invandring osv. dels polissamarbete och straffrättsligt samarbete.

² Avdelningen kommer att behandlas på nytt av konventet. Den behandlas därför inte här.

- c) *besluta om åtgärder som rör civilrättsligt samarbete, i enlighet med vad som föreskrivs i artikel 65,*
- d) *besluta om lämpliga åtgärder för att främja och stärka administrativt samarbete, i enlighet med vad som föreskrivs i artikel 66,*
- e) *besluta om åtgärder som rör polissamarbete och straffrättsligt samarbete för att uppnå en hög säkerhetsnivå genom att förebygga och bekämpa brottslighet inom unionen i enlighet med bestämmelserna i Fördraget om Europeiska unionen.*

Klausul 120 (f.d. artikel 62)

Rådet skall i enlighet med det förfarande som avses i artikel 67 inom fem år efter Amsterdamfördragets ikraftträdande besluta om följande:

1. *Åtgärder i syfte att i överensstämmelse med artikel 14 säkerställa att det inte förekommer någon kontroll av personer, vare sig dessa är unionsmedborgare eller medborgare i tredje land, när de passerar inre gränser.*
2. *Åtgärder som avser passage av medlemsstaternas yttre gränser och med vilkas hjälp det skall fastställas*
  - a) *normer och förfaranden som medlemsstaterna skall följa när de utför personkontroller vid sådana gränser,*
  - b) *regler om visering för vistelser som inte är avsedda att vara längre än tre månader, inbegripet*
    - i) *en förteckning över tredje länder vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar de yttre gränserna och över de länder vars medborgare är undantagna från detta krav,*
    - ii) *förfaranden och villkor för medlemsstaternas utfärdande av viseringar,*
    - iii) *en enhetlig utformning av viseringar,*
    - iv) *regler för enhetligt utformade viseringar.*
3. *Åtgärder som anger villkoren för att medborgare i tredje land skall ha frihet att resa inom medlemsstaternas territorium under en tid av högst tre månader.*

Klausul 121 (f.d. artikel 63)

Rådet skall i enlighet med det förfarande som avses i artikel 67 inom fem år efter Amsterdamfördragets ikraftträdande besluta om följande:

- 1. Åtgärder som avser asyl, i enlighet med Genèvekonventionen av den 28 juli 1951 och protokollet av den 31 januari 1967 om flyktingars rättsliga ställning samt andra relevanta fördrag, inom följande områden:*
  - a) Kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som har ansvaret för att pröva en asylansökan som en medborgare i tredje land har gett in i någon medlemsstat.*
  - b) Miniminormer för mottagande av asylsökande i medlemsstaterna.*
  - c) Miniminormer för när medborgare i tredje land skall betraktas som flyktingar.*
  - d) Miniminormer för medlemsstaternas förfaranden för att bevilja eller återkalla flyktingstatus.*
- 2. Åtgärder som avser flyktingar och fördrivna personer inom följande områden:*
  - a) Miniminormer för att ge tillfälligt skydd åt fördrivna personer från tredje land vilka inte kan återvända till sitt ursprungsland och för personer som av andra skäl behöver internationellt skydd.*
  - b) Främjande av en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot flyktingar och fördrivna personer och bära följderna av detta.*
- 3. Åtgärder som avser invandringspolitiken inom följande områden:*
  - a) Villkor för inresa och bosättning, normer för medlemsstaternas förfaranden för att utfärda visering för längre tid och uppehållstillstånd, inbegripet sådana som avser familjeåterförening.*
  - b) Olaglig invandring och olaglig bosättning, inbegripet återsändande av olagliga invandrare.*
- 4. Åtgärder som fastställer de rättigheter och villkor enligt vilka medborgare i tredje land som är lagligen bosatta i en medlemsstat får bosätta sig i andra medlemsstater.*

Åtgärder som rådet beslutar enligt punkterna 3 och 4 skall inte hindra någon medlemsstat från att på de berörda områdena behålla eller införa nationella bestämmelser som är förenliga med detta fördrag och internationella avtal.

Den femårsperiod som avses ovan skall inte gälla för åtgärder som skall beslutas enligt punkterna 2 b, 3 a och 4.

Klausul 122 (f.d. artikel 64)

- 1. Denna avdelning skall inte påverka medlemsstaternas ansvar för att upprätthålla lag och ordning och skydda den inre säkerheten.*
- 2. Om en eller flera medlemsstater försätts i en nödsituation som kännetecknas av en plötslig inströmning av medborgare i tredje länder och utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1, kan rådet med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen besluta om provisoriska åtgärder för en tid av högst sex månader till förmån för de berörda medlemsstaterna.*

Klausul 123 (f.d. artikel 65)

Sådana åtgärder rörande civilrättsligt samarbete med gränsöverskridande följder som skall vidtas i enlighet med artikel 67 och i den mån de behövs för att den inre marknaden skall fungera väl, skall omfatta

- a) förbättring och förenkling av*
  - systemet för gränsöverskridande delgivning av rättegångshandlingar och utomrättsliga handlingar,*
  - samarbete som rör bevisupptagning,*
  - erkännande och verkställighet av domstolsavgöranden och utomrättsliga avgöranden i mål och ärenden av civil och kommersiell natur,*
- b) främjande av förenligheten mellan tillämpliga bestämmelser i medlemsstaterna om lagkonflikter och om domstolars behörighet,*
- c) undanröjande av sådant som hindrar civilrättsliga förfaranden från att fungera väl, om nödvändigt genom att främja förenligheten mellan civilprocessrättsliga regler som är tillämpliga i medlemsstaterna.*

Klausul 124 (f.d. artikel 66)

Rådet skall enligt förfarandet i artikel 67 vidta åtgärder för att säkerställa samarbete mellan de relevanta enheterna i medlemsstaternas förvaltningar inom de områden som omfattas av denna avdelning samt mellan dessa enheter och kommissionen.

Klausul 125 (f.d. artikel 67)

- 1. Rådet skall under en övergångsperiod av fem år efter Amsterdamfördragets ikraftträdande besluta enhälligt på förslag av kommissionen eller på initiativ av en medlemsstat och efter att ha hört Europaparlamentet.*
- 2. Efter denna femårsperiod skall rådet*
  - besluta på förslag av kommissionen; kommissionen skall pröva varje begäran från en medlemsstat om att kommissionen skall lägga fram ett förslag för rådet,*
  - efter att ha hört Europaparlamentet enhälligt besluta i syfte att låta alla eller delar av de områden som omfattas av denna avdelning regleras av förfarandet i artikel 251 och att anpassa bestämmelserna om domstolens behörighet.*
- 3. Med avvikelse från punkterna 1 och 2 skall åtgärder som avses i artikel 62.2 b i och 62.2 b iii från och med Amsterdamfördragets ikraftträdande beslutas av rådet med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen och efter det att rådet har hört Europaparlamentet.*
- 4. Med avvikelse från punkt 2 skall åtgärder som avses i artikel 62.2 b ii och 62.2 b iv fem år efter Amsterdamfördragets ikraftträdande beslutas av rådet enligt förfarandet i artikel 251.*
- 5. Med avvikelse från punkt 1 skall rådet besluta enligt förfarandet i artikel 251 om*
  - de åtgärder som avses i artikel 63.1 och artikel 63.2 a, om rådet tidigare och i enlighet med punkt 1 i den här artikeln har antagit gemenskapslagstiftning som fastställer gemensamma regler och viktiga principer på dessa områden,*
  - de åtgärder som avses i artikel 65, med undantag av de aspekter som berör familjerätten.*

Klausul 126 (f.d. artikel 68)

1. *Artikel 234 skall tillämpas på denna avdelning under följande förhållanden och på följande villkor: om en fråga om tolkningen av denna avdelning eller om giltigheten eller tolkningen av rättsakter som beslutats av gemenskapens institutioner på grundval av denna avdelning uppkommer i ett mål vid en domstol i en medlemsstat, mot vars avgöranden det inte finns något rättsmedel enligt nationell lagstiftning, skall den nationella domstolen, om den anser att ett beslut i frågan är nödvändigt för att döma i saken, begära att domstolen meddelar ett förhandsavgörande.*
2. *Domstolen skall under inga omständigheter vara behörig att döma i frågor som rör sådana åtgärder eller beslut enligt artikel 62.1 som gäller upprätthållande av lag och ordning och skydd av den inre säkerheten.*
3. *Rådet, kommissionen eller en medlemsstat får begära att domstolen meddelar ett förhandsavgörande om tolkningen av denna avdelning eller av rättsakter som beslutats av gemenskapens institutioner på grundval av denna avdelning. Domstolens förhandsavgörande till följd av en sådan begäran skall inte tillämpas på sådana domstolsavgöranden i medlemsstaterna som har vunnit rättskraft.*

Klausul 127 (f.d. artikel 69)

Tillämpningen av denna avdelning skall vara underkastad bestämmelserna i protokollet om Förenade kungarikets och Irlands ställning och protokollet om Danmarks ställning, och skall inte påverka tillämpningen av protokollet om tillämpning av vissa inslag i artikel 14 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen på Förenade kungariket och Irland.

[AVDELNING VI¹

*BESTÄMMELSER OM POLISSAMARBETE
OCH STRAFFRÄTTSLIGT SAMARBETE]*

Klausul 128 (f.d. artikel 29 EU-fördraget)

Utan att det påverkar Europeiska gemenskapens befogenheter skall unionens mål vara att ge medborgarna en hög säkerhetsnivå inom ett område med frihet, säkerhet och rättvisa genom att bland medlemsstaterna utforma gemensamma insatser på områdena polissamarbete och straffrättsligt samarbete samt genom att förebygga och bekämpa rasism och främlingsfientlighet.

---

¹ Avdelningen kommer att diskuteras på nytt av konventet. Den behandlas därför inte här.

Detta mål skall uppnås genom förebyggande och bekämpande av brottslighet, vare sig denna är organiserad eller ej, särskilt terrorism, människohandel och brott mot barn, olaglig narkotikahandel och olaglig vapenhandel, korruption och bedrägeri, genom

- närmare samarbete mellan polismyndigheter, tullmyndigheter och andra behöriga myndigheter i medlemsstaterna, både direkt och genom Europeiska polisbyrån (Europol), i enlighet med bestämmelserna i artiklarna 30 och 32,*
- närmare samarbete mellan rättsliga myndigheter och andra behöriga myndigheter i medlemsstaterna, inbegripet genom Europeiska enheten för rättsligt samarbete (Eurojust), i enlighet med artiklarna 31 och 32,*
- tillnärmning, när det är nödvändigt, av straffrättsliga regler i medlemsstaterna i enlighet med bestämmelserna i artikel 31e.*

Klausul 129 (f.d. artikel 30 i EU-fördraget)

- 1. De gemensamma insatserna på polissamarbetets område skall omfatta*
  - a) operativt samarbete mellan de behöriga myndigheterna, inbegripet polisen, tullen och andra specialiserade brottsbekämpande organ i medlemsstaterna för att förebygga, upptäcka och utreda brott,*
  - b) insamling, lagring, bearbetning, analys och utbyte av relevant information, inbegripet information som brottsbekämpande organ innehar, i synnerhet genom Europol, om rapporter om tvivelaktiga ekonomiska transaktioner, under iakttagande av tillämpliga bestämmelser om skydd av personuppgifter,*
  - c) samarbete och gemensamma initiativ när det gäller utbildning, utbyte av sambandsmän, utstationering, användning av utrustning och kriminalteknisk forskning,*
  - d) gemensam utvärdering av särskild utredningsteknik i samband med upptäckt av grova former av organiserad brottslighet.*
- 2. Rådet skall främja samarbete genom Europol och skall särskilt, inom fem år från dagen för Amsterdamfördragets ikraftträdande,*
  - a) göra det möjligt för Europol att underlätta och stödja förberedelse av samt att främja samordning och utförande av särskilda utredningsinsatser från medlemsstaternas behöriga myndigheters sida, inklusive operativa insatser av gemensamma grupper som omfattar företrädare för Europol i en stödande funktion,*

- b) *besluta om åtgärder som tillåter Europol att anmoda medlemsstaternas behöriga myndigheter att genomföra och samordna sina utredningar i särskilda fall och att utveckla specialiserad sakkunskap som kan ställas till medlemsstaternas förfogande för att biträda dem vid utredning av fall av organiserad brottslighet,*
- c) *främja sambandssystem mellan tjänstemän som handlägger förundersökning respektive åtal och som är särskilt inriktade på att bekämpa organiserad brottslighet i nära samarbete med Europol,*
- d) *upprätta ett nätverk för forskning, dokumentation och statistik om gränsöverskridande brottslighet.*

Klausul 130 (f.d. artikel 31 i EU-fördraget)

1. *De gemensamma insatserna i det straffrättsliga samarbetet skall omfatta*
  - a) *underlättande och påskyndande av samarbete mellan behöriga ministerier och rättsliga eller likvärdiga myndigheter i medlemsstaterna, inbegripet, när detta visar sig vara lämpligt, genom Eurojust, när det gäller rättsliga förfaranden och verkställighet av beslut,*
  - b) *underlättande av utlämning mellan medlemsstaterna,*
  - c) *säkerställande av förenlighet mellan tillämpliga regler i medlemsstaterna, när detta är nödvändigt för att förbättra samarbetet,*
  - d) *förebyggande av behörighetskonflikter mellan medlemsstaterna,*
  - e) *gradvisa beslut om åtgärder som fastställer minimiregler avseende brottsrekvisit och påföljder på områdena organiserad brottslighet, terrorism och olaglig narkotikahandel.*
2. *Rådet skall uppmuntra till samarbete genom Eurojust och*
  - a) *möjliggöra för Eurojust att underlätta en god samordning mellan medlemsstaternas nationella åklagarmyndigheter,*
  - b) *främja att Eurojust stöder brottsutredningar som gäller grov gränsöverskridande brottslighet, i synnerhet om den är organiserad, med beaktande bland annat av Europols analyser,*
  - c) *underlätta för Eurojust att bedriva ett nära samarbete med det europeiska rättsliga nätverket, särskilt för att underlätta verkställighet av framställningar om rättslig hjälp och om utlämning.*

Klausul 131 (f.d. artikel 32 i EU-fördraget)

Rådet skall bestämma de villkor och begränsningar enligt vilka de behöriga myndigheter som avses i artiklarna 30 och 31 får verka på en annan medlemsstats territorium i samverkan och samförstånd med den statens myndigheter.

Klausul 132 (f.d. artikel 33 i EU-fördraget)

Denna avdelning skall inte påverka medlemsstaternas ansvar för att upprätthålla lag och ordning och skydda den inre säkerheten.

Klausul 133 (f.d. artikel 34 i EU-fördraget)

- 1. På de områden som avses i denna avdelning skall medlemsstaterna informera och samråda med varandra inom rådet i syfte att samordna sitt handlande. För detta ändamål skall de upprätta ett samarbete mellan de behöriga enheterna i sina förvaltningar.*
- 2. Rådet skall på lämpligt sätt och enligt den ordning som anges i denna avdelning vidta åtgärder och främja samarbete som bidrar till att unionens mål uppnås. För detta ändamål får rådet genom enhälligt beslut på initiativ av en medlemsstat eller kommissionen*
  - a) anta gemensamma ståndpunkter som anger unionens inställning i en viss fråga,*
  - b) fatta rambeslut om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar. Rambesluten skall vara bindande för medlemsstaterna när det gäller de resultat som skall uppnås men skall överlåta åt de nationella myndigheterna att bestämma form och tillvägagångssätt; de skall inte ha direkt effekt,*
  - c) fatta beslut för alla andra ändamål som stämmer överens med målen i denna avdelning, dock med uteslutande av tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar. Dessa beslut skall vara bindande och skall inte ha direkt effekt; rådet skall med kvalificerad majoritet besluta om de åtgärder som är nödvändiga för att genomföra dessa beslut på unionsnivå,*
  - d) upprätta konventioner som rådet skall rekommendera medlemsstaterna att anta i enlighet med deras konstitutionella bestämmelser. Medlemsstaterna skall påbörja tillämpliga förfaranden inom den tid som rådet fastställer.*

Om inte annat anges i konventionerna skall dessa, så snart de har antagits av åtminstone hälften av medlemsstaterna, träda i kraft för dessa medlemsstater. Åtgärder för att genomföra konventionerna skall beslutas inom rådet med en majoritet av två tredjedelar av de fördragsslutande parterna.

3. När rådet skall besluta med kvalificerad majoritet skall medlemmarnas röster vägas enligt artikel 205.2 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, varvid åtminstone 62 röster från minst 10 medlemmar skall krävas för beslut.

4. I procedurfrågor skall rådet besluta med en majoritet av sina medlemmar.

Klausul 134 (f.d. artikel 35 i EU-fördraget)

1. Europeiska gemenskapernas domstol skall vara behörig att i enlighet med de villkor som anges i denna artikel meddela förhandsavgöranden om giltighet och tolkning av rambeslut och beslut, om tolkning av konventioner som upprättas enligt denna avdelning och om giltighet och tolkning av åtgärder för att genomföra dessa.

2. En medlemsstat skall ha möjlighet att genom en förklaring som avges vid tidpunkten för Amsterdamfördragets undertecknande eller när som helst därefter godta domstolens behörighet att meddela förhandsavgöranden enligt punkt 1.

3. En medlemsstat som avger en förklaring enligt punkt 2 skall ange antingen

- a) att en domstol i den medlemsstaten, mot vars avgöranden det inte finns något rättsmedel enligt nationell lagstiftning, får begära att Europeiska gemenskapernas domstol meddelar ett förhandsavgörande om en fråga som uppkommer i ett mål som är anhängigt vid den förstnämnda domstolen om giltighet eller tolkning av en rättsakt som avses i punkt 1, om den förstnämnda domstolen anser att ett beslut i frågan är nödvändigt för att döma i saken, eller
- b) att en domstol i den staten får begära att Europeiska gemenskapernas domstol meddelar ett förhandsavgörande i en fråga som uppkommer i ett mål som är anhängigt vid den förstnämnda domstolen om giltighet eller tolkning av en rättsakt som avses i punkt 1, om den förstnämnda domstolen anser att ett beslut i frågan är nödvändigt för att döma i saken.

4. Varje medlemsstat skall, vare sig den har avgivit en förklaring enligt punkt 2 eller inte, ha rätt att till domstolen inkomma med inlagor eller skriftliga synpunkter i mål som uppkommer enligt punkt 1.

5. Domstolen skall inte vara behörig att pröva giltigheten eller proportionaliteten av insatser som polis eller andra brottsbekämpande organ gör i en medlemsstat eller av medlemsstaternas utövning av sitt ansvar för att upprätthålla lag och ordning och skydda den inre säkerheten.

6. Domstolen skall vara behörig att granska lagenligheten av rambeslut och andra beslut när en medlemsstat eller kommissionen väcker talan rörande bristande behörighet, åsidosättande av väsentliga formföreskrifter, åsidosättande av detta fördrag eller av någon rättsregel som gäller dess tillämpning eller rörande maktmissbruk. Talan som avses i denna punkt skall väckas inom två månader från den dag då åtgärden offentliggjordes.

7. Domstolen skall vara behörig att avgöra alla tvister mellan medlemsstaterna om tolkning eller tillämpning av rättsakter som har antagits enligt artikel 34.2, om rådet inte kan avgöra tvisten inom sex månader efter det att den hänsköts till rådet av en av dess medlemmar. Domstolen skall även vara behörig att döma i tvister mellan medlemsstaterna och kommissionen om tolkning eller tillämpning av konventioner som har upprättats enligt artikel 34.2 d.

Klausul 135 (f.d. artikel 36 i EU-fördraget)

1. En samordningskommitté som består av högre tjänstemän skall inrättas. Utöver sin samordningsfunktion skall kommittén ha till uppgift att

- avge yttranden till rådet, antingen på rådets begäran eller på eget initiativ,
- utan att det påverkar tillämpningen av artikel 207 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, bidra till att förbereda rådets överläggningar inom de områden som avses i artikel 29.

2. Kommissionen skall fullt ut delta i arbetet inom de områden som avses i denna avdelning.

Klausul 136 (f.d. artikel 37 i EU-fördraget)

Medlemsstaterna skall inom internationella organisationer och vid internationella konferenser företräda de gemensamma ståndpunkter som har antagits enligt bestämmelserna i denna avdelning.

Artiklarna 18 och 19 skall i förekommande fall tillämpas på frågor som omfattas av denna avdelning.

Klausul 137 (f.d. artikel 39 i EU-fördraget)

1. Rådet skall höra Europaparlamentet innan det beslutar om en sådan åtgärd som avses i artikel 34.2 b, 34.2 c och 34.2 d. Europaparlamentet skall avge sitt yttrande inom en tidsfrist som rådet får bestämma och som inte får vara kortare än tre månader. Om inget yttrande har avgivits inom denna tid får rådet fatta beslut.

2. Ordförandelandet och kommissionen skall regelbundet underrätta Europaparlamentet om överläggningar på de områden som omfattas av denna avdelning.

3. Europaparlamentet får ställa frågor eller avge rekommendationer till rådet.
Europaparlamentet skall varje år hålla en debatt om de framsteg som har gjorts inom de områden som avses i denna avdelning.

Klausul 138 (f.d. artikel 40 i EU-fördraget)

1. Närmare samarbeten på något av de områden som avses i denna avdelning skall syfta till att möjliggöra för unionen att snabbare utvecklas till ett område med frihet, säkerhet och rättvisa samtidigt som Europeiska gemenskapens befogenheter samt målen i denna avdelning respekteras.
2. Artiklarna 29–39 och artiklarna 40a, 40b och 41 skall tillämpas på de närmare samarbeten som avses i den här artikeln, om inte annat föreskrivs i artikel 40a och artiklarna 43–45.
3. De bestämmelser i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen som rör domstolens behörighet och utövandet av denna behörighet skall tillämpas på denna artikel samt artiklarna 40a och 40b.

Klausul 139 (f.d. artikel 40a i EU-fördraget)

1. De medlemsstater som avser att upprätta ett närmare samarbete sinsemellan enligt artikel 40 skall rikta en begäran till kommissionen, som kan lägga fram ett förslag för rådet om detta. Om kommissionen inte lägger fram något förslag, skall den underrätta de berörda medlemsstaterna om skälen till detta. Dessa får då lägga fram ett initiativ för rådet för att erhålla bemyndigande till det närmare samarbetet i fråga.
2. Ett bemyndigande enligt punkt 1 skall med beaktande av artiklarna 43–45 ges av rådet, som skall besluta med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen eller på minst åtta medlemsstaters initiativ och efter att ha hört Europaparlamentet. Rådsmedlemmarnas röster skall vägas i enlighet med artikel 205.2 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

En rådsmedlem får begära att frågan hänskjuts till Europeiska rådet. Efter ett sådant hänskjutande får rådet fatta beslut i enlighet med bestämmelserna i första stycket i denna punkt.

Klausul 140 (f.d. artikel 40b i EU-fördraget)

Varje medlemsstat som önskar delta i ett närmare samarbete enligt artikel 40a skall anmäla sin avsikt till rådet och till kommissionen, som inom tre månader efter att ha mottagit anmälan skall avge ett yttrande till rådet, eventuellt tillsammans med en rekommendation om särskilda bestämmelser som den anser nödvändiga för att den berörda medlemsstaten skall kunna delta i samarbetet.

Rådet skall inom fyra månader efter att ha mottagit anmälan fatta beslut om denna begäran. Beslutet skall anses godkänt, om inte rådet inom samma tid med kvalificerad majoritet beslutar att skjuta upp det; i så fall skall rådet motivera sitt beslut och bestämma en tidsfrist för ny behandling av ärendet.

Vid tillämpning av denna artikel skall rådet fatta beslut enligt de villkor som anges i artikel 44.1.

Klausul 141 (f.d. artikel 41 i EU-fördraget)

- 1. Artiklarna 189, 190, 195, 196–199, 203, 204, 205.3, 206–209, 213–219, 255 och 290 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen skall tillämpas på bestämmelserna om de områden som avses i denna avdelning.*
- 2. Institutionernas förvaltningsutgifter till följd av bestämmelserna om de områden som avses i denna avdelning skall belasta Europeiska gemenskapernas budget.*
- 3. Driftsutgifterna för att genomföra de nämnda bestämmelserna skall också belasta Europeiska gemenskapernas budget, om inte rådet enhälligt beslutar något annat. Om utgifterna inte skall belasta Europeiska gemenskapernas budget skall de belasta medlemsstaterna i enlighet med den på bruttonationalinkomsten grundade fördelningsnyckeln, om inte rådet enhälligt beslutar något annat.*
- 4. Det budgetförfarande som fastställs i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen skall tillämpas på de utgifter som belastar Europeiska gemenskapernas budget.*

Klausul 142 (f.d. artikel 42 i EU-fördraget)

På initiativ av kommissionen eller en medlemsstat och efter att ha hört Europaparlamentet får rådet enhälligt besluta att åtgärder inom de områden som avses i artikel 29 skall omfattas av avdelning IV i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och samtidigt fastställa vilka omröstningsregler som skall gälla. Rådet skall rekommendera medlemsstaterna att anta ett sådant beslut i enlighet med deras konstitutionella bestämmelser.

A5. OMRÅDEN INOM VILKA UNIONEN KAN BESLUTA OM ATT GENOMFÖRA STÖDJANDE ÅTGÄRDER

I. SYSSELSÄTTNING¹

Klausul 143 (f.d. artikel 125)

Medlemsstaterna och ~~gemenskapen~~ **unionen** skall i enlighet med denna [avdelning] arbeta för att utveckla en samordnad sysselsättningsstrategi och särskilt för att främja en kvalificerad, utbildad och anpassningsbar arbetskraft och en arbetsmarknad som är mottaglig för ekonomiska förändringar i syfte att uppnå de mål som uppställs i ~~[artikel 2 i Fördraget om Europeiska unionen och i artikel 2...]~~² i det här fördraget i konstitutionen.

Klausul 144 (f.d. artikel 126)

1. Medlemsstaterna skall genom sin sysselsättningspolitik bidra till att de mål som avses i artikel 125 uppnås på ett sätt som stämmer överens med de allmänna riktlinjer för medlemsstaternas och ~~gemenskapens~~ **unionens** ekonomiska politik som antas enligt [artikel 99.2].
2. Medlemsstaterna skall, med beaktande av nationell praxis i fråga om arbetsmarknadens parter ansvar, betrakta främjande av sysselsättningen som en fråga av gemensamt intresse och skall inom rådet samordna sina åtgärder i detta hänseende i enlighet med bestämmelserna i [artikel 128].

Klausul 145 (f.d. artikel 127)

1. ~~Gemenskapen~~ **Unionen** skall bidra till en hög sysselsättningsnivå genom att uppmuntra samarbete mellan medlemsstaterna samt genom att stödja och, när det är nödvändigt, komplettera deras åtgärder. Därvid skall medlemsstaternas befogenheter respekteras.
2. Målet att uppnå en hög sysselsättningsnivå skall beaktas när ~~gemenskapens~~ **unionens** politik och verksamhet utformas och genomförs.³

---

¹ Innehållet i denna avdelning kommer eventuellt att revideras beroende på konventets slutsatser om rapporten från arbetsgrupp XI för ett socialt Europa (CONV 516/03).

² Inför hänvisningen till utkastet till artikel "Unionens mål" i del I (artikel 3, CONV 528/03).

³ Denna bestämmelse med övergripande tillämpning på all politik skulle kunna placeras i en enda artikel tillsammans med andra av samma slag (jfr fotnoten till artikel 3.2).

Klausul 146 (f.d. artikel 128)

1. Europeiska rådet skall varje år överväga sysselsättningssituationen i ~~gemenskapen~~ **unionen** och anta slutsatser i fråga om denna på grundval av en gemensam årsrapport från rådet och kommissionen.
2. På grundval av Europeiska rådets slutsatser skall rådet **på förslag av kommissionen varje år med kvalificerad majoritet besluta om** ~~på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommittén och den sysselsättningskommitté som avses i artikel 130, varje år lägga fast riktlinjer, som medlemsstaterna skall beakta i sin sysselsättningspolitik. Rådet skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommittén och Sysselsättningskommittén.~~
- Dessa riktlinjer skall stämma överens med de allmänna riktlinjer som antas enligt artikel [99.2].
3. Varje medlemsstat skall till rådet och kommissionen överlämna en årsrapport om de viktigaste åtgärder som den har vidtagit för att genomföra sin sysselsättningspolitik mot bakgrund av de riktlinjer för sysselsättningen som avses i punkt 2.
4. På grundval av de rapporter som avses i punkt 3 och efter att ha mottagit synpunkter från sysselsättningskommittén skall rådet varje år mot bakgrund av riktlinjerna för sysselsättningen granska genomförandet av medlemsstaternas sysselsättningspolitik. Rådet **får, på rekommendation av kommissionen, med kvalificerad majoritet besluta om** ~~kan om det anser det lämpligt mot bakgrund av den granskningen med kvalificerad majoritet på rekommendation av kommissionen avge rekommendationer som det riktar till medlemsstaterna.~~
5. Rådet och kommissionen skall på grundval av resultaten av denna granskning upprätta en gemensam årsrapport till Europeiska rådet om sysselsättningssituationen i ~~gemenskapen~~ **unionen** och om genomförandet av riktlinjerna för sysselsättningen.

Klausul 147 (f.d. artikel 129)

Europaparlamentet och rådet, som skall besluta enligt lagstiftningsförfarandet i artikel 251 ~~efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén besluta om stödåtgärder för att främja samarbete mellan medlemsstaterna och stödja deras insatser på sysselsättningsområdet genom initiativ som syftar till att utveckla utbyte av information och beprövade erfarenheter, tillhandahålla jämförande analys och rådgivning, främja nyskapande tillvägagångssätt och utvärdera erfarenheter, särskilt med hjälp av pilotprojekt.~~
Europaparlamentet och rådet skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén.

Dessa åtgärder får inte omfatta harmonisering av medlemsstaternas lagar eller andra författningar.

Klausul 148 (f.d. artikel 130)

Rådet skall, ~~efter att ha hört Europaparlamentet~~, inrätta en sysselsättningskommitté med rådgivande funktion för att främja en samordning av medlemsstaternas sysselsättnings- och arbetsmarknadspolitik. **Rådet skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet.**

Kommittén skall ha till uppgift att

- a) övervaka sysselsättningssituationen och sysselsättningspolitiken i medlemsstaterna och ~~gemenskapen~~ **unionen**,
- b) utan att det påverkar tillämpningen av [artikel 207], på begäran av rådet eller kommissionen eller på eget initiativ utforma yttranden och medverka i förberedelserna av rådets arbete enligt [artikel 128].

Kommittén skall när den utför sitt uppdrag höra arbetsmarknadens parter.

Varje medlemsstat och kommissionen skall var för sig utse två ledamöter i kommittén.

II. FOLKHÄLSA¹

Klausul 149 (f.d. artikel 152)²

1. En hög hälsoskyddsnivå för människor skall säkerställas vid utformning och genomförande av all gemenskapspolitik och alla ~~gemenskapsåtgärder~~ **unionsåtgärder**.³

~~Gemenskapens~~ **Unionens** insatser, som skall komplettera den nationella politiken, skall inriktas på att förbättra folkhälsan, förebygga ohälsa och sjukdomar hos människor och undanröja faror för människors hälsa. Sådana insatser skall innefatta kamp mot de stora folksjukdomarna genom att främja forskning om deras orsaker, hur de överförs och hur de kan förebyggas samt hälsoupplysning och hälsoundervisning.

---

¹ Placeringen av detta kapitel om folkhälsan här under "A5", i vilken samlas områden för stödjande åtgärder, följer anvisningen i utkastet till det konstitutionella fördragets struktur av den 28 oktober 2002 (CONV 369/02) och inte anvisningen i utkastet till artikeln "delade befogenheter" i första delen (CONV 528/03) i vilken folkhälsan ingår som delad befogenhet).

² Arbetsgruppen för ett socialt Europa har föreslagit att denna artikels räckvidd utsträcks för att "omfatta frågor som allvarliga gränsöverskridande hot, smittsamma sjukdomar, bioterrorism och Världshälsoorganisationens överenskommelser" (CONV 516/03 punkt 35).

³ Denna bestämmelse med övergripande tillämpning på all politik skulle kunna placeras i en enda artikel tillsammans med andra av samma slag (jfr fotnoten till artikel 3.2).

Gemenskapen Unionen skall komplettera medlemsstaternas insatser för att minska narkotikarelaterade hälsoskador, inklusive upplysning och förebyggande verksamhet.

2. **Gemenskapen Unionen** skall främja samarbete mellan medlemsstaterna på de områden som avses i denna artikel och vid behov stödja deras insatser.

Medlemsstaterna skall i samverkan med kommissionen inbördes samordna sin politik och sina program på de områden som avses i punkt 1. Kommissionen kan i nära kontakt med medlemsstaterna ta lämpliga initiativ för att främja en sådan samordning.

3. **Gemenskapen Unionen** och medlemsstaterna skall främja samarbetet med tredje land och behöriga internationella organisationer på folkhälsans område.

4. **Europaparlamentet och rådet skall i enlighet med lagstiftningsförfarandet enligt förfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén,** bidra till att de mål som anges i denna artikel uppnås genom att

- a) besluta om åtgärder för att fastställa höga kvalitets- och säkerhetsstandarder i fråga om organ och ämnen av mänskligt ursprung, blod och blodderivat; dessa åtgärder skall inte hindra någon medlemsstat från att upprätthålla eller införa strängare skyddsåtgärder,
- b) med undantag från [artikel 37] besluta om sådana åtgärder på veterinär- och växtskyddsområdet som direkt syftar till att skydda folkhälsan,
- c) besluta om stimulansåtgärder som är utformade för att skydda och förbättra människors hälsa, dock utan att dessa åtgärder får omfatta någon harmonisering av medlemsstaternas lagar eller andra författningar.

Europaparlamentet och rådet skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén,

För de syften som anges i denna artikel kan rådet också ~~med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen~~ **på förslag av kommissionen med kvalificerad majoritet** anta rekommendationer ~~för de syften som anges i denna artikel.~~

5. När **gemenskapen unionen** handlar på folkhälsoområdet skall den fullt ut respektera medlemsstaternas ansvar för att organisera och ge hälso- och sjukvård. Särskilt får inte de åtgärder som avses i punkt 4 a påverka nationella bestämmelser om donation eller medicinsk användning av organ och blod.

III. INDUSTRI

Klausul 150 (f.d. artikel 157)

1. ~~Gemenskapen~~ **Unionen** och medlemsstaterna skall säkerställa att det finns nödvändiga förutsättningar för ~~gemenskapsindustrins~~ **unionsindustrins** konkurrensförmåga.

För detta ändamål skall deras insatser, i överensstämmelse med ett system av öppna och konkurrensutsatta marknader, inriktas på att

- a) påskynda industrins anpassning till strukturförändringar,
- b) främja en miljö som är gynnsam för initiativ och för utveckling av företag inom hela ~~gemenskapen~~ **unionen**, särskilt i fråga om små och medelstora företag,
- c) främja en miljö som är gynnsam för samarbete mellan företag,
- d) främja ett bättre utnyttjande av de industriella möjligheter som skapas genom politiken inom sektorerna för innovation, forskning och teknisk utveckling.

2. I samverkan med kommissionen skall medlemsstaterna samråda inbördes och vid behov samordna sina insatser. Kommissionen får ta lämpliga initiativ för att främja en sådan samordning.

3. ~~Gemenskapen~~ **Unionen** skall bidra till att förverkliga de mål som anges i punkt 1 genom sin politik och verksamhet enligt andra bestämmelser i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**.¹
Europaparlamentet och rådet får i enlighet med lagstiftningsförfarandet förfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén besluta om särskilda åtgärder för att stödja de insatser som görs av medlemsstaterna för att förverkliga de mål som anges i punkt 1. De skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén.

Denna avdelning får inte utgöra en grund för ~~gemenskapen~~ **unionen** att införa åtgärder som kan medföra att konkurrensen snedvrids eller som omfattar bestämmelser om skatter eller bestämmelser om anställdas rättigheter och intressen.

---

¹ Denna bestämmelse, som skall tillämpas övergripande på all politik, kan skrivas om i form av en enda artikel med andra av samma typ (jfr fotnot till artikel 3.2).

IV. KULTUR

Klausul 151 (f.d. artikel 151)

1. ~~Gemenskapen~~ **Unionen** skall bidra till kulturens utveckling i medlemsstaterna med respekt för dessas nationella och regionala mångfald samtidigt som gemenskapen skall framhäva det gemensamma kulturarvet.
2. ~~Gemenskapens~~ **Unionens** insatser skall syfta till att främja samarbetet mellan medlemsstaterna och vid behov stödja och komplettera deras verksamhet när det gäller
  - a) att förbättra kunskaperna om och att sprida de europeiska folkens kultur och historia,
  - b) att bevara och skydda det kulturarv som har europeisk betydelse,
  - c) icke-kommersiellt kulturutbyte,
  - d) konstnärligt och litterärt skapande, även inom den audiovisuella sektorn.
3. ~~Gemenskapen~~ **Unionen** och medlemsstaterna skall främja samarbetet med tredje land och behöriga internationella organisationer på kulturområdet, särskilt Europarådet.
4. ~~Gemenskapen~~ **Unionen** skall beakta de kulturella aspekterna då den handlar enligt andra bestämmelser i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**, särskilt för att respektera och främja sin kulturella mångfald.¹
5. För att bidra till att de mål som anges i denna artikel uppnås skall ~~rådet~~
  - a) ~~enligt förfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Regionkommittén~~ **Europaparlamentet och rådet i enlighet med lagstiftningsförfarandet** besluta om stimulansåtgärder som dock inte får omfatta någon harmonisering av medlemsstaternas lagar eller andra författningar; ~~rådet skall besluta enhälligt under hela förfarandet enligt artikel 251;~~ **Europaparlamentet och rådet skall besluta efter att ha hört Regionkommittén,**
  - b) ~~rådet genom enhälligt beslut~~ på förslag av kommissionen **enhälligt** anta rekommendationer.

---

¹ Denna bestämmelse med övergripande tillämpning på all politik skulle kunna placeras i en enda artikel tillsammans med andra av samma slag (jfr fotnoten till artikel 3.2).

V. UTBILDNING, YRKESUTBILDNING OCH UNGDOMSFRÅGOR

Klausul 152 (f.d. artikel 149)

1. ~~Gemenskapen~~ **Unionen** skall bidra till utvecklingen av en utbildning av god kvalitet genom att främja samarbetet mellan medlemsstaterna och genom att vid behov stödja och komplettera deras insatser, samtidigt som gemenskapen fullt ut skall respektera medlemsstaternas ansvar för undervisningens innehåll och utbildningssystemens organisation samt medlemsstaternas kulturella och språkliga mångfald.
2. Målen för ~~gemenskapens~~ **unionens** insatser skall vara att
  - a) utveckla den europeiska dimensionen inom utbildningen särskilt genom undervisning i och spridning av medlemsstaternas språk.
  - b) främja rörligheten för studerande och lärare, bl.a. genom att verka för ett akademiskt erkännande av examensbevis och studietider,
  - c) främja samarbete mellan utbildningsanstalter,
  - d) utveckla informations- och erfarenhetsutbyte i frågor som är gemensamma för medlemsstaternas utbildningssystem,
  - e) främja utvecklingen av ungdoms- och ungdomsledarutbyte,
  - f) främja utvecklingen av distansundervisning.
3. ~~Gemenskapen~~ **Unionen** och medlemsstaterna skall främja samarbetet med tredje land och behöriga internationella organisationer på utbildningsområdet, särskilt Europarådet.
4. För att bidra till att de mål som anges i denna artikel uppnås, skall
  - a) ~~Europaparlamentet och rådet enligt förfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén besluta om~~ **i enlighet med lagstiftningsförfarandet besluta om** stimulansåtgärder som dock inte får omfatta någon harmonisering av medlemsstaternas lagar eller andra författningar; **de skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén,**
  - b) ~~rådet genom beslut med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen~~ **med kvalificerad majoritet** anta rekommendationer.

Klausul 153 (f.d. artikel 150)

1. ~~Gemenskapen~~ **Unionen** skall genomföra en yrkesutbildningspolitik som skall understödja och komplettera medlemsstaternas insatser, samtidigt som gemenskapen fullt ut skall respektera medlemsstaternas ansvar för yrkesutbildningens innehåll och organisation.
2. Målen för ~~gemenskapens~~ **unionens** insatser skall vara att
  - a) underlätta anpassningen till industriella förändringar, särskilt genom yrkesutbildning och omskolning,
  - b) förbättra den grundläggande och fortsatta yrkesutbildningen för att underlätta inträde och återinträde på arbetsmarknaden,
  - c) underlätta tillträde till yrkesutbildning och främja rörligheten för yrkeslärare och för elever i sådan utbildning, särskilt de unga,
  - d) stimulera samarbete i fråga om yrkesutbildning mellan undervisningsanstalter och företag,
  - e) utveckla informations- och erfarenhetsutbyte i frågor som är gemensamma för medlemsstaternas yrkesutbildningssystem.
3. ~~Gemenskapen~~ **Unionen** och medlemsstaterna skall främja samarbetet med tredje land och behöriga internationella organisationer på yrkesutbildningens område.
4. ~~Europaparlamentet och rådet skall enligt förfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén i enlighet med lagstiftningsförfarandet~~ besluta om åtgärder för att bidra till att de mål som anges i denna artikel uppnås, dock utan att dessa åtgärder får omfatta någon harmonisering av medlemsstaternas lagar eller andra författningar.
Europaparlamentet och rådet skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén.

B. YTTRE ÅTGÄRDER¹

I. HANDELSPOLITIK²

Klausul 154 (f.d. artikel 131)

Genom att upprätta en tullunion avser medlemsstaterna att i gemensamt intresse bidra till en harmonisk utveckling av världshandeln, en gradvis avveckling av restriktionerna i den internationella handeln och en sänkning av tullmurarna.

Den gemensamma handelspolitiken skall ta hänsyn till den gynnsamma verkan som avvecklingen av tullar mellan medlemsstaterna kan ha på ökningen av konkurrensförmågan hos företagen i dessa stater.

Klausul 155 (f.d. artikel 132)

1. Utan att det påverkar de förpliktelser som medlemsstaterna har åtagit sig inom ramen för andra internationella organisationer skall medlemsstaterna gradvis harmonisera sina regler för exportstöd till tredje land, i den mån det behövs för att undvika att konkurrensen mellan företagen inom gemenskapen snedvrids.

På förslag från kommissionen skall rådet med kvalificerad majoritet utfärda de direktiv som krävs för detta ändamål.

2. De ovannämnda bestämmelserna skall inte tillämpas vid sådan återbetalning av tullar eller avgifter med motsvarande verkan eller vid sådan återbetalning av indirekta skatter eller avgifter, inbegripet omsättningsskatter, punktskatter och andra indirekta skatter, som har beviljats vid varuexport från en medlemsstat till tredje land, i den mån återbetalningen inte överstiger de belopp som direkt eller indirekt har lagts på de exporterade varorna.

---

¹ Hela detta kapitel bör granskas av konventet.

² Avdelningen bör granskas av konventet inom ramen för unionens "yttre förbindelser" och behandlas därför inte här.

Klausul 156 (f.d. artikel 133)

1. *Den gemensamma handelspolitiken skall grundas på enhetliga principer, särskilt när det gäller att ändra tulltaxor, ingå tull- och handelsavtal, uppnå enhetlighet i fråga om liberaliseringsåtgärder, exportpolitik samt handelspolitiska skyddsåtgärder, inbegripet åtgärder vid dumpning och subventioner.*

2. *Kommissionen skall lägga fram förslag för rådet om hur den gemensamma handelspolitiken skall genomföras.*

3. *Behöver förhandlingar om avtal föras med en eller flera stater eller internationella organisationer, skall kommissionen förelägga rådet rekommendationer och rådet bemyndiga kommissionen att inleda nödvändiga förhandlingar. Rådet och kommissionen skall se till att de avtal som förhandlas fram är förenliga med gemenskapens interna politik och interna regler.*

Inom ramen för de direktiv som rådet får utfärda skall kommissionen föra förhandlingarna i samråd med en särskild kommitté, som utsetts av rådet för att biträda kommissionen i denna uppgift. Kommissionen skall regelbundet rapportera till den särskilda kommittén om läget i förhandlingarna.

De relevanta bestämmelserna i artikel 300 skall tillämpas.

4. *När rådet utövar sina befogenheter enligt denna artikel, skall det besluta med kvalificerad majoritet.*

5. *Punkterna 1–4 skall även tillämpas på förhandlingar om och ingående av avtal på de områden som rör handel med tjänster och handelsrelaterade aspekter av immateriella rättigheter, i den mån avtalen inte omfattas av dessa punkter och utan att det påverkar tillämpningen av punkt 6.*

Med avvikelse från punkt 4 skall rådet besluta enhälligt om förhandlingar om och ingående av ett avtal på något av de områden som avses i första stycket, om avtalet omfattar bestämmelser för vilka enhällighet krävs för att anta interna regler eller om ett sådant avtal avser ett område där gemenskapen ännu inte har utövat sina befogenheter enligt detta fördrag genom att anta interna regler.

Rådet skall besluta enhälligt om förhandlingar om och ingående av ett avtal av horisontell karaktär, i den mån avtalet också avser föregående stycke eller punkt 6 andra stycket.

Denna punkt skall inte påverka medlemsstaternas rätt att behålla och ingå avtal med tredje land eller internationella organisationer, under förutsättning att gemenskapsrätten och andra relevanta internationella avtal respekteras i nämnda avtal.

6. Rådet får inte ingå ett avtal om det innehåller bestämmelser som går utöver gemenskapens interna behörighet, särskilt om det medför en harmonisering av medlemsstaternas lagar eller andra författningar inom ett område där detta fördrag utesluter en sådan harmonisering.

I detta avseende skall, med avvikelse från punkt 5 första stycket, avtal rörande handel med kulturella och audiovisuella tjänster, utbildningstjänster samt sociala tjänster och tjänster som rör människors hälsa omfattas av delad behörighet mellan gemenskapen och dess medlemsstater. Förhandlingar om sådana avtal kräver därför, utöver ett gemenskapsbeslut som fattas i enlighet med relevanta bestämmelser i artikel 300, samförstånd mellan medlemsstaterna. De avtal som förhandlas fram på detta sätt skall ingås gemensamt av gemenskapen och medlemsstaterna.

Förhandlingar om och ingående av internationella avtal på transportområdet skall även i fortsättningen omfattas av bestämmelserna i avdelning V och artikel 300.

7. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 6 första stycket får rådet genom enhälligt beslut, på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet, utvidga tillämpningen av punkterna 1–4 till att avse internationella förhandlingar och avtal om immateriella rättigheter, i den mån de inte omfattas av punkt 5.

Klausul 157 (f.d. artikel 134)

För att säkerställa att genomförandet av de handelspolitiska åtgärder som medlemsstaterna vidtagit i överensstämmelse med detta fördrag inte hindras genom omläggning av handeln, eller när olikheter i dessa åtgärder leder till ekonomiska svårigheter i en eller flera medlemsstater, skall kommissionen lämna rekommendationer om metoderna för det samarbete som krävs mellan medlemsstaterna. Om detta inte är tillräckligt skall kommissionen bemyndiga medlemsstaterna att vidta nödvändiga skyddsåtgärder, för vilka den skall fastställa villkoren och den närmare utformningen.

I brådskande fall skall medlemsstaterna begära kommissionens bemyndigande att själva vidta nödvändiga åtgärder; kommissionen skall besluta så snart som möjligt och de berörda medlemsstaterna skall därefter underrätta övriga medlemsstater om åtgärderna. Kommissionen får när som helst besluta att medlemsstaterna skall ändra eller upphäva åtgärderna.

I första hand skall sådana åtgärder väljas som medför minsta möjliga störningar i den gemensamma marknadens funktion.

II. UTVECKLINGSSAMARBETE¹

Klausul 158 (f.d. artikel 177)

1. *Gemenskapens politik inom området för utvecklingssamarbete, som skall vara ett komplement till medlemsstaternas politik, skall främja*
  - *en varaktig ekonomisk och social utveckling i utvecklingsländerna, särskilt i de mest missgynnade bland dessa,*
  - *en harmonisk och successiv integration av utvecklingsländerna i världsekonomin,*
  - *kampen mot fattigdomen i utvecklingsländerna.*
2. *Gemenskapens politik på detta område skall bidra till det allmänna målet att utveckla demokratin och rättsstaten samt till målet att respektera de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.*
3. *Gemenskapen och medlemsstaterna skall uppfylla de åtaganden och beakta de mål som de har godkänt inom ramen för Förenta nationerna och andra behöriga internationella organisationer.*

Klausul 159 (f.d. artikel 178)

Gemenskapen skall beakta målen i artikel 177 då den genomför sådan politik som kan beröra utvecklingsländerna.

Klausul 160 (f.d. artikel 179)

1. *Utan att det påverkar tillämpningen av övriga bestämmelser i detta fördrag skall rådet enligt förfarandet i artikel 251 besluta om de åtgärder som behövs för att främja de mål som anges i artikel 177. Sådana åtgärder kan ta formen av fleråriga program.*
2. *Europeiska investeringsbanken skall enligt villkoren i sin stadga bidra till att genomföra de åtgärder som avses i punkt 1.*
3. *Bestämmelserna i denna artikel skall inte påverka samarbetet med länderna i Afrika, Västindien och Stilla Havet inom ramen för AVS-EG-konventionen.*

---

¹ Avdelningen bör granskas av konventet inom ramen för unionens "yttre förbindelser" och behandlas därför inte här.

Klausul 161 (f.d. artikel 180)

- 1. Gemenskapen och medlemsstaterna skall samordna sin politik inom området för utvecklingssamarbete och samråda med varandra om sina biståndsprogram, även inom internationella organisationer och på internationella konferenser. De kan vidta gemensamma åtgärder. Medlemsstaterna skall om det behövs bidra till att genomföra gemenskapens biståndsprogram.*
- 2. Kommissionen får ta lämpliga initiativ för att främja den samordning som avses i punkt 1.*

Klausul 162 (f.d. artikel 181)

Inom sina respektive kompetensområden skall gemenskapen och medlemsstaterna samarbeta med tredje land och med behöriga internationella organisationer. De närmare villkoren för samarbete från gemenskapens sida kan bli föremål för avtal mellan gemenskapen och berörda tredje parter; avtalen skall förhandlas fram och ingås enligt artikel 300.

Föregående stycke skall inte inverka på medlemsstaternas behörighet att förhandla i internationella organ och att ingå internationella avtal.

**[IIA. EKONOMISKT, FINANSIELLT OCH TEKNISKT SAMARBETE
MED TREDJE LAND]¹**

Klausul 163 (f.d. artikel 181a)

- 1. Utan att det påverkar tillämpningen av de andra bestämmelserna i detta fördrag, särskilt bestämmelserna i avdelning XX, skall gemenskapen inom ramen för sin behörighet bedriva ekonomiskt, finansiellt och tekniskt samarbete med tredje land. Dessa åtgärder skall komplettera medlemsstaternas åtgärder och vara samstämmiga med gemenskapens utvecklingspolitik.*

Gemenskapens politik på detta område skall bidra till det allmänna målet att utveckla och befästa demokratin och rättsstaten samt till målet att respektera de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

---

¹ Avdelningen bör granskas av konventet inom ramen för unionens "yttre förbindelser" och behandlas därför inte här. Den har införts här trots att den inte finns med i strukturen från den 28 oktober 2002.

2. Rådet skall med kvalificerad majoritet, på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet, besluta om de åtgärder som behövs för att genomföra punkt 1. Rådet skall besluta enhälligt om de associeringsavtal som avses i artikel 310 och om de avtal som skall ingås med unionens kandidatstater.

3. Inom sina respektive behörighetsområden skall gemenskapen och medlemsstaterna samarbeta med tredje land och med behöriga internationella organisationer. De närmare villkoren för samarbete från gemenskapens sida kan bli föremål för avtal mellan gemenskapen och berörda tredje parter; avtalen skall förhandlas fram och ingås i enlighet med artikel 300.

Första stycket skall inte påverka medlemsstaternas behörighet att förhandla i internationella organ och att ingå internationella avtal.

III. YTTRE ASPEKTER AV DEN POLITIK SOM TAS UPP I KAPITEL A1–A4¹

[...]

IV. GEMENSAM UTRIKES- OCH SÄKERHETSPOLITIK²

[1. UTRIKESPOLITIK 2. KRISHANTERING]

Klausul 164 (f.d. artikel 11 i EU-fördraget)

1. Unionen skall fastställa och genomföra en gemensam utrikes- och säkerhetspolitik som omfattar alla områden inom utrikes- och säkerhetspolitiken och som skall ha som mål att

- skydda unionens gemensamma värden, grundläggande intressen, oavhängighet och integritet i överensstämmelse med grundsatserna i Förenta nationernas stadga,

---

¹ Avdelningen har lämnats tom i avvaktan på konventets beslut om vilka delar det vill ska ingå här.

² Gruppen har inte diskuterat de olika delarna i den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken inför den här rapporten (med undantag av bestämmelsen om ingåendet av internationella avtal), med tanke på att å ena sidan går dessa bestämmelser för närvarande till stor del i varandra och har en annan logik än den som anges i strukturen av den 28 oktober 2002, och att å andra sidan behandlar konventet eller kommer att behandla dessa bestämmelser ingående.

- på alla sätt stärka unionens säkerhet,
  - bevara freden och stärka den internationella säkerheten i enlighet med grundsatserna i Förenta nationernas stadga samt i enlighet med principerna i Helsingforsavtalets slutakt och målen i Parisstadgan, inbegripet de som gäller yttre gränser,
  - främja det internationella samarbetet,
  - utveckla och befästa demokratin och rättsstatsprincipen samt respekten för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.
2. Medlemsstaterna skall aktivt och förbehållslöst stödja unionens utrikes- och säkerhetspolitik i en anda av lojalitet och ömsesidig solidaritet.

Medlemsstaterna skall arbeta tillsammans för att förstärka och utveckla sin ömsesidiga politiska solidaritet. De skall avstå från varje handling som strider mot unionens intressen eller kan minska dess effektivitet som en sammanhållande kraft i de internationella relationerna.

Rådet skall säkerställa att dessa principer följs.

Klausul 165 (f.d. artikel 12 i EU-fördraget)

Unionen skall sträva efter att förverkliga de mål som anges i artikel 11 genom att

- bestämma principerna och de allmänna riktlinjerna för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken,
- besluta om gemensamma strategier,
- besluta om gemensamma åtgärder,
- anta gemensamma ståndpunkter,
- stärka det systematiska samarbetet mellan medlemsstaterna om deras politik.

Klausul 166 (f.d. artikel 13 i EU-fördraget)

1. Europeiska rådet skall bestämma principerna och de allmänna riktlinjerna för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, inklusive för frågor som har försvarsmässiga konsekvenser.
2. Europeiska rådet skall besluta om gemensamma strategier som skall genomföras av unionen på områden där medlemsstaterna har viktiga gemensamma intressen.

I de gemensamma strategierna skall anges dessas mål och varaktighet samt de medel som unionen och medlemsstaterna skall ställa till förfogande.

3. Rådet skall fatta de beslut som behövs för att fastställa och genomföra den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken på grundval av de allmänna riktlinjer som Europeiska rådet har antagit.

Rådet skall rekommendera Europeiska rådet gemensamma strategier och genomföra dessa, särskilt genom att besluta om gemensamma åtgärder och anta gemensamma ståndpunkter.

Rådet skall säkerställa enhetlighet, konsekvens och effektivitet i unionens handlande.

Klausul 167 (f.d. artikel 14 EU-fördraget)

1. Rådet skall besluta om gemensamma åtgärder. De gemensamma åtgärderna skall avse specifika situationer där operativa insatser från unionens sida anses nödvändiga. De skall ange mål, omfattning, de medel som skall ställas till unionens förfogande, vid behov varaktighet, samt på vilka villkor de skall genomföras.

2. Om förhållandena ändras på ett sätt som är av väsentlig betydelse för en fråga som är föremål för en gemensam åtgärd, skall rådet se över principerna och målen för åtgärden och fatta de nödvändiga besluten. Så länge rådet inte har fattat beslut skall den gemensamma åtgärden bestå.

3. Gemensamma åtgärder skall vara förpliktande för medlemsstaterna vid deras ställningstaganden och handlande.

4. Rådet får anmoda kommissionen att förelägga rådet lämpliga förslag i frågor som rör den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken för att säkerställa genomförandet av en gemensam åtgärd.

5. Information skall lämnas om varje nationellt ställningstagande eller nationell åtgärd som planeras inom ramen för en gemensam åtgärd; informationen skall lämnas i så god tid att föregående samråd kan ske inom rådet om det behövs. Skyldigheten att lämna förhandsinformation skall inte gälla åtgärder som endast innebär att beslut av rådet förs över till nationell nivå.

6. Om förändringar i situationen gör det absolut nödvändigt och i brist på beslut av rådet får medlemsstaterna med beaktande av de allmänna målen för den gemensamma åtgärden vidta de brådskande åtgärder som behövs. De berörda medlemsstaterna skall genast underrätta rådet om sådana åtgärder.

7. Om genomförandet av en gemensam åtgärd medför allvarliga svårigheter för en medlemsstat, skall denna lägga fram saken för rådet som skall överväga frågan och söka lämpliga lösningar. Sådana lösningar får inte strida mot målen för den gemensamma åtgärden eller minska dennas effektivitet.

Klausul 168 (f.d. artikel 15 EU-fördraget)

Rådet skall anta gemensamma ståndpunkter. Dessa skall ange unionens inställning till en särskild fråga av geografisk eller tematisk karaktär. Medlemsstaterna skall se till att deras nationella politik överensstämmer med de gemensamma ståndpunkterna.

Klausul 169 (f.d. artikel 16 EU-fördraget)

Medlemsstaterna skall informera och samråda med varandra inom rådet om alla utrikes- och säkerhetspolitiska frågor av allmänt intresse för att säkerställa att unionens inflytande utövas så effektivt som möjligt genom ett konvergent uppträdande.

Klausul 170 (f.d. artikel 17 EU-fördraget)

1. Den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken skall omfatta alla frågor som gäller unionens säkerhet, inklusive den gradvisa utformningen av en gemensam försvarspolitik som skulle kunna leda till ett gemensamt försvar, om Europeiska rådet beslutar det. Europeiska rådet skall i så fall rekommendera medlemsstaterna att anta ett sådant beslut i enlighet med deras konstitutionella bestämmelser.

Unionens politik enligt denna artikel skall inte påverka den särskilda karaktären hos vissa medlemsstaters säkerhets- och försvarspolitik och den skall respektera de förpliktelser som vissa medlemsstater, som anser att deras gemensamma försvar förverkligas genom Atlantpaksorganisationen (Nato), har enligt Nordatlantiska fördraget och vara förenlig med den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik som har upprättats inom den ramen.

Den gradvisa utformningen av en gemensam försvarspolitik skall, på det sätt som medlemsstaterna anser lämpligt, stödjas av samarbete mellan dem på krigsmaterielområdet.

2. De frågor som avses i denna artikel skall omfatta humanitära insatser och räddningsinsatser, fredsbevarande insatser och insatser med stridskrafter vid krishantering, inklusive fredsskapande åtgärder.

3. Sådana beslut som har försvarsmässiga konsekvenser och som behandlas i denna artikel skall fattas utan att det påverkar den politik och de förpliktelser som avses i punkt 1 andra stycket.

4. Bestämmelserna i denna artikel skall inte hindra utvecklingen av ett närmare samarbete mellan två eller flera medlemsstater på bilateral nivå inom ramen för Väst europeiska unionen (VEU) och Nato, förutsatt att ett sådant samarbete inte strider mot eller hindrar det samarbete som föreskrivs i denna avdelning.

5. För att främja målen i denna artikel kommer bestämmelserna i denna artikel att ses över i enlighet med artikel 48.

Klausul 171 (f.d. artikel 18 EU-fördraget)

- 1. Ordförandelandet skall företräda unionen i frågor som omfattas av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.*
- 2. Ordförandelandet skall ansvara för att beslut som fattas enligt denna avdelning genomförs; i den egenskapen skall det därför i princip uttrycka unionens ståndpunkt inom internationella organisationer och vid internationella konferenser.*
- 3. Ordförandelandet skall biträdas av rådets generalsekreterare, som skall fungera som hög representant när det gäller den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.*
- 4. Kommissionen skall fullt ut medverka i de uppgifter som avses i punkterna 1 och 2. Ordförandelandet skall när det gäller dessa uppgifter vid behov biträdas av den medlemsstat som står närmast i tur att utöva ordförandeskapet.*
- 5. Rådet får när det anser det nödvändigt utse en särskild representant som skall ha mandat för särskilda politiska frågor.*

Klausul 172 (f.d. artikel 19 EU-fördraget)

- 1. Medlemsstaterna skall samordna sitt uppträdande inom internationella organisationer och vid internationella konferenser. De skall där hävda de gemensamma ståndpunkterna.*
- Inom internationella organisationer och vid internationella konferenser där inte samtliga medlemsstater deltar skall de deltagande medlemsstaterna hävda de gemensamma ståndpunkterna.*
- 2. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 och artikel 14.3 skall de medlemsstater som är företrädare inom internationella organisationer och vid internationella konferenser där inte samtliga medlemsstater deltar hålla de senare informerade om alla frågor som är av gemensamt intresse.*

Medlemsstater som också är medlemmar av Förenta nationernas säkerhetsråd skall samråda med varandra och hålla övriga medlemsstater fullt informerade. Medlemsstater som är permanenta medlemmar av säkerhetsrådet skall då de fullgör sina uppgifter se till att unionens ståndpunkter och intressen tillvaratas, dock utan att detta skall påverka deras ansvar enligt bestämmelserna i Förenta nationernas stadga.

Klausul 173 (f.d. artikel 20 EU-fördraget)

Medlemsstaternas diplomatiska och konsulära myndigheter och kommissionens delegationer i tredje land och vid internationella konferenser samt deras representationer vid internationella organisationer skall samarbeta för att säkerställa att av rådet beslutade gemensamma ståndpunkter och gemensamma åtgärder följs och genomförs.

De skall intensifiera samarbetet genom att utbyta information, göra gemensamma bedömningar och bidra till att genomföra de bestämmelser som avses i artikel 20 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Klausul 174 (f.d. artikel 21 EU-fördraget)

Ordförandelandet skall höra Europaparlamentet om de viktigaste aspekterna och de grundläggande valmöjligheterna när det gäller den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och se till att vederbörlig hänsyn tas till Europaparlamentets synpunkter. Ordförandeskapet och kommissionen skall regelbundet hålla Europaparlamentet informerat om utvecklingen av unionens utrikes- och säkerhetspolitik.

Europaparlamentet får ställa frågor eller avge rekommendationer till rådet. En gång om året skall Europaparlamentet hålla en debatt om de framsteg som har gjorts för att genomföra den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.

Klausul 175 (f.d. artikel 22 EU-fördraget)

1. Varje medlemsstat eller kommissionen får hänskjuta frågor om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken till rådet och lägga fram förslag för rådet.

2. I sådana fall som kräver ett snabbt beslut skall ordförandelandet på eget initiativ eller på begäran av kommissionen eller en medlemsstat kalla till ett extra rådssammanträde inom fyrtioåtta timmar eller, i en nödsituation, inom kortare tid.

Klausul 176 (f.d. artikel 23 EU-fördraget)

1. Beslut enligt denna avdelning fattas enhälligt av rådet. Att personligen närvarande eller företrädde medlemmar avstår från att rösta hindrar inte att sådana beslut fattas.

En rådsmedlem som avstår från att rösta får motivera sitt avstående genom att avge en formell förklaring enligt detta stycke. Om så sker skall rådsmedlemmen inte vara skyldig att tillämpa beslutet men skall godta att beslutet är förpliktande för unionen. Den berörda medlemsstaten skall i en anda av ömsesidig solidaritet avhålla sig från varje handling som skulle kunna strida mot eller hindra en unionshandling på grundval av det beslutet, och de andra medlemsstaterna skall respektera dess ståndpunkt. Om de rådsmedlemmar som på detta sätt motiverar sitt avstående företräder mer än en tredjedel av rösterna, vägda i enlighet med artikel 205.2 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, skall beslutet inte fattas.

2. *Rådet skall med avvikelse från bestämmelserna i punkt 1 med kvalificerad majoritet*

- besluta om gemensamma åtgärder, anta gemensamma ståndpunkter eller fatta andra beslut på grundval av en gemensam strategi,*
- besluta om genomförande av en gemensam åtgärd eller en gemensam ståndpunkt,*
- utse en särskild representant i enlighet med artikel 18.5.*

Om en rådsmedlem förklarar att denne av viktiga och uttalade skäl som rör nationell politik avser att motsätta sig antagandet av ett beslut som skall fattas med kvalificerad majoritet, skall omröstning inte ske. Rådet får med kvalificerad majoritet begära att frågan skall hänskjutas till Europeiska rådet för enhälligt beslut.

Rådsmedlemmarnas röster skall vägas i enlighet med artikel 205.2 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Rådets beslut skall fattas med minst 62 röster från minst 10 medlemmar.

Denna punkt skall inte tillämpas på beslut som har militära eller försvarsmässiga konsekvenser.

3. *I procedurfrågor skall rådet fatta beslut med en majoritet av sina medlemmar.*

Klausul 177 (f.d. artikel 25 EU-fördraget)

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 207 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen skall en kommitté för utrikes- och säkerhetspolitik övervaka den internationella situationen på de områden som omfattas av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och bidra till att utforma politiken genom att avge yttranden till rådet på begäran av detta eller på eget initiativ. Kommittén skall också övervaka genomförandet av den beslutade politiken, dock utan att det påverkar ordförandelandets eller kommissionens befogenheter.

Inom ramen för denna avdelning skall kommittén på rådets ansvar utöva politisk kontroll och strategisk ledning av krishanteringsinsatser.

Rådet får, för en krishanteringsinsats som beslutats av rådet och vars varaktighet rådet beslutar om, bemyndiga kommittén att fatta lämpliga beslut om den politiska kontrollen och den strategiska ledningen av insatsen utan att det påverkar tillämpningen av artikel 47.

Klausul 178 (f.d. artikel 26 EU-fördraget)

Rådets generalsekreterare, som är den höge representanten för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, skall biträda rådet i frågor som rör den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, särskilt genom att medverka vid utformning, förberedelse och genomförande av beslut i politiska frågor samt att, när det är lämpligt, på rådets vägnar och på ordförandelandets begäran föra en politisk dialog med tredje part.

Klausul 179 (f.d. artikel 27 EU-fördraget)

Kommissionen skall fullt ut delta i arbetet inom den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.

Klausul 180 (f.d. artikel 27a EU-fördraget)

1. Närmare samarbeten på något av de områden som avses i denna avdelning skall syfta till att värna hela unionens värderingar och främja hela unionens intressen genom att bekräfta dess identitet som sammanhållande kraft på den internationella arenan. Sådana samarbeten skall respektera

- den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitikens principer, mål, allmänna riktlinjer och samstämmighet samt de beslut som fattas inom ramen för denna politik,*
- Europeiska gemenskapens befogenheter, och*
- samstämmigheten mellan unionens samlade politik och dess yttre åtgärder.*

2. Artiklarna 11–27 och artiklarna 27b–28 skall tillämpas på närmare samarbeten enligt den här artikeln, om inte annat föreskrivs i artikel 27c och artiklarna 43–45.

Klausul 181 (artikel 27b EU-fördraget)

Närmare samarbeten enligt denna avdelning skall avse genomförande av en gemensam åtgärd eller en gemensam ståndpunkt. De får inte avse frågor som har militära eller försvarsmässiga konsekvenser.

Klausul 182 (f.d. artikel 27c EU-fördraget)

De medlemsstater som avser att upprätta ett närmare samarbete sinsemellan enligt artikel 27b skall rikta en begäran om detta till rådet.

Denna begäran skall översändas till kommissionen och för kännedom till Europaparlamentet. Kommissionen skall avge ett yttrande, särskilt om samstämmigheten mellan det närmare samarbete som planeras och unionens politik. Bemyndigandet skall ges av rådet, som skall besluta i enlighet med artikel 23.2 andra och tredje styckena med beaktande av artiklarna 43–45.

Klausul 182 (f.d. artikel 27d EU-fördraget)

Utan att det påverkar ordförandelandets eller kommissionens befogenheter, skall rådets generalsekreterare, som är den höge representanten för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, särskilt se till att Europaparlamentet och alla rådsmedlemmar fullt ut informeras om genomförandet av de närmare samarbetena inom den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.

Klausul 184 (f.d. artikel 27e EU-fördraget)

Varje medlemsstat som önskar delta i ett närmare samarbete enligt artikel 27c skall anmäla sin avsikt till rådet och informera kommissionen. Kommissionen skall inom tre månader efter att ha mottagit anmälan avge ett yttrande till rådet. Rådet skall inom fyra månader efter att ha mottagit anmälan fatta beslut om denna begäran och om eventuella särskilda bestämmelser som det anser nödvändiga. Beslutet skall anses godkänt, om inte rådet inom samma tid med kvalificerad majoritet beslutar att skjuta upp det; i så fall skall rådet motivera sitt beslut och bestämma en tidsfrist för ny behandling av ärendet.

Vid tillämpning av denna artikel skall rådet fatta beslut med kvalificerad majoritet. Kvalificerad majoritet skall anses vara samma andel av de vägda rösterna och samma andel av de berörda rådsmedlemmarnas antal som de andelar som anges i artikel 23.2 tredje stycket.

Klausul 185 (f.d. artikel 28 EU-fördraget)

- 1. Artiklarna 189, 190, 196 199, 203, 204, 206 209, 213 219, 255 och 290 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen skall tillämpas på bestämmelserna om de områden som avses i denna avdelning.*
- 2. Institutionernas förvaltningsutgifter till följd av bestämmelserna om de områden som avses i denna avdelning skall belasta Europeiska gemenskapernas budget.*

3. *Driftsutgifterna för att genomföra de nämnda bestämmelserna skall också belasta Europeiska gemenskapernas budget, bortsett från driftsutgifter i samband med operationer som har militära eller försvarsmässiga konsekvenser och i fall då rådet enhälligt beslutar något annat.*

Om utgifterna inte skall belasta Europeiska gemenskapernas budget skall de belasta medlemsstaterna i enlighet med den på bruttonationalinkomsten grundade fördelningsnyckeln, om inte rådet enhälligt beslutar något annat. De medlemsstater, vilkas företrädare i rådet har avgett en formell förklaring enligt artikel 23.1 andra stycket är inte skyldiga att bidra till finansieringen av utgifter i samband med operationer som har militära eller försvarsmässiga konsekvenser.

4. *Det budgetförfarande som fastställs i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen skall tillämpas på de utgifter som belastar Europeiska gemenskapernas budget.*

V. INGÅENDE AV INTERNATIONELLA AVTAL

Klausul 186 (f.d. artikel 300)¹

1. *När detta fördrag föreskriver att avtal skall ingås mellan gemenskapen och en eller flera stater eller internationella organisationer skall kommissionen ge rekommendationer till rådet som skall bemyndiga kommissionen att inleda de förhandlingar som behövs. Kommissionen skall föra dessa förhandlingar i samråd med de särskilda kommittéer som rådet har tillsatt för att biträda kommissionen i dess uppgift och inom ramen för de direktiv som rådet kan komma att utfärda för kommissionen.*

När rådet utövar de befogenheter som det har tillerkänts enligt denna punkt skall rådet besluta med kvalificerad majoritet utom i de fall då rådet enligt punkt 2 första stycket skall besluta enhälligt.

2. *Om inte annat följer av kommissionens befogenheter på detta område skall både undertecknandet, som kan åtföljas av ett beslut om provisorisk tillämpning före ikraftträdandet, och ingåendet av avtalen beslutas av rådet med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen. Rådet skall besluta enhälligt om avtalet omfattar ett område där det krävs enhällighet för att interna regler skall kunna antas, samt om det är fråga om ett sådant avtal som avses i artikel 310.*

---

¹ Denna artikel bör granskas av konventet i samband med de frågor som rör yttre förbindelser och behandlas följaktligen inte här.

Med avvikelse från bestämmelserna i punkt 3 skall samma förfaranden tillämpas för att besluta om att tillfälligt upphöra att tillämpa ett avtal samt för att bestämma vilka ståndpunkter som på gemenskapens vägnar skall intas i ett organ som inrättats genom ett avtal, när detta organ skall fatta beslut med rättslig verkan, med undantag av sådana beslut som kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram.

Europaparlamentet skall omedelbart och fullständigt informeras om alla beslut som fattas enligt denna punkt när det gäller provisorisk tillämpning eller tillfälligt upphävande av avtal, eller intagandet av gemenskapens ståndpunkt i ett organ som inrättats genom ett avtal.

3. Med undantag för sådana avtal som avses i artikel 133.3 skall rådet ingå avtal efter att ha hört Europaparlamentet och detta även om avtalet omfattar ett område där interna regler skall antas enligt förfarandet i artikel 251 eller 252. Europaparlamentet skall avge sitt yttrande inom den tid som rådet får bestämma med hänsyn till hur brådskande ärendet är. Om ett yttrande inte har avgetts inom denna tid, får rådet fatta beslut.

Med avvikelse från föregående stycke krävs Europaparlamentets samtycke för ingåendet av sådana avtal som avses i artikel 310 andra avtal som skapar en särskild institutionell ram genom att samarbetsförfaranden inrättas, sådana avtal som har betydande budgetmässiga följder för gemenskapen samt sådana avtal som medför ändring av en rättsakt som har antagits enligt förfarandet i artikel 251.

Rådet och Europaparlamentet får i brådskande fall komma överens om den tid inom vilken samtycke skall ges.

4. När rådet ingår ett avtal får det med avvikelse från punkt 2 bemyndiga kommissionen att godkänna ändringar för gemenskapens räkning, om dessa ändringar enligt avtalet skall antas genom ett förenklat förfarande eller av ett organ som inrättats genom avtalet; rådet får förena ett sådant bemyndigande med särskilda villkor.

5. Om rådet avser att ingå ett avtal som förutsätter ändringar i detta fördrag, skall ändringarna dessförinnan antas enligt förfarandet i artikel 48 i Fördraget om Europeiska unionen.

6. Europaparlamentet, rådet, kommissionen eller en medlemsstat får inhämta domstolens yttrande om huruvida ett tilltänkt avtal är förenligt med bestämmelserna i detta fördrag. Om domstolen i sitt yttrande finner att så inte är fallet, får avtalet endast träda i kraft i enlighet med artikel 48 i Fördraget om Europeiska unionen.

7. Avtal som ingåtts i den ordning som anges i denna artikel skall vara bindande för gemenskapens institutioner och för medlemsstaterna.

Klausul 187 (f.d. artikel 24 EU-fördraget)

- 1. När det är nödvändigt att ingå ett avtal med en eller flera stater eller internationella organisationer för att genomföra denna avdelning får rådet bemyndiga ordförandelandet, som om det är lämpligt skall biträdas av kommissionen, att inleda förhandlingar i detta syfte. Sådana avtal skall ingås av rådet efter rekommendation av ordförandelandet.*
- 2. Rådet skall besluta enhälligt när avtalet avser en fråga där enhällighet krävs för att fatta interna beslut.*
- 3. När avtalet syftar till att genomföra en gemensam åtgärd eller en gemensam ståndpunkt skall rådet fatta beslut med kvalificerad majoritet i enlighet med artikel 23.2.*
- 4. Bestämmelserna i denna artikel skall också gälla frågor som omfattas av avdelning VI. När ett avtal avser en fråga där kvalificerad majoritet krävs för antagande av interna beslut eller åtgärder skall rådet besluta med kvalificerad majoritet i enlighet med artikel 34.3.*
- 5. Ett avtal skall inte vara bindande för en medlemsstat vars företrädare i rådet förklarar att medlemsstaten måste uppfylla vissa krav som följer av dess egna konstitutionella förfaranden; de övriga rådsmedlemmarna kan enas om att avtalet likväl skall gälla provisoriskt.*
- 6. De avtal som ingås enligt de villkor som fastställs i denna artikel är bindande för unionens institutioner.*

Klausul 188 (f.d. artikel 38 EU-fördraget)

Sådana avtal som avses i artikel 24 får omfatta frågor som omfattas av denna avdelning.

[Va. ÖVRIGA BESTÄMMELSER]¹

Klausul 189 (f.d. artikel 3 EU-fördraget)

[...]²

Unionen skall särskilt säkerställa att den genomgående handlar samstämmigt i relationerna med omvärlden inom ramen för sin utrikes- och säkerhetspolitik, ekonomiska politik och biståndspolitik. Rådet och kommissionen skall ansvara för sådan samstämmighet och samarbeta i detta syfte. De skall var och en inom ramen för sina befogenheter svara för att denna politik genomförs.³

Klausul 190 (f.d. artikel 60)⁴

1. Om åtgärder från gemenskapens sida anses nödvändiga i ett sådant fall som avses i [artikel 301], får rådet enligt förfarandet i [artikel 301] vidta nödvändiga brådskande åtgärder gentemot berörda tredje länder⁵ vad gäller kapitalrörelser och betalningar.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 297 och så länge rådet inte har vidtagit åtgärder enligt punkt 1, får en medlemsstat på allvarliga politiska grunder av brådskande karaktär vidta ensidiga åtgärder mot ett tredje land beträffande kapitalrörelser och betalningar. Kommissionen och övriga medlemsstater skall underrättas om sådana åtgärder senast då dessa träder i kraft.

Rådet får med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen besluta att den berörda medlemsstaten skall ändra eller upphäva sådana åtgärder. Rådets ordförande skall underrätta Europaparlamentet om rådet fattar ett sådant beslut.

---

¹ Förslag till ny rubrik som inte fanns med i strukturen av den 28 oktober 2002.

² Första stycket i denna artikel återfinns i addendumet till detta dokument.

³ Denna punkt bör granskas av konventet inom ramen för "yttre förbindelser" och behandlas följaktligen inte här.

⁴ Denna punkt bör granskas av konventet inom ramen för "yttre förbindelser" och behandlas följaktligen inte här. Det föreslås att man överväger om det vore lämpligt att slå samman denna artikel med artikel 301.

⁵ Det faktum att endast "länder" nämns hindrar för närvarande att denna artikel används för sanktioner mot icke-statliga enskilda personer eller enheter (till exempel sanktioner mot talibaner och namngivna terrorister). Denna lucka gör det för närvarande nödvändigt att som komplettering använda sig av artikel 308 i EG-fördraget. Det föreslås därför att man överväger om det vore av nytta att föreskriva en utvidgning av tillämpningsområdet för denna artikel (jfr förslaget i anslutning till artikel 301.)

Klausul 191 (f.d. artikel 301)¹

Om en gemensam ståndpunkt eller en gemensam åtgärd som har beslutats enligt bestämmelserna om en gemensam utrikes- och säkerhetspolitik i Fördraget om Europeiska unionen förutsätter ett handlande från gemenskapens sida som helt eller delvis avbryter eller begränsar de ekonomiska förbindelserna med ett eller flera tredje länder², skall rådet besluta om de brådskande åtgärder som är nödvändiga. Rådet skall besluta med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen.

Klausul 192 (f.d. artikel 302)³

Kommissionen skall säkerställa att ändamålsenliga förbindelser upprätthålls med Förenta nationernas organ och dess fackorgan.

Den skall vidare säkerställa att lämpliga förbindelser upprätthålls med alla internationella organisationer.

Klausul 193 (f.d. artikel 303)

Gemenskapen skall upprätta samarbete i alla lämpliga former med Europarådet

Klausul 194 (f.d. artikel 304)

Gemenskapen skall upprätta ett nära samarbete med Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling; de närmare villkoren för detta skall fastställas i samförstånd.

Klausul 195 (f.d. artikel 310)⁴

Gemenskapen får med en eller flera stater eller internationella organisationer ingå avtal som innebär en associering med ömsesidiga rättigheter och förpliktelser, gemensamt uppträdande och särskilda förfaranden.

---

¹ Denna punkt bör granskas av konventet inom ramen för yttre förbindelser och behandlas följaktligen inte här. Det föreslås dock att man överväger om det vore lämpligt att slå samman den med nuvarande artikel 301 i EG-fördraget.

² Det faktum att endast "länder" nämns förhindrar för närvarande att denna artikel används för sanktioner mot icke-statliga enskilda personer eller enheter. För vidare arbete med och förslag i denna fråga se fotnoten till artikel 60.

³ Artiklarna 302–304 bör behandlas av konventet inom ramen för frågor som rör yttre förbindelser och behandlas följaktligen inte här.

⁴ Denna artikel bör behandlas av konventet inom ramen för frågor som rör yttre förbindelser och behandlas följaktligen inte här

C. FÖRSVAR¹

D. UNIONENS FUNKTION

Denna del har genomgått redaktionella ändringar i enlighet med mandatet. Dessa utgör inte något hinder för de ändringar som konventet kan bidra med.

I dokument CONV 369/02 (sidan 7, fotnot 1) sägs för övrigt följande:

"Omfattningen av institutionella bestämmelser och procedurregler i denna del är avhängig av hur detaljerat man utformar del 1. Man kan också tänka sig att man i dessa bestämmelser endast behandlar interinstitutionella förfaranden: bestämmelser som rör institutionernas interna genomförande kan placeras i protokoll."

[AVDELNING I

INSTITUTIONELLA BESTÄMMELSER]

[KAPITEL 1

INSTITUTIONERNA]

[AVSNITT 1

EUROPAPARLAMENTET]

Klausul 196 (f.d. artikel 189)

Europaparlamentet, som skall bestå av företrädare för folken i de i gemenskapen sammanslutna staterna, skall utöva de befogenheter som det har tilldelats genom detta fördrag.

Antalet ledamöter i Europaparlamentet får inte överstiga 732.

---

¹ Denna avdelning har lämnats tom på grund av de skäl som anges i fotnoten till kapitel B.I (gemensam utrikes- och säkerhetspolitik).

Klausul 197 (f.d. artikel 190)

1. *Europaparlamentets företrädare för folken i de stater som slutit sig samman i gemenskapen skall väljas genom allmänna direkta val.*

2. *I varje medlemsstat skall följande antal företrädare i Europaparlamentet väljas:*

<i>Belgien</i>	<i>25</i>
<i>Danmark</i>	<i>16</i>
<i>Tyskland</i>	<i>99</i>
<i>Grekland</i>	<i>25</i>
<i>Spanien</i>	<i>64</i>
<i>Frankrike</i>	<i>87</i>
<i>Irland</i>	<i>15</i>
<i>Italien</i>	<i>87</i>
<i>Luxemburg</i>	<i>6</i>
<i>Nederländerna</i>	<i>31</i>
<i>Österrike</i>	<i>21</i>
<i>Portugal</i>	<i>25</i>
<i>Finland</i>	<i>16</i>
<i>Sverige</i>	<i>22</i>
<i>Förenade kungariket</i>	<i>87</i>

Om ändringar skall genomföras i denna punkt måste antalet företrädare som väljs i varje medlemsstat säkerställa en lämplig representation för folken i de stater som slutit sig samman i gemenskapen.

3. *Företrädarna skall väljas för en period av fem år.*

4. *Europaparlamentet skall utarbeta ett förslag till allmänna direkta val enligt en i alla medlemsstater enhetlig ordning eller i enlighet med principer som är gemensamma för alla medlemsstater.*

Efter samtycke från Europaparlamentet, som skall besluta med en majoritet av sina ledamöter, skall rådet enhälligt fastställa bestämmelser om detta och rekommendera medlemsstaterna att anta bestämmelserna i enlighet med deras konstitutionella föreskrifter.

5. *Europaparlamentet skall, efter yttrande från kommissionen och sedan rådet genom beslut med kvalificerad majoritet gett sitt godkännande, fastställa regler och allmänna villkor för hur dess ledamöter skall utföra sina åligganden. Alla regler eller villkor som rör beskattning av ledamöter eller före detta ledamöter kräver enhällighet i rådet.*

Klausul 198 (f.d. artikel 191)

Politiska partier på europeisk nivå är viktiga som en integrationsfaktor inom unionen. De bidrar till att skapa ett europeiskt medvetande och till att uttrycka unionsmedborgarnas politiska vilja.

Europaparlamentet och rådet skall i enlighet med ~~förfarandet i artikel 251~~ fastställa **lagstiftningsförfarandet anta bestämmelser om** regler för politiska partier på europeisk nivå och särskilt bestämmelser om deras finansiering.

Klausul 199 (f.d. artikel 192)

Europaparlamentet skall i den omfattning som anges i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** delta i den process som leder fram till antagandet av **unionsgemenskapsrättsakter** genom att utöva sina befogenheter enligt ~~förfarandet i artiklarna 251 och 252~~ **lagstiftningsförfarandet**, genom att ge sitt samtycke eller genom att avge rådgivande yttranden¹.

Europaparlamentet får genom beslut av en majoritet av de ledamöter som ingår anmoda kommissionen att lägga fram lämpliga förslag i frågor som enligt Europaparlamentets uppfattning kräver att en ~~gemenskapsrättsakt~~ **unionsbestämmelse**² utarbetas för att ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** skall kunna genomföras.

Klausul 200 (f.d. artikel 193)

Då Europaparlamentet fullgör sina uppgifter får det på begäran av en fjärdedel av sina ledamöter³ tillsätta en tillfällig undersökningskommitté för att – utan att detta inverkar på de befogenheter som genom ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** tilldelas andra institutioner eller organ – undersöka påstådda överträdelser eller missförhållanden vid tillämpningen av ~~gemenskapsrätten~~ **unionsrätten**⁴, såvida inte de påstådda förhållandena är föremål för en domstolsprövning och domstolsförfarandet ännu inte har avslutats.

Den tillfälliga undersökningskommittén skall upplösas när den har överlämnat sin rapport.

---

¹ Denna allmänna beskrivning av parlamentets uppgifter bör kompletteras med en hänvisning till dess budget-, kontroll- och utnämningssbefogenheter; det har även autonoma beslutsbefogenheter (se bilaga II till föreliggande rapport).

² Det bör noteras att ersättandet av ordet "gemenskapen" med "unionen" i avsaknad av särskilda bestämmelser kan medföra en utvidgning av artikelns tillämpningsområde (begäran om föreläggande av förslag) i frågor som för närvarande tillhör den andra och den tredje pelaren.

³ Klargörande, i överensstämmelse med lydelsen för de flesta andra bestämmelser i EG-fördraget som kräver en majoritet av parlamentets ledamöter för antagande av ett beslut.

⁴ Det bör noteras att ersättandet av ordet "gemenskapen" med "unionen" i avsaknad av särskilda bestämmelser kan medföra en utvidgning av artikelns tillämpningsområde (tillfällig undersökningskommitté) i frågor som för närvarande tillhör den andra och den tredje pelaren.

Närmare föreskrifter om utövandet av undersökningsrätten skall fastställas av Europaparlamentet, rådet och kommissionen i samförstånd¹.

Klausul 201 (f.d. artikel 194)

Varje unionsmedborgare och varje fysisk eller juridisk person som är bosatt eller har sitt säte i en medlemsstat skall ha rätt att ensam eller tillsammans med andra medborgare eller personer göra en framställning till Europaparlamentet i frågor som hör till ~~gemenskapens~~ **unionens**² verksamhetsområden och som direkt berör honom³.

Klausul 202 (f.d. artikel 195)

1. Europaparlamentet skall utse en ombudsman⁴ med befogenhet att från varje unionsmedborgare eller varje annan fysisk eller juridisk person som är bosatt eller har sitt säte i en medlemsstat ta emot klagomål om missförhållanden i **unionsgemenskapens** institutionernas eller **unionsgemenskapsorganens**⁵ verksamhet, med undantag för domstolen, ~~och~~ förstainstansrätten **och särskilda rättsinstanser**⁶ då dessa utövar sina domstolsfunktioner.

Ombudsmannen skall inom ramen för sitt uppdrag företa de undersökningar som han finner berättigade, antingen på eget initiativ eller på grundval av de klagomål som framförs till honom direkt eller genom en ledamot av Europaparlamentet; detta gäller dock inte om de påstådda förhållandena är eller har varit föremål för ett domstolsförfarande. Om ombudsmannen konstaterar att ett missförhållande har förekommit, skall han hänskjuta frågan till den berörda institutionen som skall ha en frist på tre månader för att delge honom sina synpunkter. Ombudsmannen skall därefter lämna en rapport till Europaparlamentet och den berörda institutionen. Den klagande skall underrättas om resultatet av dessa undersökningar.

Ombudsmannen skall förelägga Europaparlamentet en årlig rapport om resultatet av sina undersökningar.

2. Ombudsmannen skall utses efter varje val till Europaparlamentet för dess valperiod. Ombudsmannen kan utses på nytt.

---

¹ Denna akt ingår inte i den typologi som upprättats i utkastet till artikel om "unionens rättsliga instrument" i del I (artikel 24, CONV 571/03).

² Det bör noteras att ersättandet av ordet "gemenskapen" med "unionen" i avsaknad av särskilda bestämmelser kan medföra en utvidgning av artikelns tillämpningsområde (rätt att göra framställningar) i frågor som för närvarande tillhör den andra och den tredje pelaren.

³ Konventet kan undersöka om denna artikel bör kompletteras med en specifik rättslig grund för antagande av regler för utövande av rätten att göra framställningar.

⁴ I enlighet med praxis kan uttrycket "Europeiska ombudsmannen" användas här.

⁵ Det bör noteras att ersättandet av ordet "gemenskapen" med "unionen" i avsaknad av särskilda bestämmelser kan medföra en utvidgning av artikelns tillämpningsområde (ombudsmannen) i frågor som för närvarande tillhör den andra och den tredje pelaren.

⁶ Även om de särskilda rättsinstanserna kommer att "knytas till förstainstansrätten", bör de uttryckligen nämnas här.

Ombudsmannen kan på begäran av Europaparlamentet avsättas av domstolen om han inte längre uppfyller de krav som ställs för att han skall kunna utföra sina uppgifter eller om han gjort sig skyldig till allvarlig försummelse.

3. Ombudsmannen skall vara fullständigt oavhängig i sin ämbetsutövning. Då han fullgör sina uppgifter får han inte vare sig begära eller ta emot instruktioner från något organ. Ombudsmannen får inte under sin ämbets tid utöva någon avlönad eller oavlönad yrkesverksamhet.

4. Europaparlamentet **skall anta bestämmelser¹** om regler och allmänna villkor för ombudsmannens ämbetsutövning. **Det skall besluta** efter yttrande från kommissionen och med godkännande av rådet med kvalificerad majoritet.

Klausul 203 (f.d. artikel 196)

Europaparlamentet skall hålla en årlig session. Det skall sammanträda utan särskild kallelse den andra tisdagen i mars.

Europaparlamentet får sammanträda till extra ~~session~~ **sammanträdesperiod²** på begäran av en majoritet av sina ledamöter samt på begäran av rådet eller kommissionen.

Klausul 204 (f.d. artikel 197)

Europaparlamentet skall välja sin ordförande och sitt presidium bland sina ledamöter.

Kommissionens ledamöter får närvara vid samtliga sammanträden och skall på egen begäran få uttala sig på kommissionens vägnar.

Kommissionen skall muntligen eller skriftligen besvara frågor som ställs till den av Europaparlamentet eller dess ledamöter.

Rådet skall höras av Europaparlamentet under de förutsättningar som rådet fastställer i sin arbetsordning.

Klausul 205 (f.d. artikel 198)

Om inte annat föreskrivs i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**, skall Europaparlamentet besluta med ~~absolut³~~ majoritet av de avgivna rösterna.

I arbetsordningen skall fastställas när beslutförhet föreligger.

---

¹ Det bör noteras att utkastet till avdelning V i konstitutionens del I (CONV 571/03) inte anger någon möjlighet för parlamentet att ensamt anta normgivande rättsakter (se bilaga II till föreliggande rapport).

² Den nuvarande terminologin motsvarar varken praxis eller terminologin i föregående stycke; distinktionen mellan "session" och "sammanträdesperiod" återges i artikel 10 i parlamentets arbetsordning.

³ Det finns en risk att ordet "absolut" kan ge upphov till sammanblandning mellan majoritet av rösterna respektive (kvalificerad) majoritet av parlamentets ledamöter (se bilaga II till föreliggande rapport).

Klausul 206 (f.d. artikel 199)

Europaparlamentet skall anta sin arbetsordning genom beslut som biträds av majoriteten av parlamentets ledamöter.

Europaparlamentets protokoll skall offentliggöras enligt arbetsordningens bestämmelser.

Klausul 207 (f.d. artikel 200)

Europaparlamentet skall vid offentligt sammanträde diskutera den allmänna årsrapport som kommissionen förelägger parlamentet.

Klausul 208 (f.d. artikel 201)

Om ett förslag om misstroendevotum läggs fram rörande kommissionens verksamhet får Europaparlamentet inte ta ställning till förslaget förrän tidigast tre dagar efter det att detta framlagts och endast genom öppen omröstning.

Om förslaget om misstroendevotum antas med en majoritet av två tredjedelar av de avgivna rösterna och med majoritet av Europaparlamentets ledamöter, skall kommissionens ledamöter avgå. De skall fortsätta att handlägga löpande ärenden till dess de har ersatts enligt artikel 214. I så fall skall mandattiden för de ledamöter av kommissionen som utses att ersätta dem löpa ut samma dag som mandattiden skulle ha löpt ut för de ledamöter av kommissionen som samfällt har tvingats avgå.

[AVSNITT 2

RÅDET]

Klausul 209 (f.d. artikel 202)

För att säkerställa att målen för ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** uppnås skall rådet i enlighet med de bestämmelser som anges i ~~fördraget~~ **konstitutionen**

- a) se till att medlemsstaternas allmänna ekonomiska politik samordnas,
- b) ha befogenhet att fatta beslut,

- c) i de rättsakter som rådet antar ge kommissionen befogenhet att genomföra de regler som rådet beslutar. Rådet får uppställa närmare villkor för utövandet av denna befogenhet. Rådet kan också, i särskilda fall, förbehålla sig rätten att direkt utöva befogenheten att genomföra reglerna. De villkor som avses ovan måste stå i överensstämmelse med de principer och regler som rådet i förväg har fastställt genom enhälligt beslut på förslag från kommissionen och efter det att Europaparlamentet har yttrat sig.¹

Klausul 210 (f.d. artikel 203)

Rådet skall bestå av en företrädare för varje medlemsstat på ministernivå med befogenhet att fatta bindande beslut för denna medlemsstats regering.

Ordförandeskapet i rådet skall utövas av varje medlemsstat i sex månader åt gången enligt den turordning som bestäms genom enhälligt beslut av rådet.

Klausul 211 (f.d. artikel 204)

Rådet skall sammanträda efter kallelse av ordföranden, på dennes initiativ eller på begäran av någon rådsmedlem eller kommissionen.

Klausul 212 (f.d. artikel 205)

1. Om inte annat föreskrivs i detta fördrag skall rådets beslut fattas med en majoritet av medlemmarna.
2. När rådets beslut skall fattas med kvalificerad majoritet skall medlemsstaternas röster vägas på följande sätt:

Belgien	5
Danmark	3
Tyskland	10
Grekland	5
Spanien	8
Frankrike	10
Irland	3
Italien	10
Luxemburg	2
Nederländerna	5
Österrike	4
Portugal	5
Finland	3
Sverige	4
Förenade kungariket	10

---

¹ Se utkastet till artikel om "genomförandeakter" i del I (artikel 28.3, CONV 571/03).

Rådets beslut skall fattas med minst:

- 62 röster när beslutet enligt detta fördrag skall fattas på förslag från kommissionen,
- 62 röster från minst 10 medlemsstater i andra fall.

3. Att personligen närvarande eller företrädade medlemmar avstår från att rösta hindrar inte att rådet fattar beslut som kräver enhällighet.

Klausul 213 (f.d. artikel 206)

Ingen rådsmedlem får vid omröstning företräda mer än en annan medlem.

Klausul 214 (f.d. artikel 207)

1. En kommitté som består av medlemsstaternas ständiga representanter skall ansvara för att förbereda rådets arbete och att utföra de uppdrag som rådet ger den. Kommittén får fatta beslut i procedurfrågor i de fall som föreskrivs i rådets arbetsordning.
2. Rådet skall biträdas av ett generalsekretariat som skall lyda under en generalsekreterare, som är den höge representanten för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och som skall biträdas av en ställföreträdande generalsekreterare, vilken skall ansvara för verksamheten vid generalsekretariatet. Generalsekreteraren och den ställföreträdande generalsekreteraren skall utses av rådet genom beslut med kvalificerad majoritet.

Rådet skall besluta om generalsekretariatets organisation.

3. Rådet skall anta sin egen arbetsordning.

För tillämpningen av [artikel 255.3] skall rådet i sin arbetsordning utarbeta villkoren för allmänhetens tillgång till rådets handlingar. För tillämpningen av denna punkt skall rådet fastställa de fall då det skall anses handla i sin egenskap av lagstiftare, i syfte att medge större tillgång till handlingar i dessa fall, samtidigt som effektiviteten i beslutsprocessen bevaras. När rådet handlar i sin egenskap av lagstiftare skall omröstningsresultaten och röstmotiveringarna samt uttalandena till protokollet alltid offentliggöras.

Klausul 215 (f.d. artikel 208)

Rådet får anmoda kommissionen att företa de utredningar som rådet finner nödvändiga för att förverkliga de gemensamma målen samt att förelägga rådet lämpliga förslag.

Klausul 216 (f.d. artikel 209)

Rådet skall ~~efter yttrande från kommissionen fastställa~~ **anta bestämmelser som fastställer** stadgar för de kommittéer som föreskrivs i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**. **Det skall besluta efter att ha hört kommissionen.**

Klausul 217 (f.d. artikel 210)

Rådet skall med kvalificerad majoritet ~~fastställa~~ **anta bestämmelser som fastställer** löner, arvoden och pensioner för kommissionens ordförande och ledamöter, domstolens ordförande, domare, generaladvokater och justitiesekreterare samt för förstainstansrättens ledamöter och justitiesekreterare. Rådet skall med samma majoritet också fastställa alla betalningar som utgår i stället för sådan ersättning.

[AVSNITT 3

KOMMISSIONEN]

Klausul 218 (f.d. artikel 211)¹

[För att säkerställa den ~~gemensamma~~ **inre** marknadens funktion och utveckling]² skall kommissionen

- a) övervaka tillämpningen av ~~bestämmelserna i detta fördrag~~ **konstitutionen** och av **bestämmelser som antagits** av institutionerna med stöd av ~~fördraget~~ **konstitutionen**,
- b) lämna rekommendationer eller yttranden i ämnen som behandlas i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**, om ~~fördraget~~ **konstitutionen** uttryckligen anger detta eller kommissionen anser det nödvändigt,
- c) ha befogenhet att själv fatta beslut och medverka vid tillkomsten av **Europaparlamentets** och rådets ~~och Europaparlamentets~~ rättsakter på de villkor som anges i ~~fördraget~~ **konstitutionen**,
- d) utöva de befogenheter som **Europaparlamentet och rådet eller rådet ensamt** ger kommissionen för att genomföra de ~~regler som fastställs av rådet~~ **bestämmelser som antas av dessa institutioner**.

¹ Det bör noteras att, med förbehåll för särskilda bestämmelser, skulle avskaffandet av pelarna kunna innebära att de områden som omfattas av kommissionen befogenheter utvidgas till frågor som för närvarande ligger inom den andra och tredje pelaren.

² Man kan ifrågasätta samstämmigheten mellan denna menings räckvidd och omfattningen av kommissionens befogenheter enligt de efterföljande punkterna a–d.

Klausul 219 (f.d. artikel 212)

Kommissionen skall årligen, senast en månad före öppnandet av Europaparlamentets session offentliggöra en allmän rapport om ~~gemenskapens~~ **unionens** verksamhet.

Klausul 220 (f.d. artikel 213)

1. *Kommissionen skall bestå av 20 ledamöter som utses på grundval av sin allmänna duglighet och vars oavhängighet inte kan ifrågasättas.*

Antalet ledamöter av kommissionen får ändras genom enhälligt beslut av rådet.

Endast medborgare i medlemsstaterna får vara ledamöter av kommissionen.

I kommissionen måste ingå minst en medborgare från varje medlemsstat men högst två ledamöter av kommissionen får vara av samma nationalitet.

2. Ledamöterna av kommissionen skall i ~~gemenskapens~~ **unionens** allmänna intresse fullgöra sina skyldigheter under full oavhängighet.

Vid fullgörandet av dessa skyldigheter skall de inte vare sig begära eller ta emot instruktioner från någon regering eller något annat organ. De skall avhålla sig från varje handling som är oförenlig med deras skyldigheter. Varje medlemsstat förbinder sig att respektera denna princip och att inte söka påverka kommissionens ledamöter när de utför sina uppgifter.

Ledamöterna av kommissionen får inte under sin ämbets tid utöva någon annan avlönad eller oavlönad yrkesverksamhet. De skall när de tillträder avge en högtidlig försäkran att såväl under som efter sin ämbets tid respektera de förpliktelser som följer med ämbetet, särskilt deras skyldighet att iakttä redbarhet och visa omdöme vid mottagande av vissa uppdrag eller förmåner efter ämbets tiden. Om dessa förpliktelser åsidosätts får domstolen, på begäran av rådet eller kommissionen, allt efter omständigheterna besluta antingen att den berörda ledamoten skall avsättas från ämbetet enligt [artikel 216] eller berövas rätten till pension eller andra förmåner i dess ställe.

Klausul 221 (f.d. artikel 214)

1. *Ledamöterna av kommissionen skall utses enligt förfarandet i punkt 2 för en tid av fem år, om inte i förekommande fall annat följer av artikel 201.*

Deras mandat kan förnyas.

2. *Rådet, som skall sammanträda på stats- eller regeringschefs nivå, skall med kvalificerad majoritet nominera den person som det vill utse till kommissionens ordförande; nomineringen skall godkännas av Europaparlamentet.*

Rådet skall med kvalificerad majoritet och i samförstånd med den nominerade ordföranden anta förteckningen över de övriga personer som det vill utse till ledamöter av kommissionen, vilken skall upprättas i enlighet med förslag från varje medlemsstat.

Ordföranden och de övriga ledamöterna av kommissionen som har nominerats på detta sätt skall som kollegium godkännas vid en omröstning i Europaparlamentet. Efter Europaparlamentets godkännande skall rådet genom beslut med kvalificerad majoritet utse ordföranden och de övriga ledamöterna av kommissionen.

Klausul 222 (f.d. artikel 215)

En kommissionsledamots ämbete skall, fränsett vid normala ny tillsättningar och vid dödsfall, upphöra när ledamoten begär sitt entledigande eller avsätts.

För den entledigade, avsatte eller avlidne ledamotens återstående mandattid skall en ersättare utses av rådet genom beslut med kvalificerad majoritet. Rådet får enhälligt besluta att någon ersättare inte behöver utses.

Om ordföranden begär sitt entledigande, avsätts eller avlider, skall en ersättare utses för återstoden av hans mandattid. Förfarandet enligt [artikel 214.2] skall tillämpas när en sådan skall utses.

En ledamot av kommissionen skall kvarstå i ämbetet till dess en ersättare har utsetts eller rådet i ~~enlighet med andra stycket i denna artikel~~ **enhälligt** har beslutat att någon ersättare inte behöver utses, utom vid fall av avsättning enligt [artikel 216].

Klausul 223 (f.d. artikel 216)

Om en ledamot av kommissionen inte längre uppfyller de krav som ställs för att han skall kunna utföra sina uppgifter eller om han har gjort sig skyldig till allvarlig försummelse, får domstolen på begäran av rådet eller kommissionen avsätta honom.

Klausul 224 (f.d. artikel 217)

1. Kommissionen skall arbeta under politisk ledning av sin ordförande, som skall besluta om den interna organisationen för att säkerställa konsekvens, effektivitet och kollegialitet i kommissionens handlande.
2. Kommissionens olika ansvarsområden skall struktureras och fördelas mellan dess ledamöter av ordföranden. Ordföranden får ändra denna ansvarsfördelning under mandatperioden. Kommissionens ledamöter skall under ledning av ordföranden utföra de uppgifter som denne ålägger dem.

3. Efter kollegiets godkännande skall ordföranden bland kommissionens ledamöter utse vice ordförande.
4. En kommissionsledamot skall begära sitt entledigande om ordföranden efter kollegiets godkännande begär detta.

Klausul 225 (f.d. artikel 218)

1. Rådet och kommissionen skall samråda och i samförstånd reglera formerna för sitt samarbete.¹
2. Kommissionen skall anta sin arbetsordning för att säkerställa att både den själv och dess avdelningar fullgör sina uppgifter ~~enligt detta fördrag~~. Den skall se till att arbetsordningen offentliggörs.

Klausul 226 (f.d. artikel 219)

Kommissionen skall fatta sina beslut med en majoritet av det antal ledamöter som anges i [artikel 213].

Kommissionen kan sammanträda med giltig verkan endast om det antal ledamöter som fastställts i arbetsordningen är närvarande.

[AVSNITT 4

DOMSTOLEN]²

Det är möjligt att bestämmelserna i detta avsnitt måste anpassas till följd av överläggningarna i diskussionscirkeln om domstolen (CONV 543/03)

Klausul 227 (f.d. artikel 220)

Domstolen och förstainstansrätten skall inom ramen för sina respektive behörighetsområden säkerställa att lag och rätt följs vid tolkning och tillämpning av ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**.

---

¹ Man kan ifrågasätta nyttan av denna punkt, som endast är förklarande.

² Det bör påpekas att avskaffandet av pelarna kan få konsekvenser för omfattningen av domstolens behörighet. Den nuvarande situationen anges i artikel 46 i EU-fördraget. Bilaga II innehåller ytterligare synpunkter på denna fråga.

Dessutom får särskilda rättsinstanser knytas till förstainstansrätten enligt villkoren i [artikel 225a] för att, på vissa särskilda områden, utöva domsrätt enligt ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**.

Klausul 228 (f.d. artikel 221)

Domstolen skall bestå av en domare per medlemsstat.

Domstolen skall sammanträda i olika avdelningar eller i stor avdelning, i enlighet med föreskrifterna i domstolens stadga.

När så föreskrivs i stadgan kan domstolen även sammanträda i plenum.

Klausul 229 (f.d. artikel 222)

Domstolen skall biträdas av åtta generaladvokater. På begäran av domstolen får rådet genom enhälligt beslut utöka antalet generaladvokater.

Generaladvokaterna skall vid offentliga domstolssessioner, fullständigt opartiskt och oavhängigt, lägga fram motiverade yttranden i ärenden som enligt domstolens stadga kräver deras deltagande.

Klausul 230 (f.d. artikel 223)

Domstolens domare och generaladvokater skall utses bland personer vars oavhängighet inte kan ifrågasättas och som uppfyller nödvändiga villkor för utövande av de högsta domarämbetena i hemlandet eller är jurister med allmänt erkända kvalifikationer; de skall utses för en tid av sex år av medlemsstaternas regeringar i samförstånd.

En del av domartjänsterna och tjänsterna som generaladvokat skall nytillsättas vart tredje år i enlighet med föreskrifterna i domstolens stadga.

Domarna skall bland sig välja domstolens ordförande för en tid av tre år. Ordföranden kan återväljas.

Avgående domare och generaladvokater kan utnämnas på nytt.

Domstolen skall utse sin justitiesekreterare och fastställa instruktioner för denne.

Domstolen skall fastställa sina rättegångsregler¹. Dessa regler skall godkännas av rådet med kvalificerad majoritet.

Klausul 231 (f.d. artikel 224)

Förstainstansrätten skall ha minst en domare per medlemsstat. Antalet domare skall fastställas i domstolens stadga. I stadgan kan det föreskrivas att förstainstansrätten skall biträdas av generaladvokater.

Ledamöterna av förstainstansrätten skall utses bland personer vars oavhängighet inte kan ifrågasättas och som uppfyller nödvändiga villkor för utövande av höga domarämbeten. De skall utses för en tid av sex år av medlemsstaternas regeringar i samförstånd. En del av ledamöterna skall nytillsättas vart tredje år. Avgående ledamöter kan utnämnas på nytt.

Domarna skall bland sig välja förstainstansrättens ordförande för en tid av tre år. Ordföranden kan återväljas.

Förstainstansrätten skall utse sin justitiesekreterare och ~~fastställa~~ **anta** instruktioner för denne.

Förstainstansrätten skall ~~fastställa~~ **anta** sina rättegångsregler i samförstånd med domstolen.² **Den skall besluta efter godkännande av** ~~Dessa regler skall godkännas av rådet med kvalificerad majoritet.~~

Om inte annat föreskrivs i domstolens stadga, skall de bestämmelser i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** som avser domstolen tillämpas på förstainstansrätten.

Klausul 232 (f.d. artikel 225)

1. Förstainstansrätten skall vara behörig att i första instans pröva och avgöra de ärenden som anges i [artiklarna 230, 232, 235, 236 och 238], med undantag av de ärenden som åvilar en särskild rättsinstans och de som enligt stadgan faller under domstolens behörighet. I stadgan kan det fastställas att förstainstansrätten skall vara behörig för andra grupper av ärenden.

Förstainstansrättens avgöranden enligt denna punkt kan överklagas till domstolen, dock endast i rättsfrågor, i enlighet med de villkor och begränsningar som fastställs i stadgan.

2. Förstainstansrätten skall vara behörig att pröva och avgöra överklaganden mot avgöranden som fattas av de särskilda rättsinstanser som upprättas enligt [artikel 225a].

---

¹ I detta stycke ges domstolen normativa befogenheter. Det bör noteras att det i utkastet till avdelning V "utövande av unionens befogenheter" i del I (CONV 571/03) för närvarande inte föreskrivs någon möjlighet för domstolen att anta normativa akter.

² Se fotnot till artikel 223.

Förstainstansrättens avgöranden enligt denna punkt kan i undantagsfall omprövas av domstolen, i enlighet med de villkor och begränsningar som fastställs i stadgan, om det finns en allvarlig risk för att de undergräver enhetligheten eller konsekvensen i **gemenskapsunionsrätten**.

3. Förstainstansrätten skall vara behörig att pröva och avgöra frågor som hänskjutits för förhandsavgörande enligt [artikel 234] på särskilda områden som fastställs i stadgan.

Om förstainstansrätten anser att ett ärende kräver ett principbeslut som kan påverka enhetligheten eller konsekvensen i **gemenskapsunionsrätten**, kan den hänskjuta ärendet till domstolen för beslut.

Förstainstansrättens avgöranden av frågor som hänskjutits för förhandsavgörande kan i undantagsfall omprövas av domstolen, i enlighet med de villkor och begränsningar som fastställs i stadgan, om det finns en allvarlig risk för att de undergräver enhetligheten eller konsekvensen i **gemenskapsunionsrätten**.

Klausul 233 (f.d. artikel 225a)

Rådet får ~~genom enhälligt beslut, på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet och domstolen, eller på begäran av domstolen och efter att ha hört Europaparlamentet och kommissionen~~ upprätta särskilda rättsinstanser med uppgift att i första instans pröva och avgöra vissa grupper av ärenden på särskilda områden. **Rådet skall besluta med enhällighet antingen på förslag av kommissionen efter att ha hört domstolen, eller på begäran av domstolen efter att ha hört kommissionen. I båda fallen skall rådet besluta efter att ha hört Europaparlamentet.**

I ~~beslutet~~ **instrumentet**¹ om upprättandet av en särskild rättsinstans skall bestämmelser om rättsinstansens sammansättning fastställas och omfattningen av dess behörighet preciseras.

De särskilda rättsinstansernas beslut kan överklagas till förstainstansrätten endast i rättsfrågor eller, om det i ~~beslutet~~ **instrumentet** om upprättande av rättsinstansen så fastställs, även i sakfrågor.

Ledamöterna av de särskilda rättsinstanserna skall utses bland personer vars oavhängighet inte kan ifrågasättas och som uppfyller nödvändiga villkor för utövande av domarämbeten. De skall utses av rådet genom enhälligt beslut.

---

¹ Det förefaller som om termen "beslut" i detta fall används i allmän betydelse eftersom den inte överensstämmer med den definition av beslut som återfinns i nuvarande artikel 249 i EG-fördraget (dvs. en akt med en eller flera bestämda adressater. Konventet bör ange om det vill fastställa ett särskilt instrument.

De särskilda rättsinstanserna skall ~~fastställa~~ **anta** sina rättegångsregler i samförstånd med domstolen¹. ~~Dessa regler skall godkännas av~~ De skall **besluta efter godkännande från** rådet med kvalificerad majoritet.

Om inte annat föreskrivs i ~~beslutet~~ **instrumentet** om upprättandet av den särskilda rättsinstansen, skall de bestämmelser i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** som avser domstolen och bestämmelserna i domstolens stadga tillämpas på de särskilda rättsinstanserna.

Klausul 234 (f.d. artikel 226)

Om kommissionen anser att en medlemsstat har underlåtit att uppfylla en skyldighet enligt ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**, skall kommissionen avge ett motiverat yttrande i ärendet efter att ha givit den berörda staten tillfälle att inkomma med sina synpunkter.

Om den berörda staten inte rättar sig efter yttrandet inom den tid som angivits av kommissionen, får denna föra ärendet vidare till domstolen.

Klausul 235 (f.d. artikel 227)

En medlemsstat som anser att en annan medlemsstat har underlåtit att uppfylla en skyldighet enligt ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** får anhängiggöra ärendet vid domstolen.

Innan en medlemsstat väcker talan mot en annan medlemsstat på grund av ett påstått åsidosättande av en skyldighet enligt ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**, skall den lägga fram saken för kommissionen.

Kommissionen skall avge ett motiverat yttrande efter det att var och en av de berörda staterna beretts tillfälle att skriftligen och muntligen lägga fram sin egen sak och yttra sig över vad motparten anför.

Om kommissionen inte yttrat sig inom tre månader efter det att saken lagts fram för den, skall detta inte hindra att ärendet anhängiggörs vid domstolen.

Klausul 236 (f.d. artikel 228)

1. Om domstolen finner att en medlemsstat har underlåtit att uppfylla en skyldighet enligt ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**, skall denna stat vidta de åtgärder som krävs för att följa domstolens dom.

2. Om kommissionen anser att den berörda medlemsstaten inte har vidtagit sådana åtgärder skall kommissionen, efter att ha gett staten tillfälle att framföra sina synpunkter, avge ett motiverat yttrande i vilket den preciserar på vilka punkter den berörda medlemsstaten har underlåtit att följa domstolens dom.

---

¹ Se fotnoten till artikel 223.

Om den berörda medlemsstaten underlåter att inom den tidsfrist som kommissionen bestämt vidta de åtgärder som krävs för att följa domstolens dom, får kommissionen väcka talan vid domstolen. Därvid skall kommissionen ange det standardbelopp eller det vite som den med hänsyn till omständigheterna anser det lämpligt att den berörda medlemsstaten skall betala.

Om domstolen finner att den berörda medlemsstaten har underlåtit att efterkomma dess dom, kan den förelägga staten att betala ett standardbelopp eller ett vite.

Detta förfarande skall inte inverka på tillämpningen av [artikel 227].

Klausul 237 (f.d. artikel 229)

I de **europaiska lagar förordningar** som Europaparlamentet och rådet ~~gemensamt antar~~ och de **europaiska lagar/förordningar**¹ som rådet ensamt antar enligt bestämmelserna i detta fördrag **konstitutionen** får domstolen ges en obegränsad behörighet i fråga om de påföljder som föreskrivs i ~~förordningarna~~ **dessa**.

Klausul 238 (f.d. artikel 229a)

Utan att det påverkar tillämpningen av övriga bestämmelser i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** får rådet ~~enhälligt~~ på förslag av kommissionen ~~och efter att ha hört Europaparlamentet~~ **enhälligt anta bestämmelser** för att i ~~den omfattning som det beslutar ge~~ som **ger** domstolen behörighet att avgöra tvister som rör tillämpningen av de rättsakter som antagits på grundval av ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** och genom vilka ~~gemenskapsrättigheter~~ **rättigheter** avseende [industriellt]² rättsskydd skapas **på unionsnivå**. Rådet **skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet**. Det skall rekommendera medlemsstaterna att anta dessa bestämmelser i enlighet med sina konstitutionella bestämmelser.

¹ Eftersom rådet enligt utkastens artiklar i avdelning V "utövande av unionens befogenheter" i del I (artiklarna 25 och 26, CONV 571/03) kan anta antingen lagar eller förordningar, måste konventet fastställa i vilka fall rådet kan anta den ena eller den andra typen av rättsakt eller båda typerna av rättsakt inom det område som omfattas av denna artikel (se förklaring i bilaga II till denna rapport).

² Man kan ifrågasätta om detta begrepp är lämpligt, eftersom det förefaller vara begränsande, och det noteras att det i artikel 133.7 i EG-fördraget hänvisas till det vidare begreppet "immateriella rättigheter".

Klausul 239 (f.d. artikel 230)¹

Domstolen skall granska lagenligheten av de rättsakter som antas av Europaparlamentet och rådet gemensamt, av rådet, av kommissionen eller av ECB² och som inte är rekommendationer och yttranden, samt sådana rättsakter som antas av Europaparlamentet och som skall ha rättsverkan i förhållande till tredje man.³

För detta ändamål skall domstolen vara behörig att pröva talan som väcks av en medlemsstat, av Europaparlamentet, av rådet eller av kommissionen rörande bristande behörighet, åsidosättande av väsentliga formföreskrifter, åsidosättande av konstitutionen eller av någon rättsregel som gäller dess tillämpning eller rörande maktmissbruk.

Domstolen skall på samma villkor vara behörig att pröva en talan som revisionsrätten eller ECB väcker för att tillvarata sina rättigheter.

*Varje fysisk eller juridisk person får på samma villkor väcka talan mot ett **uropeiskt** beslut som är riktat till honom eller mot ett beslut som, även om det utfärdats i form av **[en europeisk lag]⁴** en **europeisk** förordning eller ett **uropeiskt** beslut riktat till en annan person, direkt och personligen berör honom.*

Talan som avses i denna artikel skall väckas inom två månader från den dag då åtgärden offentliggjordes eller delgavs klaganden eller, om så inte skett, från den dag då denne fick kännedom om åtgärden allt efter omständigheterna.

Klausul 240 (f.d. artikel 231)

Om talan är välgrundad, skall domstolen förklara den berörda rättsakten ogiltig.

~~Vad gäller förordningar~~ Den skall dock domstolen, om den anser det nödvändigt, ange vilka verkningar av den ogiltigförklarade ~~förordningen~~ **akten⁵** som skall betraktas som bestående.

¹ Denna artikel analyseras särskilt av diskussionscirkeln för domstolen och behandlas därför inte här.

² Se fotnot till artikel 8 angående huruvida det är lämpligt att använda förkortningar i konstitutionen och om det möjliga alternativet.

³ I samband med diskussionerna om domstolen skulle konventet kunna undersöka om det är lämpligt att utvidga domstolens behörighet enligt denna artikel till att omfatta akter som antagits av gemenskapsorgan och andra organ och som skall ha rättsverkan i förhållande till tredje man. För närvarande föreskrivs en sådan behörighet i vissa förordningar om inrättande av organ.

⁴ Det bör noteras att ett tillägg av ordet "lag" skulle utgöra en ändring i sak.

⁵ Det är nödvändigt att ersätta termen "förordning" med termen "akt" för att detta stycke skall överensstämma med den rättspraxis genom vilken domstolen har upprätthållit verkningar av akter som inte är förordningar.

Klausul 241 (f.d. artikel 232)

Om Europaparlamentet, rådet eller kommissionen i strid med ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** underlåter¹ att vidta åtgärder, får medlemsstaterna och ~~gemenskapens~~ **unionens** övriga institutioner väcka talan vid domstolen för att få överträdelsen fastslagen.

En sådan talan skall endast tas upp om den berörda institutionen dessförinnan anmodats att vidta åtgärder. Om institutionen inom två månader efter denna anmodan inte tagit ställning får talan väckas inom en ytterligare frist av två månader.

Varje fysisk eller juridisk person får på de villkor som anges i föregående stycken föra talan vid domstolen om att någon av ~~gemenskapens~~ institutionerna underlåtit att till personen i fråga rikta någon annan rättsakt än en rekommendation eller ett yttrande.

Domstolen skall på samma villkor vara behörig att pröva en talan som har väckts av ECB inom *ECB:s* kompetensområde eller som har väckts mot ECB.

Klausul 242 (f.d. artikel 233)

Den eller de institutioner vars rättsakt har förklarats ogiltig eller vars underlåtenhet att agera har förklarats strida mot ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa domen.

Denna skyldighet skall inte påverka någon förpliktelse som kan följa av tillämpningen av [artikel 288 andra stycket].

Denna artikel skall även tillämpas på *ECB*.

Klausul 243 (f.d. artikel 234)

Domstolen skall vara behörig att meddela förhandsavgöranden angående

- a) tolkningen av ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**,
- b) giltigheten och tolkningen av **institutionernas och *ECB:s* rättsakter** ~~som beslutas av gemenskapens institutioner och av *ECB*,~~
- c) tolkningen av stadgar för organ som upprättats genom rättsakter som beslutats [*av rådet*], när stadgarna föreskriver detta.²

¹ Se fotnot till artikel 230 om huruvida det är lämpligt att utvidga behörigheten till att omfatta organ och andra enheter.

² Man kan diskutera räckvidden hos denna punkt c i förhållande till den föregående punkten. Under alla omständigheter skulle det bli nödvändigt att anpassa texten för att ta hänsyn till organ som inrättats genom en akt enligt medbeslutandeförfarandet.

När en sådan fråga uppkommer vid en domstol i en medlemsstat får den domstolen, om den anser att ett beslut i frågan är nödvändigt för att döma i saken, begära att domstolen meddelar ett förhandsavgörande.

När en sådan fråga uppkommer i ett ärende vid en domstol i en medlemsstat, mot vars avgöranden det inte finns något rättsmedel enligt nationell lagstiftning, skall den nationella domstolen föra frågan vidare till domstolen.

Klausul 244 (f.d. artikel 235)

Domstolen skall vara behörig att avgöra tvister om sådant skadestånd som avses i [artikel 288 andra stycket].

Klausul 245 (f.d. artikel 236)

Domstolen skall vara behörig att avgöra alla tvister mellan ~~gemenskapen~~ **unionen** och dess anställda inom de gränser och på de villkor som fastställts i tjänsteföreskrifterna eller som följer av anställningsvillkoren.

Klausul 246 (f.d. artikel 237)

Domstolen skall inom de gränser som anges nedan vara behörig att avgöra tvister om

- a) fullgörandet av medlemsstaternas förpliktelser enligt Europeiska investeringsbankens stadga; bankens styrelse skall i detta avseende ha de befogenheter som tilldelats kommissionen i [artikel 226],
- b) beslut av Europeiska investeringsbankens råd; varje medlemsstat, kommissionen och bankens styrelse får väcka talan i dessa frågor på de villkor som anges i [artikel 230],
- c) beslut av Europeiska investeringsbankens styrelse; talan mot dessa beslut får endast föras av medlemsstaterna eller kommissionen på de villkor som anges i [artikel 230] och endast på den grund att de förmöreskrifter som avses i artikel 21.2, 21.5, 21.6 och 21.7 i bankens stadga har åsidosatts,
- d) fullgörandet av de nationella centralbankernas förpliktelser enligt ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** och *ECBS*-stadgan. Därvid skall *ECB*-rådet gentemot de nationella centralbankerna ha samma befogenheter som enligt [artikel 226] tillkommer kommissionen gentemot medlemsstaterna. Om domstolen finner att en nationell centralbank har underlåtit att fullgöra en förpliktelse enligt ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**, skall banken vidta de åtgärder som behövs för att följa domstolens dom.

Klausul 247 (f.d. artikel 238)

Domstolen skall vara behörig att träffa avgöranden med stöd av en skiljedomsklausul i ett offentligrättsligt eller privaträttsligt avtal, som ingåtts av ~~gemenskapen~~ **unionen** eller för dess räkning.

Klausul 248 (f.d. artikel 239)

Domstolen skall vara behörig att avgöra varje tvist mellan medlemsstater som berör ämnesområden som regleras i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**, om tvisten hänskjuts till domstolen enligt ett särskilt avtal mellan parterna.

Klausul 249 (f.d. artikel 240)

Utom i de fall där domstolen är behörig enligt ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** skall tvister i vilka ~~gemenskapen~~ **unionen** är part inte på denna grund vara undantagna från de nationella domstolarnas behörighet.

Klausul 250 (f.d. artikel 241)

Utan hinder av att den frist som avses i artikel 230 femte stycket har löpt ut får parterna i en tvist om en ~~förordning~~ **uropeisk lag** som Europaparlamentet och rådet ~~gemensamt~~ **har antagit**, en **uropeisk lag som rådet ensamt har antagit** eller en **uropeisk** förordning som rådet, kommissionen eller *ECB* har antagit, med stöd av [artikel 230 andra stycket] inför domstolen göra gällande att ~~förordningen~~ **denna akt** inte skall tillämpas.

Klausul 251 (f.d. artikel 242)

Talan som förs vid domstolen skall inte hindra verkställighet. Domstolen får dock om den anser att omständigheterna så kräver förordna om uppskov med verkställigheten av den påtalade rättsakten.

Klausul 252 (f.d. artikel 243)

I ärenden som anhängiggjorts vid domstolen får denna föreskriva nödvändiga interimistiska åtgärder.

Klausul 253 (f.d. artikel 244)

Domstolens domar skall vara verkställbara enligt [artikel 256].

Klausul 254 (f.d. artikel 245)

Domstolens stadga skall fastställas i ett ~~särskilt~~ protokoll.

Rådet får ~~genom enhälligt beslut, på begäran av domstolen och efter att ha hört Europaparlamentet och kommissionen, eller på begäran av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet och domstolen,~~ ändra bestämmelserna i stadgan med undantag av avdelning I i denna. **Det skall besluta med enhällighet antingen på begäran av domstolen efter att ha hört kommissionen, eller på begäran av kommissionen efter att ha hört domstolen. I båda fallen skall rådet besluta efter att ha hört Europaparlamentet.**

[AVSNITT 5

REVISIONSRÄTTEN]

Klausul 255 (f.d. artikel 246)

Revisionsrätten skall revidera räkenskaperna.

Klausul 256 (f.d. artikel 247)

1. *Revisionsrätten skall bestå av en medborgare från varje medlemsstat.*
2. Ledamöterna av revisionsrätten skall utses bland personer som i sina respektive länder hör till eller har hört till externa revisionsorgan eller som är kvalificerade för detta ämbete. Deras oavhängighet får inte kunna ifrågasättas.
3. Revisionsrättens ledamöter skall utses för en tid av sex år. **Deras mandat kan förnyas.** Rådet skall med kvalificerad majoritet ~~efter att ha hört Europaparlamentet~~ anta den förteckning över ledamöter som skall upprättas i enlighet med förslag från varje medlemsstat. ~~Revisionsrättens ledamöter kan utnämnas på nytt.~~ **Det skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet.¹**

~~Dessa~~ **Revisionsrättens ledamöter** skall bland sig välja ~~revisionsrättens~~ **sin** ordförande för en tid av tre år. Ordföranden kan återväljas.

4. Ledamöterna av revisionsrätten skall i ~~gemenskapens~~ **unionens** allmänna intresse fullgöra sina skyldigheter under full oavhängighet.

---

¹ Det förefaller mer logiskt att först behandla mandatets varaktighet och förnyande, och därefter utnämningsförfarandet.

Vid fullgörandet av dessa skyldigheter skall de inte vare sig begära eller ta emot instruktioner från någon regering eller något annat organ. De skall avhålla sig från varje handling som är oförenlig med deras skyldigheter.

5. Ledamöterna av revisionsrätten får inte under sin ämbets tid utöva någon annan avlönad eller oavlönad yrkesverksamhet. De skall när de tillträder avge en högtidlig försäkran att såväl under som efter sin ämbets tid respektera de förpliktelser som följer av ämbetet, särskilt deras skyldighet att iaktta redbarhet och visa omdöme vid mottagande av vissa uppdrag eller förmåner efter ämbets tiden.

6. Ämbetet för en ledamot av revisionsrätten skall, fränsett vid normala nytillsättningar och vid dödsfall, upphöra när ledamoten begär sitt entledigande eller avsätts genom ett avgörande av domstolen enligt punkt 7.

För den återstående mandattiden skall en ersättare utses.

Utom vid avsättning skall ledamöterna av revisionsrätten kvarstå i ämbetet till dess att de ersatts.

7. En ledamot av revisionsrätten får endast skiljas från sitt ämbete eller berövas rätten till pension eller andra förmåner i dess ställe, om domstolen på begäran av revisionsrätten finner att han inte längre uppfyller de förutsättningar som krävs eller fullgör de skyldigheter som följer av ämbetet.

8. Rådet skall med kvalificerad majoritet fastställa anställningsvillkoren för revisionsrättens ordförande och ledamöter, särskilt deras löner, arvoden och pensioner. ~~Rådet skall också med samma majoritet fastställa~~ **samt** alla betalningar som utgår i stället för sådan ersättning.

9. De bestämmelser i protokollet om immunitet och privilegier för Europeiska gemenskaperna¹ som är tillämpliga på domstolens domare, skall också tillämpas på ledamöterna av revisionsrätten.²

Klausul 257 (f.d. artikel 248)

1. Revisionsrätten skall granska räkenskaperna över ~~gemenskapens~~ **unionens** samtliga inkomster och utgifter. Den skall också granska räkenskaperna över samtliga inkomster och utgifter för varje organ som ~~gemenskapen~~ **unionen** har upprättat, såvida inte den rättsakt varigenom organet upprättats utesluter en sådan granskning.

---

¹ Det kommer att bli nödvändigt att ändra protokollets beteckning i enlighet med unionens nya beteckning.

² Av förenklingsskäl kan man fråga sig om det inte vore bättre att denna punkt ingår i själva protokollet, vilket är fallet för de övriga institutionernas medlemmar.

Revisionsrätten skall till Europaparlamentet och rådet avge en förklaring om räkenskapernas tillförlitlighet och de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet, vilken skall offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*. Denna förklaring får kompletteras med särskilda bedömningar av varje större område i ~~gemenskapens~~ **unionens** verksamhet.

2. Revisionsrätten skall pröva om samtliga inkomster och utgifter varit lagliga och korrekta och om den ekonomiska förvaltningen varit sund. Därvid skall den särskilt rapportera om alla fall av oegentligheter.

Granskningen av inkomsterna skall ske på grundval av både fastställda inkomstbelopp och inkomstbelopp som betalats in till ~~gemenskapen~~ **unionen**.

Granskningen av utgifterna skall ske på grundval av både gjorda åtaganden och verkställda utbetalningar.

Dessa granskningar får göras innan räkenskaperna avslutas för det ifrågavarande budgetåret.

3. Granskningen skall grundas på bokföringsmaterial och vid behov ske på platsen i ~~gemenskapens~~ övriga institutioner, i lokalerna hos varje organ som förvaltar inkomster eller utgifter för ~~gemenskapens~~ **unionens** räkning och i medlemsstaterna, inbegripet i lokalerna hos varje fysisk eller juridisk person som erhåller betalningar från budgeten. I medlemsstaterna skall granskningen genomföras i samarbete med de nationella revisionsorganen eller, om dessa inte har nödvändiga befogenheter, i samarbete med behöriga nationella myndigheter. Revisionsrätten och medlemsstaternas nationella revisionsorgan skall samarbeta i en anda av förtroende och med bibehållet oberoende. Dessa organ eller myndigheter skall underrätta revisionsrätten om de avser att delta i granskningen.

~~Gemenskapens~~ Övriga institutioner, alla organ som förvaltar inkomster eller utgifter för ~~gemenskapens~~ **unionens** räkning, alla fysiska eller juridiska personer som erhåller betalningar från budgeten samt de nationella revisionsorganen eller, om dessa inte har nödvändiga befogenheter, behöriga nationella myndigheter, skall på revisionsrättens begäran till denna överlämna de handlingar eller den information som rätten behöver för att kunna fullgöra sin uppgift.

När det gäller Europeiska investeringsbankens förvaltning av ~~gemenskapens~~ **unionens** utgifter och inkomster skall revisionsrättens rätt till tillgång till den information som innehas av banken regleras av en överenskommelse mellan rätten, banken och kommissionen. Om ingen sådan överenskommelse finns, skall rätten likväl ha tillgång till den information som är nödvändig för att granska de ~~gemenskaps~~**unions**utgifter och ~~gemenskaps~~**unions**inkomster som banken förvaltar.

4. Revisionsrätten skall upprätta en årsrapport efter utgången av varje budgetår. Rapporten skall överlämnas till ~~gemenskapens~~ övriga institutioner och tillsammans med institutionernas yttranden över revisionsrättens iakttagelser offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Revisionsrätten får också när som helst framföra synpunkter i särskilda frågor, speciellt i form av särskilda rapporter, och yttra sig på begäran av någon av ~~gemenskapens~~ **de** övriga institutionerna.

Revisionsrätten skall anta sina årsrapporter, särskilda rapporter eller yttranden med en majoritet av sina ledamöter. Den kan emellertid inom sig inrätta avdelningar för att anta vissa kategorier av rapporter eller yttranden enligt de villkor som anges i dess arbetsordning.

Den skall biträda Europaparlamentet och rådet när dessa utövar sina kontrollbefogenheter i fråga om genomförandet av budgeten.

Revisionsrätten skall själv ~~fastställa~~ **anta** sin arbetsordning. ~~Denna skall godkännas av~~ **Den skall besluta efter godkännande** från rådet med kvalificerad majoritet.

[KAPITEL 2

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER FÖR FLERA INSTITUTIONER]

artikel 249¹

För att fullgöra sina uppgifter och enligt bestämmelserna i konstitutionen skall Europaparlamentet och rådet gemensamt, rådet eller kommissionen utfärda förordningar och direktiv, fatta beslut samt avge rekommendationer eller yttranden.

En förordning skall ha allmän giltighet. Den skall till alla delar vara bindande och direkt tillämplig i varje medlemsstat.

Ett direktiv skall med avseende på det resultat som skall uppnås vara bindande för varje medlemsstat till vilken det är riktat, men skall överlåta åt de nationella myndigheterna att bestämma form och tillvägagångssätt för genomförandet.

Ett beslut skall till alla delar vara bindande för dem som det är riktat till.

Rekommendationer och yttranden skall inte vara bindande.

---

¹ Denna artikel utgår och ersätts med utkastet till artikel om "unionens rättsliga instrument" i avdelning V i del I (artikel 24, CONV 571/03).

Klausul 258 (f.d. artikel 250)¹

- 1. När rådet enligt konstitutionen fattar beslut om förslag från kommissionen krävs enhällighet för att ändra förslaget, om inte annat följer av artikel 251.4 och 251.5.*
- 2. Så länge rådet inte har fattat något beslut, får kommissionen ändra sitt förslag när som helst under de förfaranden som leder fram till att en gemenskapsrättsakt antas.*

Klausul 259 (f.d. artikel 251)²

- 1. När det i konstitutionen hänvisas till denna artikel för antagandet av en rättsakt, skall följande förfarande tillämpas.*
- 2. Kommissionen skall lägga fram ett förslag för Europaparlamentet och rådet.*

Efter att ha inhämtat Europaparlamentets yttrande

- får rådet med kvalificerad majoritet, om det godkänner alla ändringar i Europaparlamentets yttrande, anta det på så sätt ändrade förslaget till rättsakt,*
- får rådet med kvalificerad majoritet, om Europaparlamentet inte föreslår några ändringar, anta den föreslagna rättsakten,*
- skall rådet i övriga fall med kvalificerad majoritet anta en gemensam ståndpunkt som skall delges Europaparlamentet. Rådet skall lämna Europaparlamentet en fullständig redogörelse för grunderna för sin gemensamma ståndpunkt. Kommissionen skall lämna Europaparlamentet en fullständig redogörelse för sin ståndpunkt.*

Om Europaparlamentet inom tre månader efter en sådan delgivning

- a) godkänner den gemensamma ståndpunkten, eller inte har fattat något beslut, skall rättsakten i fråga anses som antagen i enlighet med den gemensamma ståndpunkten,*
- b) med en absolut majoritet av sina ledamöter avvisar den gemensamma ståndpunkten, skall den föreslagna rättsakten anses som icke antagen,*
- c) med en absolut majoritet av sina ledamöter föreslår ändringar i den gemensamma ståndpunkten, skall den ändrade texten översändas till rådet och till kommissionen; kommissionen skall yttra sig över ändringarna.*

---

¹ Konventet bör granska denna artikel i samband med del I i konstitutionen, och den behandlas därför inte här.

² Denna artikel bör anpassas i enlighet med artikel 250 i EG-fördraget och rekommendationerna från arbetsgrupp IX för förenkling. Den behandlas följaktligen inte här.

3. Om rådet inom tre månader efter det att ärendet har hänskjutits dit med kvalificerad majoritet godkänner alla Europaparlamentets ändringar, skall rättsakten i fråga anses som antagen i form av den på så sätt ändrade gemensamma ståndpunkten; rådet skall dock besluta enhälligt om ändringar som kommissionen har avstyrkt. Om rådet inte godkänner alla ändringar, skall rådets ordförande i samförstånd med Europaparlamentets ordförande inom sex veckor sammankalla förlikningskommittén.

4. Förlikningskommittén, som skall bestå av rådets medlemmar eller företrädare för dessa och lika många företrädare för Europaparlamentet, skall ha till uppgift att med en kvalificerad majoritet av rådets medlemmar eller företrädarna för dessa och en majoritet av företrädarna för Europaparlamentet uppnå enighet om ett gemensamt utkast. Kommissionen skall delta i förlikningskommitténs arbete och ta alla nödvändiga initiativ för att närma Europaparlamentets och rådets ståndpunkter till varandra. När förlikningskommittén fullgör denna uppgift skall den behandla den gemensamma ståndpunkten på grundval av de ändringar som Europaparlamentet föreslagit.

5. Om förlikningskommittén inom sex veckor efter det att den har sammankallats godkänner ett gemensamt utkast, skall Europaparlamentet och rådet var för sig ha sex veckor på sig från godkännandet för att anta rättsakten i fråga i enlighet med det gemensamma utkastet; Europaparlamentet skall därvid besluta med absolut majoritet av de avgivna rösterna och rådet med kvalificerad majoritet. Om någon av de båda institutionerna inte antar den föreslagna rättsakten inom denna tid, skall den föreslagna rättsakten anses som icke antagen.

6. Om förlikningskommittén inte godkänner något gemensamt utkast skall den föreslagna rättsakten anses som icke antagen.

7. De tidsfrister på tre månader respektive sex veckor som anges i denna artikel skall på Europaparlamentets eller rådets initiativ förlängas med högst en månad respektive två veckor.]

Artikel 252¹

~~När det i konstitutionen hänvisas till denna artikel för antagandet av en rättsakt, skall följande förfarande tillämpas:~~

~~a) — Rådet skall med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen och efter att ha inhämtat Europaparlamentets yttrande anta en gemensam ståndpunkt.~~

~~b) — Rådets gemensamma ståndpunkt skall delges Europaparlamentet. Rådet och kommissionen skall fullständigt underrätta Europaparlamentet om grunderna för rådets gemensamma ståndpunkt samt om kommissionens ståndpunkt.~~

---

¹ Artikeln utgår, se rapporten från arbetsgrupp IX för förenkling, s. 16.

Om Europaparlamentet inom tre månader efter en sådan underrättelse godkänner rådets gemensamma ståndpunkt eller inte har fattat något beslut inom denna period, skall rådet slutligt anta rättsakten i fråga i enlighet med den gemensamma ståndpunkten.

- e) — Europaparlamentet kan inom den tremånadersperiod som anges under b) med absolut majoritet av sina ledamöter föreslå ändringar i rådets gemensamma ståndpunkt. Europaparlamentet kan också, med samma majoritet avvisa rådets gemensamma ståndpunkt. Resultatet av dessa förfaranden skall meddelas rådet och kommissionen.

Om Europaparlamentet har avvisat rådets gemensamma ståndpunkt, krävs enhällighet i rådet för att detta skall kunna fatta beslut vid en andra behandling av ärendet.

- d) — Utifrån de ändringar som Europaparlamentet föreslagit skall kommissionen inom en månad ompröva det förslag på grund av vilket rådet antog sin gemensamma ståndpunkt.

Kommissionen skall till rådet, tillsammans med sitt omprövade förslag, översända de ändringar från Europaparlamentet som kommissionen inte har godkänt och samtidigt yttra sig över ändringarna. Rådet kan anta dessa ändringar genom enhälligt beslut.

- e) — Rådet skall med kvalificerad majoritet anta förslaget i dess lydelse efter kommissionens omprövning.

Enhällighet krävs för att rådet skall kunna ändra förslaget i dess lydelse efter kommissionens omprövning.

- f) — I de fall som avses i c), d) och e) skall rådet fatta sitt beslut inom tre månader. Om inget beslut fattas inom denna period, skall kommissionens förslag anses som icke antaget.

- g) — De perioder som avses i b) och f) kan utsträckas med högst en månad av rådet och Europaparlamentet i samförstånd.

Artikel 253¹

Förordningar, direktiv och beslut som antas av Europaparlamentet och rådet gemensamt, av rådet eller av kommissionen skall vara motiverade och hänvisa till de förslag eller yttranden som skall inhämtas enligt konstitutionen.

---

¹ Denna artikel utgår och ersätts med utkastet till artikel om "gemensamma principer för unionens akter" i avdelning V i del I (artikel 32, CONV 571/03).

Artikel 245¹

1. — ~~Förordningar, direktiv och beslut som antas enligt förfarandet i artikel 251 skall undertecknas av Europaparlamentets ordförande och rådets ordförande samt offentliggöras i Europeiska unionens officiella tidning. De skall träda i kraft den dag som anges i rättsakterna eller, i annat fall, den tjugonde dagen efter offentliggörandet.~~
2. — ~~Rådets och kommissionens förordningar samt dessa institutioners direktiv som är riktade till samtliga medlemsstater skall offentliggöras i Europeiska unionens officiella tidning. De skall träda i kraft den dag som anges i rättsakterna eller, i annat fall, den tjugonde dagen efter offentliggörandet.~~
3. — ~~Andra direktiv och beslut skall delges dem som de riktar sig till och bli gällande genom denna delgivning.~~

Klausul 260 (f.d. artikel 255)²

1. *Varje unionsmedborgare och varje fysisk eller juridisk person som är bosatt eller har sitt säte i en medlemsstat skall ha rätt till tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar enligt de principer och villkor som skall bestämmas i enlighet med punkterna 2 och 3.*
2. *Rådet skall, under hänsynstagande till allmänna eller enskilda intressen, inom två år efter Amsterdamfördragets ikraftträdande i enlighet med förfarandet i artikel 251 fastställa allmänna principer och gränser för rätten till tillgång till handlingar.*
3. *De institutioner som avses ovan skall i sina arbetsordningar utarbeta särskilda bestämmelser om tillgång till institutionens handlingar.*

Klausul 261 (f.d. artikel 256)

Beslut Bestämmelser³ som antagits av rådet, eller kommissionen eller Europeiska centralbanken⁴ och som medför betalningsskyldighet för andra än stater skall vara verkställbara.

¹ Denna artikel utgår och ersätts med utkastet till artikel om "offentliggörande och ikraftträdande" i avdelning V i del I (artikel 33, CONV 571/03).

² Denna artikel skulle kunna återges i del I i konstitutionen, se CONV 369/02. Den behandlas följaktligen inte här. Det föreslås emellertid att konventet skall bedöma om det är lämpligt att utvidga den skyldighet som avses i denna artikel till att även omfatta organ och andra enheter. För närvarande föreskrivs en sådan skyldighet i vissa förordningar om inrättande av organ.

³ Termen "beslut" används här generisk betydelse. Det föreslås därför att den ersätts med "bestämmelser" för att ta hänsyn till att den kan omfatta andra typer av akter.

⁴ Detta tillägg gör det möjligt att stryka artikel 110.2, fjärde stycket i EG-fördraget, i vilket det hänvisas till denna artikel.

Verkställigheten skall följa de civilprocessrättsliga regler som gäller i den medlemsstat inom vars territorium den sker. Beslutet om att verkställighet skall ske skall bifogas avgörandet utan andra formaliteter än kontroll av avgörandets äkthet genom den nationella myndighet som varje medlemsstats regering skall utse för detta ändamål samt meddela kommissionen och domstolen.

När dessa formaliteter uppfyllts på begäran av den berörda parten, får denne fullfölja verkställigheten enligt den nationella lagstiftningen genom att hänskjuta ärendet direkt till den behöriga myndigheten.

Verkställigheten får skjutas upp endast genom beslut av domstolen. Domstolarna i de berörda staterna skall dock vara behöriga beträffande klagomål om att verkställigheten inte genomförs på regelrätt sätt.

[KAPITEL 3

EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN]¹

Klausul 262 (f.d. artikel 257)

En ekonomisk och social kommitté upprättas härmed. Den skall ha en rådgivande funktion.

Kommittén skall vara sammansatt av företrädare för de olika ekonomiska och sociala grupperingarna i det organiserade civila samhället, särskilt företrädare för tillverkare, jordbrukare, transportföretag, arbetstagare, köpmän, hantverkare, fria yrken, konsumenter och allmänna samhällsintressen.

Klausul 263 (f.d. artikel 258)

Antalet ledamöter i Ekonomiska och sociala kommittén får inte överstiga 350.

---

¹ Det föreslås att man undersöker om termen "europeiska" bör läggas till i enlighet med den beteckning som nu används av denna kommitté.

Antalet ledamöter i kommittén skall vara följande:

<i>Belgien</i>	<i>12</i>
<i>Danmark</i>	<i>9</i>
<i>Tyskland</i>	<i>24</i>
<i>Grekland</i>	<i>12</i>
<i>Spanien</i>	<i>21</i>
<i>Frankrike</i>	<i>24</i>
<i>Irland</i>	<i>9</i>
<i>Italien</i>	<i>24</i>
<i>Luxemburg</i>	<i>6</i>
<i>Nederländerna</i>	<i>12</i>
<i>Österrike</i>	<i>12</i>
<i>Portugal</i>	<i>12</i>
<i>Finland</i>	<i>9</i>
<i>Sverige</i>	<i>12</i>
<i>Förenade kungariket</i>	<i>24</i>

Kommitténs ledamöter får inte bindas av några instruktioner. De skall i ~~gemenskapens~~ **unionens** allmänna intresse fullgöra sina skyldigheter under full oavhängighet.

Rådet skall med kvalificerad majoritet ~~fastställa~~ **anta bestämmelser om** kommittéledamöternas arvoden.

Klausul 264 (f.d. artikel 259)

~~1.—~~ Kommitténs ledamöter skall utses för en tid av fyra år ~~på förslag av medlemsstaterna~~¹. **Deras mandat kan förnyas.** Rådet skall med kvalificerad majoritet anta den förteckning över ledamöter som skall upprättas i enlighet med förslag från varje medlemsstat. ~~Kommitténs ledamöter kan utnämnas på nytt.~~²

~~2.— Rådet skall höra~~ **Det skall besluta efter att ha hört** kommissionen. Det får inhämta synpunkter från europeiska organisationer, som representerar de olika ekonomiska och sociala sektorer som berörs av ~~gemenskapens~~ **unionens** verksamhet.

Klausul 265 (f.d. artikel 260)

Kommittén skall bland sina medlemmar välja sin ordförande och sitt presidium för en tid av två år.

Den skall anta sin egen arbetsordning.

---

¹ Hänvisningen till förslag från medlemsstaterna upprepas i nästa mening.

² Gruppen anser det mer logiskt att först behandla mandatets varaktighet och förnyande, och därefter utnämningsförfarandet.

Kommittén skall sammankallas av ordföranden på begäran av **Europaparlamentet**,¹ rådet eller kommissionen. Den kan också sammanträda på eget initiativ.

Klausul 266 (f.d. artikel 261)

Kommittén skall ha facksektioner för de viktigaste av de områden som ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** omfattar.

Facksektionerna skall utöva sin verksamhet inom ramen för kommitténs allmänna behörighet. De får inte höras oberoende av kommittén.

Inom kommittén får även upprättas underkommittéer som i bestämda frågor eller på bestämda områden skall utarbeta utkast till yttranden som skall underställas kommittén för övervägande.

Arbetsordningen skall bestämma hur facksektionerna och underkommittéerna skall vara sammansatta och vilka behörighetsregler som skall gälla för dem.

Klausul 267 (f.d. artikel 262)

Kommittén skall höras av **Europaparlamentet**, rådet eller kommissionen i de fall som anges i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**. **I alla övriga fall får den** ~~får~~ höras av dessa institutioner ~~i samtliga fall då dessa finner det lämpligt~~. Den får **även** på eget initiativ avge ett yttrande i sådana fall där den anser att det är lämpligt.

Om **Europaparlamentet**, rådet eller kommissionen anser det nödvändigt, skall de utsätta en frist inom vilken kommittén skall avge sitt yttrande; denna får inte understiga en månad från den dag kommitténs ordförande fått meddelande om ärendet. Efter fristens utgång får saken behandlas, även om något yttrande inte föreligger.

Kommitténs och facksektionernas yttranden med protokoll från överläggningarna skall överlämnas till **Europaparlamentet**, rådet och kommissionen.

~~Europaparlamentet kan höra kommittén.~~²

---

¹ Denna ändring liksom ändringarna i artiklarna 262, 264 och 265 är lämpliga för att göra Europaparlamentet jämställt med rådet i lagstiftningsförfarandet, såsom rekommenderas i rapporten från arbetsgrupp IX för förenkling, CONV 424/02, s. 15.

² Strykningen är en följd av andra ändringar i denna artikel, se fotnot till artikel 260.

[KAPITEL 4

REGIONKOMMITTÉN]

Klausul 268 (f.d. artikel 263)

En rådgivande kommitté, nedan kallad Regionkommittén, som består av företrädare för regionala och lokala organ som valts till ett regionalt eller lokalt organ eller som är politiskt ansvariga inför en vald församling, upprättas härmed.

Antalet ledamöter i Regionkommittén får inte överstiga 350.

Antalet ledamöter i kommittén skall vara följande:

<i>Belgien</i>	<i>12</i>
<i>Danmark</i>	<i>9</i>
<i>Tyskland</i>	<i>24</i>
<i>Grekland</i>	<i>12</i>
<i>Spanien</i>	<i>21</i>
<i>Frankrike</i>	<i>24</i>
<i>Irland</i>	<i>9</i>
<i>Italien</i>	<i>24</i>
<i>Luxemburg</i>	<i>6</i>
<i>Nederländerna</i>	<i>12</i>
<i>Österrike</i>	<i>12</i>
<i>Portugal</i>	<i>12</i>
<i>Finland</i>	<i>9</i>
<i>Sverige</i>	<i>12</i>
<i>Förenade kungariket</i>	<i>24</i>

Kommitténs ledamöter och lika många suppleanter skall utses för en tid av fyra år ~~på förslag av respektive medlemsstater.~~¹ De kan återväljas. Rådet skall med kvalificerad majoritet anta den förteckning över ledamöter och suppleanter som skall upprättas i enlighet med förslag från ~~varje respektive medlemsstater.~~ När ett sådant mandat som avses i första stycket och som ligger till grund för att ledamoten har föreslagits upphöra, skall mandatet i kommittén automatiskt upphöra, och ledamoten skall för den återstående delen av mandatperioden ersättas enligt samma förfarande. Ingen ledamot av kommittén får samtidigt vara ledamot av Europaparlamentet.

Kommitténs ledamöter får inte bindas av några instruktioner. De skall i ~~gemenskapens~~ **unionens** allmänna intresse fullgöra sina skyldigheter under full oavhängighet.

---

¹ Hänvisningen till förslag från medlemsstaterna är en upprepning av den därpå följande meningen.

Klausul 269 (f.d. artikel 264)

Regionkommittén skall bland sina medlemmar välja sin ordförande och sitt presidium för en tid av två år.

Den skall anta sin arbetsordning.

Kommittén skall sammankallas av ordföranden på begäran av **Europaparlamentet**, rådet eller kommissionen. Den kan också sammanträda på eget initiativ.

Klausul 270 (f.d. artikel 265)

Regionkommittén skall höras av **Europaparlamentet**, rådet eller kommissionen i de fall som anges i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** och i alla övriga fall, särskilt sådana som rör gränsöverskridande samarbete, där en av dessa båda institutioner finner det lämpligt.

Om **Europaparlamentet**, rådet eller kommissionen anser det nödvändigt, skall de utsätta en frist inom vilken kommittén skall avge sitt yttrande; denna får inte understiga en månad från den dag kommitténs ordförande fått meddelande om ärendet. Efter fristens utgång får saken behandlas, även om något yttrande inte föreligger.

Om Ekonomiska och sociala kommittén hörs enligt [artikel 262], skall **Europaparlamentet**, rådet eller kommissionen underrätta Regionkommittén om denna begäran om yttrande. [~~Om Regionkommittén anser att särskilda regionala intressen berörs, får den avge ett yttrande i saken.~~]¹

~~Europaparlamentet kan höra Regionkommittén.~~²

Den får på eget initiativ avge ett yttrande **om den anser att särskilda regionala intressen berörs i sådana fall där den anser att det är lämpligt.**

Kommitténs yttrande med protokoll från överläggningarna skall överlämnas till **Europaparlamentet**, rådet och kommissionen.

---

¹ Det föreslås att denna mening slås samman med artikelns näst sista stycke, eftersom det i detta stycke anges att Regionkommittén får avge ett yttrande på eget initiativ i samtliga fall.

² Denna strykning är en följd av andra ändringar i artikeln; se fotnot till artikel 260.

[KAPITEL 5

EUROPEISKA INVESTERINGSBANKEN]

Klausul 271 (f.d. artikel 266)

Europeiska investeringsbanken skall vara en juridisk person.

Medlemmarna i Europeiska investeringsbanken är medlemsstaterna.

Europeiska investeringsbankens stadga är såsom återges i ett protokoll fogad till detta fördrag. Rådet kan med enhällighet, på begäran av Europeiska investeringsbanken och efter att ha hört Europaparlamentet och kommissionen, eller på begäran av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet och Europeiska investeringsbanken, ändra artiklarna 4, 11, 12 och 18.5 i bankens stadga. **Det skall besluta med enhällighet antingen på begäran av Europeiska investeringsbanken efter att ha hört kommissionen, eller på begäran av kommissionen efter att ha hört Europeiska investeringsbanken. I båda fallen skall rådet besluta efter att ha hört Europaparlamentet.**

Klausul 272 (f.d. artikel 267)

Europeiska investeringsbanken skall ha till uppgift att genom att anlita kapitalmarknaderna och utnyttja egna medel bidra till en balanserad och störningsfri utveckling av den **gemensamma inre** marknaden i **gemenskapens unionens** intresse. I detta syfte skall den genom att bevilja lån och garantier utan vinstsyfte underlätta finansieringen av följande projekt inom alla områden av ekonomin:

- a) Projekt som syftar till utveckling av mindre utvecklade regioner.
- b) Projekt som syftar till en modernisering eller omställning av företag eller till att skapa nya verksamheter med anledning av det gradvisa upprättandet av den **gemensamma inre** marknaden och som på grund av sin storlek eller sin natur inte helt kan finansieras med de olika medel som är tillgängliga i de enskilda medlemsstaterna.
- c) Projekt av gemensamt intresse för flera medlemsstater, vilka på grund av sin storlek eller sin natur inte helt kan finansieras med de olika medel som är tillgängliga i de enskilda medlemsstaterna.

När banken fullgör sina uppgifter skall den underlätta finansieringen av investeringsprogram i samband med stöd från strukturfonderna och andra av **gemenskapens unionens** finansieringsorgan.

[AVDELNING II¹

FINANSIELLA BESTÄMMELSER]

Klausul 273 (f.d. artikel 268)²

Gemenskapens samtliga inkomster och utgifter, inbegripet de som hänförs till Europeiska socialfonden, skall beräknas för varje budgetår och tas upp i budgeten.

Förvaltningsutgifter för institutionerna till följd av bestämmelserna i Fördraget om Europeiska unionen om en gemensam utrikes- och säkerhetspolitik samt om samarbete i rättsliga och inre angelägenheter³ skall belasta budgeten. Driftutgifterna till följd av att de nämnda bestämmelserna genomförs, kan på de villkor som anges i bestämmelserna belasta budgeten.

Budgetens inkomster och utgifter skall balansera varandra.

Klausul 274 (f.d. artikel 269)

Utan att det inverkar på andra inkomster skall budgeten finansieras helt av egna medel.

Rådet skall enhälligt, på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet, fastställa bestämmelser om gemenskapens system för egna medel samt rekommendera medlemsstaterna att anta dessa bestämmelser i enlighet med deras konstitutionella bestämmelser.

Klausul 275 (f.d. artikel 270)

För att budgetdisciplinen skall upprätthållas får kommissionen inte lägga fram något förslag till gemenskapsrättsakt eller ändra sina förslag eller besluta om någon genomförandeåtgärd som kan medföra betydande verkningar för budgeten, utan att avge en försäkran om att förslaget eller åtgärden kan finansieras inom ramen för gemenskapens egna medel i enlighet med de bestämmelser som fastställts av rådet enligt artikel 269.

---

¹ Vissa bestämmelser i denna avdelning skulle kunna återges i del I av konstitutionen, se CONV 369/02.

² Konventet torde komma att diskutera artiklarna 268–273 i samband med del I, och de tas därför inte upp här.

³ Denna hänvisning överensstämmer inte med ändringarna i EU-fördraget till följd av Amsterdamfördraget. Den korrekta benämningen är "bestämmelser om polissamarbete och straffrättsligt samarbete".

Klausul 275 (f.d. artikel 271)

De utgifter som tas upp i budgeten skall beviljas för ett budgetår, om inte något annat har bestämts i den budgetförordning som utfärdats enligt [artikel 279].

På de villkor som skall fastställas enligt [artikel 279] får anslag som inte avser personalutgifter och som inte förbrukats vid budgetårets utgång föras över, dock endast till det närmast följande budgetåret.

Anslagen skall delas in i avdelningar alltefter utgifternas art eller ändamål och i mån av behov ytterligare delas in i överensstämmelse med den budgetförordning som utfärdats enligt [artikel 279].

Europaparlamentets, rådets, kommissionens och domstolens utgifter skall tas upp i särskilda delar av budgeten om inte annat följer av någon särskild ordning för vissa gemensamma utgifter.

Klausul 277 (f.d. artikel 272)

- 1. Budgetåret skall börja den 1 januari och sluta den 31 december.*
- 2. Var och en av gemenskapens institutioner skall före den 1 juli upprätta en beräkning över sina utgifter. Kommissionen skall sammanställa dessa beräkningar i ett preliminärt budgetförslag. Den skall bifoga ett yttrande som får innehålla avvikande beräkningar.*

Det preliminära budgetförslaget skall innehålla en beräkning över inkomster och en över utgifter.

- 3. Kommissionen skall förelägga rådet det preliminära budgetförslaget senast den 1 september året före det budgetår som förslaget avser.*

Rådet skall samråda med kommissionen och i förekommande fall med övriga berörda institutioner, när det avser att avvika från det preliminära budgetförslaget.

Rådet skall med kvalificerad majoritet fastställa budgetförslaget och överlämna det till Europaparlamentet.

- 4. Budgetförslaget skall föreläggas Europaparlamentet senast den 5 oktober året före det budgetår som förslaget avser.*

Europaparlamentet har rätt att genom beslut av en majoritet av dess ledamöter ändra budgetförslaget och att genom beslut med en absolut majoritet av de avgivna rösterna föreslå rådet ändringar i budgetförslaget beträffande utgifter som är en nödvändig följd av detta fördrag eller av rättsakter som har antagits i enlighet med detta.

Om Europaparlamentet inom 45 dagar efter att ha förelagts budgetförslaget har godkänt detta är budgeten slutgiltigt antagen. Om Europaparlamentet inom denna frist inte har ändrat budgetförslaget och inte heller föreslagit ändringar i detta skall budgeten anses vara slutgiltigt antagen.

Om Europaparlamentet inom denna frist har antagit ändringar eller lagt fram ändringsförslag, skall budgetförslaget tillsammans med ändringarna eller ändringsförslagen överlämnas till rådet.

5. Efter att ha överlagt om budgetförslaget med kommissionen och vid behov med övriga berörda institutioner, skall rådet besluta enligt följande villkor:

- a) Rådet får genom beslut med kvalificerad majoritet modifiera varje ändring som har antagits av Europaparlamentet.*
- b) I fråga om ändringsförslagen får rådet*
  - med kvalificerad majoritet avslå ett av Europaparlamentet framlagt ändringsförslag, om detta inte resulterar i någon ökning av en institutions totala utgifter, framför allt beroende på att den ökning av utgifterna som ändringsförslaget skulle medföra uttryckligen skulle kompenseras av en eller flera föreslagna ändringar som i motsvarande grad minskar utgifterna; om något avslagsbeslut inte fattats, skall ändringsförslaget anses godkänt,*
  - med kvalificerad majoritet godkänna ett av Europaparlamentet framlagt ändringsförslag, om detta resulterar i en ökning av en institutions totala utgifter; om något godkännandebeslut inte fattas, skall ändringsförslaget anses avslaget,*
  - när rådet enligt någon av de två föregående strecksatserna har avslagit ett ändringsförslag genom beslut med kvalificerad majoritet antingen låta beloppet i budgetförslaget stå kvar eller fastställa ett annat belopp.*

Budgetförslaget skall ändras på grundval av de ändringsförslag som godkänts av rådet.

Om rådet inte inom 15 dagar efter att ha förelagts budgetförslaget har modifierat någon av de ändringar som antagits av Europaparlamentet och om de ändringsförslag som lagts fram av Europaparlamentet har godkänts, skall budgeten anses vara slutgiltigt antagen. Rådet skall underrätta Europaparlamentet om att det inte har modifierat någon av ändringarna och om att ändringsförslagen har godkänts.

Om rådet inom denna frist har modifierat en eller flera av de ändringar som antagits av Europaparlamentet eller om Europaparlamentets ändringsförslag har avslagits eller modifierats skall det modifierade budgetförslaget åter överlämnas till Europaparlamentet. Rådet skall underrätta Europaparlamentet om resultatet av sina överväganden.

6. Inom 15 dagar efter det att budgetförslaget förelagts Europaparlamentet får parlamentet som skall ha underrättats om de åtgärder som vidtagits beträffande dess ändringsförslag genom beslut av en majoritet av dess ledamöter och med tre femtedelar av de avgivna rösterna ändra eller avslå de modifieringar av Europaparlamentets ändringar som gjorts av rådet och skall anta budgeten i enlighet därmed. Om Europaparlamentet inte har fattat något beslut inom denna frist skall budgeten anses slutgiltigt antagen.

7. När det förfarande som anges i denna artikel har fullföljts, skall Europaparlamentets ordförande förklara att budgeten blivit slutgiltigt antagen.

8. Om viktiga skäl föreligger får dock Europaparlamentet genom beslut av en majoritet av dess ledamöter och med två tredjedelar av de avgivna rösterna avslå budgetförslaget och begära att få ett nytt förslag framlagt.

9. För samtliga utgifter utom sådana som är en nödvändig följd av detta fördrag eller av rättsakter som antagits i enlighet med detta skall årligen fastställas en maximal procentuell ökning i förhållande till utgifter av samma slag under det innevarande året.

Kommissionen skall efter samråd med kommittén för ekonomisk politik bestämma denna maximala procentsats beroende på

- volymutvecklingen av bruttonationalinkomsten inom gemenskapen,

- den genomsnittliga förändringen av medlemsstaternas budgetar,

och

- utvecklingen av levnadskostnaderna under det föregående budgetåret.

Gemenskapens alla institutioner skall före den 1 maj underrättas om den maximala procentsatsen. Institutionerna är skyldiga att rätta sig efter denna under budgetförfarandet, om inte annat följer av bestämmelserna i denna punkt fjärde och femte styckena.

Om den procentuella ökningen i det budgetförslag som upprättats av rådet beträffande andra utgifter än sådana som är en nödvändig följd av detta fördrag eller av rättsakter som antagits i enlighet med detta, överstiger hälften av den maximala procentsatsen, får Europaparlamentet då det utövar sin ändringsrätt ytterligare öka den totala summan av dessa utgifter med upp till hälften av den maximala procentsatsen.

Om Europaparlamentet, rådet eller kommissionen anser att gemenskapernas verksamhet kräver att den enligt förfarandet i denna punkt fastställda procentsatsen skall överskridas, får en annan procentsats

fastställas genom avtal mellan rådet, som skall besluta med kvalificerad majoritet och Europaparlamentet, vars beslut skall fattas av en majoritet av dess ledamöter och tre femtedelar av de avgivna rösterna.

10. Varje institution skall utöva de befogenheter den tilldelats genom denna artikel med vederbörlig hänsyn till fördragets bestämmelser och till rättsakter som antagits i enlighet med dessa, särskilt de som avser gemenskapens egna medel och balansen mellan inkomster och utgifter.

Klausul 278 (f.d. artikel 273)

Om budgeten ännu inte har antagits i början av ett budgetår, får ett belopp som motsvarar högst en tolfedel av budgetanslagen för det föregående budgetåret användas varje månad för en avdelning eller en underavdelning i budgeten i enlighet med bestämmelserna i den budgetförordning som utfärdats enligt artikel 279; detta arrangemang skall dock inte få till följd att kommissionen får förfoga över medel som överstiger en tolfedel av de anslag som anges i det budgetförslag som är under utarbetande.

Under förutsättning att övriga villkor i första stycket iakttas får rådet genom beslut med kvalificerad majoritet ge sitt tillstånd till utgifter som överstiger en tolfedel.

Om beslutet avser utgifter som inte är en nödvändig följd av detta fördrag eller av rättsakter som antagits i enlighet med detta, skall rådet omedelbart överlämna beslutet till Europaparlamentet; inom 30 dagar får Europaparlamentet genom beslut av en majoritet av dess ledamöter och med tre femtedelar av de avgivna rösterna fatta ett avvikande beslut beträffande de utgifter som överstiger den tolfedel som avses i första stycket. I fråga om sistnämnda utgifter skall rådets beslut skjutas upp till dess att Europaparlamentet har fattat sitt beslut. Om Europaparlamentet inte inom denna frist har fattat ett beslut som avviker från rådets beslut skall det senare beslutet betraktas som slutgiltigt antaget.

I de beslut som avses i andra och tredje styckena skall redovisas de åtgärder som krävs i fråga om resurser för att säkerställa tillämpningen av denna artikel.

Klausul 279 (f.d. artikel 274)

I överensstämmelse med principerna för en sund ekonomisk förvaltning skall kommissionen genomföra budgeten under eget ansvar och inom ramen för de beviljade anslagen enligt ~~bestämmelserna i den budgetförordning som utfärdats~~ **de europeiska lagar/europeiska förordningar som antagits** enligt [artikel 279]. Medlemsstaterna skall samarbeta med kommissionen för att säkerställa att anslagen används i överensstämmelse med principerna för en sund ekonomisk förvaltning.

~~Budgetförordningen~~ **Den europeiska lagen/europeiska förordningen** skall innehålla närmare bestämmelser om hur varje institution skall medverka när dess egna utgifter effektueras.

Kommissionen får inom budgeten föra över anslag från en avdelning till en annan och från en underavdelning till en annan, inom de gränser och på de villkor som anges i ~~den budgetförordning som utfärdats~~ **den europeiska lag/europeiska förordning som antagits** enligt [artikel 279].

Klausul 280 (f.d. artikel 275)

Kommissionen skall årligen till **Europaparlamentet och rådet och Europaparlamentet** överlämna en redovisning för hur budgeten genomförts under det föregående budgetåret. Kommissionen skall till dem också överlämna en redovisning för ~~gemenskapens~~ **unionens** tillgångar och skulder.

Klausul 281 (f.d. artikel 276)

1. På rekommendation av rådet, som skall fatta sitt beslut med kvalificerad majoritet, skall Europaparlamentet bevilja kommissionen ansvarsfrihet för budgetens genomförande. I detta syfte skall rådet och Europaparlamentet i tur och ordning granska räkenskaperna och de redovisningar som avses i [artikel 275], revisionsrättens årsrapport tillsammans med de granskade institutionernas yttranden över revisionsrättens iakttagelser, den förklaring om räkenskapernas tillförlitlighet som avses i [artikel 248.1 andra stycket] samt de av revisionsrättens särskilda rapporter som är av betydelse i detta sammanhang.
  2. Innan Europaparlamentet beviljar kommissionen ansvarsfrihet eller för andra ändamål i samband med att Europaparlamentet utövar sina befogenheter beträffande budgetens genomförande, kan det anmoda kommissionen att redogöra för verkställigheten av utgifterna eller för hur de finansiella kontrollsystemen fungerar. Kommissionen skall på begäran lägga fram alla nödvändiga uppgifter för Europaparlamentet.
  3. Kommissionen skall vidta alla lämpliga åtgärder för att rätta sig efter iakttagelserna i besluten om ansvarsfrihet, andra iakttagelser från Europaparlamentet om verkställigheten av utgifterna samt de kommentarer som är fogade till rådets rekommendationer om ansvarsfrihet.
- På begäran av Europaparlamentet eller rådet skall kommissionen rapportera om de åtgärder som den har vidtagit mot bakgrund av dessa iakttagelser och kommentarer, särskilt om de instruktioner som den har gett de avdelningar som ansvarar för budgetens genomförande. Dessa rapporter skall också översändas till revisionsrätten.

Klausul 282 (f.d. artikel 277)

Budgeten skall upprättas i ~~den beräkningsenhet som bestämts i överensstämmelse med föreskrifterna i den budgetförordning som utfärdats enligt artikel 279~~ i euro.

Klausul 283 (f.d. artikel 278)

Under förutsättning att kommissionen underrättar berörda medlemsstats behöriga myndigheter får kommissionen överföra tillgångar som den innehar i en medlemsstats valuta till en annan medlemsstats valuta i den mån det behövs för att dessa tillgångar skall kunna användas för ändamål som avses i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**. Kommissionen skall så långt som möjligt undvika att företa sådana överföringar, om den har kontanter eller likvida medel i de valutor som den behöver.

Kommissionen skall stå i förbindelse med varje medlemsstat genom den myndighet som medlemsstaten utser. Vid genomförandet av finansiella transaktioner skall kommissionen anlita den berörda medlemsstatens sedelutgivande bank eller något annat finansinstitut som godkänts av medlemsstaten.

Klausul 284 (f.d. artikel 279)

1. Rådet skall ~~genom enhälligt beslut, på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet och erhållit revisionsrättens yttrande,~~

- a) ~~utfärda~~ **anta europeiska budgetlagar/europeiska budgetförordningar**¹ som särskilt skall innehålla närmare bestämmelser om budgetens uppställning och genomförande och om redovisning och revision,
- b) bestämma regler för styrekonomers, utanordnares och räkenskapsförares ansvar och lämplig ordning för kontroll.

Rådet skall besluta med enhällighet och ~~Efrån och med den 1 januari 2007 skall rådet fatta beslut med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen och. Det skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet och erhållit revisionsrättens yttrande.~~

2. Rådet skall ~~genom enhälligt beslut, på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet och erhållit revisionsrättens yttrande,~~ **enhälligt anta bestämmelser som fastställer** ~~de sätt och det förfarande enligt vilka de budgetinkomster som fastställs i den ordning som gäller för gemenskapens~~ **unionens** ~~egna medel skall ställas till kommissionens förfogande samt bestämma nödvändiga åtgärder för att möta ett eventuellt likviditetsbehov. Det skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet och revisionsrätten.~~

Klausul 285 (f.d. artikel 280)

1. ~~Gemenskapen~~ **Unionen** och medlemsstaterna skall bekämpa bedrägerier och all annan olaglig verksamhet som riktar sig mot ~~gemenskapens~~ **unionens** ekonomiska intressen genom åtgärder som skall vidtas i enlighet med denna artikel och som skall ha avskräckande effekt och ge ett effektivt skydd i medlemsstaterna.

2. Medlemsstaterna skall vidta samma åtgärder för att bekämpa bedrägerier som riktar sig mot ~~gemenskapens~~ **unionens** ekonomiska intressen, som de vidtar för att bekämpa bedrägerier som riktar sig mot deras egna ekonomiska intressen.

---

¹ Eftersom rådet enligt utkastet till artiklar i avdelning V om "utövande av unionens befogenheter" i del I (artiklarna 25 och 26, CONV 571/03) får anta antingen lagar eller förordningar, måste konventet fastställa i vilka fall rådet får anta det ena eller andra slaget av akt eller båda slagen av akt på det område som omfattas av denna artikel (se förklaring i bilaga II till föreliggande rapport).

3. Utan att det påverkar tillämpningen av andra bestämmelser i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** skall medlemsstaterna samordna sina åtgärder för att skydda ~~gemenskapens~~ **unionens** ekonomiska intressen mot bedrägerier. De skall för detta ändamål tillsammans med kommissionen organisera ett nära och regelbundet samarbete mellan de behöriga myndigheterna.

4. **Europaparlamentet och** rådet skall i enlighet med **lagstiftningsförfarandet** i ~~artikel 251 och efter att ha hört revisionsrätten~~ **anta** nödvändiga åtgärder som rör förebyggande av och kamp mot bedrägerier som riktar sig mot ~~gemenskapens~~ **unionens** ekonomiska intressen för att ge effektivt och likvärdigt skydd i medlemsstaterna. **De skall besluta efter att ha hört revisionsrätten.** Dessa åtgärder skall inte gälla tillämpningen av nationell straffrätt eller den nationella rättsskipningen.

5. Kommissionen skall i samarbete med medlemsstaterna varje år för Europaparlamentet och rådet lägga fram en rapport om de åtgärder ~~som vidtagits~~ **och bestämmelser som antagits** för att genomföra denna artikel.

[ÖVRIGA BESTÄMMELSER]¹

Klausul 286 (f.d. artikel 11)²

1. *De medlemsstater som avser att upprätta ett närmare samarbete sinsemellan på något av de områden som avses i detta fördrag skall rikta en begäran till kommissionen, som kan lägga fram ett förslag för rådet om detta. Om kommissionen inte lägger fram något förslag, skall den underrätta de berörda medlemsstaterna om skälen till detta.*

2. *Ett bemyndigande att inleda ett närmare samarbete enligt punkt 1 skall med beaktande av artiklarna 43–45 i Fördraget om Europeiska unionen ges av rådet, som skall besluta med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet. Om det närmare samarbetet avser ett område som omfattas av förfarandet i artikel 251 i det här fördraget, krävs Europaparlamentets samtycke.*

En rådsmedlem får begära att frågan hänskjuts till Europeiska rådet. Efter ett sådant hänskjutande får rådet fatta beslut i enlighet med bestämmelserna i första stycket i denna punkt.

3. *De rättsakter och beslut som är nödvändiga för att genomföra det närmare samarbetet skall vara underkastade alla relevanta bestämmelser i detta fördrag, om inte annat föreskrivs i denna artikel och artiklarna 43–45 i Fördraget om Europeiska unionen.*

---

¹ Förslag till ny rubrik som inte förekommer i strukturen av den 28 oktober 2002.

² Konventet kommer att diskutera artiklarna 11 och 11a.

Klausul 287 (f.d. artikel 11a)

Varje medlemsstat som önskar delta i ett närmare samarbete enligt artikel 11 skall anmäla sin avsikt till rådet och till kommissionen, som inom tre månader efter att ha mottagit anmälan skall avge ett yttrande till rådet. Inom fyra månader efter det att anmälan har mottagits skall kommissionen fatta beslut i frågan och om eventuella särskilda bestämmelser som den anser nödvändiga.

Klausul 288 (f.d. artikel 282)

Gemenskapen Unionen skall i varje medlemsstat ha den mest vittgående rättskapacitet som tillerkänns juridiska personer enligt den nationella lagstiftningen: den skall särskilt kunna förvärva och avyttra fast och lös egendom samt föra talan inför domstolar och andra myndigheter. Den skall i sådana fall företrädas av kommissionen.

Klausul 289 (f.d. artikel 283)

Rådet skall på förslag från kommissionen ~~och efter att ha hört övriga berörda institutioner, med kvalificerad majoritet fastställa~~ **anta** tjänsteföreskrifter för tjänstemännen i **Europeiska gemenskaperna unionen** och anställningsvillkor för övriga anställda i **gemenskaperna unionen**. **Det skall besluta efter att ha hört övriga berörda institutioner.**

Klausul 290 (f.d. artikel 284)

Kommissionen får inom de gränser och på de villkor som fastställts av rådet i enlighet med ~~bestämmelserna i detta fördrag~~ **konstitutionen** inhämta den information och företa de kontroller som behövs för att fullgöra de uppgifter som anförtrotts kommissionen.

Klausul 291 (f.d. artikel 285)

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 5 i protokollet om stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken skall **Europaparlamentet och** rådet enligt **lagstiftningsförfarandet i artikel 251 anta** åtgärder för att framställa sådan statistik som behövs för **gemenskapens unionens** verksamhet.
2. Framställningen av gemenskapsstatistik skall uppfylla krav på opartiskhet, tillförlitlighet, objektivitet, vetenskapligt oberoende, kostnadseffektivitet och insynsskydd för statistiska uppgifter; den får inte innebära en alltför stor belastning för de ekonomiska aktörerna.

Klausul 292 (f.d. artikel 286)¹

1. ~~Från och med den 1 januari 1999 skall gemenskapsrätts~~**Unions**akter om skydd för enskilda när det gäller behandling av och fri rörlighet för personuppgifter skall vara tillämpliga på de institutioner och organ som inrättas genom eller på grundval av ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**.
2. ~~Före den tidpunkt som avses i punkt 1 skall Europaparlamentet och rådet skall enligt lagstiftningsförfarandet i artikel 251 anta bestämmelser om inrättande av ett oberoende övervakningsorgan som skall ansvara för att övervaka att dessa gemenskapsrättsakter som avses i punkt 1 tillämpas på gemenskapens unionens institutioner och organ samt vid behov anta andra för ändamålet relevanta bestämmelser åtgärder.~~

Klausul 293 (f.d. artikel 287)²

Medlemmarna av ~~gemenskapens~~ **unionens** institutioner, medlemmarna av kommittéer samt tjänstemän och övriga anställda i ~~gemenskapen~~ **unionen** skall, även efter det att deras uppdrag upphört, vara förpliktade att inte lämna ut upplysningar som omfattas av tystnadsplikt, särskilt uppgifter om företag, deras affärsförbindelser eller deras kostnadsförhållanden.

Klausul 294 (f.d. artikel 288)

~~Gemenskapens~~ **Unionens** avtalsrättsliga ansvar skall regleras av den lagstiftning som är tillämplig på avtalet i fråga.

Vad beträffar utomobligatoriskt ansvar skall ~~gemenskapen~~ **unionen**³ ersätta skada, som orsakats av dess institutioner eller av dess anställda under tjänsteutövning, i enlighet med de allmänna principer som är gemensamma för medlemsstaternas rättsordningar.

Föregående stycke skall på samma villkor tillämpas på skada som orsakats av ECB eller av dess anställda under tjänsteutövning.

De anställdas personliga ansvar gentemot ~~gemenskapen~~ **unionen** skall regleras av bestämmelserna i de tjänsteföreskrifter eller de anställningsvillkor som gäller för dem.

---

¹ Observera att avskaffandet av pelarna, om inget annat föreskrivs, kan medföra en utvidgning av tillämpningsområdet för denna bestämmelse till att omfatta frågor som för närvarande omfattas av andra och tredje pelaren.

² Man kan fråga sig om det är lämpligt att utvidga skyldigheten i denna artikel till att omfatta organ och andra enheter även med beaktande av en eventuell utvidgning av skyldigheten i artikel 255 i EG-fördraget.

³ Observera att ersättande av ordet "gemenskapen" med "unionen", om inget annat föreskrivs, kan medföra en utvidgning av tillämpningsområdet för den här artikeln (utomobligatoriskt ansvar) till att omfatta frågor som för närvarande omfattas av andra och tredje pelaren.

Klausul 295 (f.d. artikel 289)

Säte för ~~gemenskapens~~ **unionens** institutioner skall fastställas av medlemsstaternas regeringar i samförstånd.

Klausul 296 (f.d. artikel 290)

Rådet skall enhälligt anta bestämmelser om reglerna i fråga om språk för ~~gemenskapens~~ **unionens** institutioner ~~skall~~, med förbehåll för ~~bestämmelserna i~~ domstolens stadga ~~enhälligt fastställas av rådet~~.

Klausul 297 (f.d. artikel 291)

~~Gemenskapen~~ **Unionen** skall, på de villkor som anges i protokollet av den 8 april 1965 om Europeiska gemenskapernas immunitet och privilegier¹, inom medlemsstaternas territorier åtnjuta den immunitet och de privilegier som krävs för att den skall kunna fullgöra sin uppgift. Detsamma skall gälla för Europeiska centralbanken, ~~Europeiska monetära institutet~~ och Europeiska investeringsbanken.

Klausul 298 (f.d. artikel 292)²

Medlemsstaterna förbinder sig att inte lösa tvister om tolkningen eller tillämpningen av ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** på annat sätt än som bestämts genom ~~fördraget~~ **konstitutionen**.

Klausul 299 (f.d. artikel 307)

De rättigheter och förpliktelser som följer av avtal som ingåtts före den 1 januari 1958 eller, för stater som senare ansluter sig, före tidpunkten för deras anslutning mellan å ena sidan en eller flera medlemsstater och å andra sidan ett eller flera tredje länder skall inte påverkas av ~~bestämmelserna i detta fördrag~~ **konstitutionen**.

I den mån dessa avtal inte är förenliga med ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** skall den eller de berörda medlemsstaterna vidta alla lämpliga åtgärder för att undanröja det som är oförenligt med fördraget. Medlemsstaterna skall vid behov bistå varandra i detta syfte och i förekommande fall inta en gemensam hållning.

---

¹ Se fotnot till artikel 247 (ändring av protokollets namn).

² Observera att avskaffandet av pelarna, om inget annat föreskrivs, kan medföra en utvidgning av tillämpningsområdet för denna bestämmelse till att omfatta frågor som för närvarande omfattas av andra och tredje pelaren.

Vid tillämpning av sådana avtal som avses i första stycket skall medlemsstaterna beakta att de fördelar som varje medlemsstat beviljar enligt ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** utgör en integrerad del av ~~upprättandet av gemenskapen~~ **unionen** och härigenom är oskiljaktigt förbundna med upprättandet av gemensamma institutioner, med överlämnandet av befogenheter till dessa och med beviljandet av samma fördelar av alla övriga medlemsstater.

* * *

**Bestämmelser i EG- och EU-fördragen
som inte återfinns i andra delen i
utkastet till konstitution**

*De kommer att återfinnas antingen i första delen eller i tredje delen
(allmänna bestämmelser och slutbestämmelser)¹*

---

¹ p.m. Vissa artiklar är överstrukna, antingen eftersom de är föremål för utkast till artiklar som föreslagits av presidiet, eller därför att de är föråldrade. De artiklar som är markerad med kursiv stil granskas eller kommer att granskas i sak av konventet (se bilaga I till rapporten).

[Bestämmelser från EG-fördraget]

Artikel 1¹

~~Genom detta fördrag upprättar de HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA mellan sig en EUROPEISK GEMENSKAP.~~

Artikel 2

~~Gemenskapen skall ha till uppgift att genom att upprätta en gemensam marknad och en ekonomisk och monetär union och genom att fullfölja den gemensamma politik eller verksamhet som avses i artiklarna 3 och 4 främja en harmonisk, väl avvägd och hållbar utveckling av näringslivet inom gemenskapen som helhet, en hög nivå i fråga om sysselsättning och socialt skydd, jämställdhet mellan kvinnor och män, en hållbar och icke-inflatorisk tillväxt, en hög grad av konkurrenskraft och ekonomisk konvergens, en hög nivå i fråga om miljöskydd och förbättring av miljöns kvalitet, en höjning av levnadsstandarden och livskvaliteten samt ekonomisk och social sammanhållning och solidaritet mellan medlemsstaterna.~~

Artikel 3

~~1. — För att uppnå de mål som anges i artikel 2 skall gemenskapens verksamhet på de villkor och i den takt som anges i detta fördrag innefatta~~

- ~~a) — förbud mot tullar och kvantitativa restriktioner mellan medlemsstaterna vid import och export av varor samt förbud mot alla övriga åtgärder med motsvarande verkan,~~
- ~~b) — en gemensam handelspolitik,~~
- ~~c) — en inre marknad som kännetecknas av att hindren för fri rörlighet för varor, personer, tjänster och kapital avskaffas mellan medlemsstaterna,~~
- ~~d) — åtgärder som avser personers inresa och rörlighet enligt avdelning IV,~~
- ~~e) — en gemensam politik på jordbruks- och fiskeområdet,~~

---

¹ Artiklarna 1, 2 och 3.1 utgår och ersätts med utkast till artiklar (unionens upprättande, värden och mål) i del I (artiklarna 1, 2 och 3, CONV 528/03).

- ~~f) — en gemensam politik på transportområdet,~~
- ~~g) — en ordning som säkerställer att konkurrensen inom den inre marknaden inte snedvrids,~~
- ~~h) — tillnärmning av medlemsstaternas nationella lagstiftning i den utsträckning den gemensamma
marknadens funktion kräver det,~~
- ~~i) — främjande av samordningen av medlemsstaternas sysselsättningspolitik i syfte att göra denna
mer effektiv genom att utveckla en samordnad sysselsättningsstrategi,~~
- ~~j) — en politik på det sociala området som innefattar en europeisk socialfond,~~
- ~~k) — stärkande av den ekonomiska och sociala sammanhållningen,~~
- ~~l) — en miljöpolitik,~~
- ~~m) — stärkande av gemenskapsindustrins konkurrenskraft,~~
- ~~n) — främjande av forskning och teknisk utveckling,~~
- ~~o) — stimulans till att upprätta och utveckla transeuropeiska nät,~~
- ~~p) — bidrag till att uppnå en hög hälsoskyddsnivå,~~
- ~~q) — bidrag till god utbildning samt till kulturens utveckling i medlemsstaterna,~~
- ~~r) — en politik på området för utvecklingssamarbete,~~
- ~~s) — associering av utomeuropeiska länder och territorier i syfte att öka handeln och att gemensamt
främja den ekonomiska och sociala utvecklingen,~~
- ~~t) — bidrag till att stärka konsumentskyddet,~~
- ~~u) — åtgärder på områdena energi, räddningstjänst och turism.~~

~~2. [...]~~¹

Artikel 5²

~~Gemenskapen skall handla inom ramen för de befogenheter som den har tilldelats och de mål som
har ställts upp för den genom detta fördrag.~~

¹ Denna punkt återfinns nedan under "gemensamma bestämmelser" i början av den
kompletterande versionen.

² Artikel 5 utgår och ersätts med utkastet till artikel "grundläggande principer" i del I (artikel 8,
CONV 528/03).

~~På de områden där gemenskapen inte är ensam behörig skall den i överensstämmelse med subsidiaritetsprincipen vidta en åtgärd endast om och i den mån som målen för den planerade åtgärden inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och därför, på grund av den planerade åtgärdens omfattning eller verkningar, bättre kan uppnås på gemenskapsnivå.~~

~~Gemenskapen skall inte vidta någon åtgärd som går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målen i detta fördrag.~~

Artikel 7¹

1. De uppgifter som anförtrotts gemenskapen skall genomföras av

- ett EUROPAPARLAMENT,*
- ett RÅD,*
- en KOMMISSION,*
- en DOMSTOL,*
- en REVISIONSRÄTT.*

Varje institution skall handla inom ramen för de befogenheter som den har tilldelats genom detta fördrag.

2. Rådet och kommissionen skall biträdas av en ekonomisk och social kommitté och en regionkommitté med rådgivande uppgifter.

Artikel 8²

Ett europeiskt centralbankssystem (härefter kallat "ECBS") och en europeisk centralbank (härefter kallad "ECB") skall upprättas enligt det förfarande som anges i detta fördrag; de skall handla inom ramen för de befogenheter som de har tilldelats genom detta fördrag och den stadga för ECBS och ECB (härefter kallad "ECBS-stadgan"), som är fogad till fördraget.

---

¹ Artiklarna 7–10 behandlas eller kommer att behandlas i del I.

² Man kan fråga sig om det är önskvärt att konstitutionen innehåller förkortningar (exempelvis ECB för "Europeiska centralbanken") eller om det inte blir tydligare för läsaren om man använder institutionens eller organets gängse namn. Europeiska investeringsbanken (artikel 9) förkortas inte "EIB" i artiklarna i fördraget. Om man har för avsikt att använda sådana förkortningar måste förklaringar till förkortningarna återfinnas på någon plats i konstitutionen.

Artikel 9

En europeisk investeringsbank upprättas härmed; den skall handla inom ramen för de befogenheter som den har tilldelats genom detta fördrag och den stadga som är fogad till fördraget.

Artikel 10

Medlemsstaterna skall vidta alla lämpliga åtgärder, både allmänna och särskilda, för att säkerställa att de skyldigheter fullgörs som följer av detta fördrag eller av åtgärder som vidtagits av gemenskapens institutioner. Medlemsstaterna skall underlätta att gemenskapens uppgifter fullgörs.

De skall avstå från varje åtgärd som kan äventyra att fördragets mål uppnås.

~~Artikel 17~~¹

~~1. Ett unionsmedborgarskap införs härmed. Varje person som är medborgare i en medlemsstat skall vara unionsmedborgare. Unionsmedborgarskapet skall komplettera och inte ersätta det nationella medborgarskapet.~~

~~2. Unionsmedborgarna skall ha de rättigheter och skyldigheter som föreskrivs i detta fördrag.~~

[FJÄRDE DELEN

ASSOCIERING AV UTOMEUROPEISKA LÄNDER OCH TERRITORIER]²

Artikel 182

~~Medlemsstaterna är ense om att med gemenskapen associera de~~ De utomeuropeiska länder och territorier som upprätthåller särskilda förbindelser med Danmark, Frankrike, Nederländerna och Förenade kungariket **skall associeras med unionen**. Dessa länder och territorier, i det följande kallade "länder och territorier", är förtecknade i [bilaga II] ~~till detta fördrag.~~

Syftet med associeringen skall vara att främja den ekonomiska och sociala utvecklingen i dessa länder och territorier samt att upprätta nära ekonomiska förbindelser mellan dem och ~~gemenskapen~~ **unionen** som helhet.

---

¹ Artikel 17 utgår och ersätts med utkastet till artikeln "medborgarskap i del I (artikel 7.1, CONV 528/03).

² ULT-delen avser en partiell tillämpning av EG-fördraget ordning för berörda länder och territorier. Den kan infogas i slutbestämmelserna som behandlar konstitutionens territoriella tillämpning och 300 i EG-fördraget (yttre förbindelser). Det bör vidare införas en hänvisning till associeringsordningen i konstitutionens första del.

I överensstämmelse med principerna i ~~ingressen till detta fördrag ...~~¹ skall associeringen av dessa länder och territorier i första hand främja invånarnas intressen och välbefinnande för att på så sätt föra dem mot den ekonomiska, sociala och kulturella utveckling som de eftersträvar.

Artikel 183

Associeringen skall ha följande mål:

1. Medlemsstaterna skall i handeln med dessa länder och territorier tillämpa samma regler som de enligt ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** tillämpar inbördes.
2. Varje land eller territorium skall i handeln med medlemsstaterna och med de övriga länderna och territorierna tillämpa samma regler som det tillämpar gentemot den europeiska stat med vilken det upprätthåller särskilda förbindelser.
3. Medlemsstaterna skall bidra till de investeringar som behövs för den gradvisa utvecklingen av dessa länder och territorier.
4. För investeringar som finansieras av ~~gemenskapen~~ **unionen** skall deltagande i anbud och leveranser vara öppet på samma villkor för alla fysiska och juridiska personer som är medborgare respektive hemmahörande i medlemsstaterna eller i dessa länder och territorier.
5. I förbindelserna mellan medlemsstaterna och dessa länder och territorier skall etableringsrätten för medborgare och bolag regleras enligt de bestämmelser och den ordning som anges i kapitlet om etableringsrätt samt på icke-diskriminerande grund om inte annat följer av särskilda bestämmelser som antagits enligt [artikel 187].

Artikel 184

1. Tullar vid import till medlemsstaterna av varor med ursprung i dessa länder och territorier skall förbjudas vilket skall ske i takt med att tullarna förbjuds mellan medlemsstaterna ~~enligt bestämmelserna i detta fördrag~~ **i enlighet med konstitutionen**.
2. I varje land och territorium skall tullar vid import från medlemsstaterna och från de övriga länderna och territorierna förbjudas enligt ~~bestämmelserna i~~ [artikel 25].
3. Länderna och territorierna får dock uppbära tullar som är nödvändiga för deras utveckling och industrialisering eller som har till syfte att öka statsinkomsterna.

---

¹ Principerna i fråga, som för närvarande anges i EG-fördragets ingress, bör återges i konstitutionen och eventuellt i denna bestämmelse.

De tullar som avses i ~~föregående~~ **första** stycket får inte överstiga dem som gäller för import av varor från en medlemsstat med vilken landet eller territoriet upprätthåller särskilda förbindelser.

4. Punkt 2 skall inte tillämpas på länder och territorier som på grund av särskilda internationella förpliktelser redan tillämpar en icke-diskriminerande tulltaxa.

5. Införande eller ändring av tullsatser för varor som importeras till dessa länder och territorier får inte rättsligt eller i praktiken leda till direkt eller indirekt diskriminering av varor som importeras från de olika medlemsstaterna.

Artikel 185

Om tullnivån för varor från tredje land vid import till ett land eller territorium vid tillämpning av bestämmelserna i [artikel 184.1] kan orsaka omläggning i handeln till nackdel för en medlemsstat, får denna begära att kommissionen föreslår övriga medlemsstater **att vidta** nödvändiga motåtgärder.

Artikel 186¹

Om inte annat följer av bestämmelserna om folkhälsa, allmän säkerhet och allmän ordning skall den fria rörligheten inom medlemsstaterna för arbetstagare från dessa länder och territorier samt inom dessa länder och territorier för arbetstagare från medlemsstaterna regleras av avtal, som skall ingås senare och som skall kräva medlemsstaternas enhälliga godkännande.

Artikel 187

Rådet skall med utgångspunkt i de resultat som uppnåtts inom ramen för dessa länders och territoriers associering med ~~gemenskapen~~ **unionen** och på grundval av principerna i ~~det här fördraget~~ ...² enhälligt anta³ bestämmelser om de närmare riktlinjerna för och förfarandet vid dessa länders och territoriers associering med ~~gemenskapen~~ **unionen**.

---

¹ Denna artikel bör ändras med beaktande av unionens befogenhet att reglera den fria rörligheten för arbetstagare från tredje land i medlemsstaterna (se artikel 187 nedan). Det erinras vidare om att arbetsgrupp X för frihet, säkerhet och rättvisa har rekommenderat att medlemsstaterna sinsemellan inte skall kunna använda sig av konventionen som rättsligt instrument för att uppnå unionens mål.

² Det bör här noteras att rådet beslutar utan förslag från kommissionen.

³ Se fotnot till artikel 182 tredje stycket i EG-fördraget ovan.

Artikel 188

~~Bestämmelserna i artiklarna 182–187 skall tillämpas beträffande Grönland, om inte annat följer av de särskilda bestämmelser för Grönland som fastställts i det protokollet om en särskild ordning för Grönland som fogats till detta fördrag.~~

SJÄTTE DELEN

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 281¹

~~Gemenskapen skall vara en juridisk person.~~

[Artikel 293²

Medlemsstaterna skall i den utsträckning det är nödvändigt, inleda förhandlingar med varandra i syfte att till förmån för sina medborgare säkerställa

- skydd till person samt åtnjutande och skydd av rättigheter på de villkor som varje stat tillerkänner sina egna medborgare,
- avskaffandet av dubbelbeskattning inom gemenskapen,
- ömsesidigt erkännande av bolag som avses i artikel 48 andra stycket, bibehållande av ställningen som juridisk person för det fall att ett bolags säte flyttas från ett land till ett annat samt möjlighet till fusion av bolag som lyder under olika nationella lagar,
- förenkling av formaliteter för ömsesidigt erkännande och verkställighet av rättsliga avgöranden och skiljedomar.]

---

¹ Artikeln har strukits och ersatts av utkastet till artikel om status som juridisk person i avdelning I i del I (artikel 4, CONV 528/03).

² Med hänvisning till rekommendationerna från arbetsgrupp IX "förenkling" och X "frihet, säkerhet och rättvisa" när det gäller strykning av konventsinstrumentet, förslås att konventet ser närmare på vad som skall ske med denna artikel.

Artikel 299

1. ~~Detta fördrag~~ **Konstitutionen**¹ skall gälla för Konungariket Belgien, Konungariket Danmark, Förbundsrepubliken Tyskland, Helleniska republiken, Konungariket Spanien, Franska republiken, Irland, Italienska republiken, Storhertigdömet Luxemburg, Konungariket Nederländerna, Republiken Österrike, Portugisiska republiken, Republiken Finland, Konungariket Sverige och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland².

2. ~~Bestämmelserna i detta fördrag~~ **Konstitutionen** skall gälla för de franska utomeuropeiska departementen, Azorerna, Madeira och Kanarieöarna.

Rådet skall dock med beaktande av den strukturella, sociala och ekonomiska situationen i de franska utomeuropeiska departementen och på Azorerna, Madeira och Kanarieöarna, vilken förvärras av dessas avlägsna belägenhet, ökaraktär, ringa storlek, besvärliga terräng- och klimatförhållanden samt ekonomiska beroende av ett fåtal produkter, vilka faktorer på grund av sin bestående natur och sammanlagda verkan allvarligt hämmar områdenas utveckling, ~~med kvalificerad majoritet~~ på förslag av kommissionen **med kvalificerad majoritet och efter att ha hört Europaparlamentet besluta om** specifika åtgärder för att särskilt fastställa villkoren för hur ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** skall tillämpas beträffande dessa områden, inklusive den gemensamma politiken. **Rådet skall fatta beslut efter att ha hört Europaparlamentet.**

Rådet skall, när det ~~beslutar om~~ **beslutar om** de relevanta åtgärder som avses i andra stycket, beakta sådana områden som tull- och handelspolitik, skattepolitik, frizoner, jordbruks- och fiskepolitik, villkor för leverans av råvaror och viktiga konsumtionsvaror, statligt stöd samt villkor för tillgång till strukturfonder och övergripande ~~gemenskaps~~**unions**program.

Rådet skall ~~besluta om~~ **besluta om** de åtgärder som avses i andra stycket med beaktande av de yttersta randområdenas särdrag och särskilda begränsningar, utan att undergräva integriteten och sammanhanget hos ~~gemenskaps~~**unions**rätten, inklusive den inre marknaden och den gemensamma politiken.

3. De utomeuropeiska länder och territorier som anges i [bilaga II] ~~till detta fördrag~~ skall omfattas av den särskilda associeringsordning som fastställts i [fjärde delen] i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**.

~~Detta fördrag~~ **Konstitutionen** skall inte tillämpas på de utomeuropeiska länder och territorier som har särskilda förbindelser med Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland och som inte har tagits med i ~~den nämnda bilagan~~ **II**.

4. ~~Bestämmelserna i detta fördrag~~ **Konstitutionen** skall tillämpas på de europeiska territorier vilkas utrikes angelägenheter omhändertas av en medlemsstat.

---

¹ Observera att artikel 299 endast gäller FEG och att ordet "konstitution" i stället för ordet "fördrag" väcker frågan om konstitutionens territoriella tillämpningsområde.

² Denna punkt måste anpassas enligt anslutningsfördraget.

5. — ~~Bestämmelserna i detta fördrag~~ **Konstitutionen** skall omfatta Åland i enlighet med bestämmelserna i protokoll nr 2 i akten om villkoren för Republiken Österrikes, Republiken Finlands och Konungariket Sveriges anslutning.

6. Utan hinder av föregående punkter skall följande gälla:

- a) ~~Detta fördrag~~ **Konstitutionen** skall inte tillämpas beträffande Färöarna.
- b) ~~Detta fördrag~~ **Konstitutionen** skall inte tillämpas beträffande Förenade konungariket Storbritannien och No Nordirlands suveräna basområden på Cypern.
- e) — ~~Detta fördrag~~ **Konstitutionen** skall tillämpas beträffande Kanalöarna och Isle of Man endast i den utsträckning det är nödvändigt för att säkerställa genomförandet av den ordning för dessa öar som anges i det fördrag om anslutning av nya medlemsstater till Europeiska ekonomiska gemenskapen och till Europeiska atomenergigemenskapen som undertecknats den 22 januari 1972.

Artikel 305¹

1. — ~~Bestämmelserna i detta fördrag skall inte medföra någon ändring i bestämmelserna i Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen, särskilt inte vad avser medlemsstaternas rättigheter och förpliktelser, befogenheterna för den gemenskapens institutioner och bestämmelserna i sistnämnda fördrag om hur den gemensamma marknaden för kol och stål skall fungera.~~

2. — ~~Bestämmelserna i detta fördrag~~ **Konstitutionen** skall inte inverka på bestämmelserna i Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen.

Artikel 306

~~Bestämmelserna i detta fördrag~~ **Konstitutionen** skall inte hindra förekomsten och genomförandet av de regionala unionerna mellan Belgien och Luxemburg samt mellan Belgien, Luxemburg och Nederländerna, i den mån syftena med dessa regionala unioner inte uppnås genom tillämpning av ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**.

---

¹ Denna artikel kan komma att behandlas på nytt beroende på hur frågan om Euratomfördraget behandlas.

Artikel 308¹

~~Om en åtgärd från gemenskapens sida skulle visa sig nödvändig för att inom den gemensamma marknadens ram förverkliga något av gemenskapens mål och om detta fördrag inte innehåller de nödvändiga befogenheterna, skall rådet genom enhälligt beslut på förslag från kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet vidta de åtgärder som behövs.~~

Artikel 309²

1. Om ett beslut har fattats enligt artikel 7.3 i Fördraget om Europeiska unionen om att tillfälligt upphäva rösträtten för företrädaren för en medlemsstats regering, gäller det tillfälliga upphävandet även med avseende på det här fördraget.

2. Om det i enlighet med artikel 7.2 i Fördraget om Europeiska unionen har fastslagits att en medlemsstat allvarligt och ihållande åsidosätter principer som anges i artikel 6.1 i det fördraget, får rådet dessutom med kvalificerad majoritet besluta att tillfälligt upphäva vissa av de rättigheter som den ifrågavarande medlemsstaten har till följd av tillämpningen av det här fördraget. Rådet skall därvid beakta de möjliga följder som ett sådant tillfälligt upphävande kan få för fysiska och juridiska personers rättigheter och skyldigheter.

Den ifrågavarande medlemsstatens skyldigheter enligt det här fördraget skall under alla omständigheter fortsätta att vara bindande för den staten.

3. Rådet får senare med kvalificerad majoritet besluta om att ändra eller återkalla åtgärder som har vidtagits enligt punkt 2, när den situation som ledde till att åtgärderna infördes har förändrats.

4. Rådet skall när det fattar sådana beslut som avses i punkterna 2 och 3 inte beakta rösterna från företrädaren för den ifrågavarande medlemsstatens regering. Med avvikelse från artikel 205.2 skall en kvalificerad majoritet anses vara samma andel av de berörda rådsmedlemmarnas vägda röster som den som anges i artikel 205.2.

Denna punkt skall också tillämpas om rösträtt i enlighet med punkt 1 tillfälligt inte får utövas. I så fall skall ett beslut som kräver enhällighet fattas utan att företrädaren för den ifrågavarande medlemsstatens regering röstar.

---

¹ Denna artikel skall utgå och ersättas med utkastet till artikel "flexibilitetsklausul" i avdelning II i del I (artikel 16, CONV 528/03).

² Denna artikel skall behandlas av konventet i samband med del I och tas därför inte upp här.

Artikel 311¹

De protokoll som medlemsstaterna i samförstånd fogar till detta fördrag skall utgöra en integrerad del av fördraget.

Artikel 312

Detta fördrag har ingåtts på obegränsad tid.

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 313

Detta fördrag skall ratificeras av de höga fördragsslutande parterna i enlighet med deras konstitutionella bestämmelser. Ratifikationsinstrumenten skall deponeras hos Italienska republikens regering.

Detta fördrag träder i kraft den första dagen i den månad som följer efter det att det sista ratifikationsinstrumentet har deponerats. Om emellertid detta har deponerats mindre än femton dagar före följande månads början, träder fördraget inte i kraft förrän den första dagen i den andra månaden efter det att det har deponerats.

Artikel 314

Detta fördrag, upprättat i ett enda original på franska, italienska, nederländska och tyska språken, vilka fyra texter är lika giltiga, skall deponeras i arkiven hos Italienska republikens regering, som skall överlämna en bestyrkt kopia till var och en av regeringarna i övriga signatärstater.

Till följd av anslutningsfördragen är även de danska, engelska, finska, grekiska, iriska, portugisiska, spanska och svenska texterna giltiga.

TILL BEVIS HÄRPÅ har undertecknade befullmäktigade undertecknat detta fördrag.

Som skedde i Rom den tjugofemte mars nittonhundrafemtiosju.

---

¹ Artiklarna 311–314 skall tas med i del III (se CONV 369/02) och behandlas därför inte här.

[Bestämmelser från EU-fördraget]

Artikel 1¹

~~Genom detta fördrag upprättar de HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA mellan sig en EUROPEISK UNION, härafter kallad "unionen".~~

~~Detta fördrag markerar en ny fas i processen för att skapa en allt fastare sammanslutning mellan de europeiska folken, där besluten skall fattas så öppet och så nära medborgarna som möjligt.~~

~~Unionen skall grundas på Europeiska gemenskaperna samt den politik och de samarbetsformer som införs genom detta fördrag. Unionen skall ha till uppgift att på ett konsekvent och solidariskt sätt organisera förbindelserna mellan medlemsstaterna och mellan deras folk.~~

Artikel 2

~~Unionen skall ha som mål att~~

- ~~— främja ekonomiska och sociala framsteg och en hög sysselsättningsnivå och att uppnå en väl avvägd och hållbar utveckling, särskilt genom att skapa ett område utan inre gränser, genom att stärka den ekonomiska och sociala sammanhållningen och genom att upprätta en ekonomisk och monetär union som på sikt skall omfatta en gemensam valuta i överensstämmelse med bestämmelserna i detta fördrag,~~
- ~~— hävda sin identitet i internationella sammanhang, särskilt genom att genomföra en gemensam utrikes- och säkerhetspolitik, vilken omfattar den gradvisa utformningen av en gemensam försvarspolitik som i enlighet med bestämmelserna i artikel 17 skulle kunna leda till ett gemensamt försvar,~~
- ~~— stärka skyddet av medlemsstaternas medborgares rättigheter och intressen genom att införa ett unionsmedborgarskap,~~
- ~~— bevara och utveckla unionen som ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, där den fria rörligheten för personer garanteras samtidigt som lämpliga åtgärder vidtas avseende kontroller vid yttre gränser, asyl, invandring och förebyggande och bekämpande av brottslighet,~~

---

¹ Artiklarna 1 och 2 utgår och ersätts av utkast till artiklar (unionens upprättande, värden och mål) i del I (artiklarna 1, 2 och 3, CONV 528/03).

~~fullt ut upprätthålla gemenskapens regelverk och bygga ut det samt att därvid överväga i vilken utsträckning den politik och de samarbetsformer som införs genom detta fördrag kan behöva revideras för att säkerställa effektiviteten hos gemenskapens mekanismer och institutioner.~~

~~Unionens mål skall uppnås i enlighet med bestämmelserna i detta fördrag och i överensstämmelse med de villkor och den tidsplan som fastställs i fördraget samt med beaktande av subsidiaritetsprincipen, såsom denna definieras i artikel 5 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.~~

Artikel 3

Unionen skall ha en gemensam institutionell ram, som skall säkerställa konsekvens och kontinuitet i verksamheten för att nå dess mål samtidigt som gemenskapens regelverk följs och byggs ut.¹

[...]²

Artikel 4³

Europeiska rådet skall ge unionen de impulser som behövs för dess utveckling och fastställa allmänna politiska riktlinjer för denna utveckling.

Europeiska rådet skall bestå av medlemsstaternas stats- eller regeringschefer samt kommissionens ordförande. Dessa skall biträdas av medlemsstaternas utrikesministrar och en medlem av kommissionen. Europeiska rådet skall sammanträda minst två gånger om året under ordförandeskap av stats- eller regeringschefen i den medlemsstat som innehar ordförandeskapet i rådet.

Europeiska rådet skall förelägga Europaparlamentet en rapport efter varje sammanträde samt en skriftlig årsrapport om unionens framsteg.

Artikel 5

Europaparlamentet, rådet, kommissionen, domstolen och revisionsrätten skall utöva sina befogenheter på de villkor och för de syften som har fastställts dels genom bestämmelserna i fördragen om upprättandet av Europeiska gemenskaperna och i senare fördrag och rättsakter om ändring eller komplettering av dessa fördrag och dels genom de övriga bestämmelserna i det här fördraget.

¹ Denna punkt kommer att behandlas i avdelning IV (institutioner) i del I.

² Detta stycke återfinns nedan i kapitel B.Va (yttre åtgärder, övriga bestämmelser) i den kompletterande versionen.

³ Artiklarna 4 och 5 kommer att behandlas i avdelning IV (institutioner) i del I.

Artikel 6¹

1. — ~~Unionen bygger på principerna om frihet, demokrati och respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna samt på rättsstatsprincipen, vilka principer är gemensamma för medlemsstaterna.~~
2. — ~~Unionen skall som allmänna principer för gemenskapsrätten respektera de grundläggande rättigheterna, såsom de garanteras i Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, undertecknad i Rom den 4 november 1950, och såsom de följer av medlemsstaternas gemensamma konstitutionella traditioner.~~
3. — ~~Unionen skall respektera den nationella identiteten hos sina medlemsstater.~~
4. [Unionen skall se till att den har de medel som den behöver för att nå sina mål och genomföra sin politik.]²

Artikel 7³

1. *Rådet får på motiverat förslag från en tredjedel av medlemsstaterna, från Europaparlamentet eller från kommissionen med en majoritet på fyra femtedelar av sina medlemmar och efter Europaparlamentets samtycke slå fast att det finns en klar risk för att en medlemsstat allvarligt åsidosätter principer som anges i artikel 6.1 och lämna lämpliga rekommendationer till denna stat. Innan detta slås fast skall rådet höra den berörda medlemsstaten och får enligt samma förfarande anmoda oberoende personer att inom rimlig tid lägga fram en rapport om situationen i den berörda medlemsstaten.*

Rådet skall regelbundet kontrollera om de skäl som har lett till ett sådant fastslående förfarande äger giltighet.

2. *Rådet, som skall sammanträda på statschefs- eller regeringschefs nivå, får på förslag från en tredjedel av medlemsstaterna eller från kommissionen och efter Europaparlamentets samtycke, samt efter att ha uppmanat den ifrågavarande medlemsstatens regering att framföra sina synpunkter, enhälligt slå fast att en medlemsstat allvarligt och ihållande åsidosätter principer som anges i artikel 6.1.*

---

¹ Punkt 1 utgår och ersätts av utkastet till artikel om värden i del I (artikel 2, CONV 528/03). Punkt 2 utgår och ersätts av utkastet till artikel om grundläggande rättigheter i del I (artikel 5.3, CONV 528/03). Punkt 3 utgår och ersätts av utkastet till artikel om upprättandet av unionen i del I (artikel 1.2, CONV 528/03).

² Det föreslås att denna punkt skulle kunna utgå och behandlas i del I.

³ Denna artikel bör behandlas av konventet i samband med del I och tas därför inte upp här.

3. När ett fastslående enligt punkt 2 har gjorts får rådet, som skall fatta beslut med kvalificerad majoritet, besluta om att tillfälligt upphäva vissa av de rättigheter som den ifrågavarande medlemsstaten har till följd av tillämpningen av detta fördrag, inbegripet rösträtten i rådet för företrädaren för den medlemsstatens regering. Rådet skall därvid beakta de möjliga följder som ett sådant tillfälligt upphävande kan få för fysiska och juridiska personers rättigheter och skyldigheter.

Den ifrågavarande medlemsstatens skyldigheter enligt detta fördrag skall under alla omständigheter fortsätta att vara bindande för den staten.

4. Rådet får senare med kvalificerad majoritet besluta om att ändra eller återkalla åtgärder som har vidtagits enligt punkt 3, när den situation som ledde till att åtgärderna infördes har förändrats.

5. Vid tillämpningen av denna artikel skall rådet fatta beslut utan att beakta rösten från företrädaren för den ifrågavarande medlemsstatens regering. Att personligen närvarande eller företrädade medlemmar avstår från att rösta hindrar inte att sådana beslut som avses i punkt 2 antas. En kvalificerad majoritet skall anses vara samma andel av de berörda rådsmedlemmarnas vägda röster som den som anges i artikel 205.2 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Denna punkt skall också tillämpas om rösträtt i enlighet med punkt 3 tillfälligt inte får utövas.

6. Vid tillämpningen av punkterna 1 och 2 skall Europaparlamentet fatta beslut med två tredjedelar av de avgivna rösterna, vilka skall representera en majoritet av dess ledamöter.

Artikel 43

De medlemsstater som avser att upprätta ett närmare samarbete sinsemellan får använda sig av de institutioner, förfaranden och mekanismer som föreskrivs i det här fördraget och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, förutsatt att samarbetet

- a) syftar till att främja unionens och gemenskapens mål, skydda och tjäna deras intressen samt förstärka deras integrationsprocess,
- b) respekterar nämnda fördrag och unionens gemensamma institutionella ram,
- c) respekterar gemenskapens regelverk och de åtgärder som vidtagits enligt övriga bestämmelser i nämnda fördrag,
- d) faller inom unionens eller gemenskapens behörighet och inte avser områden där gemenskapen är ensam behörig,
- e) inte påverkar den inre marknaden som den definieras i artikel 14.2 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen eller den ekonomiska och sociala sammanhållningen enligt avdelning XVII i samma fördrag,

- f) *inte innebär något hinder eller någon diskriminering i handeln mellan medlemsstaterna och inte leder till snedvridning av konkurrensen dem emellan,*
- g) *inbegriper minst åtta medlemsstater,*
- h) *respekterar icke deltagande medlemsstaters befogenheter, rättigheter och skyldigheter,*
- i) *inte påverkar bestämmelserna i protokollet om införlivande av Schengenregelverket inom Europeiska unionens ramar,*
- j) *är öppet för alla medlemsstater i enlighet med artikel 43b.*

Artikel 43a

Närmare samarbeten får endast inledas som en sista utväg, när det i rådet har fastställts att de för samarbetena uppställda målen inte kan uppnås inom rimlig tid med tillämpning av relevanta bestämmelser i fördragen.

Artikel 43b

När de närmare samarbetena upprättas skall de vara öppna för alla medlemsstater. De skall även vara öppna när som helst i enlighet med artiklarna 27e och 40b i det här fördraget samt artikel 11a i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, under förutsättning att de iakttar grundbeslutet och de beslut som fattas inom ramen för detta. Kommissionen och de medlemsstater som deltar i ett närmare samarbete skall se till att så många medlemsstater som möjligt uppmuntras att delta.

Artikel 44

1. Vid antagande av de rättsakter och beslut som är nödvändiga för att genomföra ett närmare samarbete enligt artikel 43, skall de relevanta institutionella bestämmelserna i detta fördrag och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen tillämpas. Alla rådsmedlemmar skall kunna delta i överläggningarna, men endast de som företräder de medlemsstater som deltar i det närmare samarbetet får delta i beslutsfattandet. Kvalificerad majoritet skall anses vara samma andel av de vägda rösterna och samma andel av de berörda rådsmedlemmarnas antal som de andelar som anges i artikel 205.2 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och artikel 23.2 andra och tredje styckena i det här fördraget vad avser ett närmare samarbete på grundval av artikel 27c. För enhällighet krävs endast de berörda rådsmedlemmarnas röster.

Sådana rättsakter och beslut skall inte ingå i unionens regelverk.

2. Medlemsstaterna skall, i den mån de berörs, tillämpa de rättsakter och beslut som antas för att genomföra det närmare samarbete som de deltar i. Sådana rättsakter och beslut skall vara bindande endast för de medlemsstater som deltar i detta och, i förekommande fall, vara direkt tillämpliga endast i dessa stater. De medlemsstater som inte deltar i detta närmare samarbete får inte hindra de deltagande medlemsstaterna från att genomföra det.

Artikel 44a

Andra utgifter för genomförandet av ett närmare samarbete än de förvaltningskostnader som institutionerna åsamkas skall bäras av de deltagande medlemsstaterna, om inte rådet med enhällighet bland alla sina medlemmar och efter att ha hört Europaparlamentet beslutar något annat.

Artikel 45

Rådet och kommissionen skall se till att de åtgärder som vidtas på grundval av denna avdelning är samstämmiga såväl inbördes som med unionens och gemenskapens politik och skall samarbeta i detta syfte.

AVDELNING VIII¹

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 46

De bestämmelser i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen och Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen som rör Europeiska gemenskapernas domstols behörighet och utövandet av denna behörighet skall endast tillämpas på följande bestämmelser i det här fördraget:

- a) Bestämmelserna om ändring av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen i syfte att upprätta Europeiska gemenskapen, Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen och Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen.
- b) Bestämmelserna i avdelning VI enligt de villkor som föreskrivs i artikel 35.
- c) Bestämmelserna i avdelning VII enligt de villkor som föreskrivs i artiklarna 11 och 11a i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och artikel 40 i det här fördraget.

---

¹ Avdelningen kommer att återges i "allmänna bestämmelser och slutbestämmelser" (del III).

- d) Artikel 6.2 i fråga om institutionernas verksamhet i den mån som domstolen har behörighet enligt fördragen om upprättandet av Europeiska gemenskaperna och enligt det här fördraget.
- e) I artikel 7, endast de regler som avser förfarandet, när domstolen fattar beslut på begäran av den berörda medlemsstaten och inom en månad från det att rådet gjort det fastslående som avses i den artikeln.
- f) Artiklarna 46–53.

Artikel 47

Om inte annat följer av bestämmelserna om ändring av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen i syfte att upprätta Europeiska gemenskapen, Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen, Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen och dessa slutbestämmelser skall ingen bestämmelse i det här fördraget inverka på fördragen om upprättandet av Europeiska gemenskaperna eller på senare fördrag och rättsakter om ändring eller komplettering av de fördragen.

Artikel 48

Varje medlemsstats regering eller kommissionen får förelägga rådet förslag till ändringar av de fördrag som unionen bygger på.

Om rådet efter att ha hört Europaparlamentet och i förekommande fall kommissionen, uttalar sig för att sammankalla en konferens med företrädare för medlemsstaternas regeringar, skall konferensen sammankallas av rådets ordförande i syfte att i samförstånd komma överens om de ändringar som skall göras i dessa fördrag. Även Europeiska centralbanken skall höras när det är fråga om institutionella ändringar på det monetära området.

Ändringarna skall träda i kraft när de har ratificerats av samtliga medlemsstater i överensstämmelse med deras konstitutionella bestämmelser.

Artikel 49

Varje europeisk stat som respekterar de principer som anges i artikel 6.1 får ansöka om att bli medlem av unionen. Ansökan skall ställas till rådet, som skall besluta enhälligt efter att ha hört kommissionen och efter samtycke av Europaparlamentet, som skall fatta sitt beslut med absolut majoritet av sina ledamöter.

Villkoren för att upptas som medlem och de anpassningar av fördragen som unionen bygger på, som därigenom blir nödvändiga, skall fastställas i ett avtal mellan medlemsstaterna och den ansökande staten. Detta avtal skall föreläggas samtliga avtalsslutande stater för ratifikation i överensstämmelse med deras konstitutionella bestämmelser.

Artikel 50

1. *Artiklarna 2–7 och 10–19 i fördraget om upprättandet av ett gemensamt råd och en gemensam kommission för Europeiska gemenskaperna, undertecknat i Bryssel den 8 april 1965, skall upphöra att gälla.*
2. *Artikel 2, artikel 3.2 och avdelning III i Europeiska enhetsakten, undertecknad i Luxemburg den 17 februari 1986 och i Haag den 28 februari 1986, skall upphöra att gälla.*

Artikel 51

Detta fördrag har ingåtts på obegränsad tid.

Artikel 52

1. *Detta fördrag skall ratificeras av de höga fördragsslutande parterna i enlighet med deras konstitutionella bestämmelser. Ratifikationsinstrumenten skall deponeras hos Italienska republikens regering.*
2. *Detta fördrag träder i kraft den 1 januari 1993 förutsatt att samtliga ratifikationsinstrument har deponerats eller, om så inte är fallet, den första dagen i den månad som följer efter det att det sista ratifikationsinstrumentet har deponerats.*

Artikel 53

Detta fördrag, upprättat i ett enda original på danska, engelska, franska, grekiska, iriska, italienska, nederländska, portugisiska, spanska och tyska språken, vilka texter är lika giltiga på alla språken, skall deponeras i arkiven hos Italienska republikens regering, som skall överlämna en bestyrkt kopia till var och en av regeringarna i övriga signatärstater.

Till följd av 1994 års anslutningsfördrag är även de finska och svenska texterna giltiga.

BILAGA I

till volym I

i den konsoliderade rapporten från arbetsgruppen med experter från de juridiska avdelningarna

Terminologi och typografi

Terminologi och typografi

I. Terminologi

För att fastställa sitt uppdrag har expertgruppen följt de riktlinjer som den gavs i mandatet av den 29 januari 2003 och i rapporten från arbetsgrupp IX för förenkling av den 29 november 2002 (CONV 424/02). Den har också tagit hänsyn till rapporterna från de andra arbetsgrupperna i konventet och de anvisningar som konventets generalsekreterare har meddelat.

Den har enats om följande återkommande uttryck och redaktionella förutsättningar.

1. Artiklarna i EU- och EG-fördragen har slagits ihop och ordnats så att de följer strukturen i det preliminära utkastet till konstitutionellt fördrag av den 28 oktober 2002 som finns i dokument CONV 369/02.
2. Termerna "*gemenskapen*" och "*gemenskaps/gemenskapens*" ersätts med "*unionen*", "*unions/unionens*" eller "*av unionen*". Som kommer att framgå senare kan dessa ändringar ibland komma att medföra ändringar i sak (se bilaga II).
3. Varje gång som det för närvarande hänvisas till "*fördraget*" eller till "*detta fördrag*" har termen "*konstitutionen*" valts (med de konsekvenser som denna formella ändring kan få för omfattningen av det tillämpningsområde som på så sätt tilldelats konstitutionen; se bilaga II).
4. Termerna "*gemensamma marknaden*" eller "*inre marknaden*" ersätts utan åtskillnad med uttrycket "*inre marknaden*".
5. Termerna "*lag*" och "*ramlag*" ersätter uttrycken "*förordning*" respektive "*direktiv*". När ett beslut i sak är nödvändigt för att fastställa om en akt som nämns i utkastet till konstitution är en rättsakt eller inte, har gruppen använt både den gamla termen och den nya (t.ex. "*lag/förordning*"; se även bilaga II).

Vidare har adjektivet "*europaisk*" på uttrycklig begäran av konventets generalsekreterare lagts till rättsakternas benämningar (lag, ramlag, förordning och beslut) vilket anges i utkastet till artikeln "*unionsakter*" i del I (CONV 571/03).

6. När formen för en åtgärd eller intervention av unionens institutioner lämnar utrymme för bedömning, har termen "*åtgärd*" föredragits framför andra uttryck som anger antingen generiska akter såsom "*beslut*" eller inte klart definierade interventionsmetoder. Användningen av detta uttryck leder till en del påpekanden mot bakgrund av utkastet till artiklarna 24–33 (CONV 571/03 av den 26 februari 2003), vilka man återkommer till i bilaga II.

7. Däremot gäller termen "*bestämmelse*" antingen medlemsstaternas nationella lagstiftning eller i förekommande fall den internationella rätten eller den befintliga rättsapparaten.
8. Enligt samma tankegång har verbet "*anta*" använts för att på ett enhetligt sätt uttrycka unionsinstitutionernas beslutsfattande, medan de aktuella fördragen växlar mellan olika uttryck.
9. På samma sätt har substantiv föredragits framför verbaluttryck om substantivet motsvarar en känd rättsakt, till exempel: "*fatta ett beslut*" hellre än "*besluta...*".
10. För att återge den inriktning som formulerades i punkt B led c i del II av dokument CONV 242/02 har man enats om att omnämna antagandet av åtgärder genom medbeslutandeförfarandet (nuvarande artikel 251 i EG-fördraget) på följande sätt:

"Europaparlamentet och rådet skall i enlighet med lagstiftningsförfarandet ... anta en lag/en ramlag/en ramlag/en bestämmelse ..."

 Det faktum att uttrycket "*lagstiftningsförfarande*" reserveras för de tillfällen då Europaparlamentet och rådet agerar gemensamt fordrar juridiska kommentarer i sak och i fråga om form och läsbarhet, som vi återkommer till i bilaga II nedan.
11. När rådet ensamt antar akter har följande uttryck valts: "*rådet skall på förslag av kommissionen med kvalificerad majoritet/enhälligt anta ...*" (se också bilaga II).
12. När en åtgärd har antagits efter det att en institution eller ett organ har hörts nämns detta inte längre i motsats till det beslutande organet, vilket är fallet nu, utan i en avslutande mening genom följande formulering: "*Rådet skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén ...*".
13. För att göra texten mer lättbegriplig har gruppen föredragit att stryka de strecksatser som förekommer i artikelstrukturen och ersätta dem med bokstäverna a), b) eller i), ii), iii) alltefter de aktuella bestämmelsernas detaljeringsgrad.
14. Antalet detaljerade beskrivningar har reducerats. Exempelvis skriver man "*med tillämpning av artikeln*" i stället för "*med tillämpning av bestämmelserna i denna artikel*".
15. Det franska uttrycket "*en vue de*" ersätts med "*pour*".

II. Typografi

16. De genomstrukna orden eller meningarna bör strykas i alla versioner utom den franska.
17. De fetstilta orden eller meningarna bör läggas till.
18. De kursiverade artiklarna förväntas bli föremål för ytterligare ändringar i sak från konventets sida. Det ansågs önskvärt att lämna dem som de för närvarande återges i EU-fördraget och EG-fördraget.
19. De ord eller fraser som står inom hakparenteser kan komma att bli föremål för ytterligare ändringar för att ta hänsyn till de nya bestämmelser som följer av konventets överläggningar.
20. Artiklarna i andra delen av det preliminära utkastet till konstitution har numrerats om och åtföljs av den gamla numreringen för att undvika förvirring i detta preliminära skede av konventets arbete. De nya artiklarna kallas "klausuler". De artiklar som härrör från EG-fördraget åtföljs av uppgiften "(f.d. artikel ...)" och de som härrör från EU-fördraget åtföljs av "(f.d. artikel ... i EU-fördraget)".
21. Hänvisningarna till andra bestämmelser i fördraget ("cross references") har också satts inom hakparenteser med tanke på att det är nödvändigt att ändra dem med hänsyn till en framtida omnumrering.
22. Rubrikerna på de nuvarande avdelningar och mellanliggande avsnitt i EU- och EG-fördragen har behållits för att underlätta läsningen och satts inom hakparenteser för att påvisa deras tillfälliga karaktär i avvaktan på de beslut som konventet skall fatta om den närmare strukturen.

* * *

BILAGA II

till volym I

i den konsoliderade rapporten från arbetsgruppen med experter från de juridiska avdelningarna

Kommentarer och förslag

Inledning	sida
I. <u>ALLMÄNNA ÖVERVÄGANDEN</u>	176
A. Utvidgning av vissa bestämmelsers räckvidd	176
B. Användning av förkortningar	176
C. Strukturen i andra delen av konstitutionen	177
II. <u>FÖRSLAG TILL TEKNISK FÖRENKLING</u>	178
A. Strykningsförslag	178
<i>a) Strykningar på grund av föråldrad karaktär</i>	
<i>b) Strykningar i enlighet med slutsatserna från arbetsgrupp IX för förenkling</i>	
<i>c) Andra möjliga strykningar</i>	
B. Förslag till sammanslagning/uppdelning	178
<i>a) Genomförda sammanslagningar och uppdelningar</i>	
<i>b) Förslag till sammanslagningar</i>	
C. Allmänna övergripande klausuler	181
D. Omdisponering av vissa artiklar	182
III. <u>FÖRSLAG TILL FÖRENKLING</u>	183
A. De rättsakter som inte omfattas av utkasten till artiklarna 24–33 i fördraget	183
<i>a) Europaparlamentets rättsakter</i>	
<i>b) De rättsakter med allmän räckvidd som antagits av unionens rättsliga instanser</i>	
<i>c) Rättsakter som antagits genom gemensam överenskommelse</i>	
B. Beslutsförfaranden	184
<i>a) Europaparlamentet</i>	
<i>b) Rådet</i>	
<i>c) Kommissionen</i>	
C. Rättsakternas benämning	185
D. Uppdelning i rådets rättsakter och rådets akter som inte är rättsakter	186
E. Samtyckesförfarandets beteckning	186
F. Klargörande av de rättsliga grunderna	187
G. Europaparlamentets årliga sammanträdesperioder	187

Inledning

1. I bilaga II till rapporten sammanställs ett antal förslag och kommentarer som omfattas av punkt 4 fjärde och femte strecksatserna i det mandat som tilldelats arbetsgruppen.

I de flesta fall rör det sig om kommentarer som utvecklar de fotnoter som har införts för att förklara valen och förslagen gällande olika bestämmelser i EG- och EU-fördragen som återges i volym I.

I. ALLMÄNNA ÖVERVÄGANDEN

A. Utvidgning av vissa bestämmelsers räckvidd

2. Tillämpningen av vissa formella förenklingar – exempelvis att begreppet gemenskap ersätts med union och fördrag med konstitution – medför ibland att vissa bestämmelser i EG-fördraget får större räckvidd. Detta gäller bland annat

- övergripande klausuler om integrering av vissa politikområden,
- bestämmelser om Europaparlamentets, kommissionens och domstolens befogenheter,
- slutartiklarna i EG-fördraget (skydd av personuppgifter, tystnadsplikt, territoriellt tillämpningsområde, osv.).

Genom ovannämnda ändringar av terminologin skulle tillämpningen av dessa bestämmelser – som för närvarande begränsas till EG-fördragets tillämpningsområde – utsträckas till områden som omfattas av andra och tredje pelarna avseende den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken samt det straffrättsliga samarbetet och polissamarbetet.

Konsekvenserna av en sådan utvidgning bör undersökas.

B. Användning av förkortningar

3. De nuvarande fördragen innehåller förkortningar bara i mycket få fall, bland annat ECB som betecknar Europeiska centralbanken och ECBS som betecknar Europeiska centralbankssystemet.

Man kan fråga sig om det är önskvärt att sådana förkortningar används i konstitutionen, och om det inte vore tydligare för läsarna om man i denna text använde den officiella benämningen på den berörda institutionen eller enheten. Exempelvis förkortas till skillnad från Europeiska centralbanken inte Europeiska investeringsbanken till EIB i det nuvarande EG-fördraget. I alla händelser bör lämpliga förklaringar tydligt anges i konstitutionen om dessa förkortningar används.

C. Strukturen i andra delen av konstitutionen

4. Införlivandet av EG- och EU-fördragen i del II av konstitutionen har väckt flera frågor som gruppen vill uppmärksamma konventet på, bl.a. följande:

- Vissa bestämmelser passar inte in i strukturen från den 28 oktober 2002, exempelvis de bestämmelser som skall tillämpas generellt (artiklarna 3.2, 6, 16, 295 och 296 i EG-fördraget), bestämmelserna om icke-diskriminering och medborgarskap (artiklarna 12, 13 och 18–22), om beskattning (artiklarna 90–93), tullsamarbete (artikel 135) eller ekonomiskt, finansiellt och tekniskt samarbete med tredje land (artikel 181a). Gruppen har lämnat förslag till deras placering i del II.
- Strukturen från oktober 2002 bör uppdateras för att ta hänsyn till det pågående konventets arbete. Detta gäller följande:
  - Befogenhetsområdena sammanställs utan hänvisning till deras indelning i kategorier, utom i fråga om områdena för stödjande åtgärder.
  - En del befogenhetsområden som i mellantiden föreslagits av presidiet och behandlats av konventet återges inte i strukturen, exempelvis energi, rymden, humanitärt bistånd, skydd mot katastrofer och idrott; konventet skulle kunna diskutera om det är lämpligt att ange särskilda rättsliga grunder för dessa områden.
  - I strukturen från oktober 2002 förekommer folkhälsa under "stödjande åtgärder" medan presidiet under mellantiden har föreslagit att denna skall vara en "delad befogenhet".
- Vissa sammanställningar av artiklar är av helt preliminär karaktär, t.ex. på området yttre förbindelser, på grund av att konventet kommer att behöva göra väsentliga val innan dessa sammanställningar kan göras.
- Omfattningen av kapitel D om unionens funktion, där gruppen i detta skede i ett block har återgett samtliga institutionella bestämmelser och budgetbestämmelser i EG-fördraget i avvaktan på konventets beslut i frågan. Likaså har gruppen i kapitel D infogat vissa bestämmelser i EG-fördraget som skall tillämpas generellt, exempelvis artiklarna 282 och 289 och artiklarna 11 och 11a om närmare samarbete.

II. FÖRSLAG TILL TEKNISK FÖRENKLING

A. Strykningsförslag

a) Strykningar på grund av föråldrad karaktär

5. I en del bestämmelser i EG-fördraget nämns tidpunkter eller händelser som redan har passerats. Till exempel anges i artikel 14 i EG-fördraget (och, genom hänvisning, i artikel 93 i EG-fördraget) den 31 december 1992, den tidpunkt som föreskrevs för genomförandet av den inre marknaden, och artikel 37.1 i EG-fördraget hänvisar till en konferens som ägde rum i Stresa 1958 och vars resultat redan ingår i regelverket. Dessa hänvisningar är föråldrade.

b) Strykningar i enlighet med slutsatserna från arbetsgrupp IX för förenkling

6. I rapporten från arbetsgrupp IX för förenkling föreslås att det samarbetsförfarande som föreskrivs i artikel 252 i EG-fördraget skall avskaffas (CONV 424/02, sidan 16).

c) Andra möjliga strykningar

7. En del av de nuvarande bestämmelserna i EG-fördraget tycks inte stämma överens med de förslag som redan lagts fram i konventet: I artikel 293 i EG-fördraget förespråkas att konventioner skall ingås mellan medlemsstaterna, medan det i slutsatserna från arbetsgrupp IX för förenkling och arbetsgrupp X för frihet, säkerhet och rättvisa föreslås att denna typ av instrument skall avskaffas.

Också artikel 78 och artikel 87.2 c i EG-fördraget som gäller den särskilda ordningen för att beakta Tysklands delning kan för övrigt ifrågasättas.

Det har ansetts lämpligt att uppmärksamma konventet på dessa frågor för att uppmana det att undersöka om de bör behållas eller strykas.

B. Förslag till sammanslagning/uppdelning

a) Genomförda sammanslagningar och uppdelningar

8. Av förenklingsskäl har arbetsgruppen slagit samman ett antal artiklar eller punkter, när denna operation inte på något sätt påverkar innebörden i de berörda bestämmelserna. Exempelvis har man slagit samman artiklarna 28 och 29 i EG-fördraget, som i identiska ordalag förbjuder både kvantitativa importrestriktioner och kvantitativa exportrestriktioner.

Detsamma gäller artikel 56.1 och 56.2 som i identiska ordalag förbjuder restriktioner för kapitalrörelser respektive betalningar mellan medlemsstater samt mellan medlemsstater och tredje land.

9. Gruppen har också delat på bestämmelser när detta gör texten tydligare utan att ändringen förändrar innebörden. Exempelvis delades artikel 172 i EG-fördraget, som anger förfarandereglerna för antagande av ett visst antal rättsakter på området forskning och teknisk utveckling, och förfarandereglerna kopplades till var och en av de berörda rättsliga grunderna, dvs. artiklarna 167–169 och 171 i EG-fördraget.

b) Förslag till sammanslagningar

10. I andra fall, och för att respektera sitt mandat, har gruppen inskränkt sig till att nämna en eventuell sammanslagning utan att utföra denna operation i själva texten. Det gäller följande fyra fall:

i) Artikel 19.1 och 19.2 i EG-fördraget

11. Artikel 19.1 och 19.2 i EG-fördraget utgör rättslig grund för antagande av genomförandebestämmelser för rösträtt och valbarhet både vid kommunalval och val till Europaparlamentet. Även om dessa bestämmelser formuleras nästan på samma sätt, och de rättigheter som följer av dem sammanförs i artikel 7.2 andra strecksatsen i utkastet till den första delen av konstitutionen (CONV 528/03 av den 6 februari 2003), ansåg gruppen att sammanslagningen av dessa väcker frågor som kräver ett politiskt svar. Rösträtten vid kommunalval och rösträtten vid europeiska val leder för övrigt till olika frågor, och de båda frågorna har behandlats separat tidigare. Dessutom blir det svårare, genom att rösträtten vid europeiska val enligt artikel 19.2 i EG-fördraget uttrycks "*utan att det påverkar tillämpningen av artikel 190.4*" i EG-fördraget, att slå samman dessa bestämmelser i texternas nuvarande utformning.

ii) Artiklarna 60 och 301 i EG-fördraget

12. Gruppen har inte föreslagit någon ändring vare sig i artikel 60 i EG-fördraget eller i artikel 301 i EG-fördraget, eftersom båda dessa bestämmelser hör hemma inom området unionens yttre förbindelser, som senare kommer att behandlas av konventet. Eftersom dessa båda artiklar gäller finansiella och ekonomiska sanktioner gentemot tredje land, vore det eventuellt lämpligt att samla dem i en enda artikel i det framtida kapitlet om yttre förbindelser.

iii) Artiklarna 70 och 80 i EG-fördraget

13. I artikel 70 i EG-fördraget fastställs en gemensam transportpolitik, medan dess utsträckning och bland annat dess tillämpning på sjöfarten och luftfarten fastställs i artikel 80 i samma fördrag. Gruppen konstaterade att det bemyndigande som rådet ges i artikel 80.2 första stycket, på grund av de på varandra följande ändringarna av EG-fördraget, visar sig vara svåra att förena med andra stycket i samma artikel. För övrigt förefaller det som om artikel 80.2 första stycket i EG-fördraget inte har använts. Efter Europeiska enhetsakten 1986 har man antagit bestämmelser om sjöfart och luftfart direkt utan föregående bemyndigande.

14. En möjlighet till en mer koncis och lättbegriplig förenkling vore att formulera punkt 2 på följande sätt: "*Lämpliga åtgärder får antas för sjöfarten och luftfarten i enlighet med det förfarande som avses i artikel 71.*"
15. En mer betydande ändring vore att slå samman artiklarna 70 och 80 i EG-fördraget, något som skulle medföra en ändring i sak, vilket gör att följande formulering av artikel 70 bara antyds här:

"Konstitutionens mål på transportområdet skall uppnås genom en gemensam politik. Den gemensamma transportpolitik som föreskrivs i denna avdelning skall gälla transporter på järnväg, landsväg och inre vattenvägar. Den kan inbegripa lämpliga åtgärder för sjöfart och luftfart."

iv) Artiklarna 94 och 95 i EG-fördraget

16. Konventet uppmärksammas också på frågan om förhållandet mellan artiklarna 94 och 95 i EG-fördraget. Medan artikel 94 utgör rättslig grund för tillnärmning av den nationella lagstiftning som "*direkt inverkar*" på den gemensamma marknadens inrättande och funktion, är artikel 95 i EG-fördraget rättslig grund för tillnärmningen av den nationella lagstiftning som "*syftar till*" att inrätta den inre marknaden och få den att fungera.

Man bör notera att tillämpningen av dessa bestämmelser görs enligt olika beslutsförfaranden: I artikel 94 i EG-fördraget föreskrivs enhällighet i rådet och ett enkelt yttrande från Europaparlamentet, medan det i artikel 95 i EG-fördraget föreskrivs medbeslutandeförfarande och följaktligen omröstning med kvalificerad majoritet i rådet.

17. Detta förklaras av historiska orsaker: f.d. artikel 100A (nuvarande 95 i EG-fördraget), som infogades i fördraget för att genomföra den inre marknaden, var förr formulerad som en, förvisso mycket omfattande, avvikelse från artikel 100 (nuvarande artikel 94 i EG-fördraget). Icke desto mindre har användningen av artikel 95 i EG-fördraget varit mycket mer frekvent än användningen av artikel 94 i detsamma.

Även om artikel 95 i EG-fördraget enligt sin egen formulering är en avvikelse från artikel 94 i EG-fördraget, använder institutionerna i praktiken artikel 95 i EG-fördraget för antagande av åtgärder i syfte att förbättra den inre marknadens funktion, utom när det gäller de bestämmelser som är undantagna enligt punkt 2 i denna artikel (skattebestämmelser, fri rörlighet för personer, bestämmelser om anställdas rättigheter och intressen).

Konventet kan följaktligen undersöka om man inte bör flytta om de aktuella texterna för att bekräfta att artikel 95 i EG-fördraget utgör den allmänna regeln och artikel 94 i EG-fördraget undantaget.

C. Allmänna övergripande klausuler

18. I den nuvarande versionen av EG-fördraget förekommer olika bestämmelser med allmän räckvidd, dvs. de är integrerade på alla nivåer av gemenskapens verksamhet, utan åtskillnad från den sektorsvisa politik som förs.

Dessa klausuler återfinns antingen i första delen av EG-fördraget (Principerna) eller i tredje delen (Gemenskapens politik). Det rör sig särskilt om:

- artikel 3.2 där man strävar efter att "*undanröja bristande jämställdhet mellan kvinnor och män och att främja jämställdhet mellan dem*",
- artikel 6 där det föreskrivs att "*miljöskyddskraven skall integreras i utformningen och genomförandet av gemenskapens politik och verksamhet ...*",
- artikel 127.2, enligt vilken en "*hög sysselsättningsnivå skall beaktas när gemenskapens politik och verksamhet utformas och genomförs ...*",
- artikel 151.4, enligt vilken "*gemenskapen skall beakta de kulturella aspekterna [...] och sin kulturella mångfald*",
- artikel 152.1, i vilken "*en hög hälsoskyddsnivå för människor skall säkerställas*" vid genomförandet av politiken,
- artikel 153.2, enligt vilken samma sak gäller för "*konsumentskyddskraven*".

Samma koncept återfinns när det gäller industrins konkurrensförmåga i gemenskapen (artikel 157.3 EG), ekonomisk och social sammanhållning (artikel 159 EG) och utvecklingssamarbete (artikel 178 EG).

19. Man kan tänka sig två förenklingar. Den ena skulle bestå i att man i en enda artikel i första delen av fördraget tar upp de två slags klausuler som för närvarande finns i första delen av EG-fördraget, nämligen artikel 3.2 och artikel 6 EG. Den andra lösningen är att i början av del II ta upp samtliga begrepp som nämns ovan i form av en allmän "*övergripande klausul*".
20. För alla eventualiteter återges nedan en modell för vart och ett av dessa alternativ.

Alternativ A (kort, artikel 3.2 och artikel 6 som återfinns i "Principdelen" i EG-fördraget

"Följande krav skall integreras i fastställandet och genomförandet av den politik och de åtgärder som unionen vidtar och som omfattas av denna del:

- a) *Undanröjande av bristande jämlikhet mellan kvinnor och män samt främjande av jämställdhet mellan dem.*
- b) *Miljöskydd, i synnerhet för att främja hållbar utveckling."*

Alternativ B (långt, samtliga övergripande bestämmelser i EG-fördraget)

"Följande krav skall integreras i fastställandet och genomförandet av den politik och de åtgärder som unionen vidtar och som omfattas av denna del:

- a) Undanröjande av bristande jämlikhet mellan kvinnor och män samt främjande av jämställdhet mellan dem.*
- b) Miljöskydd, i synnerhet för att främja hållbar utveckling.*
- c) Hälsoskydd för människor.*

Unionen skall beakta följande mål, när den fastställer och genomför den politik och de åtgärder som omfattas av denna del:

- a) Förverkligandet av en hög sysselsättningsnivå.*
- b) De kulturella aspekterna, i synnerhet för att respektera och främja kulturell mångfald.*
- c) Konsumentskydd.*
- d) Genomförandet av de villkor som krävs för att unionens industri skall vara konkurrenskraftig.*
- e) Stärkande av ekonomisk och social sammanhållning i unionen samt målen för denna politik.*
- f) Målen för utvecklingssamarbetet, när politiken och åtgärderna riskerar att påverka utvecklingsländerna."*

D. Omdisponering av vissa artiklar

21. Vissa omdisponeringar av begränsad räckvidd har gjorts i volym I, nämligen:

- a) Artikel 4 EG skulle kunna flyttas till början av avdelningen *Ekonomisk och monetär politik*.
- b) Artiklarna 14 och 15 EG kunde hellre stå i början av en ny avdelning eller ett nytt kapitel som handlar om den inre marknaden, där även artiklarna 94–97 kunde sammanföras.
- c) Om avdelning II, *Jordbruk*, i EG-fördraget skulle kompletteras med orden *och fiske* för att avdelningen skall återspegla tillämpningsområdet för artikel 32.1 EG bör artikeltexten anpassas för att ta hänsyn till detta.

- d) I fjärde delen av EG-fördraget, den som rör associeringen av de utomeuropeiska länderna och territorierna, åsyftas en partiell tillämpning av fördragsordningen på berörda länder och territorier. Det verkar därför som om denna del borde stå i närheten av klausulen om geografiskt tillämpningsområde i fördraget.

III. FÖRSLAG TILL FÖRENKLING

A. De rättsakter som inte omfattas av utkastet till artiklarna 24–33 i fördraget

22. I vissa bestämmelser i EG-fördraget som kan komma att stå i andra delen av konstitutionen föreskrivs förfaranden och rättsakter som för närvarande inte omfattas av artiklarna 24–33 i utkastet (CONV 571/03 av den 26 februari 2003).

Man kunde ställa sig frågan om det inte vore lämpligt att vidta åtgärder för att den allmänna strategin skall överensstämma med de specifika bestämmelserna.

a) Europaparlamentets rättsakter

23. Europaparlamentet besitter beslutsbefogenheter som inte omfattas av utkastet till artiklar i fråga och som inte sorterar under parlamentets befogenheter att bestämma över sin egen organisation.

"Europaparlamentet skall utse en ombudsman" enligt artikel 195.1 EG och "efter yttrande från kommissionen och med godkännande av rådet [...] fastställa regler och allmänna villkor för ombudsmannens ämbetsutövning ..." (artikel 195.4 EG). Likaledes skall Europaparlamentet i enlighet med artikel 190.5 EG "efter att ha begärt ett yttrande från kommissionen och sedan rådet [...] gett sitt godkännande fastställa regler och allmänna villkor för hur dess ledamöter skall utföra sina åligganden ...".

Den omständigheten att dessa rättsakter skall antas "sedan rådet har gett sitt godkännande" berövar inte parlamentet några av de beslutsbefogenheter som det tilldelats i det här fallet.

Enligt budgetförfarandet "skall Europaparlamentets ordförande förklara att budgeten blivit slutgiltigt antagen" (artikel 272.7 EG-fördraget). Slutligen har parlamentet fortfarande ensamt befogenhet att "på rekommendation av rådet" bevilja kommissionen ansvarsfrihet för budgetens genomförande (artikel 276.1 EG).

b) De rättsakter med allmän räckvidd som antagits av unionens rättsliga instanser

24. "Domstolen skall fastställa sina rättegångsregler. Dessa regler skall godkännas av rådet ..." i enlighet med artikel 223 sjätte stycket i EG-fördraget. Samma sak gäller förstainstansrätten och de särskilda rättsinstanserna enligt artikel 224 femte stycket EG-fördraget respektive artikel 225 femte stycket EG-fördraget.

Det är här verkligen fråga om beslutsbefogenheter som tilldelats unionens särskilda rättsinstanser, eftersom rättegångsreglerna för sådana instanser inte kan införlivas i en arbetsordning.

c) *Rättsakter som antagits genom gemensam överenskommelse*

25. "Närmare föreskrifter om utövandet av undersökningsrätten skall fastställas av Europaparlamentet, rådet och kommissionen i samförstånd" enligt artikel 193 tredje stycket i EG-fördraget.

Samma sak gäller för det avtal som ingåtts mellan revisionsrätten, Europeiska investeringsbanken och kommissionen i enlighet med artikel 248.3 tredje stycket i EG-fördraget och som rör revisionsrättens rätt att få tillgång till den information som banken innehar.

B. Beslutsförfaranden

a) *Europaparlamentet*

26. När parlamentet röstar med en majoritet som vanligtvis kallas "*enkel*" eller "*relativ*" – vilket är allmän regel – används i EG-fördraget formuleringen "*absolut majoritet av de avgivna rösterna*" (artikel 198 första stycket; artikel 251 femte stycket; artikel 272 fjärde stycket ...). När parlamentet uttrycker sig med den majoritet som vanligtvis är känd som absolut majoritet talas det i fördraget på franska om "*majorité des membres qui le composent*" (*majoriteten av parlamentets ledamöter*). Även formuleringen "*majorité de ses membres*" (*majoriteten av dess ledamöter*) eller "*majorité des membres du Parlement européen*" (*majoriteten av Europaparlamentets ledamöter*) används. Detta är också den formulering som valts i de engelska och tyska versionerna.

Användningen av adjektivet "*absolut*" kan således leda till sammanblandning, medan det faktiskt bara rör sig om relativ majoritet.

Det föreslås därför att å ena sidan orden "*majorité des suffrages exprimés*" (*majoritet av de avgivna rösterna*) används och å andra sidan "*majorité des membres qui composent le Parlement européen*" (*majoritet av Europaparlamentets ledamöter*) eller "*majorité des membres qui le composent*" (*majoritet av dess ledamöter*).

b) *Rådet*

27. Man kan fråga sig om den nuvarande omröstningsregeln, enligt vilken "*rådets beslut*" skall "*fattas med en majoritet av medlemmarna*" (artikel 205.1 EG) inte borde ersättas med formuleringen "*rådets beslut skall fattas med kvalificerad majoritet*".

I verkligheten vet man att rådet främst uttrycker sig genom kvalificerad majoritet, mera sällan enhälligt eller med enkel majoritet. Därav följer att omröstningsregeln kvalificerad majoritet i princip motsvarar de flesta av fallen och en sådan ändring skulle i högsta grad underlätta läsbarheten i fördragstexten.

När rådet nämns i konstitutionen skulle det således inte längre ske tillsammans med uttryck som "*statuant à la majorité qualifiée*" (*med kvalificerad majoritet*), eftersom omröstningsregeln (enkel majoritet eller enhällighet) i gengäld uttryckligen skulle nämnas i exceptionella fall.

c) *Kommissionen*

28. Expertgruppen ifrågasätter också om det är nödvändigt att återge de olika institutionella faserna i unionens invecklade lagstiftningsförfarande i varje operativ konstitutionsartikel som utgör en rättslig grund.

Med tanke på kommissionens nära nog allmänna initiativrätt när det gäller gemenskapens normativa åtgärder kan man sålunda fråga sig om man inte kunde avstå från att systematiskt återge frasen "*på förslag av kommissionen*" i varje rättsakt.

Det skulle räcka med att i artikeln om kommissionen i konstitutionens första del, eller eventuellt den artikel i den andra delen som särskilt rör kommissionens verksamhet, ange en formulering av följande slag "*Såvida inget annat anges får en unionsakt endast antas på förslag av kommissionen*".

I övriga fall kunde man t.ex. använda följande formulering: "*Rådet skall på eget initiativ/på initiativ av en medlemsstat /på rekommendation av kommissionen anta ...*".¹

C. Rättsakternas benämning

29. I enlighet med slutsatserna från arbetsgrupp IX för förenkling (CONV 424/02, DEL II D c) använder expertgruppen termen "*lagstiftningsförfarande*" varje gång det rör sig om akter som antas genom medbeslutandeförfarandet. Den formulering som används har inspirerats av den som presidiet har valt i utkastet till artikel 28.3 i konstitutionen: "*Europaparlamentet och rådet skall i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta ...*".

I särskilda fall som anges i konstitutionen har också rådet ensamt lagstiftningsbefogenhet (utkast till artikel 25.2).

Det kan inte förnekas att det finns en risk för sammanblandning, eftersom vissa lagar/ramlagar, dvs. rådets lagar/ramlagar, skulle antas i enlighet med ett annat förförande än lagstiftningsförfarandet.

---

¹ De medlemmar av gruppen som utsetts av rådets juridiska avdelning ansluter sig inte till förslagen i det andra, tredje och fjärde stycket i punkt 28, utan anser att de borde studeras ytterligare.

D. Uppdelning i rådets rättsakter och rådets akter som inte är rättsakter

30. Det framgår av utkastet till artikel 25.1 i konstitutionens första del och kommentarerna till denna att medbeslutandeförfarandet är den allmänna regeln för antagande av rättsakter.

I artikel 25.2 anges som ett undantag från denna regel att rättsakter också kan antas av rådet ensamt. De fall då rådet ensamt har lagstiftningsbefogenhet bör uttryckligen fastställas i konstitutionen.

Eftersom konventet i detta skede ännu inte upprättat förteckningen över dessa undantag har expertgruppen inte kunnat ta hänsyn till denna vid utarbetandet av denna rapport.

31. Om konventet anser att rådet när det gäller en viss politik eller åtgärd borde ha både lagstiftningsbefogenhet enligt utkastet till artikel 25.2 (antagande av en lag eller ramlag) och befogenhet att anta förordningar och beslut som inte är rättsakter enligt utkastet till artikel 26, bör det likaså när gäller denna politik eller åtgärd tydligt anges i vilka fall rådet har lagstiftningsbefogenhet och i vilka fall det har befogenhet att anta förordningar och beslut som inte är rättsakter.
32. Mer allmänt vill expertgruppen göra konventets uppmärksam på att det är nödvändigt att göra en tydlig uppdelning mellan rådets lagstiftningsbefogenheter och dess befogenhet att anta förordningar och beslut som inte är rättsakter såsom föreskrivs i artiklarna 25.2 och 26 i konstitutionen.

Den konstaterar i detta hänseende att rådets utövande av lagstiftningsbefogenheter, i detta skede i konventets arbete, får två följder när det gäller förfaranden: För det första är rådet förpliktigt att sammanträda offentligt och för det andra gäller "*systemet för tidig varning*" endast lagförslag.

E. Samtyckesförfarandets beteckning

33. När det gäller Europaparlamentets särskilda samtyckesbefogenhet kan man fråga sig om denna term inte kunde bytas ut mot termen "*godkännande*", vilket inte skulle innebära att den åtgärd som institutionen i fråga ombeds vidta ändrar karaktär. Denna godkännandefunktion återfinns redan i EG-fördraget, bl.a. i artikel 214, när det gäller nomineringen av kommissionens ledamöter.

När rådets samtycke erfordras innan en annan institution antar en akt yttrar sig även rådet genom att ge sitt "*godkännande*" (se exempelvis artiklarna 190.5 eller 195.4 i EG-fördraget).

I detta hänseende kan man konstatera att den tyska versionen av fördraget t.ex. använder samma ord "*Zustimmung*" både för termen "*samtycke*" och uttrycket "*godkännande*".

Dessutom förefaller ordet "*godkännande*" lättare att förstå för medborgarna än termen "*samtycke*".

F. Klargörande av de rättsliga grunderna

34. I rapporten från arbetsgrupp V för kompletterande befogenheter (CONV 375/1/02/REC av den 4 november 2002) rekommenderas att man minskar användningen av artikel 308 i EG-fördraget genom att införa de rättsliga grunder som är nödvändiga för att unionen skall kunna agera på de områden där den nu inte kan ingripa på annat sätt än genom användning av denna bestämmelse. Som exempel kan nämnas
- utvidgningen av förordningen om social trygghet till att omfatta även egenföretagare, eftersom artikel 42 i EG-fördraget utgör lämplig rättslig grund endast för löntagare,
  - finansiella och ekonomiska sanktioner för enskilda personer eller sammanslutningar utanför unionen, eftersom artiklarna 60 och 301 i EG-fördraget endast tillämpas för tredje land, eller
  - de rättsakter som rör genomförandet av den inre marknaden och som omfattar mer än tillnärmningen av nationell lagstiftning (se artiklarna 94 och 95 i EG-fördraget), bland annat sådana som avser immaterialrätt inom unionen.
35. Om konventet önskar begränsa användningen av artikel 308 i EG-fördraget kan det föreskriva en särskild rättslig grund för de fall där detta är lämpligt. Olika lösningar kan tänkas för olika fall. När det till exempel gäller utvidgningen av förordningen om social trygghet till att även omfatta egenföretagare kan man tänka sig en rättslig grund i kapitlet "Upprättande".

För de rättsakter som avser genomförandet av den inre marknaden som går längre än tillnärmningen av nationell lagstiftning, bland annat sådana som avser immaterialrätt inom unionen kan man tänka sig antingen en anpassning av hänvisningen till tillnärmningen av lagstiftning i artiklarna 94 och 95 i EG-fördraget eller också upprättande av en särskild rättslig grund.

G. Europaparlamentets årliga sammanträdesperioder

37. Parlamentet skall hålla en årlig session (artikel 196 första stycket i EG-fördraget). Alltsedan Romfördraget har parlamentet inom ramen för sitt självbestämmande beslutat att förlägga sina arbetsperioder i form av *sammanträdesperioder*, vilket i stort sett har fastställts av EG-domstolens rättspraxis.

Lydelsen i andra stycket av artikel 196 i EG-fördraget "*Europaparlamentet får sammanträda till extra session ...*" kan med lätthet vålla förvirring och ge upphov till frågor bland medborgarna, och därför föreslås det att man i just detta fall behåller den lydelse som fastställs i parlamentets förordning från 1958, nämligen "*sammanträdesperiod*".

Detta är anledningen till att arbetsgruppen föreslår att stycke 2 i artikel 196 ändras på följande sätt: "*Europaparlamentet får samlas till extra sammanträdesperiod ...*".

* * *

VOLYM II

PRELIMINÄRT UTKAST TILL KONSTITUTIONELLT FÖRDRAG

Förslag till redaktionell anpassning av bestämmelserna i EG-fördraget och EU-fördraget

* * *

Text som följer strukturen i EG-fördraget och EU-fördraget

Del A i denna volym innehåller bestämmelserna i EG-fördraget (s. 2–140)
Del B i denna volym innehåller bestämmelserna i EU-fördraget (s. 141–170)

Volymen skall läsas med beaktande av bilaga I och II till volym I.

DEL A

Bestämmelser från Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (EG-fördraget)

Innehållsförteckning

	sida
Första delen Principerna	6
Andra delen Unionsmedborgarskap	13
Tredje delen Unionens politik	16
AVDELNING I Fri rörlighet för varor	16
Kapitel I Tullunion	17
Kapitel II Förbud mot kvantitativa restriktioner mellan medlemsstaterna	18
AVDELNING II Jordbruk	19
AVDELNING III Fri rörlighet för personer, tjänster och kapital	23
Kapitel 1 Arbetstagare	23
Kapitel 2 Etableringsfrihet	25
Kapitel 3 Tjänster	28
Kapitel 4 Kapital och betalningar	30
AVDELNING IV Visering, asyl, invandring och annan politik som rör fri rörlighet för personer	32
AVDELNING V Transporter	37
AVDELNING VI Gemensamma regler om konkurrens,, beskattning och tillnärmning av lagstiftning	41
Kapitel 1 Konkurrensregler	41
Avsnitt 1 Regler tillämpliga på företag	41
Avsnitt 2 Stöd som beviljats av medlemsstaterna	44
Kapitel 2 Bestämmelser om skatter	46
Kapitel 3 Tillnärmning av lagstiftning	48
AVDELNING VII Ekonomisk och monetär politik	51
Kapitel 1 Ekonomisk politik	
Kapitel 2 Monetär politik	
Kapitel 3 Institutionella bestämmelser	
Kapitel 4 Övergångsbestämmelser	

AVDELNING VIII	Sysselsättning	51
AVDELNING IX	Gemensam handelspolitik	54
AVDELNING X	Tullsamarbete	56
AVDELNING XI	Socialpolitik, utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor	57
Kapitel 1	Socialpolitik	57
Kapitel 2	Europeiska socialfonden	63
Kapitel 3	Utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor	64
AVDELNING XII	Kultur	65
AVDELNING XIII	Folkhälsa	67
AVDELNING XIV	Konsumentskydd	68
AVDELNING XV	Transeuropeiska nät	68
AVDELNING XVI	Industri	71
AVDELNING XVII	Ekonomisk och social sammanhållning	72
AVDELNING XVIII	Forskning och teknisk utveckling	74
AVDELNING XIX	Miljö	78
AVDELNING XX	Utvecklingssamarbete	80
AVDELNING XXI	Ekonomiskt, finansiellt och tekniskt med tredje land	82
Fjärde delen	Associering av utomeuropeiska länder och territorier	83
Femte delen	Unionens institutioner	86
AVDELNING I	Institutionella bestämmelser	86
Kapitel 1	Institutionerna	86
Avsnitt 1	Europaparlamentet	86
Avsnitt 2	Rådet	91
Avsnitt 3	Kommissionen	94
Avsnitt 4	Domstolen	97
Avsnitt 5	Revisionsrätten	107

Kapitel 2	Gemensamma bestämmelser för flera institutioner	110
Kapitel 3	Ekonomiska och sociala kommittén	115
Kapitel 4	Regionkommittén	118
Kapitel 5	Europeiska investeringsbanken	119
AVDELNING II	Finansiella bestämmelser	121
Sjätte delen	Allmänna bestämmelser och slutbestämmelser	128
Slutbestämmelser		139

* * *

FÖRSTA DELEN

PRINCIPERNA

Artikel 1¹

~~Genom detta fördrag upprättar de HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA mellan sig en EUROPEISK GEMENSKAP.~~

Artikel 2

~~Gemenskapen skall ha till uppgift att genom att upprätta en gemensam marknad och en ekonomisk och monetär union och genom att fullfölja den gemensamma politik eller verksamhet som avses i artiklarna 3 och 4 främja en harmonisk, väl avvägd och hållbar utveckling av näringslivet inom gemenskapen som helhet, en hög nivå i fråga om sysselsättning och socialt skydd, jämställdhet mellan kvinnor och män, en hållbar och icke-inflatorisk tillväxt, en hög grad av konkurrenskraft och ekonomisk konvergens, en hög nivå i fråga om miljöskydd och förbättring av miljöns kvalitet, en höjning av levnadsstandarden och livskvaliteten samt ekonomisk och social sammanhållning och solidaritet mellan medlemsstaterna.~~

Artikel 3

~~1. — För att uppnå de mål som anges i artikel 2 skall gemenskapens verksamhet på de villkor och i den takt som anges i detta fördrag innefatta~~

- ~~a) — förbud mot tullar och kvantitativa restriktioner mellan medlemsstaterna vid import och export av varor samt förbud mot alla övriga åtgärder med motsvarande verkan,~~
- ~~b) — en gemensam handelspolitik,~~
- ~~c) — en inre marknad som kännetecknas av att hindren för fri rörlighet för varor, personer, tjänster och kapital avskaffas mellan medlemsstaterna,~~
- ~~d) — åtgärder som avser personers inresa och rörlighet enligt avdelning IV,~~
- ~~e) — en gemensam politik på jordbruks- och fiskeområdet,~~
- ~~f) — en gemensam politik på transportområdet,~~
- ~~g) — en ordning som säkerställer att konkurrensen inom den inre marknaden inte snedvrids,~~

---

¹ Artiklarna 1, 2 och 3.1 utgår och ersätts med utkast till artiklar (unionens upprättande, värden och mål) i första delen (artiklarna 1, 2 och 3, CONV 528/03).

- h) ~~tillnärmning av medlemsstaternas nationella lagstiftning i den utsträckning den gemensamma marknadens funktion kräver det,~~
- i) ~~främjande av samordningen av medlemsstaternas sysselsättningspolitik i syfte att göra denna mer effektiv genom att utveckla en samordnad sysselsättningsstrategi,~~
- j) ~~en politik på det sociala området som innefattar en europeisk socialfond,~~
- k) ~~stärkande av den ekonomiska och sociala sammanhållningen,~~
- l) ~~en miljöpolitik,~~
- m) ~~stärkande av gemenskapsindustrins konkurrenskraft,~~
- n) ~~främjande av forskning och teknisk utveckling,~~
- o) ~~stimulans till att upprätta och utveckla transeuropeiska nät,~~
- p) ~~bidrag till att uppnå en hög hälsoskyddsnivå,~~
- q) ~~bidrag till god utbildning samt till kulturens utveckling i medlemsstaterna,~~
- r) ~~en politik på området för utvecklingssamarbete,~~
- s) ~~associering av utomeuropeiska länder och territorier i syfte att öka handeln och att gemensamt främja den ekonomiska och sociala utvecklingen,~~
- t) ~~bidrag till att stärka konsumentskyddet,~~
- u) ~~åtgärder på områdena energi, räddningstjänst och turism.~~

2. — I all verksamhet som avses i denna artikel **del** skall **gemenskapen unionen** syfta till att undanröja bristande jämställdhet mellan kvinnor och män och att främja jämställdhet mellan dem.¹

¹ Denna punkt, som skall tillämpas på ett övergripande sätt för alla politikområden, skulle kunna slås samman med artikel 6 (miljö) till en enda artikel, och t.o.m. med de andra bestämmelser av detta slag som återfinns på skilda ställen i de olika kapitlen, t.ex. under en rubrik kallad "allmänna bestämmelser". Dessutom bör det noteras att hänvisningen till "denna del" utvidgar tillämpningsområdet för denna (eller dessa) "övergripande" punkt(er), såvitt den omfattar ämnen som för närvarande ligger inom de andra och tredje pelarna.

Artikel 4¹

1. För att de mål som anges i [artikel 2]² skall uppnås skall medlemsstaternas och ~~gemenskapens~~ **unionens** verksamhet, på de villkor [och enligt den tidsplan]³ som anges i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**, innefatta förändring av en ekonomisk politik som baseras på en nära samordning av medlemsstaternas ekonomiska politik, på den inre marknaden och på fastställda gemensamma mål och som bedrivs enligt principen om en öppen marknadsekonomi med fri konkurrens.

2. Parallellt härmed och i enlighet med detta fördrag samt [den tidsplan och]⁴ de förfaranden som anges i ~~fördraget~~ **konstitutionen** skall denna verksamhet omfatta ~~en oåterkallelig lösning av växelkurserna som skall leda till att en gemensam valuta, en euron, införs och till att samt fastställande och bedrivande av en gemensam penning- och valutapolitik fastställs och bedrivs~~; denna politik skall ha som huvudmål att upprätthålla prisstabilitet och att, utan att detta mål åsidosätts, understödja den allmänna ekonomiska politik som bedrivs inom ~~gemenskapen~~ **unionen**, i överensstämmelse med principen om en öppen marknadsekonomi med fri konkurrens.

3. Denna verksamhet från medlemsstaternas och ~~gemenskapens~~ **unionens** sida förutsätter att följande vägledande principer iakttas: Stabila priser, sunda offentliga finanser och monetära förhållanden samt en stabil betalningsbalans.

Artikel 5⁵

~~Gemenskapen skall handla inom ramen för de befogenheter som den har tilldelats och de mål som har ställts upp för den genom detta fördrag.~~

~~På de områden där gemenskapen inte är ensam behörig skall den i överensstämmelse med subsidiaritetsprincipen vidta en åtgärd endast om och i den mån som målen för den planerade åtgärden inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och därför, på grund av den planerade åtgärdens omfattning eller verkningar, bättre kan uppnås på gemenskapsnivå.~~

~~Gemenskapen skall inte vidta någon åtgärd som går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målen i detta fördrag.~~

---

¹ Denna artikel kan flyttas till början av avdelning VII "Ekonomisk och monetär politik".

² Artikel 2 utgår och ersätts med utkastet till artikel "Unionens mål" i första delen (artikel 3.2, CONV 528/03).

³ Man kan ifrågasätta om det är lämpligt att bibehålla denna hänvisning (den tidsplan ...).

⁴ Man kan ifrågasätta om det är lämpligt att bibehålla denna hänvisning (den tidsplan ...).

⁵ Artikel 5 utgår och ersätts med utkastet till artikel "grundläggande principer" i första delen (artikel 8, CONV 528/03).

Artikel 6¹

Miljöskyddskraven skall integreras i utformningen och genomförandet av ~~gemenskapens~~ **unionens** politik och verksamhet enligt ~~artikel 3~~ **denna del**, särskilt i syfte att främja en hållbar utveckling.

Artikel 7²

1. De uppgifter som anförtrots gemenskapen skall genomföras av

- ett EUROPAPARLAMENT,
- ett RÅD,
- en KOMMISSION,
- en DOMSTOL,
- en REVISIONSRÄTT.

Varje institution skall handla inom ramen för de befogenheter som den har tilldelats genom detta fördrag.

2. Rådet och kommissionen skall biträdas av en ekonomisk och social kommitté och en regionkommitté med rådgivande uppgifter.

Artikel 8³

Ett europeiskt centralbankssystem (härefter kallat "ECBS") och en europeisk centralbank (härefter kallad "ECB") skall upprättas enligt det förfarande som anges i detta fördrag; de skall handla inom ramen för de befogenheter som de har tilldelats genom detta fördrag och den stadga för ECBS och ECB (härefter kallad "ECBS-stadgan"), som är fogad till fördraget.

---

¹ Denna artikel, som skall tillämpas på ett övergripande sätt för alla politikområden, skulle kunna slås samman med andra artiklar av samma slag till en enda artikel (jfr fotnot till artikel 3.2). Samma kommentar som i den fotnoten angående användningen av uttrycket "denna del".

² Artiklarna 7–10 behandlas eller kommer att behandlas i första delen.

³ Man kan fråga sig om det är önskvärt att konstitutionen innehåller förkortningar (exempelvis ECB för "Europeiska centralbanken") eller om det inte blir tydligare för läsaren om man använder institutionens eller organets gängse namn. Europeiska investeringsbanken (artikel 9) förkortas inte "EIB" i artiklarna i fördraget. Om man har för avsikt att använda sådana förkortningar måste förklaringar till förkortningarna återfinnas på någon plats i konstitutionen.

Artikel 9

En europeisk investeringsbank upprättas härmed; den skall handla inom ramen för de befogenheter som den har tilldelats genom detta fördrag och den stadga som är fogad till fördraget.

Artikel 10

Medlemsstaterna skall vidta alla lämpliga åtgärder, både allmänna och särskilda, för att säkerställa att de skyldigheter fullgörs som följer av detta fördrag eller av åtgärder som vidtagits av gemenskapens institutioner. Medlemsstaterna skall underlätta att gemenskapens uppgifter fullgörs.

De skall avstå från varje åtgärd som kan äventyra att fördragets mål uppnås.

Artikel 11

1. De medlemsstater som avser att upprätta ett närmare samarbete sinsemellan på något av de områden som avses i detta fördrag skall rikta en begäran till kommissionen, som kan lägga fram ett förslag för rådet om detta. Om kommissionen inte lägger fram något förslag, skall den underrätta de berörda medlemsstaterna om skälen till detta.

2. Ett bemyndigande att inleda ett närmare samarbete enligt punkt 1 skall med beaktande av artiklarna 43–45 i Fördraget om Europeiska unionen ges av rådet, som skall besluta med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet. Om det närmare samarbetet avser ett område som omfattas av förfarandet i artikel 251 i det här fördraget, krävs Europaparlamentets samtycke.

En rådsmedlem får begära att frågan hänskjuts till Europeiska rådet. Efter ett sådant hänskjutande får rådet fatta beslut i enlighet med bestämmelserna i första stycket i denna punkt.

3. De rättsakter och beslut som är nödvändiga för att genomföra det närmare samarbetet skall vara underkastade alla relevanta bestämmelser i detta fördrag, om inte annat föreskrivs i denna artikel och artiklarna 43–45 i Fördraget om Europeiska unionen.

Artikel 11a

Varje medlemsstat som önskar delta i ett närmare samarbete enligt artikel 11 skall anmäla sin avsikt till rådet och till kommissionen, som inom tre månader efter att ha mottagit anmälan skall avge ett yttrande till rådet. Inom fyra månader efter det att anmälan har mottagits skall kommissionen fatta beslut i frågan och om eventuella särskilda bestämmelser som den anser nödvändiga.

Artikel 12

~~Inom detta fördrags tillämpningsområde och utan att det påverkar tillämpningen av någon särskild bestämmelse i fördraget, skall all diskriminering på grund av nationalitet vara förbjuden.~~

Europaparlamentet och rådet kan enligt lagstiftningsförfarandet i artikel 251 anta alla bestämmelser i syfte att förbjuda sådan diskriminering på grund av nationalitet såsom avses i [artikel (...)].¹

Artikel 13

1. Utan att det påverkar tillämpningen av de övriga bestämmelserna i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** och inom ramen för de befogenheter som ~~fördraget~~ **konstitutionen** ger ~~gemenskapen unionen~~, kan rådet genom enhälligt beslut på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet **vidta med enhällighet besluta om** lämpliga åtgärder för att bekämpa diskriminering på grund av kön, ras, etniskt ursprung, religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning. **Rådet skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet.**

2. Med avvikelse från punkt 1 skall **Europaparlamentet och rådet fatta beslut i enlighet med förfarandet i artikel 251 när rådet, i enlighet med lagstiftningsförfarandet och som stöd för i syfte att stödja** de åtgärder som medlemsstaterna vidtar för att bidra till att förverkliga målen i punkt 1, beslutar om stimulansåtgärder på **unionsnivå**, som dock inte får omfatta någon harmonisering av medlemsstaternas lagar eller andra författningar.

Artikel 14²

1. ~~Gemenskapen Unionen~~ **Unionen** skall ~~besluta om åtgärder anta bestämmelser~~ i syfte att ~~gradvis~~ upprätta den inre marknaden ~~under tiden fram till och med den 31 december 1992³~~ i enlighet med ~~bestämmelserna i denna artikel och i artiklarna [15, 26, 47.2, 49, 80, 93 och 95] och utan att det påverkar tillämpningen av övriga bestämmelser i detta fördrag~~ **konstitutionen**.

2. Den inre marknaden skall omfatta ett område utan inre gränser, där fri rörlighet för varor, personer, tjänster och kapital säkerställs i enlighet med bestämmelserna i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**.

---

¹ Inför en hänvisning till utkastet till artikel om "icke-diskriminering på grund av nationalitet" i första delen (artikel 6, CONV 528/03).

² Artiklarna 14 och 15 kan flyttas till början av den nuvarande tredje delen "Gemenskapens politik". Man kan dessutom fråga sig om det inte vore lämpligt att ha med en avdelning eller ett kapitel "Inre marknaden" och placera de båda artiklarna i början av dessa.

³ Hänvisningen till denna tidsfrist gäller inte längre. Det föreslås att den stryks.

3. Rådet skall ~~genom beslut med kvalificerad majoritet~~ på förslag av kommissionen **med kvalificerad majoritet anta bestämmelser där fastställa** de riktlinjer och villkor **fastställs** som är nödvändiga för att säkerställa väl avvägda framsteg inom alla berörda sektorer.¹

Artikel 15²

Kommissionen skall, när den utformar sina förslag i syfte att nå de mål som uppställts i artikel 14, ta hänsyn till de påfrestningar som vissa ekonomier på olika utvecklingsnivåer kommer att utsättas för ~~under den tid då~~ på grund av upprättandet av den inre marknaden ~~upprättas~~, och den får föreslå lämpliga bestämmelser.

Om dessa bestämmelser får formen av undantag, måste de vara av tillfällig natur och medföra minsta möjliga störning av den ~~gemensamma~~ **inre** marknadens funktion.

Artikel 16

Utan att det påverkar tillämpningen av [artiklarna 73, 86 och 87] och med beaktande av den betydelse som tjänster av allmänt ekonomiskt intresse har för unionens [gemensamma värderingar]³ och den roll som dessa tjänster spelar när det gäller att främja social och territoriell sammanhållning, skall ~~gemenskapen~~ **unionen** och medlemsstaterna, var och en inom ramen för sina respektive befogenheter och inom ~~detta fördrags~~ **denna konstitutions** tillämpningsområde, sörja för att sådana tjänster utförs på grundval av principer och villkor som gör det möjligt för dem att fullgöra sina uppgifter.

---

¹ Det förefaller som om denna punkt aldrig har använts. Bör den utgå?

² Det föreslås att hänvisningen till den tid då den inre marknaden upprättas utgår (jfr fotnot till artikel 14). Strykningen av denna hänvisning skulle emellertid kunna medföra en förlängning av möjligheterna till undantag enligt artikel 15, vilka endast kunde tillämpas under perioden i fråga.

³ Man ifrågasätta detta begrepp "gemensamma värderingar", då begreppet "värden" definieras i utkastet till artikel om "unionens värden" i första delen (artikel 2, CONV 528/03) och avser värden såsom mänskliga rättigheter. Det föreslås att man försöker finna en annan term.

ANDRA DELEN

UNIONSMEDBORGARSKAP

Artikel 17¹

~~1. Ett unionsmedborgarskap införs härmed. Varje person som är medborgare i en medlemsstat skall vara unionsmedborgare. Unionsmedborgarskapet skall komplettera och inte ersätta det nationella medborgarskapet.~~

~~2. Unionsmedborgarna skall ha de rättigheter och skyldigheter som föreskrivs i detta fördrag.~~

Artikel 18

~~1. Varje unionsmedborgare skall ha rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier, om inte annat följer av de begränsningar och villkor som föreskrivs i detta fördrag och i bestämmelserna om genomförande av fördraget.²~~

2. Om en åtgärd från ~~gemenskapens~~ **unionens** sida är nödvändig för att uppnå ~~detta~~ **det** mål som avses i [artikel (...)]³ för rätten till fri rörlighet och fri vistelse för alla unionsmedborgare och om inte befogenheter för detta föreskrivs i detta fördrag ~~denna konstitution~~ kan **Europaparlamentet och rådet i enlighet med lagstiftningsförfarandet** anta bestämmelser i syfte att underlätta utövandet av ~~de rättigheter som avses i punkt 1~~ **denna rättighet**. ~~Rådet skall besluta enligt förfarandet i artikel 251.~~

3. [Punkt 2] skall inte tillämpas på bestämmelser om pass, identitetskort, uppehållstillstånd eller andra jämförbara dokument och inte heller på bestämmelser om social trygghet eller socialt skydd.⁴

---

¹ Artikel 17 utgår och ersätts med utkastet till artikeln "medborgarskap" i första delen (artikel 7.1, CONV 528/03).

² Artikel 18.1 utgår och ersätts med utkastet till artikel om "medborgarskap" i första delen (artikel 7.2, första strecksatsen, CONV 528/03).

³ Inför en hänvisning till utkastet till artikeln om "medborgarskap" i första delen (artikel 7.2, första strecksatsen, CONV 528/03).

⁴ Det föreslås att det ska klargöras om denna punkt syftar till att undanta alla befogenheter enligt denna artikel på de områden som räknas upp eller om det handlar om att undanta medbeslutande eller kvalificerad majoritet i rådet. Om det senare är fallet, bör konventet undersöka om det är lämpligt att införa en särskild rättslig grund för de bestämmelser som avses i punkt 3.

Artikel 19¹

1. ~~Varje unionsmedborgare som är bosatt i en medlemsstat där han inte är medborgare skall ha rösträtt och vara valbar vid kommunala val i den medlemsstat där han är bosatt, på samma villkor som medborgarna i den staten. Denna rätt² får utövas om inte annat följer av de närmare bestämmelser som rådet antar genom enhälligt beslut på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet; Rådet skall på förslag av kommissionen enhälligt anta bestämmelser där regler fastställs för utövandet av varje unionsmedborgares rätt enligt [artikel (...)]³ att rösta och vara valbar vid kommunala val i den medlemsstat där han är bosatt. Rådet skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet. Dessa bestämmelser kan föreskriva undantag om det är motiverat med hänsyn till särskilda problem i en medlemsstat.~~

2. Utan att det påverkar tillämpningen av [artikel 190.4]⁴ och de bestämmelser som har antagits för att genomföra denna, skall ~~varje unionsmedborgare som är bosatt i en medlemsstat där han inte är medborgare ha rösträtt och vara valbar vid val till Europaparlamentet i den medlemsstat där han är bosatt, på samma villkor som medborgarna i den staten. Denna rätt får utövas om inte annat följer av de närmare bestämmelser som rådet antar genom enhälligt beslut på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet; rådet på förslag av kommissionen enhälligt anta bestämmelser där regler fastställs för utövandet av varje unionsmedborgares rätt enligt [artikel (...)]⁵ att rösta och vara valbar vid val till Europaparlamentet i den medlemsstat där denne är bosatt. Rådet skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet. Dessa bestämmelser kan föreskriva undantag om det är motiverat med hänsyn till särskilda problem i en medlemsstat.~~

---

¹ Under förutsättning att man finner en lösning på problemet med hänvisningen till artikel 190.4 (se fotnot till artikel 19.2 nedan) föreslås att dessa två punkter slås ihop, eftersom de är praktiskt taget identiska.

² Den första meningen i punkterna 1 och 2 i artikel 19 utgår och ersätts av utkastet till artikel om "medborgarskap" i första delen (artikel 7.2, andra strecksatsen, CONV 528/03).

³ Inför en hänvisning till utkastet till artikeln om "medborgarskap" i första delen (artikel 7.2, andra strecksatsen, CONV 528/03).

⁴ Hänvisningen till artikel 190 (enhetligt förfarande för val av ledamöter i Europaparlamentet, vilket kommer att behandlas i första delen) avser rätten (att rösta/vara valbar i europeiska val) och inte förfarandet för antagande av bestämmelser om utövandet av denna rätt (föreskrivs här). Utkastet till artikel om "medborgarskap" i första delen (artikel 7.2, andra strecksatsen, CONV 528/03) som omfattar denna rättighet hänvisar emellertid inte längre till artikel 190. Om en hänvisning till artikel 190, som endast gäller förfarandet, bibehålls här ändras alltså räckvidden hos denna hänvisning, om man inte gör en separat mening där det anges att den endast gäller rätten att rösta och vara valbar.

⁵ Inför en hänvisning till utkastet till artikel om "medborgarskap" i första delen (artikel 7.2, andra strecksatsen, CONV 528/03).

Artikel 20¹

~~Varje unionsmedborgare skall inom ett tredje lands territorium, där den medlemsstat i vilken han är medborgare inte är representerad, ha rätt till skydd av varje medlemsstats diplomatiska eller konsulära myndigheter på samma villkor som medborgarna i den staten. Medlemsstaterna skall komma överens om de inbördes regler som behövs och inleda de internationella förhandlingar som krävs för att säkerställa detta diplomatiskt eller konsulärt skydd för unionsmedborgare i tredje land, såsom avses i [artikel (...)]²~~

Artikel 21³

~~Varje unionsmedborgare skall ha rätt att göra framställningar till Europaparlamentet enligt artikel 194.~~

~~Varje unionsmedborgare kan vända sig till den enligt artikel 195 tillsatta ombudsmannen.~~

I enlighet med [artikel (...)]⁴ kan varje unionsmedborgare kan skriftligen vända sig till institutionerna eller organen som avses i denna artikel eller i artikel 7 på något av de språk som anges i artikel 314 och få svar på samma språk. De institutioner och organ som avses i denna artikel är de som förtecknas i [artikel (...)] samt ombudsmannen.⁵

Artikel 22

Kommissionen skall vart tredje år rapportera till Europaparlamentet, rådet och Ekonomiska och sociala kommittén om tillämpningen av bestämmelserna i [artikel (...)]⁶ i [denna del]. I denna rapport skall hänsyn tas till unionens utveckling.

¹ Den första meningen i artikel 20 utgår och ersätts av utkastet till artikel om "medborgarskap" i första delen (artikel 7.2, tredje strecksatsen, CONV 528/03). För att följa denna bestämmelse har medlemsstaterna i rådet förhandlat om och ingått ett internationellt avtal med varandra. Konventet skulle kunna diskutera om det vore lämpligt att ändra förfarandet för fastställande av de regler som föreskrivs i denna artikel och särskilt möjligheten att inte längre använda ett konventionsinstrument (jfr rapport från arbetsgrupp IX för förenkling, s. 5).

² Inför en hänvisning till utkastet till artikel om "medborgarskap" i första delen (artikel 7.2, tredje strecksatsen, CONV 528/03).

³ De två första styckena, som inte är operativa och endast hänvisar till artiklarna 194 och 195, bör utgå, eftersom de rättigheter som de föreskriver anges i utkastet till artikel om "medborgarskap" i första delen (artikel 7.2, sista strecksatsen, CONV 528/03).

⁴ Inför en hänvisning till utkastet till artikel "medborgarskap" i första delen (artikel 7.2, sista strecksatsen, CONV 528/03).

⁵ Inför en hänvisning till utkastet till den artikel i första delen som kommer att innehålla förteckningen över institutionerna och det två rådgivande organen (Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén).

⁶ Inför en hänvisning till utkastet till artikel om "medborgarskap" i första delen (artikel 7.2, 528/03).

På denna grund och om inte annat följer av andra bestämmelser i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** får rådet ~~genom enhälligt beslut~~ på förslag av kommissionen ~~och efter att ha hört Europaparlamentet~~ **med enhällighet** anta bestämmelser för att stärka eller komplettera de rättigheter som föreskrivs i ~~denna del [artikel (...)]¹~~; dessa bestämmelser skall rådet rekommendera medlemsstaterna att anta i enlighet med deras konstitutionella bestämmelser. **Rådet skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet.**

TREDJE DELEN

UNIONENS POLITIK

AVDELNING I

FRI RÖRLIGHET FÖR VAROR

Artikel 23

1. ~~Gemenskapen~~ **Unionen** skall ~~grunda sig på~~ **innefatta** en tullunion, som skall omfatta all handel med varor och som skall innebära att tullar på import och export samt alla avgifter med motsvarande verkan skall vara förbjudna mellan medlemsstaterna och att en gemensam tulltaxa gentemot tredje land skall införas.
2. ~~Bestämmelserna~~ [Artikel 25] och [kapitel 2] i [denna avdelning] skall tillämpas på varor med ursprung i medlemsstaterna samt på varor som kommer från tredje land och som är i fri omsättning i medlemsstaterna.

Artikel 24

Varor som kommer från tredje land skall anses vara i fri omsättning i en medlemsstat, om importformaliteter har uppfyllts och tillämpliga tullar och avgifter med motsvarande verkan har tagits ut i denna medlemsstat och hel eller partiell restitution av sådana tullar och avgifter inte har lämnats.

---

¹ Inför en hänvisning till utkastet till artikel om "medborgarskap" i första delen (artikel 7.2, 528/03).

KAPITEL I

TULLUNION

Artikel 25

Tullar på import och export samt avgifter med motsvarande verkan skall vara förbjudna mellan medlemsstaterna. Detta förbud skall tillämpas även på tullar av fiskal karaktär.

Artikel 26

~~Tullsatser i den gemensamma tulltaxan skall fastställas av rådet med kvalificerad majoritet på förslag från kommissionen.~~ **Rådet skall på förslag av kommissionen med kvalificerad majoritet anta bestämmelser om fastställande av tullsatserna i den gemensamma tulltaxan.**

Artikel 27

När kommissionen skall fullgöra sina uppgifter enligt detta kapitel skall den vägledas av

- a) nödvändigheten av att främja handelsutbytet mellan medlemsstaterna och tredje land,
- b) utvecklingen av konkurrensförhållandena inom ~~gemenskapen~~ **unionen**, i den mån denna utveckling medför en ökning av företagets konkurrensförmåga,
- c) ~~gemenskapens~~ **unionens** försörjningsbehov i fråga om råvaror och halvfabrikat, varvid kommissionen skall beakta att konkurrensvillkoren mellan medlemsstaterna med avseende på bearbetade varor inte snedvrids,
- d) nödvändigheten av att undvika allvarliga störningar i medlemsstaternas ekonomier och av att trygga en rationell utveckling av produktionen och en ökning av konsumtionen inom ~~gemenskapen~~ **unionen**.

KAPITEL 2

FÖRBUD MOT KVANTITATIVA RESTRIKTIONER MELLAN MEDLEMSSTATERNA

Artikel 28¹

Kvantitativa import- **och export**restriktioner samt åtgärder med motsvarande verkan skall vara förbjudna mellan medlemsstaterna.

Artikel 29

~~Kvantitativa exportrestriktioner samt åtgärder med motsvarande verkan skall vara förbjudna mellan medlemsstaterna.~~

Artikel 30

~~Bestämmelserna i [Artikelarna 28] och 29~~ skall inte hindra sådana förbud mot eller restriktioner för import, export eller transitering som grundas på hänsyn till allmän moral, allmän ordning eller allmän säkerhet eller intresset att skydda människors och djurs hälsa och liv, att bevara växter, att skydda nationella skatter av konstnärligt, historiskt eller arkeologiskt värde eller att skydda industriell och kommersiell äganderätt. Sådana förbud eller restriktioner får dock inte utgöra ett medel för godtycklig diskriminering eller innefatta en förtäckt begränsning av handeln mellan medlemsstaterna.

Artikel 31

1. Medlemsstaterna skall säkerställa att statliga handelsmonopol anpassas på sådant sätt att ingen diskriminering med avseende på anskaffnings- och saluföringsvillkor föreligger mellan medlemsstaternas medborgare.

~~Bestämmelserna i~~ Denna artikel skall tillämpas på varje organ genom vilket en medlemsstat, rättsligt eller i praktiken, direkt eller indirekt kontrollerar, styr eller märkbart påverkar import eller export mellan medlemsstaterna. ~~Bestämmelserna~~ Den skall även tillämpas på monopol som staten överlåtitt på andra.

2. Medlemsstaterna skall inte vidta några nya åtgärder som strider mot de principer som anges i [punkt 1] eller som begränsar räckvidden av de artiklar som avser förbud mot tullar och kvantitativa restriktioner mellan medlemsstaterna.

---

¹ Det föreslås att denna artikel och artikel 29 skall slås ihop.

3. Om ett statligt handelsmonopol har en reglering som är utformad för att underlätta avsättningen eller det ekonomiska utbytet av jordbruksprodukter skall vid tillämpningen av ~~reglerna~~ i denna artikel likvärdiga garantier för sysselsättning och levnadsstandard tillförsäkras berörda producenter.

AVDELNING II

JORDBRUK¹

Artikel 32

1. Den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden skall även omfatta jordbruk och handel med jordbruksprodukter. Med jordbruksprodukter skall förstås jordens, husdjursskötselns och fiskets produkter samt produkter i första bearbetningsledet som har direkt samband med dessa produkter.
2. Om inte annat föreskrivs i [artiklarna 33–38] skall reglerna för upprättandet av den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden tillämpas på jordbruksprodukter.
3. **För de** varor som **förtecknas i [bilaga I] gäller för vilka bestämmelserna** i artiklarna 33–38 ~~gäller är upptagna i den lista som har fogats som bilaga I till detta fördrag.~~²
4. Den ~~gemensamma~~ **inre** marknads funktion och utveckling i fråga om jordbruksprodukter skall åtföljas av upprättandet av en gemensam jordbrukspolitik.

Artikel 33

1. Den gemensamma jordbrukspolitiken skall ha som mål att
  - a) höja produktiviteten inom jordbruket genom att främja tekniska framsteg och genom att trygga en rationell utveckling av jordbruksproduktionen och ett optimalt utnyttjande av produktionsfaktorena, särskilt arbetskraften,
  - b) på så sätt tillförsäkra jordbruksbefolkningen en skälig levnadsstandard, särskilt genom en höjning av den individuella inkomsten för dem som arbetar i jordbruket,
  - c) stabilisera marknaderna,
  - d) trygga försörjningen,
  - e) tillförsäkra konsumenterna tillgång till varor till skäliga priser.

---

¹ Man bör diskutera om det vore lämpligt att lägga till "OCH FISKE" i rubriken. Om detta förslag godtas måste artikel 32 formuleras om.

² Det föreslås att dessa överflödiga formuleringar stryks, eftersom hänvisningen till bilagan endast kan syfta på konstitutionen.

2. Vid utformningen av den gemensamma jordbrukspolitiken och de särskilda åtgärder som krävs för att tillämpa den skall hänsyn tas till
- a) jordbruksnäringens särskilda karaktär som är en följd av jordbrukets sociala struktur och av strukturella och naturbetingade olikheter mellan olika jordbruksregioner,
  - b) nödvändigheten av att gradvis genomföra lämpliga anpassningsåtgärder,
  - c) det faktum att jordbruket i medlemsstaterna utgör en sektor som är nära förbunden med ekonomin i dess helhet.

Artikel 34

1. För att uppnå de mål som anges i [artikel 33] upprättas en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna.

Beroende på produkt skall denna organisation utformas på något av följande sätt:

- a) Gemensamma konkurrensregler.
- b) Obligatorisk samordning av de olika nationella marknadsorganisationerna.
- c) En europeisk marknadsorganisation.

2. Den gemensamma organisation som upprättats enligt punkt 1 får omfatta alla de åtgärder som behövs för att uppnå de mål som anges i [artikel 33], särskilt reglering av priser, stöd för produktion och saluföring av olika produkter, system för lagring och överföring samt gemensamma anordningar för stabilisering av import och export.

Den gemensamma organisationen skall begränsas till att sträva efter de mål som anges i artikel 33 och skall utesluta varje form av diskriminering mellan producenter eller konsumenter inom ~~gemenskapen~~ **unionen**.

En eventuell gemensam prispolitik skall grundas på gemensamma kriterier och på enhetliga beräkningsmetoder.

3. För att målen för den gemensamma organisation som anges i punkt 1 skall uppnås får en eller flera utvecklings- och garantifonder för jordbruket bildas.

Artikel 35

För att de mål som anges i [artikel 33] skall kunna uppnås kan det inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken särskilt bli aktuellt med bestämmelser om

- a) en effektiv samordning av insatser i fråga om yrkesutbildning, forskning och kunskapsöverföring på jordbruksområdet, vilket kan innebära att projekt eller institutioner skall finansieras gemensamt,
- b) gemensamma åtgärder för att främja konsumtionen av vissa varor.

Artikel 36

~~Bestämmelserna i [Kapitlet]~~ om konkurrensregler skall tillämpas på produktion av och handel med jordbruksprodukter endast i den mån rådet, med hänsyn till målsättningen i [artikel 33], beslutar detta inom ramen för bestämmelserna i [artikel 37.2 och 37.3] och enligt det förfarande som anges där.

Rådet får särskilt **anta bestämmelser** som tillåter stöd

- a) för att skydda företag som är missgynnade genom strukturella eller naturbetingade förhållanden,
- b) inom ramen för ekonomiska utvecklingsprogram.

Artikel 37

~~1. För att utforma huvudlinjerna för en gemensam jordbrukspolitik skall kommissionen när detta fördrag träder i kraft sammankalla medlemsstaterna till en konferens för att jämföra deras jordbrukspolitik, särskilt genom att göra en sammanställning över deras resurser och behov.¹~~

2. ~~Med beaktande av arbetet under den konferens som nämns i punkt 1 och~~ Efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén skall kommissionen ~~inom två år efter det att detta fördrag har trätt i kraft~~ lägga fram förslag om utformningen och genomförandet av den gemensamma jordbrukspolitiken, vilka förslag även skall innefatta att de nationella marknadsorganisationerna ersätts med någon av de former för gemensam organisation som anges i [artikel 34.1] samt att de åtgärder som ~~särskilt~~ nämnts i [denna avdelning] genomförs.

Dessa förslag skall ta hänsyn till att de jordbruksfrågor som nämns i denna avdelning kan vara ömsesidigt beroende av varandra.

---

¹ Detta stycke är föråldrat. Konferensen ägde rum i Stresa 1958. Resultaten av den ingår således redan i regelverket.

~~På förslag från kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet skall rådet med kvalificerad majoritet utfärda förordningar eller direktiv eller fatta Rådet skall på förslag av kommissionen med kvalificerad majoritet anta europeiska lagar/europeiska förordningar¹, europeiska ramlagar, europeiska beslut utan att detta begränsar rådets rätt att också utfärda och rekommendationer. Det skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet.~~

3. ~~Rådet får med kvalificerad majoritet och~~ Under de förutsättningar som anges i punkt 2 ~~besluta om att ersätta~~ får de nationella marknadsorganisationerna **ersättas** med den gemensamma organisation som föreskrivs i [artikel 34.1]²

- a) om den gemensamma organisationen erbjuder de medlemsstater som motsätter sig denna åtgärd och som har en egen nationell organisation för ifrågavarande produktion, likvärdiga garantier för berörda producenters sysselsättning och levnadsstandard: därvid skall hänsyn tas till den takt i vilken möjliga anpassningsåtgärder och nödvändig specialisering kan genomföras, samt
- b) om den gemensamma organisationen tillförsäkrar handeln inom ~~gemenskapen unionen~~ villkor som motsvarar dem som gäller på en nationell marknad.

4. Upprättas en gemensam organisation för vissa råvaror innan det ännu finns en sådan organisation för motsvarande bearbetade produkter, får dessa råvaror importeras från länder utanför ~~gemenskapen unionen~~ om de används för framställning av bearbetade produkter som är avsedda för export till tredje land.

Artikel 38

När en vara är underkastad en nationell marknadsorganisation eller någon annan form av intern reglering med motsvarande verkan i en medlemsstat och detta påverkar konkurrensläget för en liknande produktion i en annan medlemsstat, skall medlemsstaterna lägga på en utjämningsavgift vid import av denna vara från den medlemsstat där en sådan marknadsorganisation eller reglering finns, om inte sistnämnda stat tillämpar en utjämningsavgift vid export.

Kommissionen skall fastställa storleken av dessa avgifter till den nivå som krävs för att återställa jämvikten; den får också tillåta andra åtgärder, för vilka den skall fastställa villkoren och den närmare utformningen.

¹ Eftersom rådet enligt utkastet till artiklar i avdelning V "Utövande av unionens befogenheter" i första delen (artiklarna 25 och 26, CONV 571/03) får anta antingen lagar eller förordningar, skulle konventet behöva fastställa i vilka fall rådet inom det området som omfattas av denna artikel får anta det ena eller andra slaget av rättsakt eller båda slagen av rättsakter (se förklaring i bilaga II till denna rapport).

² Detta omnämnande är överflödigt, eftersom det tillämpliga förfarandet redan har angivits genom hänvisningen till artikel 37.2.

AVDELNING III

FRI RÖRLIGHET FÖR PERSONER, TJÄNSTER OCH KAPITAL

KAPITEL 1

ARBETSTAGARE

Artikel 39

1. ~~Fri rörlighet för arbetstagare skall säkerställas inom gemenskapen unionen.~~¹ **Arbetstagare skall ha rätt att röra sig fritt**
2. ~~Denna fria rörlighet skall innebära att~~ All diskriminering av arbetstagare från medlemsstaterna på grund av nationalitet ~~skall avskaffas~~ vad gäller anställning, lön och övriga arbets- och anställningsvillkor **skall vara förbjuden.**²
3. ~~Den skall,~~ Med förbehåll för de begränsningar som grundas på hänsyn till allmän ordning, säkerhet och hälsa, ~~innefatta~~ **skall arbetstagare ha**³ rätt att
  - a) anta faktiska erbjudanden om anställning,
  - b) förflytta sig fritt inom medlemsstaternas territorium för detta ändamål,
  - c) uppehålla sig i en medlemsstat i syfte att inneha anställning där i överensstämmelse med de lagar och andra författningar som gäller för anställning av medborgare i den staten,
  - d) stanna kvar inom en medlemsstats territorium efter att ha varit anställd där, på villkor som skall fastställas **i europeiska förordningar som av kommissionen antagit i tillämpningsföreskrifter.**
4. ~~Bestämmelserna i~~ Denna artikel skall inte tillämpas på anställning i offentlig tjänst.

---

¹ Denna formulering är rakare och tydligare men ändrar ingenting i sak.

² Denna formulering är rakare och tydligare men ändrar ingenting i sak.

³ Denna formulering är rakare och tydligare men ändrar ingenting i sak.

Artikel 40

~~Rådet skall enligt förfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén utfärda direktiv eller förordningar i vilka de åtgärder anges~~ **Europaparlamentet och rådet skall i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta de europeiska lagar eller europeiska ramlagar** som är nödvändiga för att genomföra den fria rörlighet för arbetstagare som definieras i [artikel 39]. **De skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén. Syftet med dessa europeiska lagar och europeiska ramlagar är särskilt att**

- a) säkerställa ett nära samarbete mellan nationella arbetsmarknadsmyndigheter,
- b) avveckla sådana administrativa förfaranden och sådan administrativ praxis samt sådana kvalifikationstider för tillträde till lediga anställningar som har sin grund antingen i inhemsk lagstiftning eller i avtal som tidigare har ingåtts mellan medlemsstaterna, och som skulle kunna hindra den fria rörligheten för arbetstagare om de behövs,
- c) avveckla alla sådana kvalifikationstider och andra restriktioner, som föreskrivs antingen i inhemsk lagstiftning eller i avtal som tidigare har ingåtts mellan medlemsstaterna, och som för arbetstagare från övriga medlemsstater uppställer andra villkor i fråga om fritt val av anställning än för inhemska arbetstagare,
- d) inrätta system för arbetsförmedling som kan skapa balans mellan tillgång och efterfrågan på arbetsmarknaden på ett sätt som undanröjer allvarliga risker för levnadsstandarden och sysselsättningsnivån inom olika regioner och industrier.

Artikel 41

Medlemsstaterna skall inom ramen för ett gemensamt program främja utbytet av unga arbetstagare.¹

Artikel 42

~~Rådet skall enligt förfarandet i artikel 251 besluta~~ **Europaparlamentet och rådet skall i enlighet med lagstiftningsförfarandet besluta** om sådana åtgärder inom den sociala trygghetens område som är nödvändiga för att genomföra fri rörlighet för arbetstagare² och därvid särskilt införa ett system som tillförsäkrar migrerande arbetstagare och deras familjemedlemmar att

---

¹ Det föreslås att man undersöker om det vore lämpligt att "modernisera" denna bestämmelse genom att ge unionen en behörighet vars omfattning måste fastställas.

² Denna rättsliga grund medger endast beslut om åtgärder för "arbetstagare", dvs. för löntagare. En utvidgning av förordningen om social trygghet för egenföretagare har gjorts på grundval av artikel 308 i EG-fördraget. Om konventet önskar begränsa användningen av artikel 308, kunde man undersöka om det vore lämpligt att i kapitlet "Etablering", som gäller för egenföretagare, föreskriva en särskild rättslig grund för denna fråga.

- a) alla perioder som beaktas enligt lagstiftningen i de olika länderna läggs samman för förvärvande och bibehållande av rätten till förmåner och för beräkning av förmånernas storlek,
- b) förmånerna betalas ut till personer bosatta inom medlemsstaternas territorier.

~~Rådet skall besluta enhälligt under hela förfarandet enligt artikel 251.~~¹

KAPITEL 2

ETABLERINGSFRIHET

Artikel 43

Inom ramen för ~~nedanstående bestämmelser~~ **[detta kapitel]** skall inskränkningar för medborgare i en medlemsstat att fritt etablera sig på en annan medlemsstats territorium förbjudas. Detta förbud skall även omfatta inskränkningar för medborgare i en medlemsstat som är etablerad i någon medlemsstat att upprätta kontor, filialer eller dotterbolag.

~~Etableringsrätten skall innefatta rätt att~~ **Medborgarna i en medlemsstat skall ha rätt att på en annan medlemsstats territorium starta och utöva** verksamhet som egenföretagare samt rätt att bilda och driva företag, särskilt bolag som de definieras i [artikel 48 andra stycket,] på de villkor som ~~etableringslandets lagstiftning~~ **lagstiftningen** föreskriver för egna medborgare **i den medlemsstat där etableringen sker**, om inte annat följer av bestämmelserna i [kapitlet] om kapital.²

Artikel 44

1. ~~Rådet skall enligt förfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén utfärda direktiv~~ **Europaparlamentet och rådet skall i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta europeiska ramlagar** för att förverkliga etableringsfriheten på ett visst verksamhetsområde. **De skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén.**
2. **Europaparlamentet, rådet och kommissionen** skall fullgöra de uppgifter som tillkommer dem enligt ~~ovanstående bestämmelser~~ **punkt 1**, särskilt genom att
  - a) i allmänhet med förtur behandla sådan verksamhet där etableringsfrihet innebär ett särskilt värdefullt bidrag till utvecklingen av produktion och handel,

¹ Stryk att rådet skall besluta enhälligt (jfr rapporten från arbetsgrupp IX för förenkling, s. 14).

² Denna formulering är rakare, tydligare och ändrar inget i sak (jfr även artikel 39 om arbetstagare).

- b) säkerställa ett nära samarbete mellan behöriga myndigheter i medlemsstaterna för att få kännedom om de särskilda förhållanden som råder på olika verksamhetsområden inom ~~gemenskapen~~ **unionen**,
- c) avskaffa sådana administrativa förfaranden och sådan administrativ praxis som har sin grund antingen i inhemsk lagstiftning eller i avtal som tidigare har ingåtts mellan medlemsstaterna och som skulle kunna hindra etableringsfrihet om de behövs,
- d) säkerställa att sådana arbetstagare från en medlemsstat som är sysselsatta inom en annan medlemsstats territorium får stanna kvar där för att starta förvärvsverksamhet som egenföretagare, förutsatt att de uppfyller de villkor som skulle ha ställts om de hade kommit till denna stat först vid den tidpunkt då de önskade starta verksamheten,
- e) göra det möjligt för medborgare i en medlemsstat att förvärva och bruka fast egendom inom en annan medlemsstats territorium i den utsträckning detta inte strider mot principerna i [artikel 33.2],
- f) genomföra en gradvis avveckling av inskränkningar i etableringsfriheten inom varje aktuell verksamhetsgren i fråga om villkoren såväl för att upprätta kontor, filialer och dotterbolag inom en medlemsstats territorium som för att placera huvudföretagets personal på ledande och övervakande befattningar i dessa kontor, filialer och dotterbolag,
- g) i den utsträckning som det är nödvändigt samordna de skyddsåtgärder som krävs i medlemsstaterna av de i [artikel 48 andra stycket] avsedda bolagen i bolagsmännens och tredje mans intressen, i syfte att göra skyddsåtgärderna likvärdiga inom gemenskapen, och
- h) förvissa sig om att etableringsvillkoren inte snedvrids genom stödåtgärder av medlemsstaterna.

Artikel 45

~~Bestämmelserna i~~ Detta kapitel ~~skall~~ **skall** för den medlemsstat som är berörd ~~inte omfatta inte~~ **tillämpas på** verksamhet som hos medlemsstaten, om än endast tillfälligt, är förenad med utövandet av offentlig makt.¹

Rådet får på förslag från kommissionen med kvalificerad majoritet ~~besluta att anta bestämmelser~~ **genom vilka** viss verksamhet **undantas** från tillämpningen av ~~bestämmelserna i~~ detta kapitel.

¹ Denna formulering är rakare, klarare och ändrar ingenting i sak.

Artikel 46

1. ~~Bestämmelserna i [Detta kapitel] och de åtgärder som antagits med stöd av detta~~ skall inte hindra tillämpning av de bestämmelser i lagar och andra författningar **i medlemsstaterna** som föreskriver särskild behandling av utländska medborgare och som grundas på hänsyn till allmän ordning, säkerhet eller hälsa.
2. ~~Rådet skall enligt förfarandet i artikel 251 utfärda direktiv~~ **Europaparlamentet och rådet skall i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta europeiska ramlagar** för samordning av ~~de ovan nämnda bestämmelserna~~ **de nationella bestämmelser som avses i punkt 1.**

Artikel 47¹

1. För att underlätta för personer att starta och utöva förvärvsverksamhet som egenföretagare skall ~~rådet enligt förfarandet i artikel 251 utfärda direktiv~~ **Europaparlamentet och rådet i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta europeiska ramlagar** som syftar till
  - a) ömsesidigt erkännande av examens-, utbildnings- och andra behörighetsbevis,
  - b) samordna medlemsstaternas bestämmelser i lagar och andra författningar om upptagande och utövande av förvärvsverksamhet som egenföretagare.
2. ~~I samma syfte skall rådet enligt förfarandet i artikel 251 utfärda direktiv om samordning av medlemsstaternas bestämmelser i lagar och andra författningar om upptagande och utövande av förvärvsverksamhet som egen företagare. Rådet skall genom enhälligt beslut under hela förfarandet enligt artikel 251 besluta om direktiv villkas genomförande i åtminstone någon medlemsstat medför ändring av gällande principer inom yrkeslagstiftningen såvitt avser utbildning och tillträdesvillkor för fysiska personer. I andra fall skall rådet besluta med kvalificerad majoritet.²~~
3. I fråga om läkaryrket, liknande yrken och farmaceutiska yrken förutsätter den gradvisa avvecklingen av inskränkningarna en samordning av villkoren för att få utöva dessa yrken i de olika medlemsstaterna.

---

¹ Det föreslås att punkterna 1 och 2, där samma förfarande följs, slås samman (till följd av att enhälligheten i rådet utgår, som angetts i rapporten från arbetsgrupp IX för "förenkling", s. 14).

² Stryk rådets enhälliga beslut (jfr rapporten från arbetsgrupp IX för "förenkling", s. 14).

Artikel 48

Bolag som bildats i överensstämmelse med en medlemsstats lagstiftning och som har sitt säte, sitt huvudkontor eller sin huvudsakliga verksamhet inom ~~gemenskapen~~ **unionen** skall vid tillämpningen av ~~bestämmelserna i~~ [detta kapitel] likställas med fysiska personer som är medborgare i medlemsstaterna.

Med "bolag" förstås bolag enligt civil- eller handelslagstiftning, inbegripet kooperativa sammanslutningar samt andra offentlighetsrättsliga eller privaträttsliga juridiska personer, med undantag av sådana som inte drivs i vinstsyfte.

KAPITEL 3

TJÄNSTER

Artikel 49

Inom ramen för ~~nedanstående bestämmelser~~ **[detta kapitel]** skall inskränkningar i friheten att tillhandahålla tjänster inom ~~gemenskapen~~ **unionen** förbjudas beträffande medborgare i medlemsstater som har etablerat sig i en annan stat inom ~~gemenskapen~~ **medlemsstat** än mottagaren av tjänsten.

Rådet får ~~med kvalificerad majoritet~~ på förslag från kommissionen ~~besluta att~~ **med kvalificerad majoritet anta bestämmelser för att** ~~bestämmelserna i detta kapitel~~ skall tillämpas även på medborgare i tredje land som tillhandahåller tjänster och som har etablerat sig inom ~~gemenskapen~~ **unionen**.

Artikel 50

Som "tjänster" i ~~detta fördrag~~ **denna konstitutionens** mening skall anses prestationer som normalt utförs mot ersättning, i den utsträckning de inte faller under bestämmelserna om fri rörlighet för varor, kapital och personer.

Med tjänster skall särskilt avses verksamhet

- a) av industriell natur,
- b) av kommersiell natur,
- c) inom hantverk,
- d) inom fria yrken.

Utan att det påverkar tillämpningen av ~~bestämmelserna i~~ [kapitlet] om etableringsrätt får den som tillhandahåller en tjänst tillfälligt utöva sin verksamhet i ~~det land~~ **den medlemsstat** där tjänsten tillhandahålls på samma villkor som ~~landet denna stat~~ uppställer för sina egna medborgare.

Artikel 51

1. Fri rörlighet för tjänster på transportområdet regleras av ~~bestämmelserna i~~ [avdelningen] om transporter.
2. Liberaliseringen av de bank- och försäkringstjänster som är förbundna med kapitalrörelser skall genomföras parallellt med liberaliseringen av rörligheten för kapital.

Artikel 52

1. För att genomföra liberaliseringen av en särskild tjänst skall rådet på förslag från kommissionen ~~och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Europaparlamentet med kvalificerad majoritet utfärda direktiv~~ **med kvalificerad majoritet anta europeiska ramlagar. Det skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet samt Ekonomiska och sociala kommittén.**
2. De ~~direktiv europeiska ramlagar~~ som nämns i punkt 1 skall i allmänhet i första hand avse sådana tjänster som direkt inverkar på produktionskostnaderna eller vilkas liberalisering bidrar till att underlätta varuutbytet.

Artikel 53¹

Medlemsstaterna förklarar sig beredda att gå utöver den liberalisering av tjänster som de ~~direktiv europeiska ramlagar~~ kräver som ~~utfärdas~~ **antas** enligt [artikel 52.1,] om deras allmänna ekonomiska läge och situationen inom den berörda ekonomiska sektorn tillåter det.

Kommissionen skall i detta syfte lämna rekommendationer till de medlemsstater som saken gäller.

Artikel 54²

Så länge inskränkningarna i friheten att tillhandahålla tjänster inte har avvecklats, skall varje medlemsstat tillämpa dessa inskränkningar på alla i [artikel 49 första stycket] avsedda personer som tillhandahåller tjänster, utan att göra åtskillnad i fråga om nationalitet eller hemvist.

---

¹ Man kan fråga sig om det är relevant att behålla en sådan bestämmelse.

² Man kan fråga sig om det för konsekvensens skull inte vore lämpligt att en sådan bestämmelse föreskrevs övergripande för de fyra friheterna.

Artikel 55

~~Bestämmelserna i [Artiklarna 45–48] skall tillämpas på de sakområden som regleras i [detta kapitel].~~

KAPITEL 4

KAPITEL OCH BETALNINGAR

Artikel 56¹

1. ~~Inom ramen för bestämmelserna i detta kapitel skall alla restriktioner för såväl kapitalrörelser som betalningar mellan medlemsstater samt mellan medlemsstater och tredje land vara förbjudna.~~
2. ~~Inom ramen för bestämmelserna i detta kapitel skall alla restriktioner för betalningar mellan medlemsstater samt mellan medlemsstater och tredje land vara förbjudna.~~

Artikel 57

1. ~~Bestämmelserna i [Artikel 56] skall inte påverka tillämpningen gentemot tredje land av restriktioner som är i kraft den 31 december 1993 enligt nationell lagstiftning eller gemenskapsrätt unionsrätt för sådana kapitalrörelser till eller från tredje land som gäller direktinvesteringar, inbegripet investeringar i fast egendom, etablering, tillhandahållande av finansiella tjänster eller emission och introduktion av värdepapper på kapitalmarknader.~~
2. Utan att göra avkall på sin strävan att i största möjliga utsträckning förverkliga målet om fria kapitalrörelser mellan medlemsstater och tredje land och utan att det påverkar tillämpningen av andra [kapitel] i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**, får rådet ~~med kvalificerad majoritet~~ på förslag av kommissionen **med kvalificerad majoritet** besluta om åtgärder beträffande kapitalrörelser till eller från tredje land som gäller direktinvesteringar, inbegripet investeringar i fast egendom, etablering, tillhandahållande av finansiella tjänster eller emission och introduktion av värdepapper på kapitalmarknader. ~~Enhällighet krävs~~ **Rådet skall besluta med enhällighet när det antar** åtgärder enligt denna punkt som utgör ett steg tillbaka inom ~~gemenskapsrätten~~ **unionsrätten** när det gäller liberaliseringen av kapitalrörelser till eller från tredje land.

---

¹ Det föreslås att punkterna 1 och 2 slås samman.

Artikel 58

1. ~~Bestämmelserna i~~ [Artikel 56] skall inte påverka medlemsstaternas rätt att
  - a) tillämpa sådana bestämmelser i sin skattelagstiftning som skiljer mellan skattebetalare som har olika bostadsort eller som har investerat sitt kapital på olika ort,
  - b) vidta alla nödvändiga åtgärder för att förhindra överträdelser av nationella lagar och andra författningar, särskilt i fråga om beskattning och tillsyn över finansinstitut, eller att i administrativt eller statistiskt informationssyfte fastställa förfaranden för deklaration av kapitalrörelser eller att vidta åtgärder som är motiverade med hänsyn till allmän ordning eller allmän säkerhet.
2. ~~Bestämmelserna i~~ Detta [kapitel] skall inte påverka tillämpligheten av sådana restriktioner för etableringsrätten som är förenliga med ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**.
3. De åtgärder och förfaranden som avses i punkterna 1 och 2 får inte utgöra ett medel för godtycklig diskriminering eller en förtäckt begränsning av den fria rörligheten för kapital och betalningar enligt [artikel 56].

Artikel 59

Om kapitalrörelser till eller från tredje land under exceptionella förhållanden orsakar eller hotar att orsaka allvarliga svårigheter för den ekonomiska och monetära unionens funktion, får rådet ~~genom beslut med kvalificerad majoritet~~ på förslag av kommissionen ~~och efter att ha hört ECB med kvalificerad majoritet~~ anta skyddsåtgärder gentemot tredje land för en tid som inte får överstiga sex månader, om sådana åtgärder är absolut nödvändiga. **Rådet skall besluta efter att ha hört ECB¹.**

Artikel 60²

1. Om åtgärder från gemenskapens sida anses nödvändiga i ett sådant fall som avses i [artikel 301], får rådet enligt förfarandet i [artikel 301] vidta nödvändiga brådskande åtgärder gentemot berörda tredje länder³ vad gäller kapitalrörelser och betalningar.

---

¹ Fråga om användningen av förkortningar i konstitutionen (se fotnot till artikel 8 ovan).

² Denna punkt bör granskas av konventet inom ramen för "yttre förbindelser" och behandlas följaktligen inte här. Det föreslås att man överväger om det vore lämpligt att slå samman denna artikel med artikel 301.

³ Det faktum att endast "länder" nämns hindrar för närvarande att denna artikel används för sanktioner mot icke-statliga enskilda personer eller enheter (till exempel sanktioner mot talibaner och namngivna terrorister). Denna lucka gör det för närvarande nödvändigt att som komplettering använda sig av artikel 308 i EG-fördraget. Det föreslås därför att man överväger om det vore av nytta att föreskriva en utvidgning av tillämpningsområdet för denna artikel (jfr förslaget i anslutning till artikel 301.)

2. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 297 och så länge rådet inte har vidtagit åtgärder enligt punkt 1, får en medlemsstat på allvarliga politiska grunder av brådskande karaktär vidta ensidiga åtgärder mot ett tredje land beträffande kapitalrörelser och betalningar. Kommissionen och övriga medlemsstater skall underrättas om sådana åtgärder senast då dessa träder i kraft.

Rådet får med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen besluta att den berörda medlemsstaten skall ändra eller upphäva sådana åtgärder. Rådets ordförande skall underrätta Europaparlamentet om rådet fattar ett sådant beslut.

AVDELNING IV¹

VISERING, ASYL, INVANDRING OCH ANNAN POLITIK SOM RÖR FRI RÖRLIGHET FÖR PERSONER

Artikel 61

För att gradvis upprätta ett område med frihet, säkerhet och rättvisa skall rådet

- a) *inom fem år efter Amsterdamfördragets ikraftträdande besluta om åtgärder som syftar till att säkerställa den fria rörligheten för personer i enlighet med artikel 14, och i samband därmed besluta om direkt relaterade stödåtgärder avseende kontroller vid yttre gränser, asyl och invandring i enlighet med bestämmelserna i artikel 62.2 och 62.3 och artikel 63.1 a och 63.2 a samt om åtgärder för att förebygga och bekämpa brottslighet i enlighet med bestämmelserna i artikel 31 e i Fördraget om Europeiska unionen,*
- b) *besluta om andra åtgärder som rör asyl, invandring och skydd av rättigheter för medborgare i tredje land, i enlighet med bestämmelserna i artikel 63,*
- c) *besluta om åtgärder som rör civilrättsligt samarbete, i enlighet med vad som föreskrivs i artikel 65,*
- d) *besluta om lämpliga åtgärder för att främja och stärka administrativt samarbete, i enlighet med vad som föreskrivs i artikel 66,*

---

¹ Avdelningen kommer att behandlas på nytt av konventet. Den behandlas därför inte här.

- e) *besluta om åtgärder som rör polissamarbete och straffrättsligt samarbete för att uppnå en hög säkerhetsnivå genom att förebygga och bekämpa brottslighet inom unionen i enlighet med bestämmelserna i Fördraget om Europeiska unionen.*

Artikel 62

Rådet skall i enlighet med det förfarande som avses i artikel 67 inom fem år efter Amsterdamfördragets ikraftträdande besluta om följande:

- 1. Åtgärder i syfte att i överensstämmelse med artikel 14 säkerställa att det inte förekommer någon kontroll av personer, vare sig dessa är unionsmedborgare eller medborgare i tredje land, när de passerar inre gränser.*
- 2. Åtgärder som avser passage av medlemsstaternas yttre gränser och med vilkas hjälp det skall fastställas*
  - a) normer och förfaranden som medlemsstaterna skall följa när de utför personkontroller vid sådana gränser,*
  - b) regler om visering för vistelser som inte är avsedda att vara längre än tre månader, inbegripet*
    - i) en förteckning över tredje länder vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar de yttre gränserna och över de länder vars medborgare är undantagna från detta krav,*
    - ii) förfaranden och villkor för medlemsstaternas utfärdande av viseringar,*
    - iii) en enhetlig utformning av viseringar,*
    - iv) regler för enhetligt utformade viseringar.*
- 3. Åtgärder som anger villkoren för att medborgare i tredje land skall ha frihet att resa inom medlemsstaternas territorium under en tid av högst tre månader.*

Artikel 63

Rådet skall i enlighet med det förfarande som avses i artikel 67 inom fem år efter Amsterdamfördragets ikraftträdande besluta om följande:

- 1. Åtgärder som avser asyl, i enlighet med Genèvekonventionen av den 28 juli 1951 och protokollet av den 31 januari 1967 om flyktingars rättsliga ställning samt andra relevanta fördrag, inom följande områden:*

- a) *Kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som har ansvaret för att pröva en asylansökan som en medborgare i tredje land har gett in i någon medlemsstat.*
- b) *Miniminormer för mottagande av asylsökande i medlemsstaterna.*
- c) *Miniminormer för när medborgare i tredje land skall betraktas som flyktingar.*
- d) *Miniminormer för medlemsstaternas förfaranden för att bevilja eller återkalla flyktingstatus.*

2. *Åtgärder som avser flyktingar och fördrivna personer inom följande områden:*

- a) *Miniminormer för att ge tillfälligt skydd åt fördrivna personer från tredje land vilka inte kan återvända till sitt ursprungsland och för personer som av andra skäl behöver internationellt skydd.*
- b) *Främjande av en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot flyktingar och fördrivna personer och bära följderna av detta.*

3. *Åtgärder som avser invandringspolitiken inom följande områden:*

- a) *Villkor för inresa och bosättning, normer för medlemsstaternas förfaranden för att utfärda visering för längre tid och uppehållstillstånd, inbegripet sådana som avser familjeåterförening.*
- b) *Olaglig invandring och olaglig bosättning, inbegripet återsändande av olagliga invandrare.*

4. *Åtgärder som fastställer de rättigheter och villkor enligt vilka medborgare i tredje land som är lagligen bosatta i en medlemsstat får bosätta sig i andra medlemsstater.*

Åtgärder som rådet beslutar enligt punkterna 3 och 4 skall inte hindra någon medlemsstat från att på de berörda områdena behålla eller införa nationella bestämmelser som är förenliga med detta fördrag och internationella avtal.

Den femårsperiod som avses ovan skall inte gälla för åtgärder som skall beslutas enligt punkterna 2 b, 3 a och 4.

Artikel 64

- 1. Denna avdelning skall inte påverka medlemsstaternas ansvar för att upprätthålla lag och ordning och skydda den inre säkerheten.*
- 2. Om en eller flera medlemsstater försätts i en nödsituation som kännetecknas av en plötslig inströmning av medborgare i tredje länder och utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1, kan rådet med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen besluta om provisoriska åtgärder för en tid av högst sex månader till förmån för de berörda medlemsstaterna.*

Artikel 65

Sådana åtgärder rörande civilrättsligt samarbete med gränsöverskridande följder som skall vidtas i enlighet med artikel 67 och i den mån de behövs för att den inre marknaden skall fungera väl, skall omfatta

- a) förbättring och förenkling av*
  - systemet för gränsöverskridande delgivning av rättegångshandlingar och utomrättsliga handlingar,*
  - samarbete som rör bevisupptagning,*
  - erkännande och verkställighet av domstolsavgöranden och utomrättsliga avgöranden i mål och ärenden av civil och kommersiell natur,*
- b) främjande av förenligheten mellan tillämpliga bestämmelser i medlemsstaterna om lagkonflikter och om domstolars behörighet,*
- c) undanröjande av sådant som hindrar civilrättsliga förfaranden från att fungera väl, om nödvändigt genom att främja förenligheten mellan civilprocessrättsliga regler som är tillämpliga i medlemsstaterna.*

Artikel 66

Rådet skall enligt förfarandet i artikel 67 vidta åtgärder för att säkerställa samarbete mellan de relevanta enheterna i medlemsstaternas förvaltningar inom de områden som omfattas av denna avdelning samt mellan dessa enheter och kommissionen.

Artikel 67

1. Rådet skall under en övergångsperiod av fem år efter Amsterdamfördragets ikraftträdande besluta enhälligt på förslag av kommissionen eller på initiativ av en medlemsstat och efter att ha hört Europaparlamentet.
2. Efter denna femårsperiod skall rådet
  - besluta på förslag av kommissionen; kommissionen skall pröva varje begäran från en medlemsstat om att kommissionen skall lägga fram ett förslag för rådet,
  - efter att ha hört Europaparlamentet enhälligt besluta i syfte att låta alla eller delar av de områden som omfattas av denna avdelning regleras av förfarandet i artikel 251 och att anpassa bestämmelserna om domstolens behörighet.
3. Med avvikelse från punkterna 1 och 2 skall åtgärder som avses i artikel 62.2 b i och 62.2 b iii från och med Amsterdamfördragets ikraftträdande beslutas av rådet med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen och efter det att rådet har hört Europaparlamentet.
4. Med avvikelse från punkt 2 skall åtgärder som avses i artikel 62.2 b ii och 62.2 b iv fem år efter Amsterdamfördragets ikraftträdande beslutas av rådet enligt förfarandet i artikel 251.
5. Med avvikelse från punkt 1 skall rådet besluta enligt förfarandet i artikel 251 om
  - de åtgärder som avses i artikel 63.1 och artikel 63.2 a, om rådet tidigare och i enlighet med punkt 1 i den här artikeln har antagit gemenskapslagstiftning som fastställer gemensamma regler och viktiga principer på dessa områden,
  - de åtgärder som avses i artikel 65, med undantag av de aspekter som berör familjerätten.

Artikel 68

1. Artikel 234 skall tillämpas på denna avdelning under följande förhållanden och på följande villkor: om en fråga om tolkningen av denna avdelning eller om giltigheten eller tolkningen av rättsakter som beslutats av gemenskapens institutioner på grundval av denna avdelning uppkommer i ett mål vid en domstol i en medlemsstat, mot vars avgöranden det inte finns något rättsmedel enligt nationell lagstiftning, skall den nationella domstolen, om den anser att ett beslut i frågan är nödvändigt för att döma i saken, begära att domstolen meddelar ett förhandsavgörande.

2. Domstolen skall under inga omständigheter vara behörig att döma i frågor som rör sådana åtgärder eller beslut enligt artikel 62.1 som gäller upprätthållande av lag och ordning och skydd av den inre säkerheten.

3. Rådet, kommissionen eller en medlemsstat får begära att domstolen meddelar ett förhandsavgörande om tolkningen av denna avdelning eller av rättsakter som beslutats av gemenskapens institutioner på grundval av denna avdelning. Domstolens förhandsavgörande till följd av en sådan begäran skall inte tillämpas på sådana domstolsavgöranden i medlemsstaterna som har vunnit rättskraft.

Artikel 69

Tillämpningen av denna avdelning skall vara underkastad bestämmelserna i protokollet om Förenade kungarikets och Irlands ställning och protokollet om Danmarks ställning, och skall inte påverka tillämpningen av protokollet om tillämpning av vissa inslag i artikel 14 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen på Förenade kungariket och Irland.

AVDELNING V

TRANSPORTER

Artikel 70

Medlemsstaterna¹ **Konstitutionens** mål skall på det område som behandlas i denna avdelning ~~uppnå fördragets~~ **uppnås** inom ramen för en gemensam transportpolitik.

Artikel 71

1. För att genomföra [artikel 70] och med beaktande av transportfrågornas särskilda karaktär skall **Europaparlamentet och rådet enligt lagstiftningsförfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén anta bestämmelser. De skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén. Dessa bestämmelser skall omfatta**

- a) gemensamma regler för internationella transporter till eller från en medlemsstats territorium eller genom en eller flera medlemsstaters territorier,
- b) de villkor under vilka utomlands hemmahörande transportföretag får utföra transporter i en medlemsstat,

---

¹ Eftersom det handlar om en delad befogenhet föreslås strykning av detta omnämnande som inte återges i inledningen till de övriga politikområdena. Se även förslaget till sammanslagning med artikel 80 (nedan).

- c) åtgärder för att förbättra transportsäkerheten,
- d) alla andra lämpliga bestämmelser.

2. Med avvikelse från det förfarande som anges i [punkt 1] skall rådet enhälligt, på förslag av kommissionen, **anta** sådana bestämmelser som avser principerna för regleringen av transportväsendet och vilkas tillämpning skulle kunna få allvarliga återverkningar på levnadsstandarden och sysselsättningen i vissa regioner samt på utnyttjandet av transportutrustningen. Rådet skall därvid beakta det behov av anpassning till den ekonomiska utvecklingen som upprättandet av den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden kommer att ge upphov till. **Det skall besluta** efter att ha hört Europaparlamentet och Ekonomiska och sociala kommittén.

Artikel 72

Till dess att de bestämmelser som avses i [artikel 71.1] har ~~fastställts~~ **antagits**, får ingen medlemsstat utan att rådet enhälligt **har antagit bestämmelser genom vilka undantag beviljas** vidta någon åtgärd som direkt eller indirekt ger de olika bestämmelser, som gällde på transportområdet den 1 januari 1958 eller som, för stater som senare ansluter sig gäller på detta område, vid tidpunkten för dess anslutning, mindre gynnsamma effekter för andra medlemsstaters transportföretag än för inhemska transportföretag.

Artikel 73

Stöd är förenligt med ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**, om det tillgodoser behovet av samordning av transporter eller om det innebär ersättning för allmän trafikplikt.

Artikel 74

Varje åtgärd som vidtas inom ramen för ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** med avseende på fraktsatser och beföringsvillkor skall avvägas med hänsyn till den ekonomiska situationen för transportföretagen.

Artikel 75

1. Vid transporter inom ~~gemenskapen~~ **unionen** skall all sådan diskriminering ~~avskaffas~~ **vara förbjuden**, som består i att transportföretag tillämpar olika fraktsatser och beföringsvillkor för att frakta samma slag av gods samma väg på grund av godsets ursprungs- eller ~~bestämmelseland~~ **bestämmelsemedlemsstat**.

2. Punkt 1 skall inte hindra **Europaparlamentet och** rådet att vidta andra åtgärder enligt [artikel 71.1].

3. Rådet skall ~~med kvalificerad majoritet~~ på förslag från kommissionen ~~samt efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén utfärda föreskrifter~~ **med kvalificerad majoritet anta bestämmelser** för att genomföra ~~bestämmelserna i punkt 1.~~ **Det skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén.**

Rådet får särskilt ~~meddela~~ **anta** de bestämmelser som behövs för att göra det möjligt för ~~gemenskapens institutionerna~~ att övervaka efterlevnaden av ordningen i punkt 1 och för att säkerställa att fördelarna med denna fullt ut kommer brukarna till godo.

4. Kommissionen skall på eget initiativ eller på begäran av en medlemsstat undersöka de fall av diskriminering som avses i punkt 1 och efter samråd med alla berörda medlemsstater ~~fatta nödvändiga beslut inom ramen för de regler som har fastställts enligt bestämmelserna i inom ramen för bestämmelserna i punkt 3~~ **anta de europeiska beslut som behövs.**

Artikel 76

1. Det är förbjudet för medlemsstaterna att på transporter inom ~~gemenskapen unionen~~ tillämpa fraktsatser och villkor som i något avseende innefattar stöd eller skydd till förmån för ett eller flera särskilda företag eller näringsgrenar om inte tillstånd har getts **genom ett europeiskt beslut** av kommissionen.

2. Kommissionen skall på eget initiativ eller på begäran av en medlemsstat granska de fraktsatser och villkor som avses i punkt 1 och särskilt beakta, å ena sidan, krav på en ändamålsenlig regionalekonomisk politik, de underutvecklade regionernas behov och problemen i regioner som allvarligt påverkas av politiska förhållanden samt å andra sidan, sådana fraktsatsers och villkors inverkan på konkurrensen mellan olika transportgrenar.

Kommissionen skall efter samråd med alla medlemsstater som saken gäller ~~fatta~~ **anta** nödvändiga **europeiska** beslut.

3. De förbud som anges i punkt 1 gäller inte tariffer som fastställts för att bemöta konkurrens.

Artikel 77

Pålagor eller avgifter [vid gränspassage] som transportföretag tar ut¹ utöver fraktsatserna får inte överstiga vad som är skäligt, sedan de kostnader som gränspassagen faktiskt föranlett beaktats.

Medlemsstaterna skall sträva efter att ~~gradvis~~ sänka dessa kostnader.

Kommissionen får ge medlemsstaterna rekommendationer om tillämpningen av denna artikel.

---

¹ Man kan fråga sig vilka slags pålagor det är som på detta sätt tas ut av transportföretaget. Dessutom verkar omnämnandet "vid gränspassage" föråldrat på en inre marknad utan inre gränser.

Artikel 78¹

Bestämmelserna i denna avdelning skall inte hindra åtgärder som vidtagits i Förbundsrepubliken Tyskland i den utsträckning sådana åtgärder är nödvändiga för att uppväga de ekonomiska nackdelar som uppkommit genom Tysklands delning för näringslivet i vissa av de områden i Förbundsrepubliken som påverkats av delningen.]

Artikel 79

Vid kommissionens sida skall finnas en rådgivande kommitté som skall bestå av experter vilka utses av medlemsstaternas regeringar. När kommissionen finner det lämpligt skall den höra kommittén i transportfrågor: [detta skall dock inte inskränka de befogenheter som tillkommer Ekonomiska och sociala kommittén]².

Artikel 80

1. ~~Bestämmelserna i~~ Denna avdelning skall gälla transporter på järnväg, landsväg och inre vattenvägar.
2. **Europaparlamentet och rådet får i enlighet med lagstiftningsförfarandet med kvalificerad majoritet anta bestämmelser huruvida, i vilken omfattning och på vilket sätt³ som är lämpliga bestämmelser kunna skall meddelas för sjöfart och luftfart.⁴ De skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén.**

~~Procedurreglerna i artikel 71 skall tillämpas.~~

---

¹ Konventet kommer kanske anse det lämpligt att undersöka om denna artikel fortfarande är aktuell (se även artikel 87.2 c).

² Det föreslås att denna överflödiga mening stryks, eftersom det är uppenbart att hörandet av denna kommitté inte skulle kunna inskränka Ekonomiska och sociala kommitténs befogenheter.

³ Hänvisningen till lämpligt sätt är meningslös, eftersom detta förfarande, medbeslutandeförfarandet, redan är fastställt i det andra stycket.

⁴ Efter de på varandra följande ändringarna av EG-fördraget visar sig de befogenheter som rådet tilldelas genom artikel 80.2 första stycket vara svåra att förena med det andra stycket i denna bestämmelse. För övrigt verkar det inte som om artikel 80.2 första stycket i praktiken har använts. Sedan Europeiska enhetsakten antogs har man direkt antagit bestämmelser för sjöfart och luftfart.

En annan, mer koncis och lättbegriplig, möjlighet vore att formulera om punkt 2 på följande sätt: "Lämpliga bestämmelser för sjöfart och luftfart får antas i enlighet med förfarandet i artikel 71".

AVDELNING VI

GEMENSAMMA REGLER OM KONKURRENS
BESKATTNING OCH TILLNÄRMNING AV LAGSTIFTNING

KAPITEL 1

KONKURRENSREGLER

AVSNITT 1

BESTÄMMELSER FÖR FÖRETAG

Artikel 81

1. Följande är oförenligt med den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden och förbjudet: alla avtal mellan företag, beslut av företagssammanslutningar och samordnade förfaranden som kan påverka handeln mellan medlemsstater och som har till syfte eller resultat att hindra, begränsa eller snedvrider konkurrensen inom den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden, särskilt sådana som innebär att
  - a) inköps- eller försäljningspriser eller andra affärsvillkor direkt eller indirekt fastställs,
  - b) produktion, marknader, teknisk utveckling eller investeringar begränsas eller kontrolleras,
  - c) marknader eller inköpskällor delas upp,
  - d) olika villkor tillämpas för likvärdiga transaktioner med vissa handelspartner, varigenom dessa får en konkurrensnackdel,
  - e) det ställs som villkor för att ingå avtal att den andra parten åtar sig ytterligare förpliktelser, som varken till sin natur eller enligt handelsbruk har något samband med föremålet för avtalet.
2. Avtal eller beslut som är förbjudna enligt denna artikel är ogiltiga.
3. ~~Bestämmelserna i~~ Punkt 1 får dock förklaras icke tillämpliga
  - a) på avtal eller grupper av avtal mellan företag,
  - b) beslut eller grupper av beslut av företagssammanslutningar,

- c) samordnade förfaranden eller grupper av samordnade förfaranden,

som bidrar till att förbättra produktionen eller distributionen av varor eller till att främja tekniskt eller ekonomiskt framåtskridande, samtidigt som konsumenterna tillförsäkras en skälig andel av den vinst som därigenom uppnås och som inte

- d) ålägger de berörda företagen begränsningar som inte är nödvändiga för att uppnå dessa mål,
- e) ger dessa företag möjlighet att sätta konkurrensen ur spel för en väsentlig del av varorna i fråga.

Artikel 82

Ett eller flera företags missbruk av en dominerande ställning på den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden eller inom en väsentlig del av denna är, i den mån det kan påverka handeln mellan medlemsstater, oförenligt med den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden och förbjudet.

Sådant missbruk kan särskilt bestå i att

- a) direkt eller indirekt påtvinga någon oskäligen inköps- eller försäljningspriser eller andra oskäligen affärsvillkor,
- b) begränsa produktion, marknader eller teknisk utveckling till nackdel för konsumenterna,
- c) tillämpa olika villkor för likvärdiga transaktioner med vissa handelspartner, varigenom dessa får en konkurrensnackdel,
- d) ställa som villkor för att ingå avtal att den andra parten åtar sig ytterligare förpliktelser som varken till sin natur eller enligt handelsbruk har något samband med föremålet för avtalet.

Artikel 83

1. **Rådet skall på förslag från kommissionen med kvalificerad majoritet anta de europeiska lagar/europeiska förordningar¹ eller europeiska ramlagar.** ~~De förordningar och direktiv som behövs för att tillämpa de principer som anges i [artiklarna 81 och 82] skall rådet fastställa med kvalificerad majoritet på förslag från kommissionen och. Det skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet.~~

---

¹ Eftersom rådet enligt utkast till artiklar i avdelning V "Utövande av unionens befogenheter" i första delen (artiklarna 25 och 26, CONV 571/03) får anta antingen lagar eller förordningar, skulle konventet behöva fastställa i vilka fall rådet inom det området som omfattas av denna artikel får anta det ena eller andra slaget av rättsakt eller båda slagen av rättsakter (se förklaring i bilaga II till denna rapport).

2. De ~~bestämmelser~~ **européiska lagar/europeiska förordningar eller europeiska ramlagar** som avses i punkt 1 skall särskilt syfta till att

- a) genom införande av böter och viten säkerställa att de förbud som anges i [artiklarna 81.1] och [82] iakttas,
- b) fastställa närmare regler för hur [artikel 81.3] skall tillämpas med hänsyn till behovet av att å ena sidan säkerställa en effektiv övervakning och att å andra sidan så långt som möjligt förenkla den administrativa kontrollen,
- c) vid behov närmare ange räckvidden för bestämmelserna i [artiklarna 81 och 82] inom olika näringsgrenar,
- d) fastställa kommissionens och domstolens uppgifter vid tillämpningen av de bestämmelser som avses i denna punkt,
- e) fastställa förhållandet mellan å ena sidan den nationella lagstiftningen och å andra sidan ~~bestämmelserna i detta avsnitt~~ samt bestämmelser som har antagits enligt denna artikel.

Artikel 84

Till dess att de ~~bestämmelser som antagits~~ **européiska lagar/europeiska förordningar eller europeiska ramlagar som antagits** enligt [artikel 83] har trätt i kraft skall myndigheterna i varje medlemsstat i överensstämmelse med ~~landets rättsordning~~ **sin nationella lagstiftning** och ~~bestämmelserna i~~ [artikel 81, särskilt punkt 3, och artikel 82], avgöra om avtal, beslut och samordnade förfaranden är tillåtna samt om missbruk av en dominerande ställning på den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden föreligger.

Artikel 85

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 84 skall kommissionen säkerställa tillämpningen av de principer som anges i [artiklarna 81 och 82]. Den skall på begäran av en medlemsstat eller på eget initiativ och i samarbete med medlemsstaternas behöriga myndigheter, som skall ge kommissionen sitt bistånd, undersöka fall av förmodade överträdelser av dessa principer. Om kommissionen finner att en överträdelse ägt rum, skall den föreslå lämpliga åtgärder för att få denna att upphöra.

2. Om överträdelsen inte upphör, skall kommissionen ~~genom ett motiverat beslut fastslå att en överträdelse av principerna föreligger~~ **anta ett europeiskt motiverat beslut i vilket den fastslår att en överträdelse mot principerna föreligger**. Kommissionen får offentliggöra sitt **europeiska** beslut och bemyndiga medlemsstaterna att, på de villkor och enligt de regler som den fastställer, vidta de åtgärder som krävs för att avhjälpa situationen.

Artikel 86

1. Medlemsstaterna skall beträffande offentliga företag och företag som de beviljar särskilda eller exklusiva rättigheter inte vidta och inte heller bibehålla någon åtgärd som strider mot ~~reglerna i detta fördrag~~ **bestämmelserna i konstitutionen** i synnerhet reglerna i [artiklarna 12 samt 81–89].
2. Företag som anförtrots att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse eller som har karaktären av fiskala monopol skall vara underkastade ~~reglerna i detta fördrag~~ **bestämmelserna i konstitutionen**, särskilt konkurrensreglerna, i den mån tillämpningen av dessa regler inte rättsligt eller i praktiken hindrar att de särskilda uppgifter som tilldelats dem fullgörs. Utvecklingen av handeln får inte påverkas i en omfattning som strider mot ~~gemenskapens~~ **unionens** intresse.
3. Kommissionen skall säkerställa att ~~bestämmelserna i denna artikel~~ tillämpas och, när det är nödvändigt, ~~utfärda anta~~ lämpliga ~~direktiv eller~~ **[europeiska förordningar¹ eller] europeiska beslut** ~~vad avser medlemsstaterna.~~

AVSNITT 2

STÖD SOM BEVILJATS AV MEDLEMSSTATERNA

Artikel 87

1. Om inte annat föreskrivs i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.
2. Förenligt med den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden är
  - a) stöd av social karaktär som ges till enskilda konsumenter, under förutsättning att stödet ges utan diskriminering med avseende på varornas ursprung,
  - b) stöd för att avhjälpa skador som orsakats av naturkatastrofer eller andra exceptionella händelser,

---

¹ Direktivet som instrument föreskrivs inte längre bland de instrument som kommissionen får anta (jfr utkastet till avdelning V "Utövandet av unionens befogenheter" i första delen i CONV 571/03) och då återstår endast instrumenten beslut (se artikel 26 i nämnda utkast) och förordning. Förordningen är emellertid ett instrument som i motsats till direktivet i princip inte tillåter medlemsstaterna något manöverutrymme. Att föreskriva en förordning här innebär således en ändring i förhållande till den nuvarande situationen.

- [c) stöd som ges till näringslivet i vissa av de områden i Förbundsrepubliken Tyskland som påverkats genom Tysklands delning i den utsträckning stödet är nödvändigt för att uppväga de ekonomiska nackdelar som uppkommit genom denna delning.]¹
3. Som förenligt med den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden kan anses
- a) stöd för att främja den ekonomiska utvecklingen i regioner där levnadsstandarden är onormalt låg eller där det råder allvarlig brist på sysselsättning,
  - b) stöd för att främja genomförandet av viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse eller för att avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi,
  - c) stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner, när det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset,
  - d) stöd för att främja kultur och bevara kulturarvet, om sådant stöd inte påverkar handelsvillkoren och konkurrensen inom ~~gemenskapen~~ **unionen** i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset,
  - e) stöd av annat slag i enlighet med vad rådet på förslag från kommissionen kan komma att bestämma genom ~~beslut~~ **bestämmelser som antagits** med kvalificerad majoritet.

Artikel 88

1. Kommissionen skall i samarbete med medlemsstaterna fortlöpande granska alla stödprogram som förekommer i dessa stater. Den skall till medlemsstaterna lämna förslag till lämpliga åtgärder som krävs med hänsyn till den pågående utvecklingen eller den ~~gemensamma~~ **inre** marknadens funktion.
2. Om kommissionen, efter att ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig, finner att stöd som lämnas av en **medlemsstat** eller med statliga medel inte är förenligt med den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden enligt [artikel 87], eller att sådant stöd missbrukas, skall den **anta ett europeiskt beslut** för att staten i fråga skall upphäva eller ändra dessa stödåtgärder inom den tidsfrist som kommissionen fastställer.

Om staten i fråga inte rättar sig efter detta **europeiska** beslut inom föreskriven tid får kommissionen eller andra berörda **medlemsstater**, med avvikelse från [artiklarna 226 och 227], hänskjuta ärendet direkt till domstolen.

---

¹ Konventet kommer kanske anse det lämpligt att undersöka om detta stycke fortfarande är aktuellt (se även artikel 78).

På begäran av en medlemsstat kan rådet **anta ett enhälligt europeiskt beslut enligt vilket beslut** att stöd som denna stat lämnar eller avser att lämna skall anses vara förenligt med den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden, med avvikelse från ~~bestämmelserna i~~ [artikel 87] eller de ~~förordningar som avses~~ **europeiska lagar /europeiska** förordningar **som avses** i [artikel 89], om ett sådant **europeiskt** beslut är motiverat på grund av exceptionella omständigheter. Om kommissionen beträffande ett sådant stöd redan har inlett det förfarande som avses i första stycket av denna punkt, skall kommissionen – i sådana fall där staten har lämnat i en begäran till rådet – skjuta upp förfarandet till dess rådet har tagit ställning till statens begäran.

Om rådet inte har tagit ställning till nämnda begäran inom tre månader efter det att den inlämnats, skall kommissionen fatta beslut i ärendet.

3. Kommissionen skall **av medlemsstaterna** underrättas i så god tid att den kan yttra sig om alla planer på att vidta eller ändra stödåtgärder. Om den anser att någon sådan plan inte är förenlig med den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden enligt [artikel 87], skall den utan dröjsmål inleda det förfarande som anges i punkt 2. Medlemsstaten i fråga får inte genomföra åtgärden förrän detta förfarande lett till ett slutgiltigt **europeiskt** beslut.

Artikel 89

Rådet får ~~med kvalificerad majoritet~~ på förslag av kommissionen ~~och efter att ha hört Europaparlamentet anta de förordningar som behövs~~ **med kvalificerad majoritet anta europeiska lagar/europeiska** förordningar¹ för tillämpningen av [artiklarna 87 och 88] och får särskilt fastställa villkoren för tillämpningen av [artikel 88.3] och vilka slag av stödåtgärder som skall vara undantagna från detta förfarande. **Rådet skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet.**

KAPITEL 2

BESTÄMMELSER OM SKATTER

Artikel 90

Ingen medlemsstat skall, direkt eller indirekt, på varor från andra medlemsstater lägga interna skatter eller avgifter, av vilket slag de än är, som är högre än de skatter eller avgifter som direkt eller indirekt läggs på liknande inhemska varor.

Vidare skall ingen medlemsstat på varor från andra medlemsstater lägga sådana interna skatter eller avgifter som är av sådan art att de indirekt skyddar andra varor.

---

¹ Eftersom rådet enligt utkast till artiklar i avdelning V "Utövande av unionens befogenheter" i första delen (artiklarna 25 och 26, CONV 571/03) får anta antingen lagar eller förordningar, skulle konventet behöva fastställa i vilka fall rådet inom det området som omfattas av denna artikel får anta det ena eller andra slaget av rättsakt eller båda slagen av rättsakter (se förklaring i bilaga II till denna rapport).

Artikel 91

För varor som exporteras¹ från en medlemsstat till någon annan medlemsstats territorium får återbetalning av interna skatter eller avgifter inte ske med belopp som överstiger de interna skatter eller avgifter som direkt eller indirekt lagts på varorna.

Artikel 92

Vad beträffar andra skatter eller avgifter än omsättningsskatter, punktskatter och andra indirekta skatter eller avgifter får befrielse och återbetalning vid export till andra medlemsstater medges och utjämningskatter eller utjämningsavgifter vid import från medlemsstaterna tas ut, endast om rådet i förväg **genom ett europeiskt beslut som antagits** med kvalificerad majoritet på förslag från kommissionen för en begränsad tid har godkänt de planerade åtgärderna.

Artikel 93

Rådet skall ~~enhälligt~~ på förslag av kommissionen ~~och efter att ha hört Europaparlamentet och Ekonomiska och sociala kommittén anta bestämmelser~~ **enhälligt anta bestämmelser** om harmonisering av lagstiftningen om omsättningsskatter, punktskatter och andra indirekta skatter eller avgifter, i den mån en sådan harmonisering är nödvändig för att säkerställa att den inre marknaden upprättas och fungerar ~~inom den tid som anges i artikel 14.~~² **Rådet skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet samt Ekonomiska och sociala kommittén.**

---

¹ Användningen av ordet "exporteras" bör behandlas på nytt, eftersom det handlar om handeln mellan medlemsstaterna.

² Det har föreslagits att denna tidsfrist (31.12.1992) stryks (se fotnot till artikel 14).

KAPITEL 3

TILLNÄRMNING AV LAGSTIFTNING¹

Artikel 94²

Rådet skall ~~enhälligt~~ på förslag av kommissionen ~~och efter att ha hört Europaparlamentet och Ekonomiska och sociala kommittén utfärda direktiv~~ **enhälligt anta europeiska ramlagar** om tillnärmning av sådana lagar och andra författningar i medlemsstaterna som direkt inverkar på den ~~gemensamma~~ **inre** marknadens upprättande eller funktion. **Rådet skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet samt Ekonomiska och sociala kommittén.**

Artikel 95³

1. Med avvikelse från [artikel 94] och om inte annat föreskrivs i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** skall ~~följande bestämmelser denna artikel~~ tillämpas för att nå de mål som anges i [artikel 14]. ~~Rådet skall enligt förfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén, besluta Europaparlamentet och rådet skall i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta~~ åtgärder för tillnärmning av sådana bestämmelser i lagar och andra författningar i medlemsstaterna som syftar till att upprätta den inre marknaden och få den att fungera. **De skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén.**

2. Punkt 1 gäller inte bestämmelser om skatter och avgifter, bestämmelser om fri rörlighet för personer eller bestämmelser om anställdas rättigheter och intressen.

3. Kommissionen skall i sina förslag enligt punkt 1 om hälsa, säkerhet samt miljö- och konsumentskydd utgå från en hög skyddsnivå och särskilt beakta ny utveckling som grundas på vetenskapliga fakta. Europaparlamentet och rådet skall också, inom ramen för sina respektive befogenheter, sträva efter att nå detta mål.

---

¹ Man bör diskutera placeringen av detta kapitel som innehåller rättsliga grunder för upprättandet av den inre marknaden. Det vore kanske lämpligt att placera det i en eventuell ny avdelning/kapitel "inre marknaden" (se även fotnot till artiklarna 14–15).

² För närvarande medger inte artiklarna 94 och 95 att man antar andra åtgärder än sådana som innebär "tillnärmning av den nationella lagstiftningen". Detta får till följd att artikel 308 används i ett antal fall som rör den inre marknaden utan att en harmonisering av den nationella lagstiftningen därför förutsätts. Detta förhållande gäller bland annat när det handlar om att inrätta ett gemenskapspatent avseende immaterialrätt som går längre än nationella bestämmelser. Om konventet önskar begränsa användningen av artikel 308, kan det diskutera om det vore lämpligt att antingen upprätta särskilda rättsliga grunder eller ändra hänvisningen till "tillnärmning av lagstiftning" i artiklarna 94 och 95 för att möjliggöra sådana åtgärder. Konventet kan dessutom se över frågan om förhållandet mellan artiklarna 94 och 95 (se förklaringen i bilaga II till denna rapport).

³ Se förslaget i föregående fotnot.

4. Om en medlemsstat efter det att **Europaparlamentet och** rådet eller kommissionen¹ har beslutat om en harmoniseringsåtgärd anser det nödvändigt att behålla nationella bestämmelser som grundar sig på väsentliga behov enligt [artikel 30] eller som avser miljö- eller arbetsmiljöskydd, skall den till kommissionen anmäla dessa bestämmelser samt skälen för att behålla dem.
5. Dessutom gäller, utan att detta påverkar tillämpningen av punkt 4, att om en medlemsstat efter det att **Europaparlamentet och** rådet eller kommissionen² har beslutat om en harmoniseringsåtgärd anser det nödvändigt att införa nationella bestämmelser grundade på nya vetenskapliga belägg med anknytning till miljöskydd eller arbetsmiljöskydd för att lösa ett problem som är specifikt för den medlemsstaten och som har uppkommit efter beslutet om harmoniseringsåtgärden, skall medlemsstaten underrätta kommissionen om de planerade bestämmelserna samt ~~om skälen för att införa dem~~ **motiveringen för dem**.
6. Kommissionen skall inom sex månader efter en sådan anmälan som avses i punkterna 4 och 5 ~~godkänna eller förkasta~~ **anta ett europeiskt beslut om att godkänna eller förkasta** de ifrågavarande nationella bestämmelserna sedan den konstaterat huruvida dessa utgör ett medel för godtycklig diskriminering eller innebär förtäckta handelshinder mellan medlemsstaterna samt huruvida de kommer att utgöra ett hinder för den inre marknadens funktion.
- Om kommissionen inte fattar ett **europeiskt** beslut inom denna period skall de nationella bestämmelser som avses i punkterna 4 och 5 anses godkända.
- Om det är berättigat på grund av frågans komplexitet och om det inte finns någon fara för människors hälsa, får kommissionen meddela den berörda medlemsstaten att den period som avses i denna punkt kan förlängas med ytterligare högst sex månader.
7. Om en medlemsstat i enlighet med [punkt 6] bemyndigas att behålla eller införa nationella bestämmelser som avviker från en harmoniseringsåtgärd, skall kommissionen omedelbart undersöka om den skall föreslå en anpassning av den åtgärden.
8. Om en medlemsstat tar upp ett särskilt problem som rör folkhälsan på ett område som tidigare har varit föremål för harmoniseringsåtgärder, skall medlemsstaten göra kommissionen uppmärksam på detta och kommissionen skall omedelbart undersöka om den skall föreslå **Europaparlamentet och** rådet lämpliga åtgärder.
9. Med avvikelse från det förfarande som anges i [artiklarna 226 och 227] kan kommissionen eller någon av medlemsstaterna hänskjuta ärendet direkt till domstolen, om kommissionen eller medlemsstaten anser att en annan medlemsstat missbrukar befogenheterna enligt denna artikel.

---

¹ Det erinras om att kommissionen inte beslutar om harmoniseringsåtgärder annat än enligt de genomförandebefogenheter som den tilldelas i artikel 202.

² Samma anmärkning som i fotnoten till artikel 95.4 ovan.

10. ~~De ovannämnda~~ Harmoniseringsåtgärderna **i denna artikel** skall vid behov omfatta en skyddsklausul som tillåter medlemsstaterna att på en eller flera av de icke-ekonomiska grunder som anges i [artikel 30] ~~vidta anta~~ **provisoriska åtgärder bestämmelser**, som skall vara underkastade ett kontrollförfarande från ~~gemenskapens~~ **unionens** sida.

Artikel 96

Om kommissionen finner att en skillnad mellan bestämmelserna i medlemsstaternas lagar eller andra författningar framkallar en snedvridning av konkurrensvillkoren på den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden som behöver elimineras, skall den samråda med de medlemsstater som saken gäller.

Om samrådet inte leder till ~~ett avtal som eliminerar~~ att snedvridningen **elimineras** skall rådet ~~med kvalificerad majoritet~~ på förslag från kommissionen **med kvalificerad majoritet anta utfärda de europeiska direktiv ramlagar som är** nödvändiga. Kommissionen och rådet får ~~vidta~~ **besluta om** alla övriga lämpliga åtgärder enligt detta fördrag.

Artikel 97

1. När det finns anledning att befara att ~~införandet~~ **antagandet** eller ändringen av en **nationell** bestämmelse i lag eller annan författning skall framkalla en snedvridning enligt [~~den tidigare~~ artikel 96], skall den medlemsstat som vill vidta åtgärden samråda med kommissionen. Efter samråd med medlemsstaterna skall kommissionen ~~rekommendera~~ **utfärda en rekommendation till** de berörda medlemsstaterna **om** lämpliga åtgärder för att undvika snedvridningen.

2. Om en **medlemsstat** som vill införa eller ändra nationella bestämmelser inte följer den rekommendation som kommissionen riktat till den, skall det vid tillämpningen av [artikel 96] inte krävas av de övriga medlemsstaterna att de ändrar sina nationella bestämmelser för att eliminera snedvridningen. ~~Bestämmelserna i~~ [Artikel 96] skall inte tillämpas, om en medlemsstat som har underlåtit att ta hänsyn till kommissionens rekommendation framkallar en snedvridning som är skadlig endast för den medlemsstaten.

AVDELNING VII
EKONOMISK OCH MONETÄR POLITIK

Denna avdelning kommer att bli föremål för ett addendum till rapporten

AVDELNING VIII
SYSSELSÄTTNING¹

Artikel 125

Medlemsstaterna och ~~gemenskapen~~ **unionen** skall i enlighet med denna [avdelning] arbeta för att utveckla en samordnad sysselsättningsstrategi och särskilt för att främja en kvalificerad, utbildad och anpassningsbar arbetskraft och en arbetsmarknad som är mottaglig för ekonomiska förändringar i syfte att uppnå de mål som uppställs i ~~[artikel 2 i Fördraget om Europeiska unionen och i artikel 2...]~~² i **det här fördraget i konstitutionen**.

Artikel 126

1. Medlemsstaterna skall genom sin sysselsättningspolitik bidra till att de mål som avses i artikel 125 uppnås på ett sätt som stämmer överens med de allmänna riktlinjer för medlemsstaternas och ~~gemenskapens~~ **unionens** ekonomiska politik som antas enligt [artikel 99.2].
2. Medlemsstaterna skall, med beaktande av nationell praxis i fråga om arbetsmarknadens parters ansvar, betrakta främjande av sysselsättningen som en fråga av gemensamt intresse och skall inom rådet samordna sina åtgärder i detta hänseende i enlighet med bestämmelserna i [artikel 128].

Artikel 127

1. ~~Gemenskapen~~ **Unionen** skall bidra till en hög sysselsättningsnivå genom att uppmuntra samarbete mellan medlemsstaterna samt genom att stödja och, när det är nödvändigt, komplettera deras åtgärder. Därvid skall medlemsstaternas befogenheter respekteras.

---

¹ Innehållet i denna avdelning kommer eventuellt att revideras beroende på konventets slutsatser om rapporten från arbetsgrupp XI för ett socialt Europa (CONV 516/03).

² Inför hänvisningen till utkastet till artikel "Unionens mål" i första delen (artikel 3, CONV 528/03).

2. Målet att uppnå en hög sysselsättningsnivå skall beaktas när ~~gemenskapens~~ **unionens** politik och verksamhet utformas och genomförs.¹

Artikel 128

1. Europeiska rådet skall varje år överväga sysselsättningssituationen i ~~gemenskapen~~ **unionen** och anta slutsatser i fråga om denna på grundval av en gemensam årsrapport från rådet och kommissionen.

2. På grundval av Europeiska rådets slutsatser skall rådet **på förslag av kommissionen varje år med kvalificerad majoritet besluta om** ~~på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommittén och den sysselsättningskommitté som avses i artikel 130, varje år lägga fast riktlinjer, som medlemsstaterna skall beakta i sin sysselsättningspolitik. Rådet skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommittén och Sysselsättningskommittén.~~

Dessa riktlinjer skall stämma överens med de allmänna riktlinjer som antas enligt artikel [99.2].

3. Varje medlemsstat skall till rådet och kommissionen överlämna en årsrapport om de viktigaste åtgärder som den har vidtagit för att genomföra sin sysselsättningspolitik mot bakgrund av de riktlinjer för sysselsättningen som avses i punkt 2.

4. På grundval av de rapporter som avses i punkt 3 och efter att ha mottagit synpunkter från sysselsättningskommittén skall rådet varje år mot bakgrund av riktlinjerna för sysselsättningen granska genomförandet av medlemsstaternas sysselsättningspolitik. Rådet **får, på rekommendation av kommissionen, med kvalificerad majoritet besluta om** ~~kan om det anser det lämpligt mot bakgrund av den granskningen med kvalificerad majoritet på rekommendation av kommissionen avge rekommendationer som det riktar till medlemsstaterna.~~

5. Rådet och kommissionen skall på grundval av resultaten av denna granskning upprätta en gemensam årsrapport till Europeiska rådet om sysselsättningssituationen i ~~gemenskapen~~ **unionen** och om genomförandet av riktlinjerna för sysselsättningen.

---

¹ Denna bestämmelse med övergripande tillämpning på all politik skulle kunna placeras i en enda artikel tillsammans med andra av samma slag (jfr fotnoten till artikel 3.2).

Artikel 129

Europaparlamentet och rådet, som skall besluta enligt lagstiftningsförfarandet i artikel 251 får efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén besluta om stödåtgärder för att främja samarbete mellan medlemsstaterna och stödja deras insatser på sysselsättningsområdet genom initiativ som syftar till att utveckla utbyte av information och beprövade erfarenheter, tillhandahålla jämförande analys och rådgivning, främja nyskapande tillvägagångssätt och utvärdera erfarenheter, särskilt med hjälp av pilotprojekt.
Europaparlamentet och rådet skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén.

Dessa åtgärder får inte omfatta harmonisering av medlemsstaternas lagar eller andra författningar.

Artikel 130

Rådet skall, ~~efter att ha hört Europaparlamentet,~~ inrätta en sysselsättningskommitté med rådgivande funktion för att främja en samordning av medlemsstaternas sysselsättnings- och arbetsmarknadspolitik. **Rådet skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet.**

Kommittén skall ha till uppgift att

- a) övervaka sysselsättningssituationen och sysselsättningspolitiken i medlemsstaterna och ~~gemenskapen~~ **unionen**,
- b) utan att det påverkar tillämpningen av [artikel 207], på begäran av rådet eller kommissionen eller på eget initiativ utforma yttranden och medverka i förberedelserna av rådets arbete enligt [artikel 128].

Kommittén skall när den utför sitt uppdrag höra arbetsmarknadens parter.

Varje medlemsstat och kommissionen skall var för sig utse två ledamöter i kommittén.

AVDELNING IX¹

GEMENSAM HANDELSPOLITIK

Artikel 131

Genom att upprätta en tullunion avser medlemsstaterna att i gemensamt intresse bidra till en harmonisk utveckling av världshandeln, en gradvis avveckling av restriktionerna i den internationella handeln och en sänkning av tullmurarna.

Den gemensamma handelspolitiken skall ta hänsyn till den gynnsamma verkan som avvecklingen av tullar mellan medlemsstaterna kan ha på ökningen av konkurrensförmågan hos företagen i dessa stater.

Artikel 132

1. Utan att det påverkar de förpliktelser som medlemsstaterna har åtagit sig inom ramen för andra internationella organisationer skall medlemsstaterna gradvis harmonisera sina regler för exportstöd till tredje land, i den mån det behövs för att undvika att konkurrensen mellan företagen inom gemenskapen snedvrids.

På förslag från kommissionen skall rådet med kvalificerad majoritet utfärda de direktiv som krävs för detta ändamål.

2. De ovannämnda bestämmelserna skall inte tillämpas vid sådan återbetalning av tullar eller avgifter med motsvarande verkan eller vid sådan återbetalning av indirekta skatter eller avgifter, inbegripet omsättningsskatter, punktskatter och andra indirekta skatter, som har beviljats vid varuexport från en medlemsstat till tredje land, i den mån återbetalningen inte överstiger de belopp som direkt eller indirekt har lagts på de exporterade varorna.

Artikel 133

1. Den gemensamma handelspolitiken skall grundas på enhetliga principer, särskilt när det gäller att ändra tulltaxor, ingå tull- och handelsavtal, uppnå enhetlighet i fråga om liberaliseringsåtgärder, exportpolitik samt handelspolitiska skyddsåtgärder, inbegripet åtgärder vid dumpning och subventioner.

2. Kommissionen skall lägga fram förslag för rådet om hur den gemensamma handelspolitiken skall genomföras.

---

¹ Avdelningen bör granskas av konventet inom ramen för unionens "yttre förbindelser" och behandlas därför inte här.

3. *Behöver förhandlingar om avtal föras med en eller flera stater eller internationella organisationer, skall kommissionen förelägga rådet rekommendationer och rådet bemyndiga kommissionen att inleda nödvändiga förhandlingar. Rådet och kommissionen skall se till att de avtal som förhandlas fram är förenliga med gemenskapens interna politik och interna regler.*

Inom ramen för de direktiv som rådet får utfärda skall kommissionen föra förhandlingarna i samråd med en särskild kommitté, som utsetts av rådet för att biträda kommissionen i denna uppgift. Kommissionen skall regelbundet rapportera till den särskilda kommittén om läget i förhandlingarna.

De relevanta bestämmelserna i artikel 300 skall tillämpas.

4. *När rådet utövar sina befogenheter enligt denna artikel, skall det besluta med kvalificerad majoritet.*

5. *Punkterna 1–4 skall även tillämpas på förhandlingar om och ingående av avtal på de områden som rör handel med tjänster och handelsrelaterade aspekter av immateriella rättigheter, i den mån avtalen inte omfattas av dessa punkter och utan att det påverkar tillämpningen av punkt 6.*

Med avvikelse från punkt 4 skall rådet besluta enhälligt om förhandlingar om och ingående av ett avtal på något av de områden som avses i första stycket, om avtalet omfattar bestämmelser för vilka enhällighet krävs för att anta interna regler eller om ett sådant avtal avser ett område där gemenskapen ännu inte har utövat sina befogenheter enligt detta fördrag genom att anta interna regler.

Rådet skall besluta enhälligt om förhandlingar om och ingående av ett avtal av horisontell karaktär, i den mån avtalet också avser föregående stycke eller punkt 6 andra stycket.

Denna punkt skall inte påverka medlemsstaternas rätt att behålla och ingå avtal med tredje land eller internationella organisationer, under förutsättning att gemenskapsrätten och andra relevanta internationella avtal respekteras i nämnda avtal.

6. *Rådet får inte ingå ett avtal om det innehåller bestämmelser som går utöver gemenskapens interna behörighet, särskilt om det medför en harmonisering av medlemsstaternas lagar eller andra författningar inom ett område där detta fördrag utesluter en sådan harmonisering.*

I detta avseende skall, med avvikelse från punkt 5 första stycket, avtal rörande handel med kulturella och audiovisuella tjänster, utbildningstjänster samt sociala tjänster och tjänster som rör människors hälsa omfattas av delad behörighet mellan gemenskapen och dess medlemsstater. Förhandlingar om sådana avtal kräver därför, utöver ett gemenskapsbeslut som fattas i enlighet med relevanta bestämmelser i artikel 300, samförstånd mellan medlemsstaterna. De avtal som förhandlas fram på detta sätt skall ingås gemensamt av gemenskapen och medlemsstaterna.

Förhandlingar om och ingående av internationella avtal på transportområdet skall även i fortsättningen omfattas av bestämmelserna i avdelning V och artikel 300.

7. *Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 6 första stycket får rådet genom enhälligt beslut, på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet, utvidga tillämpningen av punkterna 1–4 till att avse internationella förhandlingar och avtal om immateriella rättigheter, i den mån de inte omfattas av punkt 5.*

Artikel 134

För att säkerställa att genomförandet av de handelspolitiska åtgärder som medlemsstaterna vidtagit i överensstämmelse med detta fördrag inte hindras genom omläggning av handeln, eller när olikheter i dessa åtgärder leder till ekonomiska svårigheter i en eller flera medlemsstater, skall kommissionen lämna rekommendationer om metoderna för det samarbete som krävs mellan medlemsstaterna. Om detta inte är tillräckligt skall kommissionen bemyndiga medlemsstaterna att vidta nödvändiga skyddsåtgärder, för vilka den skall fastställa villkoren och den närmare utformningen.

I brådskande fall skall medlemsstaterna begära kommissionens bemyndigande att själva vidta nödvändiga åtgärder; kommissionen skall besluta så snart som möjligt och de berörda medlemsstaterna skall därefter underrätta övriga medlemsstater om åtgärderna. Kommissionen får när som helst besluta att medlemsstaterna skall ändra eller upphäva åtgärderna.

I första hand skall sådana åtgärder väljas som medför minsta möjliga störningar i den gemensamma marknadens funktion.

AVDELNING X

TULLSAMARBETE

Artikel 135

~~Inom detta fördrags~~ **konstitutionens** tillämpningsområde skall **Europaparlamentet och rådet i enlighet med förfarandet i artikel 251 vidta i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta** åtgärder för att förstärka tullsamarbetet mellan medlemsstaterna och mellan de senare och kommissionen. Dessa åtgärder skall inte gälla tillämpningen av nationell straffrätt eller den nationella rättsskipningen.

AVDELNING XI

SOCIALPOLITIK, UTBILDNING,
YRKESUTBILDNING OCH UNGDOMSFRÅGOR

KAPITEL 1

SOCIALPOLITIK

Artikel 136

Gemenskapens Unionens och medlemsstaternas mål skall under beaktande av sådana grundläggande sociala rättigheter som anges i den europeiska sociala stadgan, som undertecknades i Turin den 18 oktober 1961, och i 1989 års gemenskapsstadga om arbetstagares grundläggande sociala rättigheter, vara att främja sysselsättningen, att förbättra levnads- och arbetsvillkor och därigenom möjliggöra en harmonisering samtidigt som förbättringarna bibehålls, att åstadkomma ett fullgott socialt skydd, en dialog mellan arbetsmarknadens parter och en utveckling av de mänskliga resurserna för att möjliggöra en varaktigt hög sysselsättning samt att bekämpa social utslagning.

I detta syfte skall **gemenskapen unionen** och medlemsstaterna ~~genomföra åtgärder som tar i sina åtgärder ta~~ hänsyn till skillnaderna i nationell praxis, särskilt när det gäller avtalsförhållanden, och till behovet av att bevara ~~gemenskapsekonomins~~ konkurrenskraften **hos unionens ekonomi**.

De anser att en sådan utveckling kommer att följa såväl av den ~~gemensamma~~ **inre** marknadens funktion, vilken kommer att främja en harmonisering av de sociala systemen, som av de förfaranden som föreskrivs i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** och av tillnärmningen av bestämmelser i lagar och andra författningar.¹

Artikel 137

1. För att uppnå målen i [artikel 136] skall **gemenskapen unionen** understödja och komplettera medlemsstaternas verksamhet inom följande områden:

- a) Förbättringar, särskilt av arbetsmiljön, för att skydda arbetstagarnas hälsa och säkerhet.
- b) Arbetsvillkor.
- c) Social trygghet och socialt skydd för arbetstagarna.
- d) Skydd för arbetstagarna då deras anställningsavtal slutar gälla.
- e) Information till och samråd med arbetstagarna.

---

¹ Denna punkt tycks ha enbart förklarande syfte.

- f) Företrädande och kollektivt tillvaratagande av arbetstagarnas och arbetsgivarnas intressen, inbegripet medbestämmande, om inte annat följer av punkt 5.
- g) Anställningsvillkor för medborgare i tredje land som lagligt vistas inom ~~gemenskapens~~ **unionens** territorium.
- h) Integrering av personer som står utanför arbetsmarknaden, utan att det påverkar tillämpningen av [artikel 150].
- i) Jämställdhet mellan kvinnor och män på arbetsmarknaden och lika behandling av kvinnor och män på arbetsplatsen.
- j) Kampen mot social utslagning.
- k) Modernisering av systemen för socialt skydd, utan att det påverkar tillämpningen av punkt c.

2. I detta syfte får rådet

- a) ~~besluta om~~ **åtgärder vidtas** som är avsedda att främja samarbetet mellan medlemsstaterna genom initiativ som syftar till att öka kunskapen, utveckla utbytet av information och beprövade erfarenheter, främja nyskapande tillvägagångssätt och utvärdera erfarenheter, med undantag av åtgärder som omfattar harmonisering av medlemsstaternas lagar eller andra författningar,
- b) på de områden som avses i punkt 1 a–i ~~genom direktiv anta~~ **européiska ramlagar antas om fastställande** av minimikrav, som skall genomföras gradvis, varvid hänsyn skall tas till rådande förhållanden och tekniska bestämmelser i var och en av medlemsstaterna. I dessa ~~direktiv~~ **européiska ramlagar** skall sådana administrativa, finansiella och rättsliga ålägganden undvikas som motverkar tillkomsten och utvecklingen av små och medelstora företag.

På de områden som avses i punkt 1 a, b, e, i, j och k skall Europaparlamentet och rådet besluta i enlighet med lagstiftningsförfarandet efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén.¹

På de områden som avses i punkt 1 c, d, f och g skall rådet besluta enhälligt på förslag av kommissionen efter att ha hört Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén.

2a. Rådet kan på förslag av kommissionen enhälligt besluta att göra förfarandet i artikel 251 tillämpligt på punkt 1 d, f och g. Det skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet.

¹ Av tydlighetsskäl återges i de följande tre styckena bestämmelserna i det nuvarande andra stycket i artikel 137.2 i EG-fördraget.

Rådet skall besluta i enlighet med förfarandet i artikel 251 efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, utom på de områden som avses i punkt 1 c, d, f och g i den här artikeln, där rådet skall besluta enhälligt på förslag av kommissionen efter att ha hört Europaparlamentet och nämnda kommittéer. Rådet kan genom enhälligt beslut på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet besluta att göra förfarandet i artikel 251 tillämpligt på punkt 1 d, f och g i den här artikeln.¹

3. En medlemsstat kan på gemensam begäran av arbetsmarknadens parter överlåta åt dessa att genomföra ~~direktiv~~ **européiska ramlagar** som har antagits enligt punkt 2.

I så fall skall medlemsstaten se till att arbetsmarknadens parter, senast då ~~ett direktiv~~ **en europeisk ramlag** skall vara genomfört ~~–d enligt artikel 249,~~ i samförstånd har vidtagit de åtgärder som behövs; den berörda medlemsstaten skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att kontinuerligt kunna säkerställa de resultat som föreskrivs i ~~direktivet~~ **ramlagen**.

4. De ~~bestämmelser~~ **åtgärder** som antagits enligt denna artikel

- a) skall inte påverka medlemsstaternas erkända rätt att fastställa de grundläggande principerna för sina system för social trygghet och skall inte i väsentlig grad påverka den finansiella jämvikten i dessa,
- b) skall inte hindra någon medlemsstat från att bibehålla eller införa sådana mera långtgående skyddsåtgärder som är förenliga med ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**.

5. ~~Bestämmelserna i~~ Denna artikel skall inte tillämpas på löneförhållanden, föreningsrätt, strejkrätt eller rätt till lockout.

Artikel 138

1. Kommissionen skall ha till uppgift att främja samråd mellan arbetsmarknadens parter på ~~gemenskapsnivå~~ **unionsnivå** och skall ~~vidta~~ **anta** alla åtgärder som behövs för att underlätta dialogen mellan dem genom att säkerställa ett väl avvägt stöd till båda parter.

2. I detta syfte skall kommissionen innan den lägger fram socialpolitiska förslag samråda med arbetsmarknadens parter om den möjliga inriktningen av en ~~gemenskapsåtgärd~~ **unionsåtgärd**.

3. Om kommissionen efter sådant samråd finner att en ~~gemenskapsåtgärd~~ **unionsåtgärd** är önskvärd, skall den samråda med arbetsmarknadens parter om det planerade förslagets innehåll. Arbetsmarknadens parter skall avge ett yttrande eller, i förekommande fall, en rekommendation till kommissionen.

---

¹ Detta stycke återges i sin helhet ovan.

4. Samtidigt som sådant samråd sker kan arbetsmarknadens parter meddela kommissionen att de önskar inleda det förfarande som anges i [artikel 139]. Förfarandets längd skall begränsas till nio månader, om inte de berörda parterna och kommissionen gemensamt beslutar om en förlängning.

Artikel 139

1. Om arbetsmarknadens parter önskar det kan dialogen mellan dem på ~~gemenskapsnivå~~ **unionsnivå** leda till avtalsbundna relationer, inklusive ingående av avtal.

2. Avtal som ingås på ~~gemenskapsnivå~~ **unionsnivå** skall genomföras antingen i enlighet med de förfaranden och den praxis som arbetsmarknadens parter och medlemsstaterna särskilt tillämpar eller, i frågor som omfattas av [artikel 137], på gemensam begäran av de undertecknande parterna genom ~~ett beslut~~ **en åtgärd**¹ av rådet **som antas med kvalificerad majoritet** på förslag av kommissionen.

~~Rådet skall besluta med kvalificerad majoritet utom~~ När avtalet i fråga innehåller en eller flera bestämmelser som hänför sig till något av de områden för vilka enhällighet krävs enligt [artikel 137.2]. ~~I så fall skall~~ **Rådet skall besluta** med enhällighet.

Artikel 140

För att nå de mål som anges i artikel 136 och utan att det påverkar tillämpningen av övriga bestämmelser i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**, skall kommissionen främja samarbetet mellan medlemsstaterna och underlätta för dem att samordna sina åtgärder på alla de socialpolitiska områden som omfattas av [detta kapitel], särskilt i frågor om

- a) sysselsättning,
- b) arbetsrätt och arbetsvillkor,
- c) grundläggande och kvalificerad yrkesutbildning,
- d) social trygghet,
- e) arbetarskydd,
- f) arbetshygien,
- g) förenings- och förhandlingsrätt.

---

¹ Det förefaller som om termen "beslut" i detta fall använd i sin generiska betydelse, vilket inte motsvarar definitionen av "beslut" i artikel 249 fjärde stycket i EG-fördraget. Konventet bör ange om det önskar precisera vilket slag av rättsakt som skall användas. Hittills har direktiv använts och det bör därför bli ramlag (se bilaga II till denna rapport).

I detta syfte skall kommissionen i nära kontakt med medlemsstaterna företa utredningar, avge yttranden och organisera samråd både i fråga om problem som uppstår på det nationella planet och i fråga om problem som berör internationella organisationer.

Kommissionen skall höra Ekonomiska och sociala kommittén innan den avger de yttranden som avses i denna artikel.

Artikel 141

1. Varje medlemsstat skall säkerställa att principen om lika lön för kvinnor och män för lika arbete eller likvärdigt arbete tillämpas.
2. I denna artikel skall med "lön" förstås den gängse grund- eller minimilönen samt alla övriga förmåner i form av kontanter eller naturaförmåner som arbetstagaren, direkt eller indirekt, får av arbetsgivaren på grund av anställningen.

Lika lön utan könsdiskriminering innebär att

- a) ackordslön för lika arbete skall fastställas enligt samma beräkningsgrunder,
- b) tidlön skall vara lika för lika arbete.

3. **Europaparlamentet och rådet skall enligt förfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén i enlighet med lagstiftningsförfarandet** besluta om åtgärder för att säkerställa tillämpningen av principen om lika möjligheter och lika behandling av kvinnor och män i frågor som rör anställning och yrke, inklusive principen om lika lön för lika eller likvärdigt arbete. **Europaparlamentet och rådet skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén.**

4. I syfte att i praktiken säkerställa full jämställdhet i arbetslivet mellan kvinnor och män får principen om likabehandling inte hindra en medlemsstat från att behålla eller besluta om åtgärder som rör särskilda förmåner för att göra det lättare för det underrepresenterade könet att bedriva en yrkesverksamhet eller för att förebygga eller kompensera nackdelar i yrkeskarriären.

Artikel 142

Medlemsstaterna skall sträva efter att bibehålla den likvärdighet som finns mellan deras system för betald ledighet¹.

---

¹ Man frågar sig om denna bestämmelse är praktiskt genomförbar.

Artikel 143

Kommissionen skall årligen utarbeta en rapport om förverkligandet av de mål som anges i [artikel 136], inbegripet den demografiska situationen inom ~~gemenskapen~~ **unionen**. Den skall överlämna rapporten till Europaparlamentet, rådet och Ekonomiska och sociala kommittén.

~~Europaparlamentet får anmoda kommissionen att utarbeta rapporter om särskilda problem som gäller det sociala området.¹~~

Artikel 144

Rådet skall, ~~efter att ha hört Europaparlamentet~~, inrätta en rådgivande kommitté för socialt skydd för att främja samarbetet mellan medlemsstaterna och med kommissionen i fråga om socialt skydd. **Rådet skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet.** Kommittén skall ha följande uppgifter:

- a) Övervaka den sociala situationen och utvecklingen av politiken för socialt skydd i medlemsstaterna och ~~gemenskapen~~ **unionen**.
- b) Underlätta utbytet av information, erfarenheter och goda rutiner mellan medlemsstaterna och med kommissionen.
- c) Utan att det påverkar tillämpningen av [artikel 207] sammanställa rapporter och yttranden eller bedriva annan verksamhet inom sitt behörighetsområde på begäran av rådet eller kommissionen eller på eget initiativ.

Kommittén skall, när den utför sitt uppdrag, upprätta lämpliga kontakter med arbetsmarknadens parter.

Varje medlemsstat och kommissionen skall utse två ledamöter i kommittén.

Artikel 145

Kommissionen skall i sin årsrapport till Europaparlamentet ägna ett särskilt kapitel åt den sociala utvecklingen inom ~~gemenskapen~~ **unionen**.

Europaparlamentet får anmoda kommissionen att avge rapporter om särskilda problem som gäller sociala förhållanden.

---

¹ Detta stycke är identiskt med andra stycket i artikel 145 och skulle därför kunna utgå.

KAPITEL 2

EUROPEISKA SOCIALFONDEN

Artikel 146

För att förbättra arbetstagarnas sysselsättningsmöjligheter på den inre marknaden och på så sätt bidra till en höjning av levnadsstandarden skall en europeisk socialfond upprättas enligt ~~nedan nämnda bestämmelser~~ **detta [kapitel]**; den skall ha till uppgift att inom ~~gemenskapen~~ **unionen** främja möjligheterna till sysselsättning och arbetstagarnas geografiska och yrkesmässiga rörlighet samt att underlätta deras anpassning till förändringar inom industrin och i produktionssystemen, särskilt genom yrkesutbildning och omskolning.

Artikel 147

~~Fonden skall förvaltas av Kommissionen~~ **skall förvalta fonden.**

Den skall i denna uppgift biträdas av en kommitté som har en av kommissionens ledamöter som ordförande och som är sammansatt av företrädare för ~~regeringarna~~ **medlemsstaterna** samt arbetstagar- och arbetsgivarorganisationer.

Artikel 148

Europaparlamentet och rådet skall ~~enligt förfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén i enlighet med lagstiftningsförfarandet~~ besluta om ~~genomförandebestämmelser~~ **genomförandebestämmelser**¹ för Europeiska socialfonden. **De** skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén.

---

¹ Det förefaller som om termen "beslut" i detta fall används i sin generiska betydelse, vilket inte motsvarar definitionen av "beslut" i artikel 249 fjärde stycket i EG-fördraget. Konventet bör ange om det önskar precisera vilket slag av rättsakt som skall användas.

KAPITEL 3

UTBILDNING, YRKESUTBILDNING OCH UNGDOMSFRÅGOR

Artikel 149

1. ~~Gemenskapen~~ **Unionen** skall bidra till utvecklingen av en utbildning av god kvalitet genom att främja samarbetet mellan medlemsstaterna och genom att vid behov stödja och komplettera deras insatser, samtidigt som gemenskapen fullt ut skall respektera medlemsstaternas ansvar för undervisningens innehåll och utbildningssystemens organisation samt medlemsstaternas kulturella och språkliga mångfald.
2. Målen för ~~gemenskapens~~ **unionens** insatser skall vara att
  - a) utveckla den europeiska dimensionen inom utbildningen särskilt genom undervisning i och spridning av medlemsstaternas språk.
  - b) främja rörligheten för studerande och lärare, bl.a. genom att verka för ett akademiskt erkännande av examensbevis och studietider,
  - c) främja samarbete mellan utbildningsanstalter,
  - d) utveckla informations- och erfarenhetsutbyte i frågor som är gemensamma för medlemsstaternas utbildningssystem,
  - e) främja utvecklingen av ungdoms- och ungdomsledarutbyte,
  - f) främja utvecklingen av distansundervisning.
3. ~~Gemenskapen~~ **Unionen** och medlemsstaterna skall främja samarbetet med tredje land och behöriga internationella organisationer på utbildningsområdet, särskilt Europarådet.
4. För att bidra till att de mål som anges i denna artikel uppnås, skall
  - a) ~~Europaparlamentet och rådet enligt förfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén besluta om i enlighet med lagstiftningsförfarandet besluta om~~ stimulansåtgärder som dock inte får omfatta någon harmonisering av medlemsstaternas lagar eller andra författningar; **de skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén,**
  - b) ~~rådet genom beslut med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen med kvalificerad majoritet~~ anta rekommendationer.

Artikel 150

1. **Gemenskapen Unionen** skall genomföra en yrkesutbildningspolitik som skall understödja och komplettera medlemsstaternas insatser, samtidigt som gemenskapen fullt ut skall respektera medlemsstaternas ansvar för yrkesutbildningens innehåll och organisation.
2. Målen för **gemenskapens unionens** insatser skall vara att
  - a) underlätta anpassningen till industriella förändringar, särskilt genom yrkesutbildning och omskolning,
  - b) förbättra den grundläggande och fortsatta yrkesutbildningen för att underlätta inträde och återinträde på arbetsmarknaden,
  - c) underlätta tillträde till yrkesutbildning och främja rörligheten för yrkeslärare och för elever i sådan utbildning, särskilt de unga,
  - d) stimulera samarbete i fråga om yrkesutbildning mellan undervisningsanstalter och företag,
  - e) utveckla informations- och erfarenhetsutbyte i frågor som är gemensamma för medlemsstaternas yrkesutbildningssystem.
3. **Gemenskapen Unionen** och medlemsstaterna skall främja samarbetet med tredje land och behöriga internationella organisationer på yrkesutbildningens område.
4. **Europaparlamentet och rådet** skall ~~enligt förfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén i enlighet med lagstiftningsförfarandet~~ besluta om åtgärder för att bidra till att de mål som anges i denna artikel uppnås, dock utan att dessa åtgärder får omfatta någon harmonisering av medlemsstaternas lagar eller andra författningar.
Europaparlamentet och rådet skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén.

AVDELNING XII

KULTUR

Artikel 151

1. **Gemenskapen Unionen** skall bidra till kulturens utveckling i medlemsstaterna med respekt för dessas nationella och regionala mångfald samtidigt som gemenskapen skall framhäva det gemensamma kulturarvet.

2. ~~Gemenskapens~~ **Unionens** insatser skall syfta till att främja samarbetet mellan medlemsstaterna och vid behov stödja och komplettera deras verksamhet när det gäller
- a) att förbättra kunskaperna om och att sprida de europeiska folkens kultur och historia,
  - b) att bevara och skydda det kulturarv som har europeisk betydelse,
  - c) icke-kommersiellt kulturutbyte,
  - d) konstnärligt och litterärt skapande, även inom den audiovisuella sektorn.
3. ~~Gemenskapen~~ **Unionen** och medlemsstaterna skall främja samarbetet med tredje land och behöriga internationella organisationer på kulturområdet, särskilt Europarådet.
4. ~~Gemenskapen~~ **Unionen** skall beakta de kulturella aspekterna då den handlar enligt andra bestämmelser i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**, särskilt för att respektera och främja sin kulturella mångfald.¹
5. För att bidra till att de mål som anges i denna artikel uppnås skall ~~rådet~~
- a) ~~enligt förfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Regionkommittén~~ **Europaparlamentet och rådet i enlighet med lagstiftningsförfarandet** besluta om stimulansåtgärder som dock inte får omfatta någon harmonisering av medlemsstaternas lagar eller andra författningar; ~~rådet skall besluta enhälligt under hela förfarandet enligt artikel 251; Europaparlamentet och rådet skall besluta efter att ha hört Regionkommittén,~~
  - b) ~~rådet genom enhälligt beslut~~ på förslag av kommissionen **enhälligt** anta rekommendationer.

---

¹ Denna bestämmelse med övergripande tillämpning på all politik skulle kunna placeras i en enda artikel tillsammans med andra av samma slag (jfr fotnoten till artikel 3.2).

AVDELNING XIII

FOLKHÄLSA

*Artikel 152*¹

1. En hög hälsoskyddsnivå för människor skall säkerställas vid utformning och genomförande av all gemenskapspolitik och alla ~~gemenskapsåtgärder~~ **unionsåtgärder**.²

~~Gemenskapens~~ **Unionens** insatser, som skall komplettera den nationella politiken, skall inriktas på att förbättra folkhälsan, förebygga ohälsa och sjukdomar hos människor och undanröja faror för människors hälsa. Sådana insatser skall innefatta kamp mot de stora folksjukdomarna genom att främja forskning om deras orsaker, hur de överförs och hur de kan förebyggas samt hälsoupplýsning och hälsoundervisning.

~~Gemenskapen~~ **Unionen** skall komplettera medlemsstaternas insatser för att minska narkotikarelaterade hälsoskador, inklusive upplýsning och förebyggande verksamhet.

2. ~~Gemenskapen~~ **Unionen** skall främja samarbete mellan medlemsstaterna på de områden som avses i denna artikel och vid behov stödja deras insatser.

Medlemsstaterna skall i samverkan med kommissionen inbördes samordna sin politik och sina program på de områden som avses i punkt 1. Kommissionen kan i nära kontakt med medlemsstaterna ta lämpliga initiativ för att främja en sådan samordning.

3. ~~Gemenskapen~~ **Unionen** och medlemsstaterna skall främja samarbetet med tredje land och behöriga internationella organisationer på folkhälsans område.

4. **Europaparlamentet och rådet skall i enlighet med lagstiftningsförfarandet enligt förfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén,** bidra till att de mål som anges i denna artikel uppnås genom att

- a) besluta om åtgärder för att fastställa höga kvalitets- och säkerhetsstandarder i fråga om organ och ämnen av mänskligt ursprung, blod och blodderivat; dessa åtgärder skall inte hindra någon medlemsstat från att upprätthålla eller införa strängare skyddsåtgärder,
- b) med undantag från [artikel 37] besluta om sådana åtgärder på veterinär- och växtskyddsområdet som direkt syftar till att skydda folkhälsan,

---

¹ Arbetsgrupp XI för ett socialt Europa har föreslagit att denna artikels räckvidd utsträcks för att "omfatta frågor som allvarliga gränsöverskridande hot, smittsamma sjukdomar, bioterrorism och Världshälsoorganisationens överenskommelser" (CONV 516/03 punkt 35).

² Denna bestämmelse med övergripande tillämpning på all politik skulle kunna placeras i en enda artikel tillsammans med andra av samma slag (jfr fotnoten till artikel 3.2).

- c) besluta om stimulansåtgärder som är utformade för att skydda och förbättra människors hälsa, dock utan att dessa åtgärder får omfatta någon harmonisering av medlemsstaternas lagar eller andra författningar.

Europaparlamentet och rådet skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén,

För de syften som anges i denna artikel kan rådet också ~~med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen~~ **på förslag av kommissionen med kvalificerad majoritet** anta rekommendationer ~~för de syften som anges i denna artikel.~~

5. När ~~gemenskapen~~ **unionen** handlar på folkhälsoområdet skall den fullt ut respektera medlemsstaternas ansvar för att organisera och ge hälso- och sjukvård. Särskilt får inte de åtgärder som avses i punkt 4 a påverka nationella bestämmelser om donation eller medicinsk användning av organ och blod.

AVDELNING XIV

KONSUMENTSKYDD

Artikel 153

1. För att främja konsumenternas intressen och säkerställa en hög konsumentskyddsnivå skall ~~gemenskapen~~ **unionen** bidra till att skydda konsumenternas hälsa, säkerhet och ekonomiska intressen samt till att främja deras rätt till information och utbildning och deras rätt att organisera sig för att tillvarata sina intressen.
2. Konsumentskyddskraven skall beaktas när ~~gemenskapens~~ **unionens** övriga politik och verksamhet utformas och genomförs.¹
3. ~~Gemenskapen~~ **Unionen** skall bidra till att uppnå de mål som avses i punkt 1 genom
  - a) åtgärder som beslutas enligt [artikel 95] inom ramen för förverkligandet av den inre marknaden,
  - b) åtgärder som understöder, kompletterar och övervakar medlemsstaternas politik.

---

¹ Denna bestämmelse med övergripande tillämpning på all politik skulle kunna placeras i en enda artikel tillsammans med andra av samma slag (jfr fotnoten till artikel 3.2).

4. **Europaparlamentet och rådet skall i enlighet med lagstiftningsförfarandet enligt förfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén anta de åtgärder som avses i punkt 3 b. De skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén.**

5. Åtgärder som ~~beslutas~~ **antas** enligt punkt 4 skall inte hindra någon medlemsstat från att upprätthålla eller införa strängare ~~skyddsåtgärder~~ **skyddsbestämmelser**. Sådana ~~åtgärder~~ **bestämmelser** måste vara förenliga med ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**. Kommissionen skall underrättas om åtgärderna.

AVDELNING XV

TRANSEUROPEISKA NÄT

Artikel 154

1. För att medverka till att de mål som anges i [artiklarna 14 och 158] uppnås och för att göra det möjligt för unionsmedborgare, ekonomiska aktörer samt regionala och lokala samhällen att i full utsträckning utnyttja fördelarna med att skapa ett område utan inre gränser, skall ~~gemenskapen~~ **unionen** bidra till att upprätta och utveckla transeuropeiska nät för infrastrukturerna inom transport-, telekommunikations- och energisektorena.

2. Inom ramen för ett system med öppna och konkurrensutsatta marknader skall ~~gemenskapens~~ **unionens** insatser inriktas på att främja de nationella nätens samtrafikförmåga och driftskompatibilitet samt tillträdet till sådana nät. Därvid skall särskild hänsyn tas till behovet av att förbinda öar, inlandsområden och randområden med ~~gemenskapens~~ **unionens** centrala områden.

Artikel 155

1. För att förverkliga de mål som anges i artikel 154

- a) skall ~~gemenskapen~~ **unionen** ställa upp en serie riktlinjer som omfattar mål, prioriteringar och huvudlinjer för de åtgärder som förutses när det gäller de transeuropeiska näten: i dessa riktlinjer skall projekt av gemensamt intresse preciseras,
- b) skall ~~gemenskapen~~ **unionen** genomföra de åtgärder som kan visa sig nödvändiga för att säkerställa nätens driftskompatibilitet, särskilt när det gäller teknisk standardisering,

- c) kan ~~gemenskapen~~ **unionen** stödja projekt av gemensamt intresse som stöds av medlemsstaterna och som preciseras i de riktlinjer som avses i första strecksatsen **punkt a**, särskilt genom genomförbarhetsstudier, lånegarantier eller räntesubventioner; ~~gemenskapen~~ **unionen** kan också genom den ~~enligt [artikel 161] upprättade sammanhållningsfonden~~ **som upprättas i enlighet med [artikel 161]** bidra till finansieringen av särskilda infrastrukturprojekt på transportområdet inom medlemsstaterna.

Vid ~~gemenskapens~~ **unionens** insatser skall hänsyn tas till projektens potentiella ekonomiska livskraft.

2. Europaparlamentet och rådet skall i enlighet med lagstiftningsförfarandet besluta om de riktlinjer och övriga åtgärder som avses i artikel 155 punkt 1 skall antas av rådet som skall besluta enligt förfarandet i artikel 251. De skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén.

Riktlinjer och projekt av gemensamt intresse som angår en medlemsstats territorium kräver den berörda medlemsstatens godkännande.¹

~~2 3.~~ I samverkan med kommissionen skall medlemsstaterna inbördes samordna den politik på nationell nivå som kan få väsentlig betydelse för att förverkliga de mål som anges i [artikel 154]. Kommissionen får i nära samarbete med medlemsstaterna ta lämpliga initiativ för att främja en sådan samordning.

~~3. 4.~~ **Gemenskapen Unionen** kan ~~besluta om att~~ samarbeta med tredje land för att främja projekt av gemensamt intresse och för att säkerställa nätens driftskompatibilitet.

~~Artikel 156~~

~~De riktlinjer och övriga åtgärder som avses i artikel 155.1 skall antas av rådet som skall besluta enligt förfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén.~~

~~Riktlinjer och projekt av gemensamt intresse som angår en medlemsstats territorium kräver den berörda medlemsstatens godkännande.²~~

¹ Av tydlighetsskäl återges i den nya punkt 2, som utgör den rättsliga grunden för unionens åtgärder avseende transeuropeiska nät, texten till artikel 156 i dess helhet; de angivna ändringar är de som föreslagits för den nuvarande texten till denna artikel.

² Denna artikel skulle kunna utgå; se föregående fotnot.

AVDELNING XVI

INDUSTRI

Artikel 157

1. ~~Gemenskapen~~ **Unionen** och medlemsstaterna skall säkerställa att det finns nödvändiga förutsättningar för ~~gemenskapsindustrins~~ **unionsindustrins** konkurrensförmåga.

För detta ändamål skall deras insatser, i överensstämmelse med ett system av öppna och konkurrensutsatta marknader, inriktas på att

- a) påskynda industrins anpassning till strukturförändringar,
- b) främja en miljö som är gynnsam för initiativ och för utveckling av företag inom hela ~~gemenskapen~~ **unionen**, särskilt i fråga om små och medelstora företag,
- c) främja en miljö som är gynnsam för samarbete mellan företag,
- d) främja ett bättre utnyttjande av de industriella möjligheter som skapas genom politiken inom sektorerna för innovation, forskning och teknisk utveckling.

2. I samverkan med kommissionen skall medlemsstaterna samråda inbördes och vid behov samordna sina insatser. Kommissionen får ta lämpliga initiativ för att främja en sådan samordning.

3. ~~Gemenskapen~~ **Unionen** skall bidra till att förverkliga de mål som anges i punkt 1 genom sin politik och verksamhet enligt andra bestämmelser i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**.¹ **Europaparlamentet och rådet** får i enlighet med **lagstiftningsförfarandet** ~~förfarandet i artikel 251~~ **och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén** besluta om särskilda åtgärder för att stödja de insatser som görs av medlemsstaterna för att förverkliga de mål som anges i punkt 1. **De skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén.**

Denna avdelning får inte utgöra en grund för ~~gemenskapen~~ **unionen** att införa åtgärder som kan medföra att konkurrensen snedvrids eller som omfattar bestämmelser om skatter eller bestämmelser om anställdas rättigheter och intressen.

---

¹ Denna bestämmelse, som skall tillämpas övergripande på all politik, kan skrivas om i form av en enda artikel med andra av samma typ (jfr fotnot till artikel 3.2).

AVDELNING XVII

EKONOMISK OCH SOCIAL SAMMANHÅLLNING

Artikel 158

För att främja en harmonisk utveckling inom hela ~~gemenskapen~~ **unionen** skall denna utveckla och fullfölja sin verksamhet för att stärka sin ekonomiska och sociala sammanhållning.

Gemenskapen Unionen skall särskilt sträva efter att minska skillnaderna mellan de olika regionernas utvecklingsnivåer och eftersläpningen i de minst gynnade regionerna eller öarna, inbegripet landsbygdsområdena.

Artikel 159

Medlemsstaterna skall bedriva och samordna sin ekonomiska politik i syfte även att uppnå de mål som anges i artikel 158. Vid utformningen och genomförandet av ~~gemenskapens~~ **unionens** politik och åtgärder och vid genomförandet av den inre marknaden skall de beakta målen i artikel 158 och bidra till att dessa uppnås.¹ **Gemenskapen Unionen** skall även understödja strävandena att uppnå mål genom de åtgärder som den vidtar genom strukturfonderna (utvecklingssektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket, Europeiska socialfonden, Europeiska regionala utvecklingsfonden), Europeiska investeringsbanken och andra befintliga finansieringsorgan.

Kommissionen skall vart tredje år lägga fram en rapport för Europaparlamentet, rådet, Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om de framsteg som har gjorts för att uppnå ekonomisk och social sammanhållning och om hur de olika medel som anges i denna artikel har bidragit till detta. Denna rapport skall vid behov åtföljas av lämpliga förslag.

Europaparlamentet och rådet får i enlighet med lagstiftningsförfarandet besluta om alla ~~Om~~ särskilda åtgärder **som** behöver vidtas utanför fonderna, ~~och utan att det påverkar tillämpningen av~~ de åtgärder som ~~beslutas~~ **antas** inom ramen för ~~gemenskapens~~ **unionens** övriga politik, ~~får rådet besluta om sådana särskilda åtgärder i enlighet med förfarandet i artikel 251 och.~~ **De skall besluta** efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén.

---

¹ Denna bestämmelse, som skall tillämpas övergripande på all politik, kan skrivas om i form av en enda artikel med andra av samma typ (jfr fotnot till artikel 3.2).

Artikel 160

Europeiska regionala utvecklingsfondens syfte är att bistå med att avhjälpa de viktigaste regionala obalanserna i ~~gemenskapen~~ **unionen** genom att delta i utvecklingen och den strukturella anpassningen av regioner som utvecklas långsammare samt i omstruktureringen av industriregioner på tillbakagång.

Artikel 161

Utan att det påverkar tillämpningen av [artikel 162] skall ~~rådet genom enhälligt beslut på förslag av kommissionen, med Europaparlamentets samtycke och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén,~~ **Europaparlamentet och rådet i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta bestämmelser¹ för:**

- a) ~~fastställa~~ strukturfondernas uppgifter, huvudmål och organisation, vilket kan omfatta en omgruppering av fonderna, **och**
- b) ~~Rådet skall enligt samma förfarande också fastställa~~ de allmänna regler som skall tillämpas på fonderna och de bestämmelser som behövs för att säkerställa deras effektivitet och samordningen av fonderna med varandra och med andra befintliga finansieringsorgan.

Europaparlamentet och rådet skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén.

~~En av rådet enligt samma förfarande upprättad~~ **De skall enligt samma förfarande anta bestämmelser för inrättandet av en** sammanhållningsfond **som** skall lämna ekonomiska bidrag till projekt på miljöområdet och till transeuropeiska nät inom infrastrukturen på transportområdet.

~~Från och med den 1 januari 2007 skall rådet besluta med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen, efter Europaparlamentets samtycke och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, under förutsättning att den fleråriga budgetplan som skall tillämpas från och med den 1 januari 2007 och det därmed sammanhörande interinstitutionella avtalet har antagits vid den tidpunkten. I annat fall skall det förfarande som föreskrivs i detta stycke tillämpas från och med den tidpunkt då de antas.~~

---

¹ Ändring av beslutsförfarandet, samtycke vid medbeslutande ("lagstiftningsförfarandet"), i enlighet med rapporten från arbetsgrupp IX för förenkling (CONV 424/02, s. 17).

Artikel 162

Europaparlamentet och rådet skall i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta Rådet skall besluta om genomförandebestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden enligt förfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén. De skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén.

I fråga om utvecklingssektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket samt Europeiska socialfonden skall artiklarna 37 och 148 ~~fortfarande~~ tillämpas.

AVDELNING XVIII

FORSKNING OCH TEKNISK UTVECKLING

Artikel 163

1. ~~Gemenskapen~~ **Unionen** skall ha som mål att stärka den vetenskapliga och teknologiska grunden för ~~gemenskaps~~**unions**industrin, att främja utvecklingen av dennas internationella konkurrensförmåga och att underlätta alla forskningsinsatser som anses nödvändiga enligt andra kapitel i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**.
2. För att uppnå detta skall ~~gemenskapen~~ **unionen** inom hela sitt område stimulera företag, inklusive små och medelstora företag, forskningscentra och universitet i deras insatser för forskning och teknisk utveckling av hög kvalitet; gemenskapen skall stödja deras ansträngningar att samarbeta med varandra, främst i syfte att möjliggöra för företagen att fullt ut utnyttja den inre marknadens möjligheter, och detta särskilt genom att skapa tillträde till de nationella offentliga upphandlingsmarknaderna, genom att fastställa gemensamma standarder samt genom att avlägsna rättsliga och fiskala hinder för samarbetet.
3. Alla ~~gemenskapens~~ **unionens** åtgärder enligt ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** inom forskning och teknisk utveckling, inklusive demonstrationsprojekt skall beslutas och genomföras enligt ~~bestämmelserna i~~ [denna avdelning].

Artikel 164

För att nå dessa mål skall ~~gemenskapen~~ **unionen** som komplement till de verksamheter som bedrivs i medlemsstaterna

- a) genomföra program för forskning, teknisk utveckling och demonstration, varvid samarbete med och mellan företag, forskningscentra och universitet skall gynnas,
- b) främja samarbete på ~~gemenskaps~~**unions**snivå med tredje land och internationella organisationer inom området för forskning, teknisk utveckling och demonstration,
- c) sprida och fullt ut utnyttja resultaten av verksamheter rörande forskning, teknisk utveckling och demonstration på ~~gemenskaps~~**unions**snivå,
- d) stimulera utbildning och rörlighet för forskare inom ~~gemenskapen~~ **unionen**.

Artikel 165

1. ~~Gemenskapen~~ **Unionen** och medlemsstaterna skall samordna sin verksamhet inom forskning och teknisk utveckling för att säkerställa det inbördes sammanhanget mellan medlemsstaternas politik och ~~gemenskapens~~ **unionens** politik.
2. I nära samarbete med medlemsstaterna får kommissionen ta alla lämpliga initiativ för att främja den samordning som avses i punkt 1.

Artikel 166

1. ~~Et~~ **Europaparlamentet och rådet skall i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta en europeisk lag som inrättar ett** flerårigt ramprogram som anger alla ~~gemenskapens~~ **unionens** verksamheter ~~skall antas av rådet som skall besluta enligt förfarandet i artikel 251 och. De skall besluta~~ efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén.

Ramprogrammet skall

- a) fastställa de vetenskapliga och teknologiska mål som skall uppnås genom den verksamhet som anges i artikel 164 samt de prioriteringar som skall gälla i detta sammanhang,
  - b) ange huvudlinjerna för denna verksamhet,
  - c) fastställa det högsta totalbeloppet och de närmare villkoren för ~~gemenskapens~~ **unionens** finansiella deltagande i ramprogrammet samt de planerade verksamheternas andelar.
2. Ramprogrammet skall anpassas eller utökas efterhand som förhållandena ändras.

3. Ramprogrammet skall genomföras genom särskilda program som utvecklas inom varje verksamhet. I varje särskilt program skall fastställas de närmare villkoren för genomförandet, programmets längd och de medel som bedöms nödvändiga. Summan av de belopp som bedöms nödvändiga och som fastställs i de särskilda programmen får inte överstiga det högsta totalbelopp som har fastställts för ramprogrammet och för varje verksamhet.

4. Rådet skall **på förslag av kommissionen med kvalificerad majoritet anta bestämmelser om inrättande av** de särskilda programmen ~~med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet och Ekonomiska och sociala kommittén. Det skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet samt Ekonomiska och sociala kommittén.~~

Artikel 167¹

För att genomföra det fleråriga ramprogrammet skall **Europaparlamentet och rådet i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta bestämmelser om**

- a) regler för deltagande av företag, forskningscentra och universitet,
- b) regler för spridning av forskningsresultaten.

De skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén.

Artikel 168

Vid genomförandet av det fleråriga ramprogrammet kan tilläggsprogram ~~fastställas~~ **antas** som endast vissa medlemsstater deltar i och som, om inte annat följer av ett eventuellt deltagande från ~~gemenskapens~~ **unionens** sida skall finansieras av dessa stater.

Europaparlamentet och rådet skall anta i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta bestämmelser om de regler som skall tillämpas på tilläggsprogrammen särskilt vad avser spridning av kunskap samt tillträde för andra medlemsstater. **De skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén.**

Antagandet av tilläggsprogrammen kräver de berörda medlemsstaternas godkännande.²

---

¹ För tydlighetens skull har de beslutsförfaranden som för närvarande anges i artikel 172 i EG-fördraget knutits till respektive rättsliga grunder (artiklarna 167, 168, 169 och 171).

² Stycke som hämtats från nuvarande artikel 172 sista meningen i EG-fördraget.

Artikel 169

Vid genomförandet av det fleråriga ramprogrammet får ~~gemenskapen~~ **unionen** med de berörda medlemsstaternas samtycke vidta åtgärder för ett deltagande i sådana program för forskning och utveckling som har inletts av flera medlemsstater, inklusive ett deltagande i de organisationer som har skapats för att genomföra programmen.

Europaparlamentet och rådet skall i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta de bestämmelser som behövs. De skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén.

Artikel 170

Vid genomförandet av det fleråriga ramprogrammet får ~~gemenskapen~~ **unionen** vidta åtgärder för samarbete på ~~gemenskaps~~**unions**snivå med tredje land eller internationella organisationer inom forskning, teknisk utveckling och demonstration.

De närmare villkoren för detta samarbete kan bli föremål för sådana avtal mellan ~~gemenskapen~~ **unionen** och berörda tredje parter som skall förhandlas fram och ingås enligt [artikel 300].

Artikel 171

~~Gemenskapen~~ **Unionen** kan bilda gemensamma företag eller andra organisationer som krävs för att effektivt genomföra ~~gemenskapens~~ **unionens** program för forskning, teknisk utveckling och demonstration. **Rådet skall på förslag av kommissionen med kvalificerad majoritet anta de bestämmelser som behövs. Det skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet samt Ekonomiska och sociala kommittén.**

Artikel 172¹

~~Rådet skall med kvalificerad majoritet, på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet och Ekonomiska och sociala kommittén, anta de bestämmelser som avses i artikel 171.~~

~~Rådet skall enligt förfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén anta de bestämmelser som avses i artiklarna 167, 168 och 169. Antagandet av tilläggsprogrammen kräver de berörda medlemsstaternas samtycke.~~

---

¹ Av tydlighetsskäl har samtliga bestämmelser i denna artikel återgetts i artiklarna 167, 168, 169 och 171 ovan.

Artikel 173

I början av varje år skall kommissionen överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet. Rapporten skall särskilt avse dels verksamheterna inom området för forskning och teknisk utveckling och spridningen av resultaten av dessa verksamheter under det föregående året, dels arbetsprogrammet för det innevarande året.

AVDELNING XIX

MILJÖ

Artikel 174

1. ~~Gemenskapens~~ **Unionens** miljöpolitik skall bidra till att följande mål uppnås:

- a) Att bevara, skydda och förbättra miljön.
- b) Att skydda människors hälsa.
- c) Att utnyttja naturresurserna varsamt och rationellt.
- d) Att främja åtgärder på internationell nivå för att lösa regionala eller globala miljöproblem.

2. ~~Gemenskapens~~ **Unionens** miljöpolitik skall syfta till en hög skyddsnivå med beaktande av de olikartade förhållandena inom ~~gemenskapens~~ **unionens** olika regioner. Den skall bygga på försiktighetsprincipen och på principerna att förebyggande åtgärder bör vidtas, att miljöförstöring företrädesvis bör hejdas vid källan och att förorenaren skall betala.

I detta sammanhang skall de harmoniseringsåtgärder som motsvarar miljöskyddskraven i förekommande fall innehålla en skyddsklausul som tillåter medlemsstaterna att av icke-ekonomiska miljömässiga skäl vidta provisoriska ~~åtgärder~~ **bestämmelser**, som skall vara föremål för ett kontrollförfarande på ~~gemenskaps~~**unions** nivå.

3. När ~~gemenskapen~~ **unionen** utarbetar sin miljöpolitik skall den beakta

- a) tillgängliga vetenskapliga och tekniska data,
- b) miljöförhållanden i ~~gemenskapens~~ **unionens** olika regioner,
- c) de potentiella fördelar och kostnader som är förenade med att åtgärder vidtas eller inte vidtas,

- d) den ekonomiska och sociala utvecklingen i ~~gemenskapen~~ **unionen** som helhet och den balanserade utvecklingen i dess regioner.
4. Inom sina respektive kompetensområden skall ~~gemenskapen~~ **unionen** och medlemsstaterna samarbeta med tredje land och med behöriga internationella organisationer. De närmare villkoren för samarbete från ~~gemenskapens~~ **unionens** sida kan bli föremål för avtal mellan gemenskapen och berörda tredje parter; avtalen skall förhandlas fram och ingås enligt artikel 300.

Föregående stycke skall inte inverka på medlemsstaternas behörighet att förhandla i internationella organ och att ingå internationella avtal.

Artikel 175

1. ~~Europaparlamentet och rådet skall enligt förfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén besluta om vilka åtgärder som skall vidtas av gemenskapen i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta bestämmelser för att uppnå de mål som anges i [artikel 174]. De skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén.~~

2. Med avvikelse från ~~den beslutsordning som anges i punkt 1 och utan att det påverkar tillämpningen av [artikel 95] skall rådet enhälligt, på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, besluta om enhälligt~~

- a) **anta** bestämmelser av främst skattekaraktär,
- b) **besluta om** åtgärder som påverkar
  - i) fysisk planering,
  - ii) kvantitativ förvaltning av vattenresurser eller sådana åtgärder som direkt eller indirekt berör tillgången till dessa resurser,
  - iii) markanvändning, med undantag av avfallshantering,
- c) **besluta om** åtgärder som väsentligt påverkar en medlemsstats val mellan olika energikällor och den allmänna strukturen hos dess energiförsörjning.

Rådet skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén.

Enligt samma förfarande får rådet ~~får enligt de villkor som anges i första stycket~~ definiera de i denna punkt avsedda frågorna i vilka ~~beslut skall fattas~~ **rådet skall besluta** med kvalificerad majoritet.

3. På andra områden¹ skall **Europaparlamentet och rådet enligt förfarandet i artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén anta i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta bestämmelser om** allmänna handlingsprogram som anger de mål som skall prioriteras. **De skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén.**

~~Rådet skall De bestämmelser som behövs för att genomföra dessa program skall antas enligt villkoren i förfarandet i punkt 1 respektive punkt 2 besluta om de åtgärder som behövs för att genomföra dessa program.~~

4. Utan att det påverkar vissa åtgärder ~~av gemenskapskaraktär~~ **som antas av unionen** skall medlemsstaterna finansiera och genomföra miljöpolitiken.

5. Om en på bestämmelserna i punkt 1 grundad åtgärd innebär kostnader som anses oproportionerligt stora för en medlemsstats myndigheter, skall ~~rådet, utan att det påverkar tillämpningen av principen att förorenaren skall betala, i den rättsakt där åtgärden beslutas fastställa lämpliga bestämmelser om denna åtgärd i lämplig form ange~~

a) tillfälliga undantag och/eller

b) ekonomiskt stöd ur ~~den enligt artikel 161 upprättade sammanhållningsfonden~~².

Artikel 176

De skyddsåtgärder ~~bestämmelser~~ som antas enligt [artikel 175] skall inte hindra någon medlemsstat från att behålla eller införa strängare skyddsåtgärder ~~bestämmelser~~. Sådana åtgärder ~~bestämmelser~~ måste vara förenliga med ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**. De skall anmälas till kommissionen.

AVDELNING XX

UTVECKLINGSSAMARBETE³

Artikel 177

1. *Gemenskapens politik inom området för utvecklingssamarbete, som skall vara ett komplement till medlemsstaternas politik, skall främja*

¹ Detta meningsled kan utgå, eftersom Europaparlamentet och rådet i praktiken antar allmänna ramprogram.

² Denna precisering är överflödig, eftersom det endast finns en sammanhållningsfond.

³ Avdelningen bör granskas av konventet inom ramen för unionens "yttre förbindelser" och behandlas därför inte här.

- *en varaktig ekonomisk och social utveckling i utvecklingsländerna, särskilt i de mest missgynnade bland dessa,*
  - *en harmonisk och successiv integration av utvecklingsländerna i världsekonomin,*
  - *kampen mot fattigdomen i utvecklingsländerna.*
2. *Gemenskapens politik på detta område skall bidra till det allmänna målet att utveckla demokratin och rättsstaten samt till målet att respektera de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.*
3. *Gemenskapen och medlemsstaterna skall uppfylla de åtaganden och beakta de mål som de har godkänt inom ramen för Förenta nationerna och andra behöriga internationella organisationer.*

Artikel 178

Gemenskapen skall beakta målen i artikel 177 då den genomför sådan politik som kan beröra utvecklingsländerna.

Artikel 179

1. *Utan att det påverkar tillämpningen av övriga bestämmelser i detta fördrag skall rådet enligt förfarandet i artikel 251 besluta om de åtgärder som behövs för att främja de mål som anges i artikel 177. Sådana åtgärder kan ta formen av fleråriga program.*
2. *Europeiska investeringsbanken skall enligt villkoren i sin stadga bidra till att genomföra de åtgärder som avses i punkt 1.*
3. *Bestämmelserna i denna artikel skall inte påverka samarbetet med länderna i Afrika, Västindien och Stilla Havet inom ramen för AVS–EG-konventionen.*

Artikel 180

1. *Gemenskapen och medlemsstaterna skall samordna sin politik inom området för utvecklingssamarbete och samråda med varandra om sina biståndsprogram, även inom internationella organisationer och på internationella konferenser. De kan vidta gemensamma åtgärder. Medlemsstaterna skall om det behövs bidra till att genomföra gemenskapens biståndsprogram.*
2. *Kommissionen får ta lämpliga initiativ för att främja den samordning som avses i punkt 1.*

Artikel 181

Inom sina respektive kompetensområden skall gemenskapen och medlemsstaterna samarbeta med tredje land och med behöriga internationella organisationer. De närmare villkoren för samarbete från gemenskapens sida kan bli föremål för avtal mellan gemenskapen och berörda tredje parter; avtalen skall förhandlas fram och ingås enligt artikel 300.

Föregående stycke skall inte inverka på medlemsstaternas behörighet att förhandla i internationella organ och att ingå internationella avtal.

AVDELNING XXI¹

EKONOMISKT, FINANSIELLT OCH TEKNISKT SAMARBETE MED TREDJE LAND

Artikel 181a

1. *Utan att det påverkar tillämpningen av de andra bestämmelserna i detta fördrag, särskilt bestämmelserna i avdelning XX, skall gemenskapen inom ramen för sin behörighet bedriva ekonomiskt, finansiellt och tekniskt samarbete med tredje land. Dessa åtgärder skall komplettera medlemsstaternas åtgärder och vara samstämmiga med gemenskapens utvecklingspolitik.*

Gemenskapens politik på detta område skall bidra till det allmänna målet att utveckla och befästa demokratin och rättsstaten samt till målet att respektera de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

2. *Rådet skall med kvalificerad majoritet, på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet, besluta om de åtgärder som behövs för att genomföra punkt 1. Rådet skall besluta enhälligt om de associeringsavtal som avses i artikel 310 och om de avtal som skall ingås med unionens kandidatstater.*

3. *Inom sina respektive behörighetsområden skall gemenskapen och medlemsstaterna samarbeta med tredje land och med behöriga internationella organisationer. De närmare villkoren för samarbete från gemenskapens sida kan bli föremål för avtal mellan gemenskapen och berörda tredje parter; avtalen skall förhandlas fram och ingås i enlighet med artikel 300.*

Första stycket skall inte påverka medlemsstaternas behörighet att förhandla i internationella organ och att ingå internationella avtal.

---

¹ Avdelningen bör granskas av konventet inom ramen för unionens "yttre förbindelser" och behandlas därför inte här. Den har införts här trots att den inte finns med i strukturen från den 28 oktober 2002.

FJÄRDE DELEN

ASSOCIERING AV UTOMEUROPEISKA LÄNDER OCH TERRITORIER¹

Artikel 182

~~Medlemsstaterna är ense om att med gemenskapen associera de~~ De utomeuropeiska länder och territorier som upprätthåller särskilda förbindelser med Danmark, Frankrike, Nederländerna och Förenade kungariket **skall associeras med unionen**. Dessa länder och territorier, i det följande kallade "länder och territorier", är förtecknade i [bilaga II] ~~till detta fördrag~~.

Syftet med associeringen skall vara att främja den ekonomiska och sociala utvecklingen i dessa länder och territorier samt att upprätta nära ekonomiska förbindelser mellan dem och ~~gemenskapen~~ **unionen** som helhet.

I överensstämmelse med principerna i ~~ingressen till detta fördrag ...~~² skall associeringen av dessa länder och territorier i första hand främja invånarnas intressen och välbefinnande för att på så sätt föra dem mot den ekonomiska, sociala och kulturella utveckling som de eftersträvar.

Artikel 183

Associeringen skall ha följande mål:

1. Medlemsstaterna skall i handeln med dessa länder och territorier tillämpa samma regler som de enligt ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** tillämpar inbördes.
2. Varje land eller territorium skall i handeln med medlemsstaterna och med de övriga länderna och territorierna tillämpa samma regler som det tillämpar gentemot den europeiska stat med vilken det upprätthåller särskilda förbindelser.
3. Medlemsstaterna skall bidra till de investeringar som behövs för den gradvisa utvecklingen av dessa länder och territorier.
4. För investeringar som finansieras av ~~gemenskapen~~ **unionen** skall deltagande i anbud och leveranser vara öppet på samma villkor för alla fysiska och juridiska personer som är medborgare respektive hemmahörande i medlemsstaterna eller i dessa länder och territorier.

---

¹ ULT-delen avser en partiell tillämpning av EG-fördragets ordning för berörda länder och territorier. Den kan infogas mellan de nuvarande artiklarna 299 (konstitutionens territoriella tillämpning) och 300 i EG-fördraget (yttre förbindelser). Det bör vidare införas en hänvisning till associeringsordningen i konstitutionens första del.

² Principerna i fråga, som för närvarande anges i EG-fördragets ingress, bör återges i konstitutionen och eventuellt i denna bestämmelse.

5. I förbindelserna mellan medlemsstaterna och dessa länder och territorier skall etableringsrätten för medborgare och bolag regleras enligt de bestämmelser och den ordning som anges i kapitlet om etableringsrätt samt på icke-diskriminerande grund om inte annat följer av särskilda bestämmelser som antagits enligt [artikel 187].

Artikel 184

1. Tullar vid import till medlemsstaterna av varor med ursprung i dessa länder och territorier skall förbjudas vilket skall ske i takt med att tullarna förbjuds mellan medlemsstaterna ~~enligt bestämmelserna i detta fördrag~~ **i enlighet med konstitutionen**.
  2. I varje land och territorium skall tullar vid import från medlemsstaterna och från de övriga länderna och territorierna förbjudas enligt ~~bestämmelserna i~~ [artikel 25].
  3. Länderna och territorierna får dock uppbära tullar som är nödvändiga för deras utveckling och industrialisering eller som har till syfte att öka statsinkomsterna.
- De tullar som avses i ~~föregående första stycket~~ får inte överstiga dem som gäller för import av varor från en medlemsstat med vilken landet eller territoriet upprätthåller särskilda förbindelser.
4. Punkt 2 skall inte tillämpas på länder och territorier som på grund av särskilda internationella förpliktelser redan tillämpar en icke-diskriminerande tulltaxa.
  5. Införande eller ändring av tullsatser för varor som importeras till dessa länder och territorier får inte rättsligt eller i praktiken leda till direkt eller indirekt diskriminering av varor som importeras från de olika medlemsstaterna.

Artikel 185

Om tullnivån för varor från tredje land vid import till ett land eller territorium vid tillämpning av ~~bestämmelserna i~~ [artikel 184.1] kan orsaka omläggning i handeln till nackdel för en medlemsstat, får denna begära att kommissionen föreslår övriga medlemsstater **att besluta om** nödvändiga motåtgärder.

Artikel 186¹

Om inte annat följer av bestämmelserna om folkhälsa, allmän säkerhet och allmän ordning skall den fria rörligheten inom medlemsstaterna för arbetstagare från dessa länder och territorier samt inom dessa länder och territorier för arbetstagare från medlemsstaterna regleras av avtal, som skall ingås senare och som skall kräva medlemsstaternas enhälliga godkännande.

Artikel 187

Rådet skall med utgångspunkt i de resultat som uppnåtts inom ramen för dessa länders och territoriers associering med ~~gemenskapen~~ **unionen** och på grundval av principerna i ~~det här fördraget ...~~² enhälligt anta³ bestämmelser om de närmare riktlinjerna för och förfarandet vid dessa länders och territoriers associering med ~~gemenskapen~~ **unionen**.

Artikel 188

~~Bestämmelserna i artiklarna 182–187 skall tillämpas beträffande Grönland, om inte annat följer av de särskilda bestämmelser för Grönland som fastställts i det protokollet om en särskild ordning för Grönland som fogats till detta fördrag.~~

---

¹ Denna artikel bör ändras med beaktande av unionens befogenhet att reglera den fria rörligheten för arbetstagare från tredje land i medlemsstaterna (se artikel 187 nedan). Det erinras vidare om att arbetsgrupp X för frihet, säkerhet och rättvisa har rekommenderat att medlemsstaterna sinsemellan inte skall kunna använda sig av konventionen som rättsligt instrument för att uppnå unionens mål.

² Det bör här noteras att rådet beslutar utan förslag från kommissionen.

³ Se fotnot till artikel 182 tredje stycket i EG-fördraget ovan.

FEMTE DELEN

UNIONENS INSTITUTIONER

**Denna del har varit föremål för redaktionella ändringar i enlighet med mandatet. Dessa utgör inget hinder för sådana ändringar i sak som konventet kan komma att göra.
I synnerhet bestämmelserna om institutionernas och organens sammansättning återges i fetstil eftersom de ingår i första delen.**

AVDELNING I

INSTITUTIONELLA BESTÄMMELSER

KAPITEL 1

INSTITUTIONERNA

AVSNITT 1

EUROPAPARLAMENTET

Artikel 189

Europaparlamentet, som skall bestå av företrädare för folken i de i gemenskapen sammanslutna staterna, skall utöva de befogenheter som det har tilldelats genom detta fördrag.

Antalet ledamöter i Europaparlamentet får inte överstiga 732.

Artikel 190

1. Europaparlamentets företrädare för folken i de stater som slutit sig samman i gemenskapen skall väljas genom allmänna direkta val.

2. *I varje medlemsstat skall följande antal företrädare i Europaparlamentet väljas:*

<i>Belgien</i>	<i>25</i>
<i>Danmark</i>	<i>16</i>
<i>Tyskland</i>	<i>99</i>
<i>Grekland</i>	<i>25</i>
<i>Spanien</i>	<i>64</i>
<i>Frankrike</i>	<i>87</i>
<i>Irland</i>	<i>15</i>
<i>Italien</i>	<i>87</i>
<i>Luxemburg</i>	<i>6</i>
<i>Nederländerna</i>	<i>31</i>
<i>Österrike</i>	<i>21</i>
<i>Portugal</i>	<i>25</i>
<i>Finland</i>	<i>16</i>
<i>Sverige</i>	<i>22</i>
<i>Förenade kungariket</i>	<i>87</i>

Om ändringar skall genomföras i denna punkt måste antalet företrädare som väljs i varje medlemsstat säkerställa en lämplig representation för folken i de stater som slutit sig samman i gemenskapen.

3. *Företrädarna skall väljas för en period av fem år.*

4. *Europaparlamentet skall utarbeta ett förslag till allmänna direkta val enligt en i alla medlemsstater enhetlig ordning eller i enlighet med principer som är gemensamma för alla medlemsstater.*

Efter samtycke från Europaparlamentet, som skall besluta med en majoritet av sina ledamöter, skall rådet enhälligt fastställa bestämmelser om detta och rekommendera medlemsstaterna att anta bestämmelserna i enlighet med deras konstitutionella föreskrifter.

5. *Europaparlamentet skall, efter yttrande från kommissionen och sedan rådet genom beslut med kvalificerad majoritet gett sitt godkännande, fastställa regler och allmänna villkor för hur dess ledamöter skall utföra sina åligganden. Alla regler eller villkor som rör beskattning av ledamöter eller före detta ledamöter kräver enhällighet i rådet.*

Artikel 191

Politiska partier på europeisk nivå är viktiga som en integrationsfaktor inom unionen. De bidrar till att skapa ett europeiskt medvetande och till att uttrycka unionsmedborgarnas politiska vilja.

Europaparlamentet och rådet skall i enlighet med förfarandet i artikel 251 fastställa lagstiftningsförfarandet anta bestämmelser om regler för politiska partier på europeisk nivå och särskilt bestämmelser om deras finansiering.

Artikel 192

Europaparlamentet skall i den omfattning som anges i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** delta i den process som leder fram till antagandet av ~~unions~~**gemenskaps**rättsakter genom att utöva sina befogenheter enligt ~~förfarandet i artiklarna 251 och 252~~ **lagstiftningsförfarandet**, genom att ge sitt samtycke eller genom att avge rådgivande yttranden¹.

Europaparlamentet får genom beslut av en majoritet av de ledamöter som ingår anmoda kommissionen att lägga fram lämpliga förslag i frågor som enligt Europaparlamentets uppfattning kräver att en ~~gemenskapsrättsakt~~ **unionsbestämmelse**² utarbetas för att ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** skall kunna genomföras.

Artikel 193

Då Europaparlamentet fullgör sina uppgifter får det på begäran av en fjärdedel av sina ledamöter³ tillsätta en tillfällig undersökningskommitté för att – utan att detta inverkar på de befogenheter som genom ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** tilldelas andra institutioner eller organ – undersöka påstådda överträdelser eller missförhållanden vid tillämpningen av ~~gemenskapsrätten~~ **unionsrätten**⁴, såvida inte de påstådda förhållandena är föremål för en domstolsprövning och domstolsförfarandet ännu inte har avslutats.

Den tillfälliga undersökningskommittén skall upplösas när den har överlämnat sin rapport.

Närmare föreskrifter om utövandet av undersökningsrätten skall fastställas av Europaparlamentet, rådet och kommissionen i samförstånd⁵.

---

¹ Denna allmänna beskrivning av parlamentets uppgifter bör kompletteras med en hänvisning till dess budget-, kontroll- och utnämningssbefogenheter; det har även autonoma beslutsbefogenheter (se bilaga II till föreliggande rapport).

² Det bör noteras att ersättandet av ordet "gemenskapen" med "unionen" i avsaknad av särskilda bestämmelser kan medföra en utvidgning av artikelns tillämpningsområde (begäran om föreläggande av förslag) i frågor som för närvarande tillhör den andra och den tredje pelaren.

³ Klargörande, i överensstämmelse med lydelsen för de flesta andra bestämmelser i EG-fördraget som kräver en majoritet av parlamentets ledamöter för antagande av ett beslut.

⁴ Det bör noteras att ersättandet av ordet "gemenskapen" med "unionen" i avsaknad av särskilda bestämmelser kan medföra en utvidgning av artikelns tillämpningsområde (tillfällig undersökningskommitté) i frågor som för närvarande tillhör den andra och den tredje pelaren.

⁵ Denna akt ingår inte i den typologi som upprättats i utkastet till artikel om "unionens rättsliga instrument" i första delen (artikel 24, CONV 571/03).

Artikel 194

Varje unionsmedborgare och varje fysisk eller juridisk person som är bosatt eller har sitt säte i en medlemsstat skall ha rätt att ensam eller tillsammans med andra medborgare eller personer göra en framställning till Europaparlamentet i frågor som hör till ~~gemenskapens~~ **unionens**¹ verksamhetsområden och som direkt berör honom².

Artikel 195

1. Europaparlamentet skall utse en ombudsman³ med befogenhet att från varje unionsmedborgare eller varje annan fysisk eller juridisk person som är bosatt eller har sitt säte i en medlemsstat ta emot klagomål om missförhållanden i **unionsgemenskapsinstitutionernas** eller **unionsgemenskapsorganens**⁴ verksamhet, med undantag för domstolen, ~~och~~ förstainstansrätten **och särskilda rättsinstanser**⁵ då dessa utövar sina domstolsfunktioner.

Ombudsmannen skall inom ramen för sitt uppdrag företa de undersökningar som han finner berättigade, antingen på eget initiativ eller på grundval av de klagomål som framförs till honom direkt eller genom en ledamot av Europaparlamentet; detta gäller dock inte om de påstådda förhållandena är eller har varit föremål för ett domstolsförfarande. Om ombudsmannen konstaterar att ett missförhållande har förekommit, skall han hänskjuta frågan till den berörda institutionen som skall ha en frist på tre månader för att delge honom sina synpunkter. Ombudsmannen skall därefter lämna en rapport till Europaparlamentet och den berörda institutionen. Den klagande skall underrättas om resultatet av dessa undersökningar.

Ombudsmannen skall förelägga Europaparlamentet en årlig rapport om resultatet av sina undersökningar.

2. Ombudsmannen skall utses efter varje val till Europaparlamentet för dess valperiod. Ombudsmannen kan utses på nytt.

Ombudsmannen kan på begäran av Europaparlamentet avsättas av domstolen om han inte längre uppfyller de krav som ställs för att han skall kunna utföra sina uppgifter eller om han gjort sig skyldig till allvarlig försummelse.

---

¹ Det bör noteras att ersättandet av ordet "gemenskapen" med "unionen" i avsaknad av särskilda bestämmelser kan medföra en utvidgning av artikelns tillämpningsområde (rätt att göra framställningar) i frågor som för närvarande tillhör den andra och den tredje pelaren.

² Konventet kan undersöka om denna artikel bör kompletteras med en specifik rättslig grund för antagande av regler för utövande av rätten att göra framställningar.

³ I enlighet med praxis kan uttrycket "Europeiska ombudsmannen" användas här.

⁴ Det bör noteras att ersättandet av ordet "gemenskapen" med "unionen" i avsaknad av särskilda bestämmelser kan medföra en utvidgning av artikelns tillämpningsområde (ombudsmannen) i frågor som för närvarande tillhör den andra och den tredje pelaren.

⁵ Även om de särskilda rättsinstanserna kommer att "knytas till förstainstansrätten", bör de uttryckligen nämnas här.

3. Ombudsmannen skall vara fullständigt oavhängig i sin ämbetsutövning. Då han fullgör sina uppgifter får han inte vare sig begära eller ta emot instruktioner från något organ. Ombudsmannen får inte under sin ämbets tid utöva någon avlönad eller oavlönad yrkesverksamhet.

4. Europaparlamentet **skall anta bestämmelser¹ om** regler och allmänna villkor för ombudsmannens ämbetsutövning. **Det skall besluta** efter yttrande från kommissionen och med godkännande av rådet med kvalificerad majoritet.

Artikel 196

Europaparlamentet skall hålla en årlig session. Det skall sammanträda utan särskild kallelse den andra tisdagen i mars.

Europaparlamentet får sammanträda till extra ~~session~~ **sammanträdesperiod²** på begäran av en majoritet av sina ledamöter samt på begäran av rådet eller kommissionen.

Artikel 197

Europaparlamentet skall välja sin ordförande och sitt presidium bland sina ledamöter.

Kommissionens ledamöter får närvara vid samtliga sammanträden och skall på egen begäran få uttala sig på kommissionens vägnar.

Kommissionen skall muntligen eller skriftligen besvara frågor som ställs till den av Europaparlamentet eller dess ledamöter.

Rådet skall höras av Europaparlamentet under de förutsättningar som rådet fastställer i sin arbetsordning.

Artikel 198

Om inte annat föreskrivs i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**, skall Europaparlamentet besluta med ~~absolut³~~ majoritet av de avgivna rösterna.

I arbetsordningen skall fastställas när beslutförhet föreligger.

---

¹ Det bör noteras att utkastet till avdelning V i konstitutionens första delen (CONV 571/03) inte anger någon möjlighet för parlamentet att ensamt anta normgivande rättsakter (se bilaga II till föreliggande rapport).

² Den nuvarande terminologin motsvarar varken praxis eller terminologin i föregående stycke; distinktionen mellan "session" och "sammanträdesperiod" återges i artikel 10 i parlamentets arbetsordning.

³ Det finns en risk att ordet "absolut" kan ge upphov till sammanblandning mellan majoritet av rösterna respektive (kvalificerad) majoritet av parlamentets ledamöter (se bilaga II till föreliggande rapport).

Artikel 199

Europaparlamentet skall anta sin arbetsordning genom beslut som biträds av majoriteten av parlamentets ledamöter.

Europaparlamentets protokoll skall offentliggöras enligt arbetsordningens bestämmelser.

Artikel 200

Europaparlamentet skall vid offentligt sammanträde diskutera den allmänna årsrapport som kommissionen förelägger parlamentet.

Artikel 201

Om ett förslag om misstroendevotum läggs fram rörande kommissionens verksamhet får Europaparlamentet inte ta ställning till förslaget förrän tidigast tre dagar efter det att detta framlagts och endast genom öppen omröstning.

Om förslaget om misstroendevotum antas med en majoritet av två tredjedelar av de avgivna rösterna och med majoritet av Europaparlamentets ledamöter, skall kommissionens ledamöter avgå. De skall fortsätta att handlägga löpande ärenden till dess de har ersatts enligt artikel 214. I så fall skall mandattiden för de ledamöter av kommissionen som utses att ersätta dem löpa ut samma dag som mandattiden skulle ha löpt ut för de ledamöter av kommissionen som samfällt har tvingats avgå.

AVSNITT 2

RÅDET

Artikel 202

För att säkerställa att målen för ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** uppnås skall rådet i enlighet med de bestämmelser som anges i ~~fördraget~~ **konstitutionen**

- a) se till att medlemsstaternas allmänna ekonomiska politik samordnas,
- b) ha befogenhet att fatta beslut,

- c) i de rättsakter som rådet antar ge kommissionen befogenhet att genomföra de regler som rådet beslutar. Rådet får uppställa närmare villkor för utövandet av denna befogenhet. Rådet kan också, i särskilda fall, förbehålla sig rätten att direkt utöva befogenheten att genomföra reglerna. De villkor som avses ovan måste stå i överensstämmelse med de principer och regler som rådet i förväg har fastställt genom enhälligt beslut på förslag från kommissionen och efter det att Europaparlamentet har yttrat sig.¹

Artikel 203

Rådet skall bestå av en företrädare för varje medlemsstat på ministernivå med befogenhet att fatta bindande beslut för denna medlemsstats regering.

Ordförandeskapet i rådet skall utövas av varje medlemsstat i sex månader åt gången enligt den turordning som bestäms genom enhälligt beslut av rådet.

Artikel 204

Rådet skall sammanträda efter kallelse av ordföranden, på dennes initiativ eller på begäran av någon rådsmedlem eller kommissionen.

Artikel 205

1. Om inte annat föreskrivs i detta fördrag skall rådets beslut fattas med en majoritet av medlemmarna.
2. När rådets beslut skall fattas med kvalificerad majoritet skall medlemsstaternas röster vägas på följande sätt:

Belgien	5
Danmark	3
Tyskland	10
Grekland	5
Spanien	8
Frankrike	10
Irland	3
Italien	10
Luxemburg	2
Nederländerna	5
Österrike	4
Portugal	5
Finland	3
Sverige	4
Förenade kungariket	10

---

¹ Se utkastet till artikel om "genomförandeakter" i första delen (artikel 28.3, CONV 571/03).

Rådets beslut skall fattas med minst:

- 62 röster när beslutet enligt detta fördrag skall fattas på förslag från kommissionen,
- 62 röster från minst 10 medlemsstater i andra fall.

3. Att personligen närvarande eller företrädade medlemmar avstår från att rösta hindrar inte att rådet fattar beslut som kräver enhällighet.

Artikel 206

Ingen rådsmedlem får vid omröstning företräda mer än en annan medlem.

Artikel 207

1. En kommitté som består av medlemsstaternas ständiga representanter skall ansvara för att förbereda rådets arbete och att utföra de uppdrag som rådet ger den. Kommittén får fatta beslut i procedurfrågor i de fall som föreskrivs i rådets arbetsordning.
2. Rådet skall biträdas av ett generalsekretariat som skall lyda under en generalsekreterare, som är den höge representanten för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och som skall biträdas av en ställföreträdande generalsekreterare, vilken skall ansvara för verksamheten vid generalsekretariatet. Generalsekreteraren och den ställföreträdande generalsekreteraren skall utses av rådet genom beslut med kvalificerad majoritet.

Rådet skall besluta om generalsekretariatets organisation.

3. Rådet skall anta sin egen arbetsordning.

För tillämpningen av [artikel 255.3] skall rådet i sin arbetsordning utarbeta villkoren för allmänhetens tillgång till rådets handlingar. För tillämpningen av denna punkt skall rådet fastställa de fall då det skall anses handla i sin egenskap av lagstiftare, i syfte att medge större tillgång till handlingar i dessa fall, samtidigt som effektiviteten i beslutsprocessen bevaras. När rådet handlar i sin egenskap av lagstiftare skall omröstningsresultaten och röstmotiveringarna samt uttalandena till protokollet alltid offentliggöras.

Artikel 208

Rådet får anmoda kommissionen att företa de utredningar som rådet finner nödvändiga för att förverkliga de gemensamma målen samt att förelägga rådet lämpliga förslag.

Artikel 209

Rådet skall ~~efter yttrande från kommissionen fastställa~~ **anta bestämmelser som fastställer** stadgar för de kommittéer som föreskrivs i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**. **Det skall besluta efter att ha hört kommissionen.**

Artikel 210

Rådet skall med kvalificerad majoritet ~~fastställa~~ **anta bestämmelser som fastställer** löner, arvoden och pensioner för kommissionens ordförande och ledamöter, domstolens ordförande, domare, generaladvokater och justitiesekreterare samt för förstainstansrättens ledamöter och justitiesekreterare. Rådet skall med samma majoritet också fastställa alla betalningar som utgår i stället för sådan ersättning.

AVSNITT 3

KOMMISSIONEN

Artikel 211¹

[För att säkerställa den ~~gemensamma~~ **inre** marknadens funktion och utveckling]² skall kommissionen

- a) övervaka tillämpningen av ~~bestämmelserna i detta fördrag~~ **konstitutionen** och av **bestämmelser som antagits** av institutionerna med stöd av ~~fördraget~~ **konstitutionen**,
- b) lämna rekommendationer eller yttranden i ämnen som behandlas i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**, om ~~fördraget~~ **konstitutionen** uttryckligen anger detta eller kommissionen anser det nödvändigt,
- c) ha befogenhet att själv fatta beslut och medverka vid tillkomsten av **Europaparlamentets** och rådets ~~och Europaparlamentets~~ rättsakter på de villkor som anges i ~~fördraget~~ **konstitutionen**,
- d) utöva de befogenheter som **Europaparlamentet och rådet eller rådet ensamt** ger kommissionen för att genomföra de ~~regler som fastställs av rådet~~ **bestämmelser som antas av dessa institutioner**.

¹ Det bör noteras att, med förbehåll för särskilda bestämmelser, skulle avskaffandet av pelarna kunna innebära att de områden som omfattas av kommissionen befogenheter utvidgas till frågor som för närvarande ligger inom den andra och tredje pelaren.

² Man kan ifrågasätta samstämmigheten mellan denna menings räckvidd och omfattningen av kommissionens befogenheter enligt de efterföljande punkterna a–d.

Artikel 212

Kommissionen skall årligen, senast en månad före öppnandet av Europaparlamentets session offentliggöra en allmän rapport om ~~gemenskapens~~ **unionens** verksamhet.

Artikel 213

1. *Kommissionen skall bestå av 20 ledamöter som utses på grundval av sin allmänna duglighet och vars oavhängighet inte kan ifrågasättas.*

Antalet ledamöter av kommissionen får ändras genom enhälligt beslut av rådet.

Endast medborgare i medlemsstaterna får vara ledamöter av kommissionen.

I kommissionen måste ingå minst en medborgare från varje medlemsstat men högst två ledamöter av kommissionen får vara av samma nationalitet.

2. Ledamöterna av kommissionen skall i ~~gemenskapens~~ **unionens** allmänna intresse fullgöra sina skyldigheter under full oavhängighet.

Vid fullgörandet av dessa skyldigheter skall de inte vare sig begära eller ta emot instruktioner från någon regering eller något annat organ. De skall avhålla sig från varje handling som är oförenlig med deras skyldigheter. Varje medlemsstat förbinder sig att respektera denna princip och att inte söka påverka kommissionens ledamöter när de utför sina uppgifter.

Ledamöterna av kommissionen får inte under sin ämbets tid utöva någon annan avlönad eller oavlönad yrkesverksamhet. De skall när de tillträder avge en högtidlig försäkran att såväl under som efter sin ämbets tid respektera de förpliktelser som följer med ämbetet, särskilt deras skyldighet att iaktta redbarhet och visa omdöme vid mottagande av vissa uppdrag eller förmåner efter ämbets tiden. Om dessa förpliktelser åsidosätts får domstolen, på begäran av rådet eller kommissionen, allt efter omständigheterna besluta antingen att den berörda ledamoten skall avsättas från ämbetet enligt [artikel 216] eller berövas rätten till pension eller andra förmåner i dess ställe.

Artikel 214

1. *Ledamöterna av kommissionen skall utses enligt förfarandet i punkt 2 för en tid av fem år, om inte i förekommande fall annat följer av artikel 201.*

Deras mandat kan förnyas.

2. *Rådet, som skall sammanträda på stats- eller regeringschefs nivå, skall med kvalificerad majoritet nominera den person som det vill utse till kommissionens ordförande; nomineringen skall godkännas av Europaparlamentet.*

Rådet skall med kvalificerad majoritet och i samförstånd med den nominerade ordföranden anta förteckningen över de övriga personer som det vill utse till ledamöter av kommissionen, vilken skall upprättas i enlighet med förslag från varje medlemsstat.

Ordföranden och de övriga ledamöterna av kommissionen som har nominerats på detta sätt skall som kollegium godkännas vid en omröstning i Europaparlamentet. Efter Europaparlamentets godkännande skall rådet genom beslut med kvalificerad majoritet utse ordföranden och de övriga ledamöterna av kommissionen.

Artikel 215

En kommissionsledamots ämbete skall, fränsett vid normala ny tillsättningar och vid dödsfall, upphöra när ledamoten begär sitt entledigande eller avsätts.

För den entledigade, avsatte eller avlidne ledamotens återstående mandattid skall en ersättare utses av rådet genom beslut med kvalificerad majoritet. Rådet får enhälligt besluta att någon ersättare inte behöver utses.

Om ordföranden begär sitt entledigande, avsätts eller avlider, skall en ersättare utses för återstoden av hans mandattid. Förfarandet enligt [artikel 214.2] skall tillämpas när en sådan skall utses.

En ledamot av kommissionen skall kvarstå i ämbetet till dess en ersättare har utsetts eller rådet i ~~enlighet med andra stycket i denna artikel~~ **enhälligt** har beslutat att någon ersättare inte behöver utses, utom vid fall av avsättning enligt [artikel 216].

Artikel 216

Om en ledamot av kommissionen inte längre uppfyller de krav som ställs för att han skall kunna utföra sina uppgifter eller om han har gjort sig skyldig till allvarlig försummelse, får domstolen på begäran av rådet eller kommissionen avsätta honom.

Artikel 217

1. Kommissionen skall arbeta under politisk ledning av sin ordförande, som skall besluta om den interna organisationen för att säkerställa konsekvens, effektivitet och kollegialitet i kommissionens handlande.
2. Kommissionens olika ansvarsområden skall struktureras och fördelas mellan dess ledamöter av ordföranden. Ordföranden får ändra denna ansvarsfördelning under mandatperioden. Kommissionens ledamöter skall under ledning av ordföranden utföra de uppgifter som denne ålägger dem.

3. Efter kollegiets godkännande skall ordföranden bland kommissionens ledamöter utse vice ordförande.
4. En kommissionsledamot skall begära sitt entledigande om ordföranden efter kollegiets godkännande begär detta.

Artikel 218

1. Rådet och kommissionen skall samråda och i samförstånd reglera formerna för sitt samarbete.¹
2. Kommissionen skall anta sin arbetsordning för att säkerställa att både den själv och dess avdelningar fullgör sina uppgifter ~~enligt detta fördrag~~. Den skall se till att arbetsordningen offentliggörs.

Artikel 219

Kommissionen skall fatta sina beslut med en majoritet av det antal ledamöter som anges i [artikel 213].

Kommissionen kan sammanträda med giltig verkan endast om det antal ledamöter som fastställts i arbetsordningen är närvarande.

AVSNITT 4

DOMSTOLEN²

Det är möjligt att bestämmelserna i detta avsnitt måste anpassas till följd av överläggningarna i diskussionscirkeln om domstolen (CONV 543/03)

Artikel 220

Domstolen och förstainstansrätten skall inom ramen för sina respektive behörighetsområden säkerställa att lag och rätt följs vid tolkning och tillämpning av ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**.

---

¹ Man kan ifrågasätta nyttan av denna punkt, som endast är förklarande.

² Det bör påpekas att avskaffandet av pelarna kan få konsekvenser för omfattningen av domstolens behörighet. Den nuvarande situationen anges i artikel 46 i EU-fördraget. Bilaga II innehåller ytterligare synpunkter på denna fråga.

Dessutom får särskilda rättsinstanser knytas till förstainstansrätten enligt villkoren i [artikel 225a] för att, på vissa särskilda områden, utöva domsrätt enligt ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**.

Artikel 221

Domstolen skall bestå av en domare per medlemsstat.

Domstolen skall sammanträda i olika avdelningar eller i stor avdelning, i enlighet med föreskrifterna i domstolens stadga.

När så föreskrivs i stadgan kan domstolen även sammanträda i plenum.

Artikel 222

Domstolen skall biträdas av åtta generaladvokater. På begäran av domstolen får rådet genom enhälligt beslut utöka antalet generaladvokater.

Generaladvokaterna skall vid offentliga domstolssessioner, fullständigt opartiskt och oavhängigt, lägga fram motiverade yttranden i ärenden som enligt domstolens stadga kräver deras deltagande.

Artikel 223

Domstolens domare och generaladvokater skall utses bland personer vars oavhängighet inte kan ifrågasättas och som uppfyller nödvändiga villkor för utövande av de högsta domarämbetena i hemlandet eller är jurister med allmänt erkända kvalifikationer; de skall utses för en tid av sex år av medlemsstaternas regeringar i samförstånd.

En del av domartjänsterna och tjänsterna som generaladvokat skall nytillsättas vart tredje år i enlighet med föreskrifterna i domstolens stadga.

Domarna skall bland sig välja domstolens ordförande för en tid av tre år. Ordföranden kan återväljas.

Avgående domare och generaladvokater kan utnämnas på nytt.

Domstolen skall utse sin justitiesekreterare och fastställa instruktioner för denne.

Domstolen skall fastställa sina rättegångsregler¹. Dessa regler skall godkännas av rådet med kvalificerad majoritet.

Artikel 224

Förstainstansrätten skall ha minst en domare per medlemsstat. Antalet domare skall fastställas i domstolens stadga. I stadgan kan det föreskrivas att förstainstansrätten skall biträdas av generaladvokater.

Ledamöterna av förstainstansrätten skall utses bland personer vars oavhängighet inte kan ifrågasättas och som uppfyller nödvändiga villkor för utövande av höga domarämbeten. De skall utses för en tid av sex år av medlemsstaternas regeringar i samförstånd. En del av ledamöterna skall nytillsättas vart tredje år. Avgående ledamöter kan utnämnas på nytt.

Domarna skall bland sig välja förstainstansrättens ordförande för en tid av tre år. Ordföranden kan återväljas.

Förstainstansrätten skall utse sin justitiesekreterare och ~~fastställa~~ **anta** instruktioner för denne.

Förstainstansrätten skall ~~fastställa~~ **anta** sina rättegångsregler i samförstånd med domstolen.² **Den skall besluta efter godkännande av** ~~Dessa regler skall godkännas av rådet med kvalificerad majoritet.~~

Om inte annat föreskrivs i domstolens stadga, skall de bestämmelser i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** som avser domstolen tillämpas på förstainstansrätten.

Artikel 225

1. Förstainstansrätten skall vara behörig att i första instans pröva och avgöra de ärenden som anges i [artiklarna 230, 232, 235, 236 och 238], med undantag av de ärenden som åvilar en särskild rättsinstans och de som enligt stadgan faller under domstolens behörighet. I stadgan kan det fastställas att förstainstansrätten skall vara behörig för andra grupper av ärenden.

Förstainstansrättens avgöranden enligt denna punkt kan överklagas till domstolen, dock endast i rättsfrågor, i enlighet med de villkor och begränsningar som fastställs i stadgan.

2. Förstainstansrätten skall vara behörig att pröva och avgöra överklaganden mot avgöranden som fattas av de särskilda rättsinstanser som upprättas enligt [artikel 225a].

---

¹ I detta stycke ges domstolen normativa befogenheter. Det bör noteras att det i utkastet till avdelning V "utövande av unionens befogenheter" i första delen (CONV 571/03) för närvarande inte föreskrivs någon möjlighet för domstolen att anta normativa akter.

² Se fotnot till artikel 223.

Förstainstansrättens avgöranden enligt denna punkt kan i undantagsfall omprövas av domstolen, i enlighet med de villkor och begränsningar som fastställs i stadgan, om det finns en allvarlig risk för att de undergräver enhetligheten eller konsekvensen i **gemenskapsunionsrätten**.

3. Förstainstansrätten skall vara behörig att pröva och avgöra frågor som hänskjutits för förhandsavgörande enligt [artikel 234] på särskilda områden som fastställs i stadgan.

Om förstainstansrätten anser att ett ärende kräver ett principbeslut som kan påverka enhetligheten eller konsekvensen i **gemenskapsunionsrätten**, kan den hänskjuta ärendet till domstolen för beslut.

Förstainstansrättens avgöranden av frågor som hänskjutits för förhandsavgörande kan i undantagsfall omprövas av domstolen, i enlighet med de villkor och begränsningar som fastställs i stadgan, om det finns en allvarlig risk för att de undergräver enhetligheten eller konsekvensen i **gemenskapsunionsrätten**.

Artikel 225a

Rådet får ~~genom enhälligt beslut, på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet och domstolen, eller på begäran av domstolen och efter att ha hört Europaparlamentet och kommissionen~~ upprätta särskilda rättsinstanser med uppgift att i första instans pröva och avgöra vissa grupper av ärenden på särskilda områden. **Rådet skall besluta med enhällighet antingen på förslag av kommissionen efter att ha hört domstolen, eller på begäran av domstolen efter att ha hört kommissionen. I båda fallen skall rådet besluta efter att ha hört Europaparlamentet.**

I ~~beslutet~~ **instrumentet**¹ om upprättandet av en särskild rättsinstans skall bestämmelser om rättsinstansens sammansättning fastställas och omfattningen av dess behörighet preciseras.

De särskilda rättsinstansernas beslut kan överklagas till förstainstansrätten endast i rättsfrågor eller, om det i ~~beslutet~~ **instrumentet** om upprättande av rättsinstansen så fastställs, även i sakfrågor.

Ledamöterna av de särskilda rättsinstanserna skall utses bland personer vars oavhängighet inte kan ifrågasättas och som uppfyller nödvändiga villkor för utövande av domarämbeten. De skall utses av rådet genom enhälligt beslut.

De särskilda rättsinstanserna skall ~~fastställa~~ **anta** sina rättegångsregler i samförstånd med domstolen². ~~Dessa regler skall godkännas av~~ De skall **besluta efter godkännande från** rådet med kvalificerad majoritet.

¹ Det förefaller som om termen "beslut" i detta fall används i allmän betydelse eftersom den inte överensstämmer med den definition av beslut som återfinns i nuvarande artikel 249 i EG-fördraget (dvs. en akt med en eller flera bestämda adressater. Konventet bör ange om det vill fastställa ett särskilt instrument.

² Se fotnoten till artikel 223.

Om inte annat föreskrivs i ~~beslutet~~ **instrumentet** om upprättandet av den särskilda rättsinstansen, skall de bestämmelser i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** som avser domstolen och bestämmelserna i domstolens stadga tillämpas på de särskilda rättsinstanserna.

Artikel 226

Om kommissionen anser att en medlemsstat har underlåtit att uppfylla en skyldighet enligt ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**, skall kommissionen avge ett motiverat yttrande i ärendet efter att ha givit den berörda staten tillfälle att inkomma med sina synpunkter.

Om den berörda staten inte rättar sig efter yttrandet inom den tid som angivits av kommissionen, får denna föra ärendet vidare till domstolen.

Artikel 227

En medlemsstat som anser att en annan medlemsstat har underlåtit att uppfylla en skyldighet enligt ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** får anhängiggöra ärendet vid domstolen.

Innan en medlemsstat väcker talan mot en annan medlemsstat på grund av ett påstått åsidosättande av en skyldighet enligt ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**, skall den lägga fram saken för kommissionen.

Kommissionen skall avge ett motiverat yttrande efter det att var och en av de berörda staterna beretts tillfälle att skriftligen och muntligen lägga fram sin egen sak och yttra sig över vad motparten anfört.

Om kommissionen inte yttrat sig inom tre månader efter det att saken lagts fram för den, skall detta inte hindra att ärendet anhängiggörs vid domstolen.

Artikel 228

1. Om domstolen finner att en medlemsstat har underlåtit att uppfylla en skyldighet enligt ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**, skall denna stat vidta de åtgärder som krävs för att följa domstolens dom.

2. Om kommissionen anser att den berörda medlemsstaten inte har vidtagit sådana åtgärder skall kommissionen, efter att ha gett staten tillfälle att framföra sina synpunkter, avge ett motiverat yttrande i vilket den preciserar på vilka punkter den berörda medlemsstaten har underlåtit att följa domstolens dom.

Om den berörda medlemsstaten underlåter att inom den tidsfrist som kommissionen bestämt vidta de åtgärder som krävs för att följa domstolens dom, får kommissionen väcka talan vid domstolen. Därvid skall kommissionen ange det standardbelopp eller det vite som den med hänsyn till omständigheterna anser det lämpligt att den berörda medlemsstaten skall betala.

Om domstolen finner att den berörda medlemsstaten har underlåtit att efterkomma dess dom, kan den förelägga staten att betala ett standardbelopp eller ett vite.

Detta förfarande skall inte inverka på tillämpningen av [artikel 227].

Artikel 229

I de **européiska lagar förordningar** som Europaparlamentet och rådet ~~gemensamt antar~~ och de **européiska lagar/förordningar**¹ som rådet ensamt antar enligt bestämmelserna i detta fördrag **konstitutionen** får domstolen ges en obegränsad behörighet i fråga om de påföljder som föreskrivs i ~~förordningarna~~ **dessa**.

Artikel 229a

Utan att det påverkar tillämpningen av övriga bestämmelser i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** får rådet ~~enhälligt~~ på förslag av kommissionen ~~och efter att ha hört Europaparlamentet~~ **enhälligt anta bestämmelser** för att i ~~den omfattning som det beslutar ge~~ som **ger** domstolen behörighet att avgöra tvister som rör tillämpningen av de rättsakter som antagits på grundval av ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** och genom vilka ~~gemenskapsrättigheter~~ **rättigheter** avseende [industriellt]² rättsskydd skapas **på unionsnivå**. Rådet **skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet**. Det skall rekommendera medlemsstaterna att anta dessa bestämmelser i enlighet med sina konstitutionella bestämmelser.

---

¹ Eftersom rådet enligt utkastens artiklar i avdelning V "utövande av unionens befogenheter" i första delen (artiklarna 25 och 26, CONV 571/03) kan anta antingen lagar eller förordningar, måste konventet fastställa i vilka fall rådet kan anta den ena eller den andra typen av rättsakt eller båda typerna av rättsakt inom det område som omfattas av denna artikel (se förklaring i bilaga II till denna rapport).

² Man kan ifrågasätta om detta begrepp är lämpligt, eftersom det förefaller vara begränsande, och det noteras att det i artikel 133.7 i EG-fördraget hänvisas till det vidare begreppet "immateriella rättigheter".

Artikel 230¹

Domstolen skall granska lagenligheten av de rättsakter som antas av Europaparlamentet och rådet gemensamt, av rådet, av kommissionen eller av ECB² och som inte är rekommendationer och yttranden, samt sådana rättsakter som antas av Europaparlamentet och som skall ha rättsverkan i förhållande till tredje man.³

För detta ändamål skall domstolen vara behörig att pröva talan som väcks av en medlemsstat, av Europaparlamentet, av rådet eller av kommissionen rörande bristande behörighet, åsidosättande av väsentliga formföreskrifter, åsidosättande av konstitutionen eller av någon rättsregel som gäller dess tillämpning eller rörande maktmissbruk.

Domstolen skall på samma villkor vara behörig att pröva en talan som revisionsrätten eller ECB väcker för att tillvarata sina rättigheter.

*Varje fysisk eller juridisk person får på samma villkor väcka talan mot ett **uropeiskt** beslut som är riktat till honom eller mot ett beslut som, även om det utfärdats i form av **[en europeisk lag]⁴** en **europeisk** förordning eller ett **uropeiskt** beslut riktat till en annan person, direkt och personligen berör honom.*

Talan som avses i denna artikel skall väckas inom två månader från den dag då åtgärden offentliggjordes eller delgavs klaganden eller, om så inte skett, från den dag då denne fick kännedom om åtgärden allt efter omständigheterna.

Artikel 231

Om talan är välgrundad, skall domstolen förklara den berörda rättsakten ogiltig.

~~Vad gäller förordningar~~ Den skall dock domstolen, om den anser det nödvändigt, ange vilka verkningar av den ogiltigförklarade ~~förordningen~~ **akten⁵** som skall betraktas som bestående.

---

¹ Denna artikel analyseras särskilt av diskussionscirkeln för domstolen och behandlas därför inte här.

² Se fotnot till artikel 8 angående huruvida det är lämpligt att använda förkortningar i konstitutionen och om det möjliga alternativet.

³ I samband med diskussionerna om domstolen skulle konventet kunna undersöka om det är lämpligt att utvidga domstolens behörighet enligt denna artikel till att omfatta akter som antagits av gemenskapsorgan och andra organ och som skall ha rättsverkan i förhållande till tredje man. För närvarande föreskrivs en sådan behörighet i vissa förordningar om inrättande av organ.

⁴ Det bör noteras att ett tillägg av ordet "lag" skulle utgöra en ändring i sak.

⁵ Det är nödvändigt att ersätta termen "förordning" med termen "akt" för att detta stycke skall överensstämma med den rättspraxis genom vilken domstolen har upprätthållit verkningar av akter som inte är förordningar.

Artikel 232

Om Europaparlamentet, rådet eller kommissionen i strid med ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** underlåter¹ att vidta åtgärder, får medlemsstaterna och ~~gemenskapens~~ **unionens** övriga institutioner väcka talan vid domstolen för att få överträdelsen fastslagen.

En sådan talan skall endast tas upp om den berörda institutionen dessförinnan anmodats att vidta åtgärder. Om institutionen inom två månader efter denna anmodan inte tagit ställning får talan väckas inom en ytterligare frist av två månader.

Varje fysisk eller juridisk person får på de villkor som anges i föregående stycken föra talan vid domstolen om att någon av ~~gemenskapens~~ institutionerna underlåtit att till personen i fråga rikta någon annan rättsakt än en rekommendation eller ett yttrande.

Domstolen skall på samma villkor vara behörig att pröva en talan som har väckts av ECB inom *ECB:s* kompetensområde eller som har väckts mot ECB.

Artikel 233

Den eller de institutioner vars rättsakt har förklarats ogiltig eller vars underlåtenhet att agera har förklarats strida mot ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa domen.

Denna skyldighet skall inte påverka någon förpliktelse som kan följa av tillämpningen av [artikel 288 andra stycket].

Denna artikel skall även tillämpas på *ECB*.

Artikel 234

Domstolen skall vara behörig att meddela förhandsavgöranden angående

- a) tolkningen av ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**,
- b) giltigheten och tolkningen av **institutionernas och *ECB:s* rättsakter** ~~som beslutas av gemenskapens institutioner och av *ECB*,~~
- c) tolkningen av stadgar för organ som upprättats genom rättsakter som beslutats [*av rådet*], när stadgarna föreskriver detta.²

¹ Se fotnot till artikel 230 om huruvida det är lämpligt att utvidga behörigheten till att omfatta organ och andra enheter.

² Man kan diskutera räckvidden hos denna punkt c i förhållande till den föregående punkten. Under alla omständigheter skulle det bli nödvändigt att anpassa texten för att ta hänsyn till organ som inrättats genom en akt enligt medbeslutandeförfarandet.

När en sådan fråga uppkommer vid en domstol i en medlemsstat får den domstolen, om den anser att ett beslut i frågan är nödvändigt för att döma i saken, begära att domstolen meddelar ett förhandsavgörande.

När en sådan fråga uppkommer i ett ärende vid en domstol i en medlemsstat, mot vars avgöranden det inte finns något rättsmedel enligt nationell lagstiftning, skall den nationella domstolen föra frågan vidare till domstolen.

Artikel 235

Domstolen skall vara behörig att avgöra tvister om sådant skadestånd som avses i [artikel 288 andra stycket].

Artikel 236

Domstolen skall vara behörig att avgöra alla tvister mellan ~~gemenskapen~~ **unionen** och dess anställda inom de gränser och på de villkor som fastställts i tjänsteföreskrifterna eller som följer av anställningsvillkoren.

Artikel 237

Domstolen skall inom de gränser som anges nedan vara behörig att avgöra tvister om

- a) fullgörandet av medlemsstaternas förpliktelser enligt Europeiska investeringsbankens stadga; bankens styrelse skall i detta avseende ha de befogenheter som tilldelats kommissionen i [artikel 226],
- b) beslut av Europeiska investeringsbankens råd; varje medlemsstat, kommissionen och bankens styrelse får väcka talan i dessa frågor på de villkor som anges i [artikel 230],
- c) beslut av Europeiska investeringsbankens styrelse; talan mot dessa beslut får endast föras av medlemsstaterna eller kommissionen på de villkor som anges i [artikel 230] och endast på den grund att de förföreskrifter som avses i artikel 21.2, 21.5, 21.6 och 21.7 i bankens stadga har åsidosatts,
- d) fullgörandet av de nationella centralbankernas förpliktelser enligt ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** och *ECBS*-stadgan. Därvid skall *ECB*-rådet gentemot de nationella centralbankerna ha samma befogenheter som enligt [artikel 226] tillkommer kommissionen gentemot medlemsstaterna. Om domstolen finner att en nationell centralbank har underlåtit att fullgöra en förpliktelse enligt ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**, skall banken vidta de åtgärder som behövs för att följa domstolens dom.

Artikel 238

Domstolen skall vara behörig att träffa avgöranden med stöd av en skiljedomsklausul i ett offentligrättsligt eller privaträttsligt avtal, som ingåtts av ~~gemenskapen~~ **unionen** eller för dess räkning.

Artikel 239

Domstolen skall vara behörig att avgöra varje tvist mellan medlemsstater som berör ämnesområden som regleras i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**, om tvisten hänskjuts till domstolen enligt ett särskilt avtal mellan parterna.

Artikel 240

Utom i de fall där domstolen är behörig enligt ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** skall tvister i vilka ~~gemenskapen~~ **unionen** är part inte på denna grund vara undantagna från de nationella domstolarnas behörighet.

Artikel 241

Utan hinder av att den frist som avses i artikel 230 femte stycket har löpt ut får parterna i en tvist om en ~~förordning~~ **europaisk lag** som Europaparlamentet och rådet ~~gemensamt har antagit~~, **en europaisk lag som rådet ensamt har antagit** eller en **europaisk** förordning som rådet, kommissionen eller *ECB* har antagit, med stöd av [artikel 230 andra stycket] inför domstolen göra gällande att ~~förordningen~~ **denna akt** inte skall tillämpas.

Artikel 242

Talan som förs vid domstolen skall inte hindra verkställighet. Domstolen får dock om den anser att omständigheterna så kräver förordna om uppskov med verkställigheten av den påtalade rättsakten.

Artikel 243

I ärenden som anhängiggjorts vid domstolen får denna föreskriva nödvändiga interimistiska åtgärder.

Artikel 244

Domstolens domar skall vara verkställbara enligt [artikel 256].

Artikel 245

Domstolens stadga skall fastställas i ett ~~särskilt~~ protokoll.

Rådet får ~~genom enhälligt beslut, på begäran av domstolen och efter att ha hört Europaparlamentet och kommissionen, eller på begäran av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet och domstolen,~~ ändra bestämmelserna i stadgan med undantag av avdelning I i denna. **Det skall besluta med enhällighet antingen på begäran av domstolen efter att ha hört kommissionen, eller på begäran av kommissionen efter att ha hört domstolen. I båda fallen skall rådet besluta efter att ha hört Europaparlamentet.**

AVSNITT 5

REVISIONSRÄTTEN

Artikel 246

Revisionsrätten skall revidera räkenskaperna.

Artikel 247

1. *Revisionsrätten skall bestå av en medborgare från varje medlemsstat.*
2. Ledamöterna av revisionsrätten skall utses bland personer som i sina respektive länder hör till eller har hört till externa revisionsorgan eller som är kvalificerade för detta ämbete. Deras oavhängighet får inte kunna ifrågasättas.
3. Revisionsrättens ledamöter skall utses för en tid av sex år. **Deras mandat kan förnyas.** Rådet skall med kvalificerad majoritet ~~efter att ha hört Europaparlamentet~~ anta den förteckning över ledamöter som skall upprättas i enlighet med förslag från varje medlemsstat. ~~Revisionsrättens ledamöter kan utnämnas på nytt.~~ **Det skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet.¹**
Dessa Revisionsrättens ledamöter skall bland sig välja ~~revisionsrättens~~ **sin** ordförande för en tid av tre år. Ordföranden kan återväljas.
4. Ledamöterna av revisionsrätten skall i ~~gemenskapens~~ **unionens** allmänna intresse fullgöra sina skyldigheter under full oavhängighet.

---

¹ Det förefaller mer logiskt att först behandla mandatets varaktighet och förnyande, och därefter utnämningsförfarandet.

Vid fullgörandet av dessa skyldigheter skall de inte vare sig begära eller ta emot instruktioner från någon regering eller något annat organ. De skall avhålla sig från varje handling som är oförenlig med deras skyldigheter.

5. Ledamöterna av revisionsrätten får inte under sin ämbets tid utöva någon annan avlönad eller oavlönad yrkesverksamhet. De skall när de tillträder avge en högtidlig försäkran att såväl under som efter sin ämbets tid respektera de förpliktelser som följer av ämbetet, särskilt deras skyldighet att iaktta redbarhet och visa omdöme vid mottagande av vissa uppdrag eller förmåner efter ämbets tiden.

6. Ämbetet för en ledamot av revisionsrätten skall, fränsett vid normala nytillsättningar och vid dödsfall, upphöra när ledamoten begär sitt entledigande eller avsätts genom ett avgörande av domstolen enligt punkt 7.

För den återstående mandattiden skall en ersättare utses.

Utom vid avsättning skall ledamöterna av revisionsrätten kvarstå i ämbetet till dess att de ersatts.

7. En ledamot av revisionsrätten får endast skiljas från sitt ämbete eller berövas rätten till pension eller andra förmåner i dess ställe, om domstolen på begäran av revisionsrätten finner att han inte längre uppfyller de förutsättningar som krävs eller fullgör de skyldigheter som följer av ämbetet.

8. Rådet skall med kvalificerad majoritet fastställa anställningsvillkoren för revisionsrättens ordförande och ledamöter, särskilt deras löner, arvoden och pensioner. ~~Rådet skall också med samma majoritet fastställa~~ **samt** alla betalningar som utgår i stället för sådan ersättning.

9. De bestämmelser i protokollet om immunitet och privilegier för Europeiska gemenskaperna¹ som är tillämpliga på domstolens domare, skall också tillämpas på ledamöterna av revisionsrätten.²

Artikel 248

1. Revisionsrätten skall granska räkenskaperna över ~~gemenskapens~~ **unionens** samtliga inkomster och utgifter. Den skall också granska räkenskaperna över samtliga inkomster och utgifter för varje organ som ~~gemenskapen~~ **unionen** har upprättat, såvida inte den rättsakt varigenom organet upprättats utesluter en sådan granskning.

---

¹ Det kommer att bli nödvändigt att ändra protokollets beteckning i enlighet med unionens nya beteckning.

² Av tydlighetsskäl kan man fråga sig om det inte vore bättre att denna punkt ingår i själva protokollet, vilket är fallet för de övriga institutionernas medlemmar.

Revisionsrätten skall till Europaparlamentet och rådet avge en förklaring om räkenskapernas tillförlitlighet och de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet, vilken skall offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*. Denna förklaring får kompletteras med särskilda bedömningar av varje större område i ~~gemenskapens~~ **unionens** verksamhet.

2. Revisionsrätten skall pröva om samtliga inkomster och utgifter varit lagliga och korrekta och om den ekonomiska förvaltningen varit sund. Därvid skall den särskilt rapportera om alla fall av oegentligheter.

Granskningen av inkomsterna skall ske på grundval av både fastställda inkomstbelopp och inkomstbelopp som betalats in till ~~gemenskapen~~ **unionen**.

Granskningen av utgifterna skall ske på grundval av både gjorda åtaganden och verkställda utbetalningar.

Dessa granskningar får göras innan räkenskaperna avslutas för det ifrågavarande budgetåret.

3. Granskningen skall grundas på bokföringsmaterial och vid behov ske på platsen i ~~gemenskapens~~ övriga institutioner, i lokalerna hos varje organ som förvaltar inkomster eller utgifter för ~~gemenskapens~~ **unionens** räkning och i medlemsstaterna, inbegripet i lokalerna hos varje fysisk eller juridisk person som erhåller betalningar från budgeten. I medlemsstaterna skall granskningen genomföras i samarbete med de nationella revisionsorganen eller, om dessa inte har nödvändiga befogenheter, i samarbete med behöriga nationella myndigheter. Revisionsrätten och medlemsstaternas nationella revisionsorgan skall samarbeta i en anda av förtroende och med bibehållet oberoende. Dessa organ eller myndigheter skall underrätta revisionsrätten om de avser att delta i granskningen.

~~Gemenskapens~~ Övriga institutioner, alla organ som förvaltar inkomster eller utgifter för ~~gemenskapens~~ **unionens** räkning, alla fysiska eller juridiska personer som erhåller betalningar från budgeten samt de nationella revisionsorganen eller, om dessa inte har nödvändiga befogenheter, behöriga nationella myndigheter, skall på revisionsrättens begäran till denna överlämna de handlingar eller den information som rätten behöver för att kunna fullgöra sin uppgift.

När det gäller Europeiska investeringsbankens förvaltning av ~~gemenskapens~~ **unionens** utgifter och inkomster skall revisionsrättens rätt till tillgång till den information som innehas av banken regleras av en överenskommelse mellan rätten, banken och kommissionen. Om ingen sådan överenskommelse finns, skall rätten likväl ha tillgång till den information som är nödvändig för att granska de ~~gemenskaps~~**unions**utgifter och ~~gemenskaps~~**unions**inkomster som banken förvaltar.

4. Revisionsrätten skall upprätta en årsrapport efter utgången av varje budgetår. Rapporten skall överlämnas till ~~gemenskapens~~ övriga institutioner och tillsammans med institutionernas yttranden över revisionsrättens iakttagelser offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Revisionsrätten får också när som helst framföra synpunkter i särskilda frågor, speciellt i form av särskilda rapporter, och yttra sig på begäran av någon av ~~gemenskapens~~ **de** övriga institutionerna.

Revisionsrätten skall anta sina årsrapporter, särskilda rapporter eller yttranden med en majoritet av sina ledamöter. Den kan emellertid inom sig inrätta avdelningar för att anta vissa kategorier av rapporter eller yttranden enligt de villkor som anges i dess arbetsordning.

Den skall biträda Europaparlamentet och rådet när dessa utövar sina kontrollbefogenheter i fråga om genomförandet av budgeten.

Revisionsrätten skall själv ~~fastställa~~ **anta** sin arbetsordning. ~~Denna skall godkännas av~~ **Den skall besluta efter godkännande** från rådet med kvalificerad majoritet.

KAPITEL 2

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER FÖR FLERA INSTITUTIONER

artikel 249¹

För att fullgöra sina uppgifter och enligt bestämmelserna i konstitutionen skall Europaparlamentet och rådet gemensamt, rådet eller kommissionen utfärda förordningar och direktiv, fatta beslut samt avge rekommendationer eller yttranden.

En förordning skall ha allmän giltighet. Den skall till alla delar vara bindande och direkt tillämplig i varje medlemsstat.

Ett direktiv skall med avseende på det resultat som skall uppnås vara bindande för varje medlemsstat till vilken det är riktat, men skall överlåta åt de nationella myndigheterna att bestämma form och tillvägagångssätt för genomförandet.

Ett beslut skall till alla delar vara bindande för dem som det är riktat till.

Rekommendationer och yttranden skall inte vara bindande.

---

¹ Denna artikel utgår och ersätts med utkastet till artikel om "unionens rättsliga instrument" i avdelning V i första delen (artikel 24, CONV 571/03).

Artikel 250¹

- 1. När rådet enligt konstitutionen fattar beslut om förslag från kommissionen krävs enhällighet för att ändra förslaget, om inte annat följer av artikel 251.4 och 251.5.*
- 2. Så länge rådet inte har fattat något beslut, får kommissionen ändra sitt förslag när som helst under de förfaranden som leder fram till att en gemenskapsrättsakt antas.*

Artikel 251²

- 1. När det i konstitutionen hänvisas till denna artikel för antagandet av en rättsakt, skall följande förfarande tillämpas.*
- 2. Kommissionen skall lägga fram ett förslag för Europaparlamentet och rådet.*

Efter att ha inhämtat Europaparlamentets yttrande

- får rådet med kvalificerad majoritet, om det godkänner alla ändringar i Europaparlamentets yttrande, anta det på så sätt ändrade förslaget till rättsakt,*
- får rådet med kvalificerad majoritet, om Europaparlamentet inte föreslår några ändringar, anta den föreslagna rättsakten,*
- skall rådet i övriga fall med kvalificerad majoritet anta en gemensam ståndpunkt som skall delges Europaparlamentet. Rådet skall lämna Europaparlamentet en fullständig redogörelse för grunderna för sin gemensamma ståndpunkt. Kommissionen skall lämna Europaparlamentet en fullständig redogörelse för sin ståndpunkt.*

Om Europaparlamentet inom tre månader efter en sådan delgivning

- a) godkänner den gemensamma ståndpunkten, eller inte har fattat något beslut, skall rättsakten i fråga anses som antagen i enlighet med den gemensamma ståndpunkten,*
- b) med en absolut majoritet av sina ledamöter avvisar den gemensamma ståndpunkten, skall den föreslagna rättsakten anses som icke antagen,*
- c) med en absolut majoritet av sina ledamöter föreslår ändringar i den gemensamma ståndpunkten, skall den ändrade texten översändas till rådet och till kommissionen; kommissionen skall yttra sig över ändringarna.*

---

¹ Konventet bör granska denna artikel i samband med första delen i konstitutionen, och den behandlas därför inte här.

² Denna artikel bör anpassas i enlighet med artikel 250 i EG-fördraget och rekommendationerna från arbetsgrupp IX för förenkling. Den behandlas följaktligen inte här.

3. Om rådet inom tre månader efter det att ärendet har hänskjutits dit med kvalificerad majoritet godkänner alla Europaparlamentets ändringar, skall rättsakten i fråga anses som antagen i form av den på så sätt ändrade gemensamma ståndpunkten; rådet skall dock besluta enhälligt om ändringar som kommissionen har avstyrkt. Om rådet inte godkänner alla ändringar, skall rådets ordförande i samförstånd med Europaparlamentets ordförande inom sex veckor sammankalla förlikningskommittén.

4. Förlikningskommittén, som skall bestå av rådets medlemmar eller företrädare för dessa och lika många företrädare för Europaparlamentet, skall ha till uppgift att med en kvalificerad majoritet av rådets medlemmar eller företrädarna för dessa och en majoritet av företrädarna för Europaparlamentet uppnå enighet om ett gemensamt utkast. Kommissionen skall delta i förlikningskommitténs arbete och ta alla nödvändiga initiativ för att närma Europaparlamentets och rådets ståndpunkter till varandra. När förlikningskommittén fullgör denna uppgift skall den behandla den gemensamma ståndpunkten på grundval av de ändringar som Europaparlamentet föreslagit.

5. Om förlikningskommittén inom sex veckor efter det att den har sammankallats godkänner ett gemensamt utkast, skall Europaparlamentet och rådet var för sig ha sex veckor på sig från godkännandet för att anta rättsakten i fråga i enlighet med det gemensamma utkastet; Europaparlamentet skall därvid besluta med absolut majoritet av de avgivna rösterna och rådet med kvalificerad majoritet. Om någon av de båda institutionerna inte antar den föreslagna rättsakten inom denna tid, skall den föreslagna rättsakten anses som icke antagen.

6. Om förlikningskommittén inte godkänner något gemensamt utkast skall den föreslagna rättsakten anses som icke antagen.

7. De tidsfrister på tre månader respektive sex veckor som anges i denna artikel skall på Europaparlamentets eller rådets initiativ förlängas med högst en månad respektive två veckor.]

Artikel 252¹

~~När det i konstitutionen hänvisas till denna artikel för antagandet av en rättsakt, skall följande förfarande tillämpas:~~

- ~~a) Rådet skall med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen och efter att ha inhämtat Europaparlamentets yttrande anta en gemensam ståndpunkt.~~
- ~~b) Rådets gemensamma ståndpunkt skall delges Europaparlamentet. Rådet och kommissionen skall fullständigt underrätta Europaparlamentet om grunderna för rådets gemensamma ståndpunkt samt om kommissionens ståndpunkt.~~

---

¹ Artikeln utgår, se rapporten från arbetsgrupp IX för förenkling, s. 16.

Om Europaparlamentet inom tre månader efter en sådan underrättelse godkänner rådets gemensamma ståndpunkt eller inte har fattat något beslut inom denna period, skall rådet slutligt anta rättsakten i fråga i enlighet med den gemensamma ståndpunkten.

- e) — Europaparlamentet kan inom den tremånadersperiod som anges under b) med absolut majoritet av sina ledamöter föreslå ändringar i rådets gemensamma ståndpunkt. Europaparlamentet kan också, med samma majoritet avvisa rådets gemensamma ståndpunkt. Resultatet av dessa förfaranden skall meddelas rådet och kommissionen.

Om Europaparlamentet har avvisat rådets gemensamma ståndpunkt, krävs enhällighet i rådet för att detta skall kunna fatta beslut vid en andra behandling av ärendet.

- d) — Utifrån de ändringar som Europaparlamentet föreslagit skall kommissionen inom en månad ompröva det förslag på grund av vilket rådet antog sin gemensamma ståndpunkt.

Kommissionen skall till rådet, tillsammans med sitt omprövade förslag, översända de ändringar från Europaparlamentet som kommissionen inte har godkänt och samtidigt yttra sig över ändringarna. Rådet kan anta dessa ändringar genom enhälligt beslut.

- e) — Rådet skall med kvalificerad majoritet anta förslaget i dess lydelse efter kommissionens omprövning.

Enhällighet krävs för att rådet skall kunna ändra förslaget i dess lydelse efter kommissionens omprövning.

- f) — I de fall som avses i c), d) och e) skall rådet fatta sitt beslut inom tre månader. Om inget beslut fattas inom denna period, skall kommissionens förslag anses som icke antaget.

- g) — De perioder som avses i b) och f) kan utsträckas med högst en månad av rådet och Europaparlamentet i samförstånd.

Artikel 253¹

Förordningar, direktiv och beslut som antas av Europaparlamentet och rådet gemensamt, av rådet eller av kommissionen skall vara motiverade och hänvisa till de förslag eller yttranden som skall inhämtas enligt konstitutionen.

---

¹ Denna artikel utgår och ersätts med utkastet till artikel om "gemensamma principer för unionens akter" i avdelning V i första delen (artikel 32, CONV 571/03).

Artikel 245¹

1. — ~~Förordningar, direktiv och beslut som antas enligt förfarandet i artikel 251 skall undertecknas av Europaparlamentets ordförande och rådets ordförande samt offentliggöras i Europeiska unionens officiella tidning. De skall träda i kraft den dag som anges i rättsakterna eller, i annat fall, den tjugonde dagen efter offentliggörandet.~~

2. — ~~Rådets och kommissionens förordningar samt dessa institutioners direktiv som är riktade till samtliga medlemsstater skall offentliggöras i Europeiska unionens officiella tidning. De skall träda i kraft den dag som anges i rättsakterna eller, i annat fall, den tjugonde dagen efter offentliggörandet.~~

3. — ~~Andra direktiv och beslut skall delges dem som de riktar sig till och bli gällande genom denna delgivning.~~

Artikel 255²

1. *Varje unionsmedborgare och varje fysisk eller juridisk person som är bosatt eller har sitt säte i en medlemsstat skall ha rätt till tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar enligt de principer och villkor som skall bestämmas i enlighet med punkterna 2 och 3.*

2. *Rådet skall, under hänsynstagande till allmänna eller enskilda intressen, inom två år efter Amsterdamfördragets ikraftträdande i enlighet med förfarandet i artikel 251 fastställa allmänna principer och gränser för rätten till tillgång till handlingar.*

3. *De institutioner som avses ovan skall i sina arbetsordningar utarbeta särskilda bestämmelser om tillgång till institutionens handlingar.*

Artikel 256

Bestämmande³ som antagits av rådet, eller kommissionen eller Europeiska centralbanken⁴ och som medför betalningsskyldighet för andra än stater skall vara verkställbara.

---

¹ Denna artikel utgår och ersätts med utkastet till artikel om "offentliggörande och ikraftträdande" i avdelning V i första delen (artikel 33, CONV 571/03).

² Denna artikel skulle kunna återges i första delen i konstitutionen, se CONV 369/02. Den behandlas följaktligen inte här. Det föreslås emellertid att konventet skall bedöma om det är lämpligt att utvidga den skyldighet som avses i denna artikel till att även omfatta organ och andra enheter. För närvarande föreskrivs en sådan skyldighet i vissa förordningar om inrättande av organ.

³ Termen "beslut" används här i generisk betydelse. Det föreslås därför att den ersätts med "bestämmelser" för att ta hänsyn till att den kan omfatta andra typer av akter.

⁴ Detta tillägg gör det möjligt att stryka artikel 110.2, fjärde stycket i EG-fördraget, i vilket det hänvisas till denna artikel.

Verkställigheten skall följa de civilprocessrättsliga regler som gäller i den medlemsstat inom vars territorium den sker. Beslutet om att verkställighet skall ske skall bifogas avgörandet utan andra formaliteter än kontroll av avgörandets äkthet genom den nationella myndighet som varje medlemsstats regering skall utse för detta ändamål samt meddela kommissionen och domstolen.

När dessa formaliteter uppfyllts på begäran av den berörda parten, får denne fullfölja verkställigheten enligt den nationella lagstiftningen genom att hänskjuta ärendet direkt till den behöriga myndigheten.

Verkställigheten får skjutas upp endast genom beslut av domstolen. Domstolarna i de berörda staterna skall dock vara behöriga beträffande klagomål om att verkställigheten inte genomförs på regelrätt sätt.

KAPITEL 3

EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN¹

Artikel 257

En ekonomisk och social kommitté upprättas härmed. Den skall ha en rådgivande funktion.

Kommittén skall vara sammansatt av företrädare för de olika ekonomiska och sociala grupperingarna i det organiserade civila samhället, särskilt företrädare för tillverkare, jordbrukare, transportföretag, arbetstagare, köpmän, hantverkare, fria yrken, konsumenter och allmänna samhällsintressen.

Artikel 258

Antalet ledamöter i Ekonomiska och sociala kommittén får inte överstiga 350.

---

¹ Det föreslås att man undersöker om termen "europeiska" bör läggas till i enlighet med den beteckning som nu används av denna kommitté.

Antalet ledamöter i kommittén skall vara följande:

<i>Belgien</i>	<i>12</i>
<i>Danmark</i>	<i>9</i>
<i>Tyskland</i>	<i>24</i>
<i>Grekland</i>	<i>12</i>
<i>Spanien</i>	<i>21</i>
<i>Frankrike</i>	<i>24</i>
<i>Irland</i>	<i>9</i>
<i>Italien</i>	<i>24</i>
<i>Luxemburg</i>	<i>6</i>
<i>Nederländerna</i>	<i>12</i>
<i>Österrike</i>	<i>12</i>
<i>Portugal</i>	<i>12</i>
<i>Finland</i>	<i>9</i>
<i>Sverige</i>	<i>12</i>
<i>Förenade kungariket</i>	<i>24</i>

Kommitténs ledamöter får inte bindas av några instruktioner. De skall i ~~gemenskapens~~ **unionens** allmänna intresse fullgöra sina skyldigheter under full oavhängighet.

Rådet skall med kvalificerad majoritet ~~fastställa~~ **anta bestämmelser om** kommittéledamöternas arvoden.

Artikel 259

~~1.—~~ Kommitténs ledamöter skall utses för en tid av fyra år ~~på förslag av medlemsstaterna~~¹. **Deras mandat kan förnyas.** Rådet skall med kvalificerad majoritet anta den förteckning över ledamöter som skall upprättas i enlighet med förslag från varje medlemsstat. ~~Kommitténs ledamöter kan utnämnas på nytt.~~²

~~2.— Rådet skall höra~~ **Det skall besluta efter att ha hört** kommissionen. Det får inhämta synpunkter från europeiska organisationer, som representerar de olika ekonomiska och sociala sektorer som berörs av ~~gemenskapens~~ **unionens** verksamhet.

Artikel 260

Kommittén skall bland sina medlemmar välja sin ordförande och sitt presidium för en tid av två år.

Den skall anta sin egen arbetsordning.

---

¹ Hänvisningen till förslag från medlemsstaterna upprepas i nästa mening.

² Gruppen anser det mer logiskt att först behandla mandatets varaktighet och förnyande, och därefter utnämningsförfarandet.

Kommittén skall sammankallas av ordföranden på begäran av **Europaparlamentet**,¹ rådet eller kommissionen. Den kan också sammanträda på eget initiativ.

Artikel 261

Kommittén skall ha facksektioner för de viktigaste av de områden som ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** omfattar.

Facksektionerna skall utöva sin verksamhet inom ramen för kommitténs allmänna behörighet. De får inte höras oberoende av kommittén.

Inom kommittén får även upprättas underkommittéer som i bestämda frågor eller på bestämda områden skall utarbeta utkast till yttranden som skall underställas kommittén för övervägande.

Arbetsordningen skall bestämma hur facksektionerna och underkommittéerna skall vara sammansatta och vilka behörighetsregler som skall gälla för dem.

Artikel 262

Kommittén skall höras av **Europaparlamentet**, rådet eller kommissionen i de fall som anges i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**. **I alla övriga fall får den** ~~få~~ höras av dessa institutioner ~~i samtliga fall då dessa finner det lämpligt~~. Den får **även** på eget initiativ avge ett yttrande i sådana fall där den anser att det är lämpligt.

Om **Europaparlamentet**, rådet eller kommissionen anser det nödvändigt, skall de utsätta en frist inom vilken kommittén skall avge sitt yttrande; denna får inte understiga en månad från den dag kommitténs ordförande fått meddelande om ärendet. Efter fristens utgång får saken behandlas, även om något yttrande inte föreligger.

Kommitténs och facksektionernas yttranden med protokoll från överläggningarna skall överlämnas till **Europaparlamentet**, rådet och kommissionen.

~~Europaparlamentet kan höra kommittén.~~²

---

¹ Denna ändring liksom ändringarna i artiklarna 262, 264 och 265 är lämpliga för att göra Europaparlamentet jämställt med rådet i lagstiftningsförfarandet, såsom rekommenderas i rapporten från arbetsgrupp IX för förenkling, CONV 424/02, s. 15.

² Strykningen är en följd av andra ändringar i denna artikel, se fotnot till artikel 260.

KAPITEL 4

REGIONKOMMITTÉN

Artikel 263

En rådgivande kommitté, nedan kallad Regionkommittén, som består av företrädare för regionala och lokala organ som valts till ett regionalt eller lokalt organ eller som är politiskt ansvariga inför en vald församling, upprättas härmed.

Antalet ledamöter i Regionkommittén får inte överstiga 350.

Antalet ledamöter i kommittén skall vara följande:

<i>Belgien</i>	<i>12</i>
<i>Danmark</i>	<i>9</i>
<i>Tyskland</i>	<i>24</i>
<i>Grekland</i>	<i>12</i>
<i>Spanien</i>	<i>21</i>
<i>Frankrike</i>	<i>24</i>
<i>Irland</i>	<i>9</i>
<i>Italien</i>	<i>24</i>
<i>Luxemburg</i>	<i>6</i>
<i>Nederländerna</i>	<i>12</i>
<i>Österrike</i>	<i>12</i>
<i>Portugal</i>	<i>12</i>
<i>Finland</i>	<i>9</i>
<i>Sverige</i>	<i>12</i>
<i>Förenade kungariket</i>	<i>24</i>

Kommitténs ledamöter och lika många suppleanter skall utses för en tid av fyra år ~~på förslag av respektive medlemsstater.~~¹ De kan återväljas. Rådet skall med kvalificerad majoritet anta den förteckning över ledamöter och suppleanter som skall upprättas i enlighet med förslag från ~~varje respektive medlemsstater.~~ När ett sådant mandat som avses i första stycket och som ligger till grund för att ledamoten har föreslagits upphöra, skall mandatet i kommittén automatiskt upphöra, och ledamoten skall för den återstående delen av mandatperioden ersättas enligt samma förfarande. Ingen ledamot av kommittén får samtidigt vara ledamot av Europaparlamentet.

Kommitténs ledamöter får inte bindas av några instruktioner. De skall i ~~gemenskapens~~ **unionens** allmänna intresse fullgöra sina skyldigheter under full oavhängighet.

---

¹ Hänvisningen till förslag från medlemsstaterna är en upprepning av den därpå följande meningen.

Artikel 264

Regionkommittén skall bland sina medlemmar välja sin ordförande och sitt presidium för en tid av två år.

Den skall anta sin arbetsordning.

Kommittén skall sammankallas av ordföranden på begäran av **Europaparlamentet**, rådet eller kommissionen. Den kan också sammanträda på eget initiativ.

Artikel 265

Regionkommittén skall höras av **Europaparlamentet**, rådet eller kommissionen i de fall som anges i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** och i alla övriga fall, särskilt sådana som rör gränsöverskridande samarbete, där en av dessa båda institutioner finner det lämpligt.

Om **Europaparlamentet**, rådet eller kommissionen anser det nödvändigt, skall de utsätta en frist inom vilken kommittén skall avge sitt yttrande; denna får inte understiga en månad från den dag kommitténs ordförande fått meddelande om ärendet. Efter fristens utgång får saken behandlas, även om något yttrande inte föreligger.

Om Ekonomiska och sociala kommittén hörs enligt [artikel 262], skall **Europaparlamentet**, rådet eller kommissionen underrätta Regionkommittén om denna begäran om yttrande. [~~Om Regionkommittén anser att särskilda regionala intressen berörs, får den avge ett yttrande i saken.~~]¹

~~Europaparlamentet kan höra Regionkommittén.~~²

Den får på eget initiativ avge ett yttrande **om den anser att särskilda regionala intressen berörs i sådana fall där den anser att det är lämpligt.**

Kommitténs yttrande med protokoll från överläggningarna skall överlämnas till **Europaparlamentet**, rådet och kommissionen.

KAPITEL 5

EUROPEISKA INVESTERINGSBANKEN

Artikel 266

Europeiska investeringsbanken skall vara en juridisk person.

---

¹ Det föreslås att denna mening slås samman med artikelns näst sista stycke, eftersom det i detta stycke anges att Regionkommittén får avge ett yttrande på eget initiativ i samtliga fall.

² Denna strykning är en följd av andra ändringar i artikeln; se fotnot till artikel 260.

Medlemmarna i Europeiska investeringsbanken är medlemsstaterna.

Europeiska investeringsbankens stadga är såsom återges i ett protokoll fogad till detta fördrag. Rådet kan med enhällighet, på begäran av Europeiska investeringsbanken och efter att ha hört Europaparlamentet och kommissionen, eller på begäran av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet och Europeiska investeringsbanken, ändra artiklarna 4, 11, 12 och 18.5 i bankens stadga. **Det skall besluta med enhällighet antingen på begäran av Europeiska investeringsbanken efter att ha hört kommissionen, eller på begäran av kommissionen efter att ha hört Europeiska investeringsbanken. I båda fallen skall rådet besluta efter att ha hört Europaparlamentet.**

Artikel 267

Europeiska investeringsbanken skall ha till uppgift att genom att anlita kapitalmarknaderna och utnyttja egna medel bidra till en balanserad och störningsfri utveckling av den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden i ~~gemenskapens~~ **unionens** intresse. I detta syfte skall den genom att bevilja lån och garantier utan vinstsyfte underlätta finansieringen av följande projekt inom alla områden av ekonomin:

- a) Projekt som syftar till utveckling av mindre utvecklade regioner.
- b) Projekt som syftar till en modernisering eller omställning av företag eller till att skapa nya verksamheter med anledning av det gradvisa upprättandet av den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden och som på grund av sin storlek eller sin natur inte helt kan finansieras med de olika medel som är tillgängliga i de enskilda medlemsstaterna.
- c) Projekt av gemensamt intresse för flera medlemsstater, vilka på grund av sin storlek eller sin natur inte helt kan finansieras med de olika medel som är tillgängliga i de enskilda medlemsstaterna.

När banken fullgör sina uppgifter skall den underlätta finansieringen av investeringsprogram i samband med stöd från strukturfonderna och andra av ~~gemenskapens~~ **unionens** finansieringsorgan.

AVDELNING II¹

FINANSIELLA BESTÄMMELSER

Artikel 268²

Gemenskapens samtliga inkomster och utgifter, inbegripet de som hänförs till Europeiska socialfonden, skall beräknas för varje budgetår och tas upp i budgeten.

Förvaltningsutgifter för institutionerna till följd av bestämmelserna i Fördraget om Europeiska unionen om en gemensam utrikes- och säkerhetspolitik samt om samarbete i rättsliga och inre angelägenheter³ skall belasta budgeten. Driftutgifterna till följd av att de nämnda bestämmelserna genomförs, kan på de villkor som anges i bestämmelserna belasta budgeten.

Budgetens inkomster och utgifter skall balansera varandra.

Artikel 269

Utan att det inverkar på andra inkomster skall budgeten finansieras helt av egna medel.

Rådet skall enhälligt, på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet, fastställa bestämmelser om gemenskapens system för egna medel samt rekommendera medlemsstaterna att anta dessa bestämmelser i enlighet med deras konstitutionella bestämmelser.

Artikel 270

För att budgetdisciplinen skall upprätthållas får kommissionen inte lägga fram något förslag till gemenskapsrättsakt eller ändra sina förslag eller besluta om någon genomförandeåtgärd som kan medföra betydande verkningar för budgeten, utan att avge en försäkran om att förslaget eller åtgärden kan finansieras inom ramen för gemenskapens egna medel i enlighet med de bestämmelser som fastställts av rådet enligt artikel 269.

---

¹ Vissa bestämmelser i denna avdelning skulle kunna återges i första delen av konstitutionen, se CONV 369/02.

² Konventet torde komma att diskutera artiklarna 268–273 i samband med första delen, och de tas därför inte upp här.

³ Denna hänvisning överensstämmer inte med ändringarna i EU-fördraget till följd av Amsterdamfördraget. Den korrekta benämningen är "bestämmelser om polissamarbete och straffrättsligt samarbete".

Artikel 271

De utgifter som tas upp i budgeten skall beviljas för ett budgetår, om inte något annat har bestämts i den budgetförordning som utfärdats enligt [artikel 279].

På de villkor som skall fastställas enligt [artikel 279] får anslag som inte avser personalutgifter och som inte förbrukats vid budgetårets utgång föras över, dock endast till det närmast följande budgetåret.

Anslagen skall delas in i avdelningar alltefter utgifternas art eller ändamål och i mån av behov ytterligare delas in i överensstämmelse med den budgetförordning som utfärdats enligt [artikel 279].

Europaparlamentets, rådets, kommissionens och domstolens utgifter skall tas upp i särskilda delar av budgeten om inte annat följer av någon särskild ordning för vissa gemensamma utgifter.

Artikel 272

1. Budgetåret skall börja den 1 januari och sluta den 31 december.

2. Var och en av gemenskapens institutioner skall före den 1 juli upprätta en beräkning över sina utgifter. Kommissionen skall sammanställa dessa beräkningar i ett preliminärt budgetförslag. Den skall bifoga ett yttrande som får innehålla avvikande beräkningar.

Det preliminära budgetförslaget skall innehålla en beräkning över inkomster och en över utgifter.

3. Kommissionen skall förelägga rådet det preliminära budgetförslaget senast den 1 september året före det budgetår som förslaget avser.

Rådet skall samråda med kommissionen och i förekommande fall med övriga berörda institutioner, när det avser att avvika från det preliminära budgetförslaget.

Rådet skall med kvalificerad majoritet fastställa budgetförslaget och överlämna det till Europaparlamentet.

4. Budgetförslaget skall föreläggas Europaparlamentet senast den 5 oktober året före det budgetår som förslaget avser.

Europaparlamentet har rätt att genom beslut av en majoritet av dess ledamöter ändra budgetförslaget och att genom beslut med en absolut majoritet av de avgivna rösterna föreslå rådet ändringar i budgetförslaget beträffande utgifter som är en nödvändig följd av detta fördrag eller av rättsakter som har antagits i enlighet med detta.

Om Europaparlamentet inom 45 dagar efter att ha förelagts budgetförslaget har godkänt detta är budgeten slutgiltigt antagen. Om Europaparlamentet inom denna frist inte har ändrat budgetförslaget och inte heller föreslagit ändringar i detta skall budgeten anses vara slutgiltigt antagen.

Om Europaparlamentet inom denna frist har antagit ändringar eller lagt fram ändringsförslag, skall budgetförslaget tillsammans med ändringarna eller ändringsförslagen överlämnas till rådet.

5. Efter att ha överlagt om budgetförslaget med kommissionen och vid behov med övriga berörda institutioner, skall rådet besluta enligt följande villkor:

- a) Rådet får genom beslut med kvalificerad majoritet modifiera varje ändring som har antagits av Europaparlamentet.*
- b) I fråga om ändringsförslagen får rådet*
  - med kvalificerad majoritet avslå ett av Europaparlamentet framlagt ändringsförslag, om detta inte resulterar i någon ökning av en institutions totala utgifter, framför allt beroende på att den ökning av utgifterna som ändringsförslaget skulle medföra uttryckligen skulle kompenseras av en eller flera föreslagna ändringar som i motsvarande grad minskar utgifterna; om något avslagsbeslut inte fattats, skall ändringsförslaget anses godkänt,*
  - med kvalificerad majoritet godkänna ett av Europaparlamentet framlagt ändringsförslag, om detta resulterar i en ökning av en institutions totala utgifter; om något godkännandebeslut inte fattas, skall ändringsförslaget anses avslaget,*
  - när rådet enligt någon av de två föregående strecksatserna har avslagit ett ändringsförslag genom beslut med kvalificerad majoritet antingen låta beloppet i budgetförslaget stå kvar eller fastställa ett annat belopp.*

Budgetförslaget skall ändras på grundval av de ändringsförslag som godkänts av rådet.

Om rådet inte inom 15 dagar efter att ha förelagts budgetförslaget har modifierat någon av de ändringar som antagits av Europaparlamentet och om de ändringsförslag som lagts fram av Europaparlamentet har godkänts, skall budgeten anses vara slutgiltigt antagen. Rådet skall underrätta Europaparlamentet om att det inte har modifierat någon av ändringarna och om att ändringsförslagen har godkänts.

Om rådet inom denna frist har modifierat en eller flera av de ändringar som antagits av Europaparlamentet eller om Europaparlamentets ändringsförslag har avslagits eller modifierats skall det modifierade budgetförslaget åter överlämnas till Europaparlamentet. Rådet skall underrätta Europaparlamentet om resultatet av sina överväganden.

6. Inom 15 dagar efter det att budgetförslaget förelagts Europaparlamentet får parlamentet som skall ha underrättats om de åtgärder som vidtagits beträffande dess ändringsförslag genom beslut av en majoritet av dess ledamöter och med tre femtedelar av de avgivna rösterna ändra eller avslå de modifieringar av Europaparlamentets ändringar som gjorts av rådet och skall anta budgeten i enlighet därmed. Om Europaparlamentet inte har fattat något beslut inom denna frist skall budgeten anses slutgiltigt antagen.

7. När det förfarande som anges i denna artikel har fullföljts, skall Europaparlamentets ordförande förklara att budgeten blivit slutgiltigt antagen.

8. Om viktiga skäl föreligger får dock Europaparlamentet genom beslut av en majoritet av dess ledamöter och med två tredjedelar av de avgivna rösterna avslå budgetförslaget och begära att få ett nytt förslag framlagt.

9. För samtliga utgifter utom sådana som är en nödvändig följd av detta fördrag eller av rättsakter som antagits i enlighet med detta skall årligen fastställas en maximal procentuell ökning i förhållande till utgifter av samma slag under det innevarande året.

Kommissionen skall efter samråd med kommittén för ekonomisk politik bestämma denna maximala procentsats beroende på

- volymutvecklingen av bruttonationalinkomsten inom gemenskapen,

- den genomsnittliga förändringen av medlemsstaternas budgetar,

och

- utvecklingen av levnadskostnaderna under det föregående budgetåret.

Gemenskapens alla institutioner skall före den 1 maj underrättas om den maximala procentsatsen. Institutionerna är skyldiga att rätta sig efter denna under budgetförfarandet, om inte annat följer av bestämmelserna i denna punkt fjärde och femte styckena.

Om den procentuella ökningen i det budgetförslag som upprättats av rådet beträffande andra utgifter än sådana som är en nödvändig följd av detta fördrag eller av rättsakter som antagits i enlighet med detta, överstiger hälften av den maximala procentsatsen, får Europaparlamentet då det utövar sin ändringsrätt ytterligare öka den totala summan av dessa utgifter med upp till hälften av den maximala procentsatsen.

Om Europaparlamentet, rådet eller kommissionen anser att gemenskapernas verksamhet kräver att den enligt förfarandet i denna punkt fastställda procentsatsen skall överskridas, får en annan procentsats

fastställas genom avtal mellan rådet, som skall besluta med kvalificerad majoritet och Europaparlamentet, vars beslut skall fattas av en majoritet av dess ledamöter och tre femtedelar av de avgivna rösterna.

10. Varje institution skall utöva de befogenheter den tilldelats genom denna artikel med vederbörlig hänsyn till fördragets bestämmelser och till rättsakter som antagits i enlighet med dessa, särskilt de som avser gemenskapens egna medel och balansen mellan inkomster och utgifter.

Artikel 273

Om budgeten ännu inte har antagits i början av ett budgetår, får ett belopp som motsvarar högst en tolfedel av budgetanslagen för det föregående budgetåret användas varje månad för en avdelning eller en underavdelning i budgeten i enlighet med bestämmelserna i den budgetförordning som utfärdats enligt artikel 279; detta arrangemang skall dock inte få till följd att kommissionen får förfoga över medel som överstiger en tolfedel av de anslag som anges i det budgetförslag som är under utarbetande.

Under förutsättning att övriga villkor i första stycket iakttas får rådet genom beslut med kvalificerad majoritet ge sitt tillstånd till utgifter som överstiger en tolfedel.

Om beslutet avser utgifter som inte är en nödvändig följd av detta fördrag eller av rättsakter som antagits i enlighet med detta, skall rådet omedelbart överlämna beslutet till Europaparlamentet; inom 30 dagar får Europaparlamentet genom beslut av en majoritet av dess ledamöter och med tre femtedelar av de avgivna rösterna fatta ett avvikande beslut beträffande de utgifter som överstiger den tolfedel som avses i första stycket. I fråga om sistnämnda utgifter skall rådets beslut skjutas upp till dess att Europaparlamentet har fattat sitt beslut. Om Europaparlamentet inte inom denna frist har fattat ett beslut som avviker från rådets beslut skall det senare beslutet betraktas som slutgiltigt antaget.

I de beslut som avses i andra och tredje styckena skall redovisas de åtgärder som krävs i fråga om resurser för att säkerställa tillämpningen av denna artikel.

Artikel 274

I överensstämmelse med principerna för en sund ekonomisk förvaltning skall kommissionen genomföra budgeten under eget ansvar och inom ramen för de beviljade anslagen enligt ~~bestämmelserna i den budgetförordning som utfärdats~~ **de europeiska lagar/europeiska förordningar som antagits** enligt [artikel 279]. Medlemsstaterna skall samarbeta med kommissionen för att säkerställa att anslagen används i överensstämmelse med principerna för en sund ekonomisk förvaltning.

~~Budgetförordningen~~ **Den europeiska lagen/europeiska förordningen** skall innehålla närmare bestämmelser om hur varje institution skall medverka när dess egna utgifter effektueras.

Kommissionen får inom budgeten föra över anslag från en avdelning till en annan och från en underavdelning till en annan, inom de gränser och på de villkor som anges i ~~den budgetförordning som utfärdats~~ **den europeiska lag/europeiska förordning som antagits** enligt [artikel 279].

Artikel 275

Kommissionen skall årligen till **Europaparlamentet och rådet** ~~och Europaparlamentet~~ överlämna en redovisning för hur budgeten genomförts under det föregående budgetåret. Kommissionen skall till dem också överlämna en redovisning för ~~gemenskapens~~ **unionens** tillgångar och skulder.

Artikel 276

1. På rekommendation av rådet, som skall fatta sitt beslut med kvalificerad majoritet, skall Europaparlamentet bevilja kommissionen ansvarsfrihet för budgetens genomförande. I detta syfte skall rådet och Europaparlamentet i tur och ordning granska räkenskaperna och de redovisningar som avses i [artikel 275], revisionsrättens årsrapport tillsammans med de granskade institutionernas yttranden över revisionsrättens iakttagelser, den förklaring om räkenskapernas tillförlitlighet som avses i [artikel 248.1 andra stycket] samt de av revisionsrättens särskilda rapporter som är av betydelse i detta sammanhang.
2. Innan Europaparlamentet beviljar kommissionen ansvarsfrihet eller för andra ändamål i samband med att Europaparlamentet utövar sina befogenheter beträffande budgetens genomförande, kan det anmoda kommissionen att redogöra för verkställigheten av utgifterna eller för hur de finansiella kontrollsystemen fungerar. Kommissionen skall på begäran lägga fram alla nödvändiga uppgifter för Europaparlamentet.
3. Kommissionen skall vidta alla lämpliga åtgärder för att rätta sig efter iakttagelserna i besluten om ansvarsfrihet, andra iakttagelser från Europaparlamentet om verkställigheten av utgifterna samt de kommentarer som är fogade till rådets rekommendationer om ansvarsfrihet.

På begäran av Europaparlamentet eller rådet skall kommissionen rapportera om de åtgärder som den har vidtagit mot bakgrund av dessa iakttagelser och kommentarer, särskilt om de instruktioner som den har gett de avdelningar som ansvarar för budgetens genomförande. Dessa rapporter skall också översändas till revisionsrätten.

Artikel 277

Budgeten skall upprättas ~~i den beräkningsenhet som bestämts i överensstämmelse med föreskrifterna i den budgetförordning som utfärdats enligt artikel 279~~ i euro.

Artikel 278

Under förutsättning att kommissionen underrättar berörda medlemsstaters behöriga myndigheter får kommissionen överföra tillgångar som den innehar i en medlemsstats valuta till en annan medlemsstats valuta i den mån det behövs för att dessa tillgångar skall kunna användas för ändamål som avses i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**. Kommissionen skall så långt som möjligt undvika att företa sådana överföringar, om den har kontanter eller likvida medel i de valutor som den behöver.

Kommissionen skall stå i förbindelse med varje medlemsstat genom den myndighet som medlemsstaten utser. Vid genomförandet av finansiella transaktioner skall kommissionen anlita den berörda medlemsstatens sedelutgivande bank eller något annat finansinstitut som godkänts av medlemsstaten.

Artikel 279

1. Rådet skall ~~genom enhälligt beslut, på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet och erhållit revisionsrättens yttrande,~~

- a) ~~utfärda~~ **anta europeiska budgetlagar/europeiska budgetförordningar**¹ som särskilt skall innehålla närmare bestämmelser om budgetens uppställning och genomförande och om redovisning och revision,
- b) bestämma regler för styrekonomers, utanordnares och räkenskapsförares ansvar och lämplig ordning för kontroll.

Rådet skall besluta med enhällighet och ~~Från och med den 1 januari 2007 skall rådet fatta beslut med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen och. Det skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet och erhållit revisionsrättens yttrande.~~

2. Rådet skall ~~genom enhälligt beslut, på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet och erhållit revisionsrättens yttrande,~~ **enhälligt anta bestämmelser som** fastställa ~~er~~ de sätt och det förfarande enligt vilka de budgetinkomster som fastställs i den ordning som gäller för ~~gemenskapens~~ **unionens** egna medel skall ställas till kommissionens förfogande samt ~~bestämma~~ nödvändiga åtgärder för att möta ett eventuellt likviditetsbehov. **Det skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet och revisionsrätten.**

Artikel 280

1. ~~Gemenskapen~~ **Unionen** och medlemsstaterna skall bekämpa bedrägerier och all annan olaglig verksamhet som riktar sig mot ~~gemenskapens~~ **unionens** ekonomiska intressen genom åtgärder som skall vidtas i enlighet med denna artikel och som skall ha avskräckande effekt och ge ett effektivt skydd i medlemsstaterna.

2. Medlemsstaterna skall vidta samma åtgärder för att bekämpa bedrägerier som riktar sig mot ~~gemenskapens~~ **unionens** ekonomiska intressen, som de vidtar för att bekämpa bedrägerier som riktar sig mot deras egna ekonomiska intressen.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av andra bestämmelser i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** skall medlemsstaterna samordna sina åtgärder för att skydda ~~gemenskapens~~ **unionens** ekonomiska intressen mot bedrägerier. De skall för detta ändamål tillsammans med kommissionen organisera ett nära och regelbundet samarbete mellan de behöriga myndigheterna.

---

¹ Eftersom rådet enligt utkastet till artiklar i avdelning V om "utövande av unionens befogenheter" i första delen (artiklarna 25 och 26, CONV 571/03) får anta antingen lagar eller förordningar, måste konventet fastställa i vilka fall rådet får anta det ena eller andra slaget av akt eller båda slagen av akt på det område som omfattas av denna artikel (se förklaring i bilaga II till föreliggande rapport).

4. **Europaparlamentet och rådet** skall i enlighet med **lagstiftningsförfarandet i artikel 251 och efter att ha hört revisionsrätten anta** nödvändiga åtgärder som rör förebyggande av och kamp mot bedrägerier som riktar sig mot ~~gemenskapens~~ **unionens** ekonomiska intressen för att ge effektivt och likvärdigt skydd i medlemsstaterna. **De skall besluta efter att ha hört revisionsrätten.** Dessa åtgärder skall inte gälla tillämpningen av nationell straffrätt eller den nationella rättsskipningen.

5. Kommissionen skall i samarbete med medlemsstaterna varje år för Europaparlamentet och rådet lägga fram en rapport om de åtgärder ~~som vidtagits~~ **och bestämmelser som antagits** för att genomföra denna artikel.

SJÄTTE DELEN

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 281¹

~~Gemenskapen skall vara en juridisk person.~~

Artikel 282

~~Gemenskapen~~ **Unionen** skall i varje medlemsstat ha den mest vittgående rättskapacitet som tillerkänns juridiska personer enligt den nationella lagstiftningen: den skall särskilt kunna förvärva och avyttra fast och lös egendom samt föra talan inför domstolar och andra myndigheter. Den skall i sådana fall företrädas av kommissionen.

Artikel 283

Rådet skall på förslag från kommissionen ~~och efter att ha hört övriga berörda institutioner, med kvalificerad majoritet fastställa anta~~ tjänsteföreskrifter för tjänstemännen i Europeiska ~~gemenskaperna~~ **unionen** och anställningsvillkor för övriga anställda i ~~gemenskaperna~~ **unionen**. **Det skall besluta efter att ha hört övriga berörda institutioner.**

---

¹ Artikeln har strukits och ersatts av utkastet till artikel om status som juridisk person i avdelning I i första delen (artikel 4, CONV 528/03).

Artikel 284

Kommissionen får inom de gränser och på de villkor som fastställts av rådet i enlighet med bestämmelserna i detta fördrag **konstitutionen** inhämta den information och företa de kontroller som behövs för att fullgöra de uppgifter som anförtrotts kommissionen.

Artikel 285

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 5 i protokollet om stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken skall **Europaparlamentet och rådet enligt lagstiftningsförfarandet i artikel 251 anta** åtgärder för att framställa sådan statistik som behövs för ~~gemenskapens~~ **unionens** verksamhet.
2. Framställningen av gemenskapsstatistik skall uppfylla krav på opartiskhet, tillförlitlighet, objektivitet, vetenskapligt oberoende, kostnadseffektivitet och insynsskydd för statistiska uppgifter; den får inte innebära en alltför stor belastning för de ekonomiska aktörerna.

Artikel 286¹

1. ~~Från och med den 1 januari 1999 skall gemenskapsrätts~~**Unions**akter om skydd för enskilda när det gäller behandling av och fri rörlighet för personuppgifter skall vara tillämpliga på de institutioner och organ som inrättas genom eller på grundval av ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**.
2. ~~Före den tidpunkt som avses i punkt 1 skall Europaparlamentet och rådet enligt lagstiftningsförfarandet i artikel 251 anta bestämmelser om inrättande av ett oberoende övervakningsorgan som skall ansvara för att övervaka att dessa gemenskapsrättsakter som avses i punkt 1 tillämpas på gemenskapens unionens institutioner och organ samt vid behov anta andra för ändamålet relevanta bestämmelser åtgärder.~~

---

¹ Observera att avskaffandet av pelarna, om inget annat föreskrivs, kan medföra en utvidgning av tillämpningsområdet för denna bestämmelse till att omfatta frågor som för närvarande omfattas av andra och tredje pelaren.

Artikel 287¹

Medlemmarna av ~~gemenskapens~~ **unionens** institutioner, medlemmarna av kommittéer samt tjänstemän och övriga anställda i ~~gemenskapen~~ **unionen** skall, även efter det att deras uppdrag upphört, vara förpliktade att inte lämna ut upplysningar som omfattas av tystnadsplikt, särskilt uppgifter om företag, deras affärsförbindelser eller deras kostnadsförhållanden.

Artikel 288

~~Gemenskapens~~ **Unionens** avtalsrättsliga ansvar skall regleras av den lagstiftning som är tillämplig på avtalet i fråga.

Vad beträffar utomobligatoriskt ansvar skall ~~gemenskapen~~ **unionen**² ersätta skada, som orsakats av dess institutioner eller av dess anställda under tjänsteutövning, i enlighet med de allmänna principer som är gemensamma för medlemsstaternas rättsordningar.

Föregående stycke skall på samma villkor tillämpas på skada som orsakats av ECB eller av dess anställda under tjänsteutövning.

De anställdas personliga ansvar gentemot ~~gemenskapen~~ **unionen** skall regleras av bestämmelserna i de tjänsteföreskrifter eller de anställningsvillkor som gäller för dem.

Artikel 289

Säte för ~~gemenskapens~~ **unionens** institutioner skall fastställas av medlemsstaternas regeringar i samförstånd.

Artikel 290

Rådet skall enhälligt anta bestämmelser om reglerna i fråga om språk för ~~gemenskapens~~ **unionens** institutioner ~~skall~~, med förbehåll för ~~bestämmelserna i domstolens stadga~~ **enhälligt fastställas av rådet**.

---

¹ Man kan fråga sig om det är lämpligt att utvidga skyldigheten i denna artikel till att omfatta organ och andra enheter även med beaktande av en eventuell utvidgning av skyldigheten i artikel 255 i EG-fördraget.

² Observera att ersättande av ordet "gemenskapen" med "unionen", om inget annat föreskrivs, kan medföra en utvidgning av tillämpningsområdet för den här artikeln (utomobligatoriskt ansvar) till att omfatta frågor som för närvarande omfattas av andra och tredje pelaren.

Artikel 291

~~Gemenskapen~~ **Unionen** skall, på de villkor som anges i protokollet av den 8 april 1965 om Europeiska gemenskapernas immunitet och privilegier¹, inom medlemsstaternas territorier åtnjuta den immunitet och de privilegier som krävs för att den skall kunna fullgöra sin uppgift. Detsamma skall gälla för Europeiska centralbanken, ~~Europeiska monetära institutet~~ och Europeiska investeringsbanken.

Artikel 292²

Medlemsstaterna förbinder sig att inte lösa tvister om tolkningen eller tillämpningen av ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** på annat sätt än som bestämts genom ~~fördraget~~ **konstitutionen**.

[Artikel 293³

Medlemsstaterna skall i den utsträckning det är nödvändigt, inleda förhandlingar med varandra i syfte att till förmån för sina medborgare säkerställa

- skydd till person samt åtnjutande och skydd av rättigheter på de villkor som varje stat tillerkänner sina egna medborgare,
- avskaffandet av dubbelbeskattning inom gemenskapen,
- ömsesidigt erkännande av bolag som avses i artikel 48 andra stycket, bibehållande av ställningen som juridisk person för det fall att ett bolags säte flyttas från ett land till ett annat samt möjlighet till fusion av bolag som lyder under olika nationella lagar,
- förenkling av formaliteter för ömsesidigt erkännande och verkställighet av rättsliga avgöranden och skiljedomar.]

Artikel 294⁴

Medlemsstaterna skall, utan att det påverkar tillämpningen av övriga bestämmelser i ~~fördraget~~ **konstitutionen** ge medborgare i andra medlemsstater samma behandling som sina egna medborgare med avseende på kapitalplacering i bolag som avses i [artikel 48].

---

¹ Se fotnot till artikel 247 (ändring av protokollets namn).

² Observera att avskaffandet av pelarna, om inget annat föreskrivs, kan medföra en utvidgning av tillämpningsområdet för denna bestämmelse till att omfatta frågor som för närvarande omfattas av andra och tredje pelaren.

³ Med hänvisning till rekommendationerna från arbetsgrupp IX "förenkling" och X "frihet, säkerhet och rättvisa" när det gäller strykning av konventsinstrumentet, föreslås att konventet ser närmare på vad som skall ske med denna artikel.

⁴ Denna bestämmelse rör etableringsfrihet och fri rörlighet för kapital. Det föreslås att den flyttas till avdelningen eller kapitlet om dessa friheter på den inre marknaden.

Artikel 295

~~Detta fördrag~~ **Konstitutionen** skall inte i något hänseende ingripa i medlemsstaternas egendomsordning.

Artikel 296¹

~~1. Bestämmelserna i detta fördrag~~ **Konstitutionen** skall inte hindra tillämpningen av följande regler:

- a) Ingen medlemsstat skall vara förpliktad att lämna sådan information vars avslöjande den anser strida mot sina väsentliga säkerhetsintressen.
  - b) Varje medlemsstat får vidta åtgärder, som den anser nödvändiga för att skydda sina väsentliga säkerhetsintressen i fråga om tillverkning av eller handel med vapen, ammunition och krigsmateriel; sådana åtgärder får inte försämra konkurrensvillkoren på den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden vad gäller varor som inte är avsedda speciellt för militärändamål.
2. Rådet får på förslag från kommissionen ~~genom enhälligt beslut~~ **enhälligt** ändra den lista som rådet den 15 april 1958 fastställde över varor på vilka bestämmelserna i punkt 1b skall tillämpas.

Artikel 297

Medlemsstaterna skall samråda med varandra för att genom gemensamma åtgärder hindra att den ~~gemensamma~~ **inre** marknads funktion påverkas av ~~åtgärder~~ **åtgärder** som en medlemsstat kan se sig tvungen att vidta vid allvarliga interna störningar som påverkar upprätthållandet av lag och ordning, i händelse av krig eller vid en allvarlig internationell spänning som innebär krigsfara eller för att fullgöra de skyldigheter den har tagit på sig i syfte att bevara fred och internationell säkerhet.

Artikel 298

Om åtgärder som vidtagits i de fall som avses i [artiklarna 296 och 297] leder till att konkurrensvillkoren inom den ~~gemensamma~~ **inre** marknaden snedvrids, skall kommissionen tillsammans med den berörda medlemsstaten undersöka hur åtgärderna kan anpassas till bestämmelserna i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**.

---

¹ Denna artikel kan behandlas av konventet i samband med frågor som rör ett gemensamt försvar.

Med avvikelse från det förfarande som anges i [artiklarna 226 och 227] får kommissionen eller en medlemsstat vända sig direkt till domstolen, om kommissionen eller medlemsstaten anser att en annan medlemsstat missbrukar sina befogenheter enligt [artiklarna 296 och 297]. Domstolen skall meddela sitt avgörande inom stängda dörrar.

Artikel 299

1. ~~Detta fördrag~~ **Konstitutionen**¹ skall gälla för Konungariket Belgien, Konungariket Danmark, Förbundsrepubliken Tyskland, Helleniska republiken, Konungariket Spanien, Franska republiken, Irland, Italienska republiken, Storhertigdömet Luxemburg, Konungariket Nederländerna, Republiken Österrike, Portugisiska republiken, Republiken Finland, Konungariket Sverige och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland².

2. ~~Bestämmelserna i detta fördrag~~ **Konstitutionen** skall gälla för de franska utomeuropeiska departementen, Azorerna, Madeira och Kanarieöarna.

Rådet skall dock med beaktande av den strukturella, sociala och ekonomiska situationen i de franska utomeuropeiska departementen och på Azorerna, Madeira och Kanarieöarna, vilken förvärras av dessas avlägsna belägenhet, ökaraktär, ringa storlek, besvärliga terräng- och klimatförhållanden samt ekonomiska beroende av ett fåtal produkter, vilka faktorer på grund av sin bestående natur och sammanlagda verkan allvarligt hämmar områdenas utveckling, ~~med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen~~ **med kvalificerad majoritet och efter att ha hört Europaparlamentet besluta om** specifika åtgärder för att särskilt fastställa villkoren för hur ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** skall tillämpas beträffande dessa områden, inklusive den gemensamma politiken. **Rådet skall fatta beslut efter att ha hört Europaparlamentet.**

Rådet skall, när det ~~beslutar om~~ **beslutar om** de relevanta åtgärder som avses i andra stycket, beakta sådana områden som tull- och handelspolitik, skattepolitik, frizoner, jordbruks- och fiskepolitik, villkor för leverans av råvaror och viktiga konsumtionsvaror, statligt stöd samt villkor för tillgång till strukturfonder och övergripande ~~gemenskapsunions~~program.

Rådet skall ~~besluta om~~ **besluta om** de åtgärder som avses i andra stycket med beaktande av de yttersta randområdenas särdrag och särskilda begränsningar, utan att undergräva integriteten och sammanhanget hos ~~gemenskapsunions~~rätten, inklusive den inre marknaden och den gemensamma politiken.

3. De utomeuropeiska länder och territorier som anges i [bilaga II] ~~till detta fördrag~~ skall omfattas av den särskilda associeringsordning som fastställts i [fjärde delen] i ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**.

---

¹ Observera att artikel 299 endast gäller FEG och att ordet "konstitution" i stället för ordet "fördrag" väcker frågan om konstitutionens territoriella tillämpningsområde.

² Denna punkt måste anpassas enligt anslutningsfördraget.

~~Detta fördrag~~ **Konstitutionen** skall inte tillämpas på de utomeuropeiska länder och territorier som har särskilda förbindelser med Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland och som inte har tagits med i ~~den nämnda bilagan II~~.

4. ~~Bestämmelserna i detta fördrag~~ **Konstitutionen** skall tillämpas på de europeiska territorier vilkas utrikes angelägenheter omhändertas av en medlemsstat.

5. ~~Bestämmelserna i detta fördrag~~ **Konstitutionen** skall omfatta Åland i enlighet med bestämmelserna i protokoll nr 2 i akten om villkoren för Republiken Österrikes, Republiken Finlands och Konungariket Sveriges anslutning.

6. Utan hinder av föregående punkter skall följande gälla:

a) ~~Detta fördrag~~ **Konstitutionen** skall inte tillämpas beträffande Färöarna.

b) ~~Detta fördrag~~ **Konstitutionen** skall inte tillämpas beträffande Förenade konungariket Storbritannien och No Nordirlands suveräna basområden på Cypern.

e) ~~Detta fördrag~~ **Konstitutionen** skall tillämpas beträffande Kanalöarna och Isle of Man endast i den utsträckning det är nödvändigt för att säkerställa genomförandet av den ordning för dessa öar som anges i det fördrag om anslutning av nya medlemsstater till Europeiska ekonomiska gemenskapen och till Europeiska atomenergigemenskapen som undertecknats den 22 januari 1972.

[Här placeras bestämmelserna om ULT]¹

Artikel 300²

1. När detta fördrag föreskriver att avtal skall ingås mellan gemenskapen och en eller flera stater eller internationella organisationer skall kommissionen ge rekommendationer till rådet som skall bemyndiga kommissionen att inleda de förhandlingar som behövs. Kommissionen skall föra dessa förhandlingar i samråd med de särskilda kommittéer som rådet har tillsatt för att biträda kommissionen i dess uppgift och inom ramen för de direktiv som rådet kan komma att utfärda för kommissionen.

När rådet utövar de befogenheter som det har tillerkänts enligt denna punkt skall rådet besluta med kvalificerad majoritet utom i de fall då rådet enligt punkt 2 första stycket skall besluta enhälligt.

---

¹ Enligt förslaget i fotnoten till fjärde delen (artiklarna 182–188 i EG-fördraget, kunde ULT-bestämmelserna placeras här.

² Denna artikel bör granskas av konventet i samband med de frågor som rör yttre förbindelser och behandlas följaktligen inte här.

2. Om inte annat följer av kommissionens befogenheter på detta område skall både undertecknandet, som kan åtföljas av ett beslut om provisorisk tillämpning före ikraftträdandet, och ingåendet av avtalen beslutas av rådet med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen. Rådet skall besluta enhälligt om avtalet omfattar ett område där det krävs enhällighet för att interna regler skall kunna antas, samt om det är fråga om ett sådant avtal som avses i artikel 310.

Med avvikelse från bestämmelserna i punkt 3 skall samma förfaranden tillämpas för att besluta om att tillfälligt upphöra att tillämpa ett avtal samt för att bestämma vilka ståndpunkter som på gemenskapens vägnar skall intas i ett organ som inrättats genom ett avtal, när detta organ skall fatta beslut med rättslig verkan, med undantag av sådana beslut som kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram.

Europaparlamentet skall omedelbart och fullständigt informeras om alla beslut som fattas enligt denna punkt när det gäller provisorisk tillämpning eller tillfälligt upphävande av avtal, eller intagandet av gemenskapens ståndpunkt i ett organ som inrättats genom ett avtal.

3. Med undantag för sådana avtal som avses i artikel 133.3 skall rådet ingå avtal efter att ha hört Europaparlamentet och detta även om avtalet omfattar ett område där interna regler skall antas enligt förfarandet i artikel 251 eller 252. Europaparlamentet skall avge sitt yttrande inom den tid som rådet får bestämma med hänsyn till hur brådskande ärendet är. Om ett yttrande inte har avgetts inom denna tid, får rådet fatta beslut.

Med avvikelse från föregående stycke krävs Europaparlamentets samtycke för ingåendet av sådana avtal som avses i artikel 310 andra avtal som skapar en särskild institutionell ram genom att samarbetsförfaranden inrättas, sådana avtal som har betydande budgetmässiga följder för gemenskapen samt sådana avtal som medför ändring av en rättsakt som har antagits enligt förfarandet i artikel 251.

Rådet och Europaparlamentet får i brådskande fall komma överens om den tid inom vilken samtycke skall ges.

4. När rådet ingår ett avtal får det med avvikelse från punkt 2 bemyndiga kommissionen att godkänna ändringar för gemenskapens räkning, om dessa ändringar enligt avtalet skall antas genom ett förenklat förfarande eller av ett organ som inrättas genom avtalet; rådet får förena ett sådant bemyndigande med särskilda villkor.

5. Om rådet avser att ingå ett avtal som förutsätter ändringar i detta fördrag, skall ändringarna dessförinnan antas enligt förfarandet i artikel 48 i Fördraget om Europeiska unionen.

6. Europaparlamentet, rådet, kommissionen eller en medlemsstat får inhämta domstolens yttrande om huruvida ett tilltänkt avtal är förenligt med bestämmelserna i detta fördrag. Om domstolen i sitt yttrande finner att så inte är fallet, får avtalet endast träda i kraft i enlighet med artikel 48 i Fördraget om Europeiska unionen.

7. *Avtal som ingåtts i den ordning som anges i denna artikel skall vara bindande för gemenskapens institutioner och för medlemsstaterna.*

Artikel 301¹

Om en gemensam ståndpunkt eller en gemensam åtgärd som har beslutats enligt bestämmelserna om en gemensam utrikes- och säkerhetspolitik i Fördraget om Europeiska unionen förutsätter ett handlande från gemenskapens sida som helt eller delvis avbryter eller begränsar de ekonomiska förbindelserna med ett eller flera tredje länder², skall rådet besluta om de brådskande åtgärder som är nödvändiga. Rådet skall besluta med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen.

Artikel 302³

Kommissionen skall säkerställa att ändamålsenliga förbindelser upprätthålls med Förenta nationernas organ och dess fackorgan.

Den skall vidare säkerställa att lämpliga förbindelser upprätthålls med alla internationella organisationer.

Artikel 303

Gemenskapen skall upprätta samarbete i alla lämpliga former med Europarådet

Artikel 304

Gemenskapen skall upprätta ett nära samarbete med Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling; de närmare villkoren för detta skall fastställas i samförstånd.

---

¹ Denna punkt bör granskas av konventet inom ramen för yttre förbindelser och behandlas följaktligen inte här. Det föreslås dock att man överväger om det vore lämpligt att slå samman den med nuvarande artikel 301 i EG-fördraget.

² Det faktum att endast "länder" nämns förhindrar för närvarande att denna artikel används för sanktioner mot icke-statliga enskilda personer eller enheter. För vidare arbete med och förslag i denna fråga se fotnoten till artikel 60.

³ Artiklarna 302–304 bör behandlas av konventet inom ramen för frågor som rör yttre förbindelser och behandlas följaktligen inte här.

Artikel 305¹

1. — ~~Bestämmelserna i detta fördrag skall inte medföra någon ändring i bestämmelserna i Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen, särskilt inte vad avser medlemsstaternas rättigheter och förpliktelser, befogenheterna för den gemenskapens institutioner och bestämmelserna i sistnämnda fördrag om hur den gemensamma marknaden för kol och stål skall fungera.~~

2. — ~~Bestämmelserna i detta fördrag~~ **Konstitutionen** skall inte inverka på bestämmelserna i Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen.

Artikel 306

~~Bestämmelserna i detta fördrag~~ **Konstitutionen** skall inte hindra förekomsten och genomförandet av de regionala unionerna mellan Belgien och Luxemburg samt mellan Belgien, Luxemburg och Nederländerna, i den mån syftena med dessa regionala unioner inte uppnås genom tillämpning av ~~detta fördrag~~ **konstitutionen**.

Artikel 307

De rättigheter och förpliktelser som följer av avtal som ingåtts före den 1 januari 1958 eller, för stater som senare ansluter sig, före tidpunkten för deras anslutning mellan å ena sidan en eller flera medlemsstater och å andra sidan ett eller flera tredje länder skall inte påverkas av ~~bestämmelserna i detta fördrag~~ **konstitutionen**.

I den mån dessa avtal inte är förenliga med ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** skall den eller de berörda medlemsstaterna vidta alla lämpliga åtgärder för att undanröja det som är oförenligt med fördraget. Medlemsstaterna skall vid behov bistå varandra i detta syfte och i förekommande fall inta en gemensam hållning.

Vid tillämpning av sådana avtal som avses i första stycket skall medlemsstaterna beakta att de fördelar som varje medlemsstat beviljar enligt ~~detta fördrag~~ **konstitutionen** utgör en integrerad del av ~~upprättandet av gemenskapen~~ **unionen** och härigenom är oskiljaktigt förbundna med upprättandet av gemensamma institutioner, med överlämnandet av befogenheter till dessa och med beviljandet av samma fördelar av alla övriga medlemsstater.

---

¹ Denna artikel kan komma att behandlas på nytt beroende på hur frågan om Euratomfördraget behandlas.

Artikel 308¹

~~Om en åtgärd från gemenskapens sida skulle visa sig nödvändig för att inom den gemensamma marknadens ram förverkliga något av gemenskapens mål och om detta fördrag inte innehåller de nödvändiga befogenheterna, skall rådet genom enhälligt beslut på förslag från kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet vidta de åtgärder som behövs.~~

Artikel 309²

1. *Om ett beslut har fattats enligt artikel 7.3 i Fördraget om Europeiska unionen om att tillfälligt upphäva rösträtten för företrädaren för en medlemsstats regering, gäller det tillfälliga upphävandet även med avseende på det här fördraget.*

2. *Om det i enlighet med artikel 7.2 i Fördraget om Europeiska unionen har fastslagits att en medlemsstat allvarligt och ihållande åsidosätter principer som anges i artikel 6.1 i det fördraget, får rådet dessutom med kvalificerad majoritet besluta att tillfälligt upphäva vissa av de rättigheter som den ifrågavarande medlemsstaten har till följd av tillämpningen av det här fördraget. Rådet skall därvid beakta de möjliga följder som ett sådant tillfälligt upphävande kan få för fysiska och juridiska personers rättigheter och skyldigheter.*

Den ifrågavarande medlemsstatens skyldigheter enligt det här fördraget skall under alla omständigheter fortsätta att vara bindande för den staten.

3. *Rådet får senare med kvalificerad majoritet besluta om att ändra eller återkalla åtgärder som har vidtagits enligt punkt 2, när den situation som ledde till att åtgärderna infördes har förändrats.*

4. *Rådet skall när det fattar sådana beslut som avses i punkterna 2 och 3 inte beakta rösterna från företrädaren för den ifrågavarande medlemsstatens regering. Med avvikelse från artikel 205.2 skall en kvalificerad majoritet anses vara samma andel av de berörda rådsmedlemmarnas vägda röster som den som anges i artikel 205.2.*

Denna punkt skall också tillämpas om rösträtt i enlighet med punkt 1 tillfälligt inte får utövas. I så fall skall ett beslut som kräver enhällighet fattas utan att företrädaren för den ifrågavarande medlemsstatens regering röstar.

---

¹ Denna artikel skall utgå och ersättas med utkastet till artikel "flexibilitetsklausul" i avdelning II i första delen (artikel 16, CONV 528/03).

² Denna artikel bör behandlas av konventet i samband med första delen och tas därför inte upp här.

Artikel 310¹

Gemenskapen får med en eller flera stater eller internationella organisationer ingå avtal som innebär en associering med ömsesidiga rättigheter och förpliktelser, gemensamt uppträdande och särskilda förfaranden.

Artikel 311²

De protokoll som medlemsstaterna i samförstånd fogar till detta fördrag skall utgöra en integrerad del av fördraget.

Artikel 312

Detta fördrag har ingåtts på obegränsad tid.

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 313

Detta fördrag skall ratificeras av de höga fördragsslutande parterna i enlighet med deras konstitutionella bestämmelser. Ratifikationsinstrumenten skall deponeras hos Italienska republikens regering.

Detta fördrag träder i kraft den första dagen i den månad som följer efter det att det sista ratifikationsinstrumentet har deponerats. Om emellertid detta har deponerats mindre än femton dagar före följande månads början, träder fördraget inte i kraft förrän den första dagen i den andra månaden efter det att det har deponerats.

Artikel 314

Detta fördrag, upprättat i ett enda original på franska, italienska, nederländska och tyska språken, vilka fyra texter är lika giltiga, skall deponeras i arkiven hos Italienska republikens regering, som skall överlämna en bestyrkt kopia till var och en av regeringarna i övriga signatärstater.

---

¹ Denna artikel bör behandlas av konventet inom ramen för frågor som rör yttre förbindelser och behandlas följaktligen inte här

² Artiklarna 311–314 bör tas med i tredje delen (se CONV 369/02) och behandlas därför inte här.

Till följd av anslutningsfördragen är även de danska, engelska, finska, grekiska, iriska, portugisiska, spanska och svenska texterna giltiga.

TILL BEVIS HÄR PÅ har undertecknade befullmäktigade undertecknat detta fördrag.

Som skedde i Rom den tjugofemte mars nittonhundrafemtiosju.

DEL B

Bestämmelser från fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget)

Innehållsförteckning

	sida
AVDELNING I — Gemensamma bestämmelser	143
AVDELNING II — Bestämmelser om ändring av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen i syfte att upprätta Europeiska gemenskapen	146
AVDELNING III — Bestämmelser om ändring av Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen	147
AVDELNING IV — Bestämmelser om ändring av Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen	147
AVDELNING V — Bestämmelser om en gemensam utrikes och säkerhetspolitik	147
AVDELNING VI — Bestämmelser om polissamarbete och straffrättsligt samarbete	158
AVDELNING VII — Bestämmelser om ett närmare samarbete	166
AVDELNING VIII — Slutbestämmelser	168

* * *

AVDELNING I

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

Artikel 1¹

Genom detta fördrag upprättar de HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA mellan sig en EUROPEISK UNION, härafter kallad "unionen".

Detta fördrag markerar en ny fas i processen för att skapa en allt fastare sammanslutning mellan de europeiska folken, där besluten skall fattas så öppet och så nära medborgarna som möjligt.

Unionen skall grundas på Europeiska gemenskaperna samt den politik och de samarbetsformer som införs genom detta fördrag. Unionen skall ha till uppgift att på ett konsekvent och solidariskt sätt organisera förbindelserna mellan medlemsstaterna och mellan deras folk.

Artikel 2

Unionen skall ha som mål att

- främja ekonomiska och sociala framsteg och en hög sysselsättningsnivå och att uppnå en väl avvägd och hållbar utveckling, särskilt genom att skapa ett område utan inre gränser, genom att stärka den ekonomiska och sociala sammanhållningen och genom att upprätta en ekonomisk och monetär union som på sikt skall omfatta en gemensam valuta i överensstämmelse med bestämmelserna i detta fördrag,
- hävda sin identitet i internationella sammanhang, särskilt genom att genomföra en gemensam utrikes- och säkerhetspolitik, vilken omfattar den gradvisa utformningen av en gemensam försvarspolitik som i enlighet med bestämmelserna i artikel 17 skulle kunna leda till ett gemensamt försvar,
- stärka skyddet av medlemsstaternas medborgares rättigheter och intressen genom att införa ett unionsmedborgarskap,
- bevara och utveckla unionen som ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, där den fria rörligheten för personer garanteras samtidigt som lämpliga åtgärder vidtas avseende kontroller vid yttre gränser, asyl, invandring och förebyggande och bekämpande av brottslighet,

---

¹ Artiklarna 1 och 2 utgår och ersätts av utkast till artiklar (unionens upprättande, värden och mål) i första delen (artiklarna 1, 2 och 3, CONV 528/03).

~~fullt ut upprätthålla gemenskapens regelverk och bygga ut det samt att därvid överväga i vilken utsträckning den politik och de samarbetsformer som införs genom detta fördrag kan behöva revideras för att säkerställa effektiviteten hos gemenskapens mekanismer och institutioner.~~

~~Unionens mål skall uppnås i enlighet med bestämmelserna i detta fördrag och i överensstämmelse med de villkor och den tidsplan som fastställs i fördraget samt med beaktande av subsidiaritetsprincipen, såsom denna definieras i artikel 5 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.~~

Artikel 3

Unionen skall ha en gemensam institutionell ram, som skall säkerställa konsekvens och kontinuitet i verksamheten för att nå dess mål samtidigt som gemenskapens regelverk följs och byggs ut.¹

Unionen skall särskilt säkerställa att den genomgående handlar samstämmigt i relationerna med omvärlden inom ramen för sin utrikes- och säkerhetspolitik, ekonomiska politik och biståndspolitik. Rådet och kommissionen skall ansvara för sådan samstämmighet och samarbeta i detta syfte. De skall var och en inom ramen för sina befogenheter svara för att denna politik genomförs.²

Artikel 4³

Europeiska rådet skall ge unionen de impulser som behövs för dess utveckling och fastställa allmänna politiska riktlinjer för denna utveckling.

Europeiska rådet skall bestå av medlemsstaternas stats- eller regeringschefer samt kommissionens ordförande. Dessa skall biträdas av medlemsstaternas utrikesministrar och en medlem av kommissionen. Europeiska rådet skall sammanträda minst två gånger om året under ordförandeskap av stats- eller regeringschefen i den medlemsstat som innehar ordförandeskapet i rådet.

Europeiska rådet skall förelägga Europaparlamentet en rapport efter varje sammanträde samt en skriftlig årsrapport om unionens framsteg.

---

¹ Denna punkt kommer att behandlas i avdelning IV (institutioner) i första delen.

² Denna punkt bör behandlas av konventet inom ramen för "yttre förbindelser" och behandlas således inte här.

³ Artiklarna 4 och 5 kommer att behandlas i avdelning IV (institutioner) i första delen.

Artikel 5

Europaparlamentet, rådet, kommissionen, domstolen och revisionsrätten skall utöva sina befogenheter på de villkor och för de syften som har fastställts dels genom bestämmelserna i fördragen om upprättandet av Europeiska gemenskaperna och i senare fördrag och rättsakter om ändring eller komplettering av dessa fördrag och dels genom de övriga bestämmelserna i det här fördraget.

Artikel 6¹

- ~~1.— Unionen bygger på principerna om frihet, demokrati och respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna samt på rättsstatsprincipen, vilka principer är gemensamma för medlemsstaterna.~~
- ~~2.— Unionen skall som allmänna principer för gemenskapsrätten respektera de grundläggande rättigheterna, såsom de garanteras i Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, undertecknad i Rom den 4 november 1950, och såsom de följer av medlemsstaternas gemensamma konstitutionella traditioner.~~
- ~~3.— Unionen skall respektera den nationella identiteten hos sina medlemsstater.~~
4. [Unionen skall se till att den har de medel som den behöver för att nå sina mål och genomföra sin politik.]²

Artikel 7³

1. Rådet får på motiverat förslag från en tredjedel av medlemsstaterna, från Europaparlamentet eller från kommissionen med en majoritet på fyra femtedelar av sina medlemmar och efter Europaparlamentets samtycke slå fast att det finns en klar risk för att en medlemsstat allvarligt åsidosätter principer som anges i artikel 6.1 och lämna lämpliga rekommendationer till denna stat. Innan detta slås fast skall rådet höra den berörda medlemsstaten och får enligt samma förfarande anmoda oberoende personer att inom rimlig tid lägga fram en rapport om situationen i den berörda medlemsstaten.

Rådet skall regelbundet kontrollera om de skäl som har lett till ett sådant fastslående fortfarande äger giltighet.

---

¹ Punkt 1 utgår och ersätts av utkastet till artikel om värden i första delen (artikel 2, CONV 528/03). Punkt 2 utgår och ersätts av utkastet till artikel om grundläggande rättigheter i första delen (artikel 5.3, CONV 528/03). Punkt 3 utgår och ersätts av utkastet till artikel om upprättandet av unionen i första delen (artikel 1.2, CONV 528/03).

² Det föreslås att denna punkt skulle kunna utgå och behandlas i första delen.

³ Denna artikel bör behandlas av konventet i samband med första delen och tas därför inte upp här.

2. Rådet, som skall sammanträda på statschefs- eller regeringschefs nivå, får på förslag från en tredjedel av medlemsstaterna eller från kommissionen och efter Europaparlamentets samtycke, samt efter att ha uppmanat den ifrågavarande medlemsstatens regering att framföra sina synpunkter, enhälligt slå fast att en medlemsstat allvarligt och ihållande åsidosätter principer som anges i artikel 6.1.

3. När ett fastslående enligt punkt 2 har gjorts får rådet, som skall fatta beslut med kvalificerad majoritet, besluta om att tillfälligt upphäva vissa av de rättigheter som den ifrågavarande medlemsstaten har till följd av tillämpningen av detta fördrag, inbegripet rösträtten i rådet för företrädaren för den medlemsstatens regering. Rådet skall därvid beakta de möjliga följder som ett sådant tillfälligt upphävande kan få för fysiska och juridiska personers rättigheter och skyldigheter.

Den ifrågavarande medlemsstatens skyldigheter enligt detta fördrag skall under alla omständigheter fortsätta att vara bindande för den staten.

4. Rådet får senare med kvalificerad majoritet besluta om att ändra eller återkalla åtgärder som har vidtagits enligt punkt 3, när den situation som ledde till att åtgärderna infördes har förändrats.

5. Vid tillämpningen av denna artikel skall rådet fatta beslut utan att beakta rösten från företrädaren för den ifrågavarande medlemsstatens regering. Att personligen närvarande eller företrädade medlemmar avstår från att rösta hindrar inte att sådana beslut som avses i punkt 2 antas. En kvalificerad majoritet skall anses vara samma andel av de berörda rådsmedlemmarnas vägda röster som den som anges i artikel 205.2 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Denna punkt skall också tillämpas om rösträtt i enlighet med punkt 3 tillfälligt inte får utövas.

6. Vid tillämpningen av punkterna 1 och 2 skall Europaparlamentet fatta beslut med två tredjedelar av de avgivna rösterna, vilka skall representera en majoritet av dess ledamöter.

AVDELNING II

~~BESTÄMMELSER OM ÄNDRING AV FÖRDRAGET OM UPPRÄTTANDET AV EUROPEISKA EKONOMISKA GEMENSKAPEN I SYFTE ATT UPPRÄTTA EUROPEISKA GEMENSKAPEN~~

~~Artikel 8
(återges inte här)~~

~~AVDELNING III~~

~~BESTÄMMELSER OM ÄNDRING AV FÖRDRAGET OM UPPRÄTTANDET AV EUROPEISKA KOL- OCH STÅLGEMENSKAPEN~~

~~Artikel 9
(återges inte här)~~

~~AVDELNING IV~~

~~BESTÄMMELSER OM ÄNDRING AV FÖRDRAGET OM UPPRÄTTANDET V EUROPEISKA ATOMENERGIGEMENSKAPEN~~

~~Artikel 10
(återges inte här)~~

AVDELNING V¹

BESTÄMMELSER OM EN GEMENSAM UTRIKES- OCH SÄKERHETSPOLITIK

Artikel 11

1. Unionen skall fastställa och genomföra en gemensam utrikes- och säkerhetspolitik som omfattar alla områden inom utrikes- och säkerhetspolitiken och som skall ha som mål att

- skydda unionens gemensamma värden, grundläggande intressen, oavhängighet och integritet i överensstämmelse med grundsatserna i Förenta nationernas stadga,*
- på alla sätt stärka unionens säkerhet,*
- bevara freden och stärka den internationella säkerheten i enlighet med grundsatserna i Förenta nationernas stadga samt i enlighet med principerna i Helsingforsavtalets slutakt och målen i Parisstadgan, inbegripet de som gäller yttre gränser,*
- främja det internationella samarbetet,*

---

¹ Denna avdelning kommer att tas upp till förnyad behandling av konventet och behandlas således inte här.

- utveckla och befästa demokratin och rättsstatsprincipen samt respekten för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

2. Medlemsstaterna skall aktivt och förbehållslöst stödja unionens utrikes- och säkerhetspolitik i en anda av lojalitet och ömsesidig solidaritet.

Medlemsstaterna skall arbeta tillsammans för att förstärka och utveckla sin ömsesidiga politiska solidaritet. De skall avstå från varje handling som strider mot unionens intressen eller kan minska dess effektivitet som en sammanhållande kraft i de internationella relationerna.

Rådet skall säkerställa att dessa principer följs.

Artikel 12

Unionen skall sträva efter att förverkliga de mål som anges i artikel 11 genom att

- bestämma principerna och de allmänna riktlinjerna för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken,
- besluta om gemensamma strategier,
- besluta om gemensamma åtgärder,
- anta gemensamma ståndpunkter,
- stärka det systematiska samarbetet mellan medlemsstaterna om deras politik.

Artikel 13

1. Europeiska rådet skall bestämma principerna och de allmänna riktlinjerna för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, inklusive för frågor som har försvarsmässiga konsekvenser.

2. Europeiska rådet skall besluta om gemensamma strategier som skall genomföras av unionen på områden där medlemsstaterna har viktiga gemensamma intressen.

I de gemensamma strategierna skall anges dessas mål och varaktighet samt de medel som unionen och medlemsstaterna skall ställa till förfogande.

3. Rådet skall fatta de beslut som behövs för att fastställa och genomföra den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken på grundval av de allmänna riktlinjer som Europeiska rådet har antagit.

Rådet skall rekommendera Europeiska rådet gemensamma strategier och genomföra dessa, särskilt genom att besluta om gemensamma åtgärder och anta gemensamma ståndpunkter.

Rådet skall säkerställa enhetlighet, konsekvens och effektivitet i unionens handlande.

Artikel 14

- 1. Rådet skall besluta om gemensamma åtgärder. De gemensamma åtgärderna skall avse specifika situationer där operativa insatser från unionens sida anses nödvändiga. De skall ange mål, omfattning, de medel som skall ställas till unionens förfogande, vid behov varaktighet, samt på vilka villkor de skall genomföras.*
- 2. Om förhållandena ändras på ett sätt som är av väsentlig betydelse för en fråga som är föremål för en gemensam åtgärd, skall rådet se över principerna och målen för åtgärden och fatta de nödvändiga besluten. Så länge rådet inte har fattat beslut skall den gemensamma åtgärden bestå.*
- 3. Gemensamma åtgärder skall vara förpliktande för medlemsstaterna vid deras ställningstaganden och handlande.*
- 4. Rådet får anmoda kommissionen att förelägga rådet lämpliga förslag i frågor som rör den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken för att säkerställa genomförandet av en gemensam åtgärd.*
- 5. Information skall lämnas om varje nationellt ställningstagande eller nationell åtgärd som planeras inom ramen för en gemensam åtgärd; informationen skall lämnas i så god tid att föregående samråd kan ske inom rådet om det behövs. Skyldigheten att lämna förhandsinformation skall inte gälla åtgärder som endast innebär att beslut av rådet förs över till nationell nivå.*
- 6. Om förändringar i situationen gör det absolut nödvändigt och i brist på beslut av rådet får medlemsstaterna med beaktande av de allmänna målen för den gemensamma åtgärden vidta de brådskande åtgärder som behövs. De berörda medlemsstaterna skall genast underrätta rådet om sådana åtgärder.*
- 7. Om genomförandet av en gemensam åtgärd medför allvarliga svårigheter för en medlemsstat, skall denna lägga fram saken för rådet som skall överväga frågan och söka lämpliga lösningar. Sådana lösningar får inte strida mot målen för den gemensamma åtgärden eller minska dennas effektivitet.*

Artikel 15

Rådet skall anta gemensamma ståndpunkter. Dessa skall ange unionens inställning till en särskild fråga av geografisk eller tematisk karaktär. Medlemsstaterna skall se till att deras nationella politik överensstämmer med de gemensamma ståndpunkterna.

Artikel 16

Medlemsstaterna skall informera och samråda med varandra inom rådet om alla utrikes- och säkerhetspolitiska frågor av allmänt intresse för att säkerställa att unionens inflytande utövas så effektivt som möjligt genom ett konvergent uppträdande.

Artikel 17

1. Den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken skall omfatta alla frågor som gäller unionens säkerhet, inklusive den gradvisa utformningen av en gemensam försvarspolitik som skulle kunna leda till ett gemensamt försvar, om Europeiska rådet beslutar det. Europeiska rådet skall i så fall rekommendera medlemsstaterna att anta ett sådant beslut i enlighet med deras konstitutionella bestämmelser.

Unionens politik enligt denna artikel skall inte påverka den särskilda karaktären hos vissa medlemsstaters säkerhets- och försvarspolitik och den skall respektera de förpliktelser som vissa medlemsstater, som anser att deras gemensamma försvar förverkligas genom Atlantpaksorganisationen (Nato), har enligt Nordatlantiska fördraget och vara förenlig med den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik som har upprättats inom den ramen.

Den gradvisa utformningen av en gemensam försvarspolitik skall, på det sätt som medlemsstaterna anser lämpligt, stödjas av samarbete mellan dem på krigsmaterielområdet.

2. De frågor som avses i denna artikel skall omfatta humanitära insatser och räddningsinsatser, fredsbevarande insatser och insatser med stridskrafter vid krishantering, inklusive fredsskapande åtgärder.

3. Sådana beslut som har försvarsmässiga konsekvenser och som behandlas i denna artikel skall fattas utan att det påverkar den politik och de förpliktelser som avses i punkt 1 andra stycket.

4. Bestämmelserna i denna artikel skall inte hindra utvecklingen av ett närmare samarbete mellan två eller flera medlemsstater på bilateral nivå inom ramen för Väst europeiska unionen (VEU) och Nato, förutsatt att ett sådant samarbete inte strider mot eller hindrar det samarbete som föreskrivs i denna avdelning.

5. För att främja målen i denna artikel kommer bestämmelserna i denna artikel att ses över i enlighet med artikel 48.

Artikel 18

1. Ordförandelandet skall företräda unionen i frågor som omfattas av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.
2. Ordförandelandet skall ansvara för att beslut som fattas enligt denna avdelning genomförs; i den egenskapen skall det därför i princip uttrycka unionens ståndpunkt inom internationella organisationer och vid internationella konferenser.
3. Ordförandelandet skall biträdas av rådets generalsekreterare, som skall fungera som hög representant när det gäller den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.
4. Kommissionen skall fullt ut medverka i de uppgifter som avses i punkterna 1 och 2. Ordförandelandet skall när det gäller dessa uppgifter vid behov biträdas av den medlemsstat som står närmast i tur att utöva ordförandeskapet.
5. Rådet får när det anser det nödvändigt utse en särskild representant som skall ha mandat för särskilda politiska frågor.

Artikel 19

1. Medlemsstaterna skall samordna sitt uppträdande inom internationella organisationer och vid internationella konferenser. De skall där hävda de gemensamma ståndpunkterna.

Inom internationella organisationer och vid internationella konferenser där inte samtliga medlemsstater deltar skall de deltagande medlemsstaterna hävda de gemensamma ståndpunkterna.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 och artikel 14.3 skall de medlemsstater som är företrädade inom internationella organisationer och vid internationella konferenser där inte samtliga medlemsstater deltar hålla de senare informerade om alla frågor som är av gemensamt intresse.

Medlemsstater som också är medlemmar av Förenta nationernas säkerhetsråd skall samråda med varandra och hålla övriga medlemsstater fullt informerade. Medlemsstater som är permanenta medlemmar av säkerhetsrådet skall då de fullgör sina uppgifter se till att unionens ståndpunkter och intressen tillvaratas, dock utan att detta skall påverka deras ansvar enligt bestämmelserna i Förenta nationernas stadga.

Artikel 20

Medlemsstaternas diplomatiska och konsulära myndigheter och kommissionens delegationer i tredje land och vid internationella konferenser samt deras representationer vid internationella organisationer skall samarbeta för att säkerställa att av rådet beslutade gemensamma ståndpunkter och gemensamma åtgärder följs och genomförs.

De skall intensifiera samarbetet genom att utbyta information, göra gemensamma bedömningar och bidra till att genomföra de bestämmelser som avses i artikel 20 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Artikel 21

Ordförandelandet skall höra Europaparlamentet om de viktigaste aspekterna och de grundläggande valmöjligheterna när det gäller den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och se till att vederbörlig hänsyn tas till Europaparlamentets synpunkter. Ordförandeskapet och kommissionen skall regelbundet hålla Europaparlamentet informerat om utvecklingen av unionens utrikes- och säkerhetspolitik.

Europaparlamentet får ställa frågor eller avge rekommendationer till rådet. En gång om året skall Europaparlamentet hålla en debatt om de framsteg som har gjorts för att genomföra den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.

Artikel 22

1. Varje medlemsstat eller kommissionen får hänskjuta frågor om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken till rådet och lägga fram förslag för rådet.

2. I sådana fall som kräver ett snabbt beslut skall ordförandelandet på eget initiativ eller på begäran av kommissionen eller en medlemsstat kalla till ett extra rådssammanträde inom fyrtioåtta timmar eller, i en nödsituation, inom kortare tid.

Artikel 23

1. *Beslut enligt denna avdelning fattas enhälligt av rådet. Att personligen närvarande eller företrädde medlemmar avstår från att rösta hindrar inte att sådana beslut fattas.*

En rådsmedlem som avstår från att rösta får motivera sitt avstående genom att avge en formell förklaring enligt detta stycke. Om så sker skall rådsmedlemmen inte vara skyldig att tillämpa beslutet men skall godta att beslutet är förpliktande för unionen. Den berörda medlemsstaten skall i en anda av ömsesidig solidaritet avhålla sig från varje handling som skulle kunna strida mot eller hindra en unionshandling på grundval av det beslutet, och de andra medlemsstaterna skall respektera dess ståndpunkt. Om de rådsmedlemmar som på detta sätt motiverar sitt avstående företräder mer än en tredjedel av rösterna, vägda i enlighet med artikel 205.2 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, skall beslutet inte fattas.

2. *Rådet skall med avvikelse från bestämmelserna i punkt 1 med kvalificerad majoritet*

- *besluta om gemensamma åtgärder, anta gemensamma ståndpunkter eller fatta andra beslut på grundval av en gemensam strategi,*
- *besluta om genomförande av en gemensam åtgärd eller en gemensam ståndpunkt,*
- *utse en särskild representant i enlighet med artikel 18.5.*

Om en rådsmedlem förklarar att denne av viktiga och uttalade skäl som rör nationell politik avser att motsätta sig antagandet av ett beslut som skall fattas med kvalificerad majoritet, skall omröstning inte ske. Rådet får med kvalificerad majoritet begära att frågan skall hänskjutas till Europeiska rådet för enhälligt beslut.

Rådsmedlemmarnas röster skall vägas i enlighet med artikel 205.2 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Rådets beslut skall fattas med minst 62 röster från minst 10 medlemmar.

Denna punkt skall inte tillämpas på beslut som har militära eller försvarsmässiga konsekvenser.

3. *I procedurfrågor skall rådet fatta beslut med en majoritet av sina medlemmar.*

Artikel 24

1. När det är nödvändigt att ingå ett avtal med en eller flera stater eller internationella organisationer för att genomföra denna avdelning får rådet bemyndiga ordförandelandet, som om det är lämpligt skall biträdas av kommissionen, att inleda förhandlingar i detta syfte. Sådana avtal skall ingås av rådet efter rekommendation av ordförandelandet.
2. Rådet skall besluta enhälligt när avtalet avser en fråga där enhällighet krävs för att fatta interna beslut.
3. När avtalet syftar till att genomföra en gemensam åtgärd eller en gemensam ståndpunkt skall rådet fatta beslut med kvalificerad majoritet i enlighet med artikel 23.2.
4. Bestämmelserna i denna artikel skall också gälla frågor som omfattas av avdelning VI. När ett avtal avser en fråga där kvalificerad majoritet krävs för antagande av interna beslut eller åtgärder skall rådet besluta med kvalificerad majoritet i enlighet med artikel 34.3.
5. Ett avtal skall inte vara bindande för en medlemsstat vars företrädare i rådet förklarar att medlemsstaten måste uppfylla vissa krav som följer av dess egna konstitutionella förfaranden; de övriga rådsmedlemmarna kan enas om att avtalet likväl skall gälla provisoriskt.
6. De avtal som ingås enligt de villkor som fastställs i denna artikel är bindande för unionens institutioner.

Artikel 25

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 207 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen skall en kommitté för utrikes- och säkerhetspolitik övervaka den internationella situationen på de områden som omfattas av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och bidra till att utforma politiken genom att avge yttranden till rådet på begäran av detta eller på eget initiativ. Kommittén skall också övervaka genomförandet av den beslutade politiken, dock utan att det påverkar ordförandelandets eller kommissionens befogenheter.

Inom ramen för denna avdelning skall kommittén på rådets ansvar utöva politisk kontroll och strategisk ledning av krishanteringsinsatser.

Rådet får, för en krishanteringsinsats som beslutats av rådet och vars varaktighet rådet beslutar om, bemyndiga kommittén att fatta lämpliga beslut om den politiska kontrollen och den strategiska ledningen av insatsen utan att det påverkar tillämpningen av artikel 47.

Artikel 26

Rådets generalsekreterare, som är den höge representanten för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, skall biträda rådet i frågor som rör den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, särskilt genom att medverka vid utformning, förberedelse och genomförande av beslut i politiska frågor samt att, när det är lämpligt, på rådets vägnar och på ordförandelandets begäran föra en politisk dialog med tredje part.

Artikel 27

Kommissionen skall fullt ut delta i arbetet inom den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.

Artikel 27a

1. Närmare samarbeten på något av de områden som avses i denna avdelning skall syfta till att värna hela unionens värderingar och främja hela unionens intressen genom att bekräfta dess identitet som sammanhållande kraft på den internationella arenan. Sådana samarbeten skall respektera

- den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitikens principer, mål, allmänna riktlinjer och samstämmighet samt de beslut som fattas inom ramen för denna politik,*
- Europeiska gemenskapens befogenheter, och*
- samstämmigheten mellan unionens samlade politik och dess yttre åtgärder.*

2. Artiklarna 11–27 och artiklarna 27b–28 skall tillämpas på närmare samarbeten enligt den här artikeln, om inte annat föreskrivs i artikel 27c och artiklarna 43–45.

Artikel 27b

Närmare samarbeten enligt denna avdelning skall avse genomförande av en gemensam åtgärd eller en gemensam ståndpunkt. De får inte avse frågor som har militära eller försvarsmässiga konsekvenser.

Artikel 27c

De medlemsstater som avser att upprätta ett närmare samarbete sinsemellan enligt artikel 27b skall rikta en begäran om detta till rådet.

Denna begäran skall översändas till kommissionen och för kännedom till Europaparlamentet. Kommissionen skall avge ett yttrande, särskilt om samstämmigheten mellan det närmare samarbete som planeras och unionens politik. Bemyndigandet skall ges av rådet, som skall besluta i enlighet med artikel 23.2 andra och tredje styckena med beaktande av artiklarna 43–45.

Artikel 27d

Utan att det påverkar ordförandelandets eller kommissionens befogenheter, skall rådets generalsekreterare, som är den höge representanten för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, särskilt se till att Europaparlamentet och alla rådsmedlemmar fullt ut informeras om genomförandet av de närmare samarbetena inom den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.

Artikel 27e

Varje medlemsstat som önskar delta i ett närmare samarbete enligt artikel 27c skall anmäla sin avsikt till rådet och informera kommissionen. Kommissionen skall inom tre månader efter att ha mottagit anmälan avge ett yttrande till rådet. Rådet skall inom fyra månader efter att ha mottagit anmälan fatta beslut om denna begäran och om eventuella särskilda bestämmelser som det anser nödvändiga. Beslutet skall anses godkänt, om inte rådet inom samma tid med kvalificerad majoritet beslutar att skjuta upp det; i så fall skall rådet motivera sitt beslut och bestämma en tidsfrist för ny behandling av ärendet.

Vid tillämpning av denna artikel skall rådet fatta beslut med kvalificerad majoritet. Kvalificerad majoritet skall anses vara samma andel av de vägda rösterna och samma andel av de berörda rådsmedlemmarnas antal som de andelar som anges i artikel 23.2 tredje stycket.

Artikel 28

1. *Artiklarna 189, 190, 196 199, 203, 204, 206 209, 213 219, 255 och 290 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen skall tillämpas på bestämmelserna om de områden som avses i denna avdelning.*
  2. *Institutionernas förvaltningsutgifter till följd av bestämmelserna om de områden som avses i denna avdelning skall belasta Europeiska gemenskapernas budget.*
  3. *Driftsutgifterna för att genomföra de nämnda bestämmelserna skall också belasta Europeiska gemenskapernas budget, bortsett från driftsutgifter i samband med operationer som har militära eller försvarsmässiga konsekvenser och i fall då rådet enhälligt beslutar något annat.*
- Om utgifterna inte skall belasta Europeiska gemenskapernas budget skall de belasta medlemsstaterna i enlighet med den på bruttonationalinkomsten grundade fördelningsnyckeln, om inte rådet enhälligt beslutar något annat. De medlemsstater, vilkas företrädare i rådet har avgett en formell förklaring enligt artikel 23.1 andra stycket är inte skyldiga att bidra till finansieringen av utgifter i samband med operationer som har militära eller försvarsmässiga konsekvenser.*
4. *Det budgetförfarande som fastställs i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen skall tillämpas på de utgifter som belastar Europeiska gemenskapernas budget.*

AVDELNING VI¹

BESTÄMMELSER OM POLISSAMARBETE OCH STRAFFRÄTTSLIGT SAMARBETE

Artikel 29

Utan att det påverkar Europeiska gemenskapens befogenheter skall unionens mål vara att ge medborgarna en hög säkerhetsnivå inom ett område med frihet, säkerhet och rättvisa genom att bland medlemsstaterna utforma gemensamma insatser på områdena polissamarbete och straffrättsligt samarbete samt genom att förebygga och bekämpa rasism och främlingsfientlighet.

Detta mål skall uppnås genom förebyggande och bekämpande av brottslighet, vare sig denna är organiserad eller ej, särskilt terrorism, människohandel och brott mot barn, olaglig narkotikahandel och olaglig vapenhandel, korruption och bedrägeri, genom

- närmare samarbete mellan polismyndigheter, tullmyndigheter och andra behöriga myndigheter i medlemsstaterna, både direkt och genom Europeiska polisbyrån (Europol), i enlighet med bestämmelserna i artiklarna 30 och 32,*
- närmare samarbete mellan rättsliga myndigheter och andra behöriga myndigheter i medlemsstaterna, inbegripet genom Europeiska enheten för rättsligt samarbete (Eurojust), i enlighet med artiklarna 31 och 32,*
- tillnärmning, när det är nödvändigt, av straffrättsliga regler i medlemsstaterna i enlighet med bestämmelserna i artikel 31e.*

Artikel 30

1. De gemensamma insatserna på polissamarbetets område skall omfatta

- a) operativt samarbete mellan de behöriga myndigheterna, inbegripet polisen, tullen och andra specialiserade brottsbekämpande organ i medlemsstaterna för att förebygga, upptäcka och utreda brott,*

---

¹ Denna avdelning kommer att tas upp till förnyad behandling av konventet och behandlas således inte här.

- b) *insamling, lagring, bearbetning, analys och utbyte av relevant information, inbegripet information som brottsbekämpande organ innehar, i synnerhet genom Europol, om rapporter om tvivelaktiga ekonomiska transaktioner, under iakttagande av tillämpliga bestämmelser om skydd av personuppgifter,*
  - c) *samarbete och gemensamma initiativ när det gäller utbildning, utbyte av sambandsmän, utstationering, användning av utrustning och kriminalteknisk forskning,*
  - d) *gemensam utvärdering av särskild utredningsteknik i samband med upptäckt av grova former av organiserad brottslighet.*
2. *Rådet skall främja samarbete genom Europol och skall särskilt, inom fem år från dagen för Amsterdamfördragets ikraftträdande,*
- a) *göra det möjligt för Europol att underlätta och stödja förberedelse av samt att främja samordning och utförande av särskilda utredningsinsatser från medlemsstaternas behöriga myndigheters sida, inklusive operativa insatser av gemensamma grupper som omfattar företrädare för Europol i en stödjande funktion,*
  - b) *besluta om åtgärder som tillåter Europol att anmoda medlemsstaternas behöriga myndigheter att genomföra och samordna sina utredningar i särskilda fall och att utveckla specialiserad sakkunskap som kan ställas till medlemsstaternas förfogande för att biträda dem vid utredning av fall av organiserad brottslighet,*
  - c) *främja sambandssystem mellan tjänstemän som handlägger förundersökning respektive åtal och som är särskilt inriktade på att bekämpa organiserad brottslighet i nära samarbete med Europol,*
  - d) *upprätta ett nätverk för forskning, dokumentation och statistik om gränsöverskridande brottslighet.*

Artikel 31

1. *De gemensamma insatserna i det straffrättsliga samarbetet skall omfatta*
- a) *underlättande och påskyndande av samarbete mellan behöriga ministerier och rättsliga eller likvärdiga myndigheter i medlemsstaterna, inbegripet, när detta visar sig vara lämpligt, genom Eurojust, när det gäller rättsliga förfaranden och verkställighet av beslut,*

- b) *underlättande av utlämning mellan medlemsstaterna,*
- c) *säkerställande av förenlighet mellan tillämpliga regler i medlemsstaterna, när detta är nödvändigt för att förbättra samarbetet,*
- d) *förebyggande av behörighetskonflikter mellan medlemsstaterna,*
- e) *gradvisa beslut om åtgärder som fastställer minimiregler avseende brottsrekvisit och påföljder på områdena organiserad brottslighet, terrorism och olaglig narkotikahandel.*

2. *Rådet skall uppmuntra till samarbete genom Eurojust och*

- a) *möjliggöra för Eurojust att underlätta en god samordning mellan medlemsstaternas nationella åklagarmyndigheter,*
- b) *främja att Eurojust stöder brottsutredningar som gäller grov gränsöverskridande brottslighet, i synnerhet om den är organiserad, med beaktande bland annat av Europols analyser,*
- c) *underlätta för Eurojust att bedriva ett nära samarbete med det europeiska rättsliga nätverket, särskilt för att underlätta verkställighet av framställningar om rättslig hjälp och om utlämning.*

Artikel 32

Rådet skall bestämma de villkor och begränsningar enligt vilka de behöriga myndigheter som avses i artiklarna 30 och 31 får verka på en annan medlemsstats territorium i samverkan och samförstånd med den statens myndigheter.

Artikel 33

Denna avdelning skall inte påverka medlemsstaternas ansvar för att upprätthålla lag och ordning och skydda den inre säkerheten.

Artikel 34

1. *På de områden som avses i denna avdelning skall medlemsstaterna informera och samråda med varandra inom rådet i syfte att samordna sitt handlande. För detta ändamål skall de upprätta ett samarbete mellan de behöriga enheterna i sina förvaltningar.*

2. Rådet skall på lämpligt sätt och enligt den ordning som anges i denna avdelning vidta åtgärder och främja samarbete som bidrar till att unionens mål uppnås. För detta ändamål får rådet genom enhälligt beslut på initiativ av en medlemsstat eller kommissionen

- a) anta gemensamma ståndpunkter som anger unionens inställning i en viss fråga,
- b) fatta rambeslut om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar. Rambesluten skall vara bindande för medlemsstaterna när det gäller de resultat som skall uppnås men skall överlåta åt de nationella myndigheterna att bestämma form och tillvägagångssätt; de skall inte ha direkt effekt,
- c) fatta beslut för alla andra ändamål som stämmer överens med målen i denna avdelning, dock med uteslutande av tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar. Dessa beslut skall vara bindande och skall inte ha direkt effekt; rådet skall med kvalificerad majoritet besluta om de åtgärder som är nödvändiga för att genomföra dessa beslut på unionsnivå,
- d) upprätta konventioner som rådet skall rekommendera medlemsstaterna att anta i enlighet med deras konstitutionella bestämmelser. Medlemsstaterna skall påbörja tillämpliga förfaranden inom den tid som rådet fastställer.

Om inte annat anges i konventionerna skall dessa, så snart de har antagits av åtminstone hälften av medlemsstaterna, träda i kraft för dessa medlemsstater. Åtgärder för att genomföra konventionerna skall beslutas inom rådet med en majoritet av två tredjedelar av de fördragsslutande parterna.

3. När rådet skall besluta med kvalificerad majoritet skall medlemmarnas röster vägas enligt artikel 205.2 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, varvid åtminstone 62 röster från minst 10 medlemmar skall krävas för beslut.

4. I procedurfrågor skall rådet besluta med en majoritet av sina medlemmar.

Artikel 35

1. *Europeiska gemenskapernas domstol skall vara behörig att i enlighet med de villkor som anges i denna artikel meddela förhandsavgöranden om giltighet och tolkning av rambeslut och beslut, om tolkning av konventioner som upprättas enligt denna avdelning och om giltighet och tolkning av åtgärderna för att genomföra dessa.*
2. *En medlemsstat skall ha möjlighet att genom en förklaring som avges vid tidpunkten för Amsterdamfördragets undertecknande eller när som helst därefter godta domstolens behörighet att meddela förhandsavgöranden enligt punkt 1.*
3. *En medlemsstat som avger en förklaring enligt punkt 2 skall ange antingen*
  - a) *att en domstol i den medlemsstaten, mot vars avgöranden det inte finns något rättsmedel enligt nationell lagstiftning, får begära att Europeiska gemenskapernas domstol meddelar ett förhandsavgörande om en fråga som uppkommer i ett mål som är anhängigt vid den förstnämnda domstolen om giltighet eller tolkning av en rättsakt som avses i punkt 1, om den förstnämnda domstolen anser att ett beslut i frågan är nödvändigt för att döma i saken, eller*
  - b) *att en domstol i den staten får begära att Europeiska gemenskapernas domstol meddelar ett förhandsavgörande i en fråga som uppkommer i ett mål som är anhängigt vid den förstnämnda domstolen om giltighet eller tolkning av en rättsakt som avses i punkt 1, om den förstnämnda domstolen anser att ett beslut i frågan är nödvändigt för att döma i saken.*
4. *Varje medlemsstat skall, vare sig den har avgivit en förklaring enligt punkt 2 eller inte, ha rätt att till domstolen inkomma med inlagor eller skriftliga synpunkter i mål som uppkommer enligt punkt 1.*
5. *Domstolen skall inte vara behörig att pröva giltigheten eller proportionaliteten av insatser som polis eller andra brottsbekämpande organ gör i en medlemsstat eller av medlemsstaternas utövning av sitt ansvar för att upprätthålla lag och ordning och skydda den inre säkerheten.*
6. *Domstolen skall vara behörig att granska lagenligheten av rambeslut och andra beslut när en medlemsstat eller kommissionen väcker talan rörande bristande behörighet, åsidosättande av väsentliga förföreskrifter, åsidosättande av detta fördrag eller av någon rättsregel som gäller dess tillämpning eller rörande maktmissbruk. Talan som avses i denna punkt skall väckas inom två månader från den dag då åtgärden offentliggjordes.*

7. Domstolen skall vara behörig att avgöra alla tvister mellan medlemsstaterna om tolkning eller tillämpning av rättsakter som har antagits enligt artikel 34.2, om rådet inte kan avgöra tvisten inom sex månader efter det att den hänsköts till rådet av en av dess medlemmar. Domstolen skall även vara behörig att döma i tvister mellan medlemsstaterna och kommissionen om tolkning eller tillämpning av konventioner som har upprättats enligt artikel 34.2 d.

Artikel 36

1. En samordningskommitté som består av högre tjänstemän skall inrättas. Utöver sin samordningsfunktion skall kommittén ha till uppgift att

- avge yttranden till rådet, antingen på rådets begäran eller på eget initiativ,
- utan att det påverkar tillämpningen av artikel 207 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, bidra till att förbereda rådets överläggningar inom de områden som avses i artikel 29.

2. Kommissionen skall fullt ut delta i arbetet inom de områden som avses i denna avdelning.

Artikel 37

Medlemsstaterna skall inom internationella organisationer och vid internationella konferenser företräda de gemensamma ståndpunkter som har antagits enligt bestämmelserna i denna avdelning.

Artiklarna 18 och 19 skall i förekommande fall tillämpas på frågor som omfattas av denna avdelning.

Artikel 38

Sådana avtal som avses i artikel 24 får omfatta frågor som omfattas av denna avdelning.

Artikel 39

1. Rådet skall höra Europaparlamentet innan det beslutar om en sådan åtgärd som avses i artikel 34.2 b, 34.2 c och 34.2 d. Europaparlamentet skall avge sitt yttrande inom en tidsfrist som rådet får bestämma och som inte får vara kortare än tre månader. Om inget yttrande har avgivits inom denna tid får rådet fatta beslut.

2. *Ordförandelandet och kommissionen skall regelbundet underrätta Europaparlamentet om överläggningar på de områden som omfattas av denna avdelning.*
3. *Europaparlamentet får ställa frågor eller avge rekommendationer till rådet. Europaparlamentet skall varje år hålla en debatt om de framsteg som har gjorts inom de områden som avses i denna avdelning.*

Artikel 40

1. *Närmare samarbeten på något av de områden som avses i denna avdelning skall syfta till att möjliggöra för unionen att snabbare utvecklas till ett område med frihet, säkerhet och rättvisa samtidigt som Europeiska gemenskapens befogenheter samt målen i denna avdelning respekteras.*
2. *Artiklarna 29–39 och artiklarna 40a, 40b och 41 skall tillämpas på de närmare samarbeten som avses i den här artikeln, om inte annat föreskrivs i artikel 40a och artiklarna 43–45.*
3. *De bestämmelser i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen som rör domstolens behörighet och utövandet av denna behörighet skall tillämpas på denna artikel samt artiklarna 40a och 40b.*

Artikel 40a

1. *De medlemsstater som avser att upprätta ett närmare samarbete sinsemellan enligt artikel 40 skall rikta en begäran till kommissionen, som kan lägga fram ett förslag för rådet om detta. Om kommissionen inte lägger fram något förslag, skall den underrätta de berörda medlemsstaterna om skälen till detta. Dessa får då lägga fram ett initiativ för rådet för att erhålla bemyndigande till det närmare samarbetet i fråga.*
  2. *Ett bemyndigande enligt punkt 1 skall med beaktande av artiklarna 43–45 ges av rådet, som skall besluta med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen eller på minst åtta medlemsstaters initiativ och efter att ha hört Europaparlamentet. Rådsmedlemmarnas röster skall vägas i enlighet med artikel 205.2 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.*
- En rådsmedlem får begära att frågan hänskjuts till Europeiska rådet. Efter ett sådant hänskjutande får rådet fatta beslut i enlighet med bestämmelserna i första stycket i denna punkt.*

Artikel 40b

Varje medlemsstat som önskar delta i ett närmare samarbete enligt artikel 40a skall anmäla sin avsikt till rådet och till kommissionen, som inom tre månader efter att ha mottagit anmälan skall avge ett yttrande till rådet, eventuellt tillsammans med en rekommendation om särskilda bestämmelser som den anser nödvändiga för att den berörda medlemsstaten skall kunna delta i samarbetet.

Rådet skall inom fyra månader efter att ha mottagit anmälan fatta beslut om denna begäran. Beslutet skall anses godkänt, om inte rådet inom samma tid med kvalificerad majoritet beslutar att skjuta upp det; i så fall skall rådet motivera sitt beslut och bestämma en tidsfrist för ny behandling av ärendet.

Vid tillämpning av denna artikel skall rådet fatta beslut enligt de villkor som anges i artikel 44.1.

Artikel 41

- 1. Artiklarna 189, 190, 195, 196–199, 203, 204, 205.3, 206–209, 213–219, 255 och 290 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen skall tillämpas på bestämmelserna om de områden som avses i denna avdelning.*
- 2. Institutionernas förvaltningsutgifter till följd av bestämmelserna om de områden som avses i denna avdelning skall belasta Europeiska gemenskapernas budget.*
- 3. Driftsutgifterna för att genomföra de nämnda bestämmelserna skall också belasta Europeiska gemenskapernas budget, om inte rådet enhälligt beslutar något annat. Om utgifterna inte skall belasta Europeiska gemenskapernas budget skall de belasta medlemsstaterna i enlighet med den på bruttonationalinkomsten grundade fördelningsnyckeln, om inte rådet enhälligt beslutar något annat.*
- 4. Det budgetförfarande som fastställs i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen skall tillämpas på de utgifter som belastar Europeiska gemenskapernas budget.*

Artikel 42

På initiativ av kommissionen eller en medlemsstat och efter att ha hört Europaparlamentet får rådet enhälligt besluta att åtgärder inom de områden som avses i artikel 29 skall omfattas av avdelning IV i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och samtidigt fastställa vilka omröstningsregler som skall gälla. Rådet skall rekommendera medlemsstaterna att anta ett sådant beslut i enlighet med deras konstitutionella bestämmelser.

AVDELNING VIII¹

BESTÄMMELSER OM ETT NÄRMARE SAMARBETE

Artikel 43

De medlemsstater som avser att upprätta ett närmare samarbete sinsemellan får använda sig av de institutioner, förfaranden och mekanismer som föreskrivs i det här fördraget och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, förutsatt att samarbetet

- a) syftar till att främja unionens och gemenskapens mål, skydda och tjäna deras intressen samt förstärka deras integrationsprocess,*
- b) respekterar nämnda fördrag och unionens gemensamma institutionella ram,*
- c) respekterar gemenskapens regelverk och de åtgärder som vidtagits enligt övriga bestämmelser i nämnda fördrag,*
- d) faller inom unionens eller gemenskapens behörighet och inte avser områden där gemenskapen är ensam behörig,*
- e) inte påverkar den inre marknaden som den definieras i artikel 14.2 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen eller den ekonomiska och sociala sammanhållningen enligt avdelning XVII i samma fördrag,*
- f) inte innebär något hinder eller någon diskriminering i handeln mellan medlemsstaterna och inte leder till snedvridning av konkurrensen dem emellan,*
- g) inbegriper minst åtta medlemsstater,*
- h) respekterar icke deltagande medlemsstaters befogenheter, rättigheter och skyldigheter,*
- i) inte påverkar bestämmelserna i protokollet om införlivande av Schengenregelverket inom Europeiska unionens ramar,*
- j) är öppet för alla medlemsstater i enlighet med artikel 43b.*

---

¹ Avdelningen kommer att återges i första delen.

Artikel 43a

Närmare samarbeten får endast inledas som en sista utväg, när det i rådet har fastställts att de för samarbetena uppställda målen inte kan uppnås inom rimlig tid med tillämpning av relevanta bestämmelser i fördragen.

Artikel 43b

När de närmare samarbetena upprättas skall de vara öppna för alla medlemsstater. De skall även vara öppna när som helst i enlighet med artiklarna 27e och 40b i det här fördraget samt artikel 11a i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, under förutsättning att de iakttar grundbeslutet och de beslut som fattas inom ramen för detta. Kommissionen och de medlemsstater som deltar i ett närmare samarbete skall se till att så många medlemsstater som möjligt uppmuntras att delta.

Artikel 44

1. Vid antagande av de rättsakter och beslut som är nödvändiga för att genomföra ett närmare samarbete enligt artikel 43, skall de relevanta institutionella bestämmelserna i detta fördrag och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen tillämpas. Alla rådsmedlemmar skall kunna delta i överläggningarna, men endast de som företräder de medlemsstater som deltar i det närmare samarbetet får delta i beslutsfattandet. Kvalificerad majoritet skall anses vara samma andel av de vägda rösterna och samma andel av de berörda rådsmedlemmarnas antal som de andelar som anges i artikel 205.2 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och artikel 23.2 andra och tredje styckena i det här fördraget vad avser ett närmare samarbete på grundval av artikel 27c. För enhällighet krävs endast de berörda rådsmedlemmarnas röster.

Sådana rättsakter och beslut skall inte ingå i unionens regelverk.

2. Medlemsstaterna skall, i den mån de berörs, tillämpa de rättsakter och beslut som antas för att genomföra det närmare samarbete som de deltar i. Sådana rättsakter och beslut skall vara bindande endast för de medlemsstater som deltar i detta och, i förekommande fall, vara direkt tillämpliga endast i dessa stater. De medlemsstater som inte deltar i detta närmare samarbete får inte hindra de deltagande medlemsstaterna från att genomföra det.

Artikel 44a

Andra utgifter för genomförandet av ett närmare samarbete än de förvaltningskostnader som institutionerna åsamkas skall bäras av de deltagande medlemsstaterna, om inte rådet med enhällighet bland alla sina medlemmar och efter att ha hört Europaparlamentet beslutar något annat.

Artikel 45

Rådet och kommissionen skall se till att de åtgärder som vidtas på grundval av denna avdelning är samstämmiga såväl inbördes som med unionens och gemenskapens politik och skall samarbeta i detta syfte.

AVDELNING VIII¹

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 46

De bestämmelser i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen och Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen som rör Europeiska gemenskapernas domstols behörighet och utövandet av denna behörighet skall endast tillämpas på följande bestämmelser i det här fördraget:

- a) Bestämmelserna om ändring av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen i syfte att upprätta Europeiska gemenskapen, Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen och Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen.*
- b) Bestämmelserna i avdelning VI enligt de villkor som föreskrivs i artikel 35.*
- c) Bestämmelserna i avdelning VII enligt de villkor som föreskrivs i artiklarna 11 och 11a i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och artikel 40 i det här fördraget.*
- d) Artikel 6.2 i fråga om institutionernas verksamhet i den mån som domstolen har behörighet enligt fördragen om upprättandet av Europeiska gemenskaperna och enligt det här fördraget.*

---

¹ Avdelningen kommer att återges i "Allmänna bestämmelser och slutbestämmelser" (tredje delen).

- e) *I artikel 7, endast de regler som avser förfarandet, när domstolen fattar beslut på begäran av den berörda medlemsstaten och inom en månad från det att rådet gjort det fastslående som avses i den artikeln.*
- f) *Artiklarna 46–53.*

Artikel 47

Om inte annat följer av bestämmelserna om ändring av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen i syfte att upprätta Europeiska gemenskapen, Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen, Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen och dessa slutbestämmelser skall ingen bestämmelse i det här fördraget inverka på fördragen om upprättandet av Europeiska gemenskaperna eller på senare fördrag och rättsakter om ändring eller komplettering av de fördragen.

Artikel 48

Varje medlemsstats regering eller kommissionen får förelägga rådet förslag till ändringar av de fördrag som unionen bygger på.

Om rådet efter att ha hört Europaparlamentet och i förekommande fall kommissionen, uttalar sig för att sammankalla en konferens med företrädare för medlemsstaternas regeringar, skall konferensen sammankallas av rådets ordförande i syfte att i samförstånd komma överens om de ändringar som skall göras i dessa fördrag. Även Europeiska centralbanken skall höras när det är fråga om institutionella ändringar på det monetära området.

Ändringarna skall träda i kraft när de har ratificerats av samtliga medlemsstater i överensstämmelse med deras konstitutionella bestämmelser.

Artikel 49

Varje europeisk stat som respekterar de principer som anges i artikel 6.1 får ansöka om att bli medlem av unionen. Ansökan skall ställas till rådet, som skall besluta enhälligt efter att ha hört kommissionen och efter samtycke av Europaparlamentet, som skall fatta sitt beslut med absolut majoritet av sina ledamöter.

Villkoren för att upptas som medlem och de anpassningar av fördragen som unionen bygger på, som därigenom blir nödvändiga, skall fastställas i ett avtal mellan medlemsstaterna och den ansökande staten. Detta avtal skall föreläggas samtliga avtalsslutande stater för ratifikation i överensstämmelse med deras konstitutionella bestämmelser.

Artikel 50

1. *Artiklarna 2–7 och 10–19 i fördraget om upprättandet av ett gemensamt råd och en gemensam kommission för Europeiska gemenskaperna, undertecknat i Bryssel den 8 april 1965, skall upphöra att gälla.*
2. *Artikel 2, artikel 3.2 och avdelning III i Europeiska enhetsakten, undertecknad i Luxemburg den 17 februari 1986 och i Haag den 28 februari 1986, skall upphöra att gälla.*

Artikel 51

Detta fördrag har ingåtts på obegränsad tid.

Artikel 52

1. *Detta fördrag skall ratificeras av de höga fördragsslutande parterna i enlighet med deras konstitutionella bestämmelser. Ratifikationsinstrumenten skall deponeras hos Italienska republikens regering.*
2. *Detta fördrag träder i kraft den 1 januari 1993 förutsatt att samtliga ratifikationsinstrument har deponerats eller, om så inte är fallet, den första dagen i den månad som följer efter det att det sista ratifikationsinstrumentet har deponerats.*

Artikel 53

Detta fördrag, upprättat i ett enda original på danska, engelska, franska, grekiska, iriska, italienska, nederländska, portugisiska, spanska och tyska språken, vilka texter är lika giltiga på alla språken, skall deponeras i arkiven hos Italienska republikens regering, som skall överlämna en bestyrkt kopia till var och en av regeringarna i övriga signatärstater.

Till följd av 1994 års anslutningsfördrag är även de finska och svenska texterna giltiga.